

รายงานเศรษฐกิจและการเงิน 2547

www.bot.or.th

บริการข้อมูลอัตโนมัติ 24 ชั่วโมง โทร. 0-2283-6789

สารบัญ

ภาคสรุป

ภาวะเศรษฐกิจไทยปี 2547	1
------------------------	---

ภาวะเศรษฐกิจปี 2547

ภาคการเกษตร	5
ภาคอุตสาหกรรม	10
ภาคบริการ	13
ภาคการท่องเที่ยวและโรงแรม	13
ภาคอสังหาริมทรัพย์	15
ภาคการค้า	18
ภาคโทรคมนาคม	19
การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน	21
การลงทุนภาคเอกชน	24
แรงงาน	28
ระดับราคา	31
ภาคต่างประเทศ	33
ภาวะเศรษฐกิจโลก	33
การค้าต่างประเทศและดุลการชำระเงิน	34
หนี้ต่างประเทศ	39
การคลัง	40
ฐานะการคลังรัฐบาล	41
หนี้สาธารณะ	44
การเงินและอัตราแลกเปลี่ยน	46
ฐานะเงินและปริมาณเงิน	46
อัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ย และอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล	47
เงินฝากและสินเชื่อภาคเอกชนของระบบธนาคารพาณิชย์	49
การดำเนินงานของระบบธนาคารพาณิชย์	52
ตลาดทุน	53

นโยบายและมาตรการเศรษฐกิจสำคัญในปี 2547

มาตรการการเงิน	57
มาตรการด้านอัตราดอกเบี้ย	57
มาตรการด้านตลาดการเงิน	58
มาตรการด้านการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน	59
มาตรการด้านการชำระหนี้	59
มาตรการด้านสินเชื่อ	60
มาตรการด้านการกำกับและพัฒนาสถาบันการเงิน	61
การให้ความอนุเคราะห์ทางการเงินแก่ภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ	66
มาตรการการคลัง	67
มาตรการภาษี	67
มาตรการรายจ่าย	71
มาตรการรัฐวิสาหกิจ	72
มาตรการท้องถิ่น	73
มาตรการอื่น ๆ	74
มาตรการอื่น ๆ	75
มาตรการด้านการเกษตร	75
มาตรการการค้า	78
มาตรการอุตสาหกรรม	79
มาตรการด้านราคา	81
มาตรการด้านแรงงาน	81
มาตรการด้านบริการ	83
มาตรการด้านตลาดทุน	85

การดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทยในปี 2547

การดำเนินงานเกี่ยวกับเงินสำรองทางการและการพิมพ์ธนบัตร	91
การดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารเงินสำรองทางการ	91
การนำธนบัตรออกใช้	91
ฐานะทุนสำรองเงินตรา	92
การดำเนินงานของโรงพิมพ์ธนบัตร	92
กิจการธนาคาร	93
การจัดการเกี่ยวกับเงินสด	93
การเป็นศูนย์กลางการโอนเงิน	93
การเป็นนายธนาคารของรัฐบาล	98
การเป็นนายธนาคารของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินอื่น ๆ	99
กิจการในฐานะตัวแทนกระทรวงการคลัง	103
การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน	103
สรุปธุรกิจเงินตราต่างประเทศและฐานะของนิติบุคคลตัวแทนรับอนุญาต กิจการวิเทศ ธนกิจบุคคลรับอนุญาต ตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ และสำนักงานแลกเปลี่ยนเงิน	104
การจัดการหนี้สาธารณะ	109
นโยบายการกำกับสถาบันการเงิน	111
การกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน	119
การเป็นตัวแทนของประเทศไทยในองค์กรและเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ	122
สมาคมประชาชาติอาเซียน	122
ธนาคารเพื่อการชำระหนี้ระหว่างประเทศ	122
ธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงและแปซิฟิก	122
กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	123
ธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	124
ความคืบหน้าในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้	124
การดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	127

การดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทยในปี 2547

ผลการดำเนินงานของสำนักงานภาค	130
สำนักงานภาคเหนือ	130
สำนักงานภาคใต้	132
สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	133
งานด้านวางแผน	136
การบริหารความเสี่ยง	136

ภาคสรุป

ภาวะเศรษฐกิจไทยปี 2547

เศรษฐกิจไทยปี 2547 ขยายตัวร้อยละ 6.1 ซึ่งยังคงเป็นอัตราการขยายตัวที่อยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างสูง ต่อเนื่องจากปีก่อนซึ่งขยายตัวร้อยละ 6.9 ทั้งนี้ แม้จะมีการชะลอตัวของอุปสงค์ภายในประเทศทั้งการอุปโภคบริโภคและการลงทุนภาคเอกชน แต่อุปสงค์ต่างประเทศในปีนี้อยู่ในเกณฑ์ดี ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสูงเป็นประวัติการณ์ แรงขับเคลื่อนหลักของเศรษฐกิจในปี 2547 มาจากการลงทุนภาคเอกชนและการส่งออก ทั้งนี้ ดัชนีการลงทุนภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ 12.8 ชะลอลงเล็กน้อยจากร้อยละ 13.6 ในปีก่อน ส่วนมูลค่าการส่งออกขยายตัวในอัตราร้อยละ 23.0 เติบโตจากร้อยละ 18.2 ในปีก่อน

สำหรับดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชนชะลอลงเล็กน้อยจากร้อยละ 5.4 ในปีก่อน เป็นร้อยละ 3.7 ส่วนหนึ่งเพราะความต้องการสินค้าคงทนที่เริ่มอืดตัว และอีกส่วนหนึ่งสะท้อนความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่มีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ต้นปีจากผลกระทบของปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ เช่น ราคาน้ำมันในระดับสูง สถานการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และการระบาดของไข้หวัดนกที่อยู่ในสัตว์ปีก ขณะที่รายจ่ายของรัฐบาลขยายตัวร้อยละ 17.8 ในปีงบประมาณ 2547 ซึ่งเป็นการเร่งตัวของทั้งรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน โดยรายได้รัฐบาลขยายตัวถึงร้อยละ 17.1 ในปีงบประมาณ 2547 สะท้อนการขยายตัวที่ดีของเศรษฐกิจโดยเฉพาะผลประกอบการภาคธุรกิจ ทำให้ดุลเงินสดเกินดุลจำนวน 17.2 พันล้านบาท

อุปสงค์ในประเทศที่ชะลอลงทำให้ทิศทางการตอบสนองของอุปทานชะลอลงด้วย ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมขยายตัวร้อยละ 8.1 ในปี 2547 ชะลอลงจากร้อยละ 12.3 ในปีก่อน ตามหมวดสินค้าที่ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศในหมวดอาหาร และเครื่องดื่ม และสินค้าที่ผลิตเพื่อการส่งออกบางประเภท อาทิ ยางแท่ง และแผงวงจรรวม ส่วนในภาคเกษตร สภาพอากาศที่แห้งแล้งตั้งแต่ช่วงต้นปีส่งผลให้ผลผลิตพืชผลหลักหดตัวร้อยละ 1.2 จากที่ขยายตัวร้อยละ 10.5 ในปีก่อน อย่างไรก็ตาม ราคาสินค้าเกษตรที่อยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะราคาข้าวหอมมะลิและยางพารา ทำให้รายได้เกษตรกรจากพืชผลหลักยังคงขยายตัวดีที่ร้อยละ 15.4 สำหรับภาคบริการ จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศขยายตัวสูงถึงร้อยละ 16.5 ในปี 2547 แม้จะได้รับผลกระทบจากการระบาดของไข้หวัดนกในสัตว์ปีกในช่วงไตรมาสที่ 1 และผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 เป็นต้นมา แต่จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในปีนี้อยู่ในระดับที่ดีเทียบกับปีก่อน โดยนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในปี 2546 ลดลงอย่างมากจากความกังวลเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง (SARS) อนึ่ง เหตุการณ์ภัยธรรมชาติใน 6 จังหวัดภาคใต้ชายฝั่งทะเลอันดามันซึ่งเกิดขึ้นในช่วงสัปดาห์สุดท้ายของปี ยังไม่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมในปี 2547

ภาคอุตสาหกรรม ภาคการก่อสร้างและภาคบริการ ขยายตัวสอดคล้องกับการลงทุนภาคเอกชนส่งผลให้การจ้างงานในภาคนอกเกษตรขยายตัวดีในอัตราร้อยละ 6.0 โดยส่วนหนึ่งของแรงงานเคลื่อนย้ายมาจากภาคเกษตรเพราะสภาพอากาศที่แห้งแล้งไม่เอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูก การจ้างงานในภาคเกษตรจึงหดตัวร้อยละ 2.3 ในปี 2547

อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงินได้ปรับเพิ่มขึ้นต่อเนื่องตามการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของ ธปท. 3 ครั้งในช่วงครึ่งหลังของปี 2547 อย่างไรก็ตาม สภาพคล่องในระบบสถาบันการเงินยังคงอยู่ในระดับสูง ทำให้อัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ทั้งอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ไม่เปลี่ยนแปลงจากปีก่อน ขณะเดียวกันภาวะการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ปรับตัวดีขึ้นชัดเจน ทั้งการเพิ่มขึ้นของสินเชื่อที่ให้แก่ภาคธุรกิจและประชาชน

เงินบาทใหม่แข็งขึ้นในปี 2547 โดยทั้งปีเฉลี่ยอยู่ที่ 40.28 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. หรือแข็งค่าขึ้นร้อยละ 3.0 จากค่าเฉลี่ยในปี 2546 แม้ว่าในบางช่วงค่าเงินบาทจะได้รับผลกระทบจากปัจจัยภายในประเทศ อาทิ การระบาดของโรคไข้หวัดนกและสถานการณ์ความไม่สงบในภาคใต้ และจากปัจจัยภายนอก เช่น การเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมัน แต่ค่าเงินบาทโดยรวมยังคงปรับตัวแข็งขึ้นจากปัจจัยที่สำคัญ ดังนี้ (1) การปรับตัวตามค่าเงินในภูมิภาค

เนื่องจาก Sentiment ของค่าเงินดอลลาร์ สรอ. ที่เปราะบางจากความกังวลเกี่ยวกับปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดและการขาดดุลการค้าของสหรัฐฯ (2) การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของ ธปท. ในเดือนสิงหาคม ตุลาคม และธันวาคม (3) การเข้ามาลงทุนเพิ่มขึ้นในตลาดหลักทรัพย์ไทยของนักลงทุนต่างประเทศ และ (4) ขาวลือการปรับค่าเงินหยวนของจีน

เสถียรภาพเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่องจากปี 2546 อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 2.7 สูงขึ้นจากร้อยละ 1.8 ในปีก่อนตามการเร่งตัวของราคาอาหารสดและพลังงาน ขณะที่อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 0.4 เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ 0.2 ในปีก่อน ส่วนอัตราการว่างงานอยู่ในระดับต่ำที่ร้อยละ 2.1 และหนี้สาธารณะอยู่ในระดับต่ำที่ร้อยละ 47.8 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ณ สิ้นปี 2547 ด้านเสถียรภาพต่างประเทศ ดุลบัญชีเดินสะพัดยังคงเกินดุลจากทั้งดุลการค้าและดุลบริการ รายได้ และเงินโอน ระดับหนี้ต่างประเทศลดลงต่อเนื่อง เงินสำรองระหว่างประเทศยังคงอยู่ในระดับสูง โดย ณ สิ้นปี 2547 อยู่ที่ 49.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ. หรือประมาณ 4 เท่าของหนี้ต่างประเทศระยะสั้น

แนวโน้มเศรษฐกิจปี 2548

เศรษฐกิจไทยในปี 2548 มีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่อง แต่ในอัตราที่ชะลอลงจากปีก่อนตามแนวโน้มของอุปสงค์ต่างประเทศ และการอุปโภคบริโภคภาคเอกชนที่คาดว่าจะชะลอลง ขณะที่การลงทุนภาคเอกชนและการลงทุนของภาครัฐจะเป็นปัจจัยที่สำคัญสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจ

ด้านการส่งออกบริการ ผลกระทบของเหตุการณ์ภัยธรรมชาติใน 6 จังหวัดภาคใต้ชายฝั่งทะเลอันดามันต่อภาคการท่องเที่ยวน่าจะจะมีมากที่สุดไตรมาสที่ 1 ของปี 2548 แต่จะปรับตัวดีขึ้นเป็นลำดับในช่วงครึ่งหลังของปี ในขณะที่การส่งออกสินค้าที่ขยายตัวไปมากแล้วในปี 2547 น่าจะชะลอลงตามแนวโน้มเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะในสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ประเภทแผงวงจรรวมซึ่งชะลอลงตามวัฏจักรของกลุ่มสินค้า IT ในตลาดโลก ขณะที่การนำเข้าคาดว่าจะเร่งตัวตามการขยายตัวของการลงทุนโดยรวม

สำหรับปัจจัยเสี่ยงต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจในระยะต่อไป ด้านต่างประเทศยังคงเป็นภาวะเศรษฐกิจโลกโดยเฉพาะการชะลอลงตัวของเศรษฐกิจจีนและประเทศอุตสาหกรรมสำคัญ การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยในตลาดต่างประเทศ ตลอดจนปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดและดุลการค้าของสหรัฐฯ นอกจากนี้ ความผันผวนของราคาน้ำมันในตลาดโลกยังคงเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อเนื่อง ส่วนความเสี่ยงจากภายในประเทศ ได้แก่ ปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ยังไม่คลี่คลาย การระบาดรอบใหม่ของโรคไข้หวัดนกและภัยแห้งแล้ง

ภาวะเศรษฐกิจปี 2547

ภาวะเศรษฐกิจปี 2547

ภาคการเกษตร

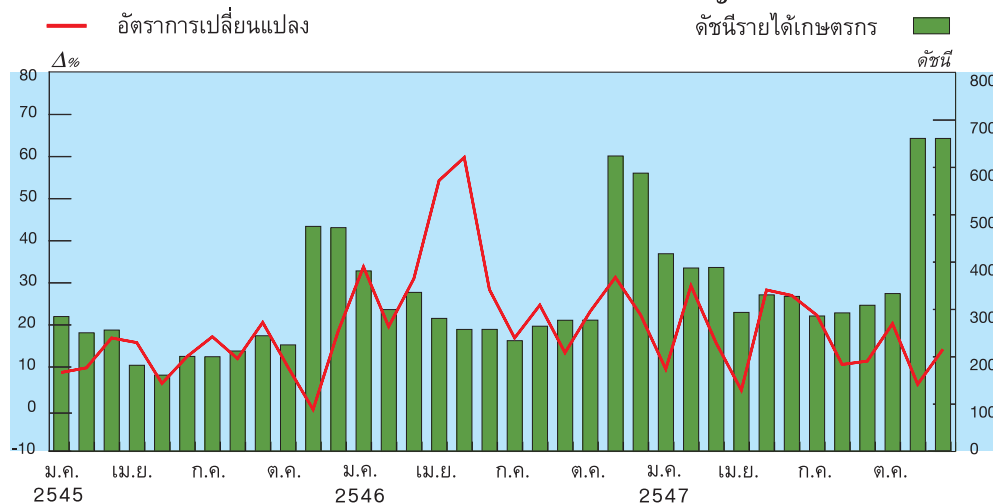
ภาพรวมปี 2547

รายได้เกษตรกรจากการขายพืชผลสำคัญ ขยายตัวร้อยละ 15.4 ชะลอตัวลงมากจากร้อยละ 28.7 ในปีก่อนซึ่งรายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้นมากเป็นประวัติการณ์ โดยราคาพืชผลสำคัญเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.9 ใกล้เคียงกับปีก่อน จากการเพิ่มขึ้นของราคาข้าว ยางพารา อ้อย และมันสำปะหลัง เนื่องจากความต้องการในตลาดโลกที่อยู่ในเกณฑ์สูง ขณะที่ผลผลิตพืชผลสำคัญลดลงร้อยละ 1.2 เนื่องจากภาวะฝนแล้ง ที่สำคัญได้แก่ ข้าว อ้อย และมันสำปะหลัง

ตารางที่ 1 : รายได้เกษตรกรจากการขายพืชผลสำคัญ
(อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน)

	2546	2547				
		ทั้งปี	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
รายได้เกษตรกร	28.7	15.4	17.4	19.3	14.6	12.0
ผลผลิตพืชผล	10.5	-1.2	-0.6	-3.3	3.1	-2.9
ราคาพืชผล	16.4	16.9	18.1	23.4	11.1	15.3

รายได้เกษตรกรจากการขายพืชผลสำคัญ

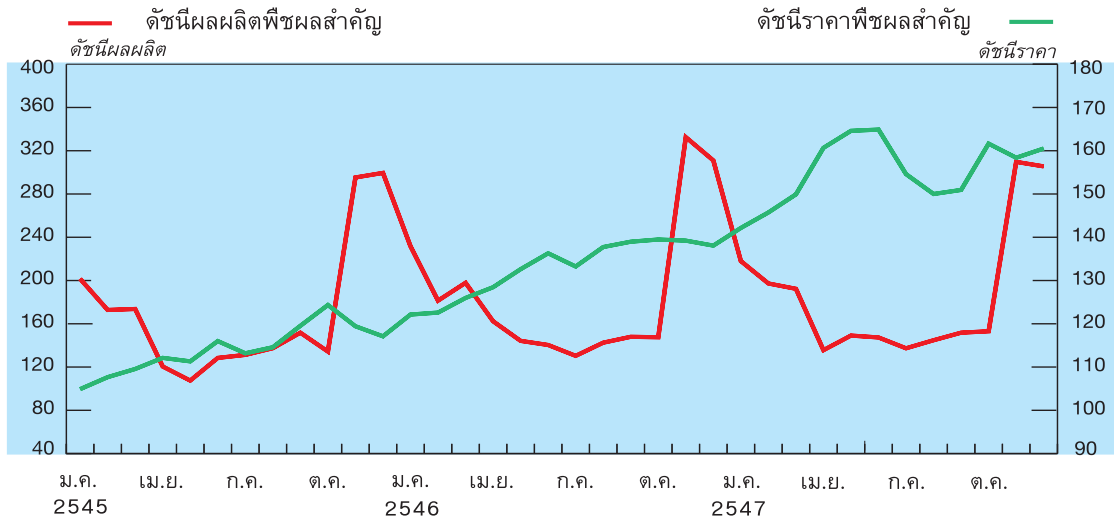
หมายเหตุ : จากการคำนวณของธนาคารแห่งประเทศไทย

สำหรับรายได้เกษตรกรจากการทำปศุสัตว์และประมงได้รับผลดีจากการเพิ่มขึ้นของราคา โดยราคาสินค้าหมวดปศุสัตว์เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.3 จากการเพิ่มขึ้นของราคาสุกรที่มีความต้องการบริโภคเพิ่มขึ้นแทนเนื้อไก่ และจากราคาไข่ไก่และไข่เป็ดที่สูงขึ้นส่วนหนึ่งจากผลผลิตออกสู่ตลาดน้อยลง เพราะผลกระทบจากการระบาดของโรคไข้หวัดนก สำหรับราคาเนื้อไก่แม้จะยังลดลงจากปีก่อนแต่มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นในช่วงปลายปี

ราคาสินค้าหมวดประมง เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.8 โดยเป็นการเพิ่มขึ้นในเกือบทุกสินค้ายกเว้นปูที่ราคาลดลง โดยราคากุ้งที่ลดลงต่อเนื่องจากปีก่อนได้ปรับตัวดีขึ้นตั้งแต่ช่วงกลางปีเมื่ออัตราภาษีตอบโต้การทุ่มตลาดที่สหรัฐฯ เรียกเก็บจากไทยต่ำกว่าประเทศคู่แข่ง สถานการณ์จึงคลี่คลายในทางที่ดีขึ้น เฉลี่ยทั้งปี 2547 ราคากุ้งเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ร้อยละ 0.3

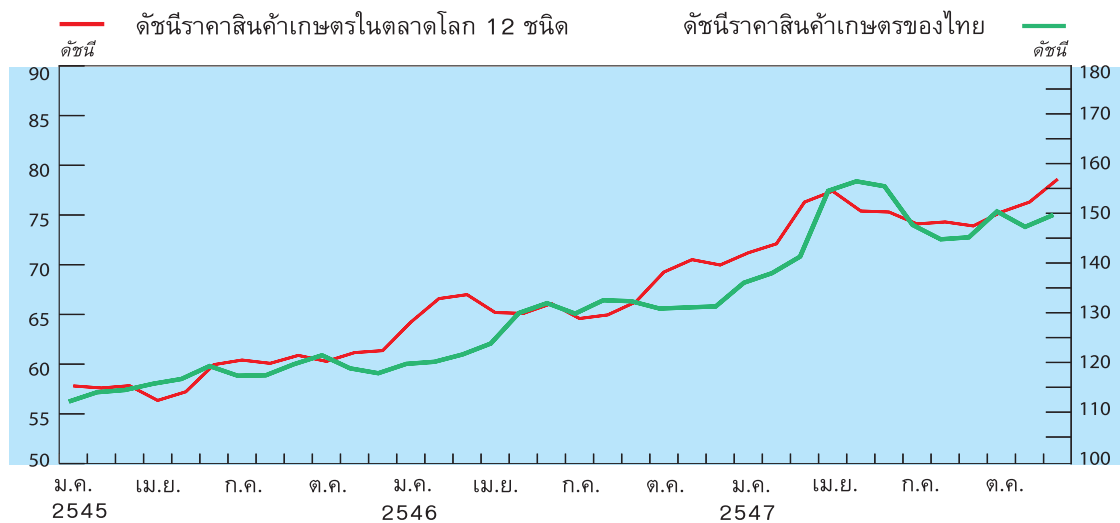
ราคาสินค้าเกษตรในตลาดโลก (เฉพาะที่สำคัญต่อเศรษฐกิจไทย 12 ชนิด) ยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยในปีเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.5 จากราคาข้าว ยางพารา และมันสำปะหลัง เป็นสำคัญ

ดัชนีผลผลิตและราคาพืชผลสำคัญ

หมายเหตุ : คำนวณจากข้อมูลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ดัชนีราคาสินค้าเกษตรของไทยและตลาดโลก*

หมายเหตุ * ประกอบด้วยข้าว กุ้ง ยางพารา น้ำตาล ข้าวโพด มันสำปะหลัง กาแฟ ถั่วเหลือง ปาล์ม น้ำมัน ยาสูบ ฝ้าย และข้าวฟ่าง

ที่มา : ธนาคารโลก และคำนวณด้วยข้อมูลจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สินค้าเกษตรที่สำคัญ

ข้าวเปลือก ผลผลิตข้าวเปลือกในปี 2547 ลดลงร้อยละ 11.6 เนื่องจากในปีนี้มีปริมาณฝนน้อยและฤดูฝนสั้นสุดเร็วกว่าปกติ นอกจากนี้ ปริมาณน้ำในเขื่อนได้ลดลงมาก ส่งผลให้ผลผลิตทั้งข้าวนาปีและข้าวนาปรังลดลงอย่างไรก็ดี ผลผลิตที่ลดลงประกอบกับโครงการประกันราคาของทางการทำให้ราคาข้าวเปลือกยังคงเพิ่มขึ้นมาก

การส่งออกข้าวของไทยในปี 2547 มีปริมาณ 10 ล้านเมตริกตัน หรือขยายตัวร้อยละ 36.1 เนื่องจากมีผลผลิตมากในปีเพาะปลูก 2546/2547 ขณะเดียวกัน ราคาข้าวในตลาดโลกเพิ่มขึ้นมากจากอุปทานที่ชะลอลงเนื่องจากประเทศผู้ผลิตหลายประเทศได้รับผลกระทบจากภาวะอากาศที่ไม่เอื้ออำนวย ทำให้มูลค่าการส่งออกข้าวของไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 43.1 เป็น 1.08 แสนล้านบาท

มันสำปะหลัง ราคามันสำปะหลังในปี 2547 อยู่ในเกณฑ์ดี โดยเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 9.1 ส่วนหนึ่งจากผลผลิตมันสำปะหลังที่ลดลงร้อยละ 19.3 จากภาวะฝนแล้ง กอปรกับความต้องการมันสำปะหลังในรูปของแป้งมันและมันเส้นจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ยางพารา ผลผลิตยางพาราในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.0 ส่วนหนึ่งจากการขยายพื้นที่เพาะปลูก รวมทั้งราคายางพาราที่สูงขึ้นต่อเนื่อง โดยเฉลี่ยทั้งปีเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.4 ตามความต้องการในตลาดโลกที่เพิ่มขึ้นมาก โดยเฉพาะความต้องการจากจีนที่อุตสาหกรรมรถยนต์ขยายตัวสูง อย่างไรก็ตาม ในช่วงปลายปีราคายางพาราลดลงเล็กน้อย ส่วนหนึ่งจากมาตรการชะลอเศรษฐกิจของจีน

อ้อย ผลผลิตอ้อยลดลงมาก เนื่องจากภาวะฝนแล้ง อย่างไรก็ตาม ราคาที่เพิ่มขึ้นทำให้ไม่ส่งผลกระทบต่อรายได้เกษตรกรมากนัก โดยทางการได้ประกาศกำหนดราคาอ้อยขั้นสุดท้ายของปีเพาะปลูก 2546/2547 และราคาอ้อยขั้นต้นของปี 2547/2548 สูงกว่าปีก่อนมาก

ไก่เนื้อ การเลี้ยงไก่เนื้อได้รับความเสียหายอย่างรุนแรงทั้งผลผลิตและราคา จากปัญหาการระบาดของโรคไข้หวัดนกที่ส่งผลต่อเนื่องตลอดทั้งปี 2547 โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเสียหายจากการระงับการส่งออกไก่สดแช่แข็ง

กุ้ง การเลี้ยงกุ้งไทยชะลอตัว เนื่องจากการส่งออกไปสหรัฐฯ ชะงักไประยะหนึ่งในช่วงที่มีการไต่สวนการทุ่มตลาดสหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม เมื่อสหรัฐฯ ประกาศอัตราภาษีตอบโต้การทุ่มตลาดที่เรียกเก็บจากไทยต่ำกว่าประเทศคู่แข่งอื่นส่งผลให้ภาวะการผลิตและราคาในประเทศปรับตัวดีขึ้นในช่วงปลายปี

แนวโน้มปี 2548

รายได้เกษตรกรจากพืชผลสำคัญ คาดว่าจะขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงจากปัจจัยทั้งด้านผลผลิตและราคา โดยผลผลิตพืชผลสำคัญจะได้รับผลกระทบจากภาวะฝนแล้ง โดยฝนที่ตกน้อยในปีที่ผ่านมาจะทำให้ปริมาณน้ำเพื่อการปลูกพืชผลน้อยกว่าปีก่อน ส่วนราคาพืชผลสำคัญมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นในอัตราที่ชะลอลงส่วนหนึ่งจากฐานราคาที่สูงในปี 2547 โดยเฉพาะราคาข้าวหอมมะลิและยางพารา

ราคาปศุสัตว์ คาดว่าจะปรับตัวขึ้นจากราคาสุกร ไช้ไก่ ไช้เป็ด และการรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนหันมาบริโภคเนื้อไก่มากขึ้น อย่างไรก็ตาม ราคาไก่ยังคงอ่อนไหวต่อสถานการณ์โรคไข้หวัดนกที่อาจกลับมาระบาดในประเทศได้ ส่วนราคาประมงคาดว่าจะยังอยู่ในเกณฑ์ดีจากราคากุ้งที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นตามการส่งออกที่คาดว่าจะดีขึ้นทั้งในตลาดสหรัฐฯ และตลาดสหภาพยุโรปที่ให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรสำหรับกุ้งที่ส่งออกของไทย

โดยรวมราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราที่ชะลอทุกหมวดสินค้า ทั้งหมวดพืชผลสำคัญ หมวดปศุสัตว์และหมวดราคาประมง

ราคาสินค้าเกษตร (เฉพาะที่สำคัญต่อเศรษฐกิจไทย 12 ชนิด) ในตลาดโลก คาดว่าจะเพิ่มขึ้นต่อเนื่องแต่ในอัตราที่ชะลอลงจากฐานราคาที่อยู่ในระดับสูง

ตารางที่ 2 : เครื่องชี้ภาวะสินค้าเกษตรกรรมที่สำคัญ
(หน่วย : ล้านเมตริกตัน)

	2543/44	2544/45	2545/46	2546/47 ^P	2547/48 ^E	% การเปลี่ยนแปลงจากปีก่อน
ผลผลิตภาคเกษตรของไทย						
ข้าวเปลือก	25.84	26.52	26.06	27.24	23.86	-12.4
นาปี	19.79	20.90	19.64	20.91	18.65	-10.8
นาปรัง	6.06	5.62	6.43	6.33	5.22	-17.6
ยางพารา	2.38	2.56	2.63	2.86	3.01	5.0
ข้าวโพด	4.46	4.47	4.23	4.18	4.20	0.6
มันสำปะหลัง	18.40	16.87	19.72	21.44	16.98	-20.8
อ้อย	52.03	62.64	77.56	67.90	52.52	-22.7
ถั่วเขียว	0.23	0.24	0.22	0.18	0.16	-10.4
ถั่วเหลือง	0.31	0.26	0.26	0.23	0.24	5.3
ปาล์มน้ำมัน	3.26	4.10	4.00	4.90	5.18	5.7
กาแฟ	0.09	0.05	0.05	0.06	0.06	-3.6
ผลผลิตพืชผลสำคัญของโลก						
ธัญพืชรวม						
ผลผลิต	1,840.7	1,870.8	1,816.8	1,852.1	2,028.6	9.5
การค้า	232.9	240.9	242.0	233.9	230.5	-1.4
ข้าว						
ผลผลิต	398.2	398.6	377.8	389.2	401.7	3.2
การค้า	24.4	27.8	27.6	26.3	25.4	-3.4
ข้าวโพด						
ผลผลิต	589.5	598.5	601.1	621.9	705.9	13.5
การค้า	76.5	74.5	78.1	78.5	74.1	-5.6
ถั่วเหลือง						
ผลผลิต	176.0	185.1	197.1	189.8	219.2	15.5
การค้า	53.8	53.6	61.7	55.2	62.4	13.1
ยางพารา						
ผลผลิต	7.0	7.2	7.5	8.0	8.6	7.5
การบริโภค	7.2	7.2	7.5	7.8	8.2	5.1

หมายเหตุ : P = ข้อมูลเบื้องต้น

E = ตัวเลขประมาณการ

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

World Production, Market and Trade Reports, Foreign Agriculture Service, United States
Department of Agriculture.

LMC Commodity Bulletin, November 2004.

ตารางที่ 3 : ราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้
(หน่วย : บาท/ตัน)

	2546		2547			
	ทั้งปี	ทั้งปี	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ดัชนีราคารวม ^{1/}	127.6	146.9	138.2	155.2	145.6	148.8
(2538=100)						
Δ %	9.3	15.1	14.9	21.0	10.9	13.8
ดัชนีราคาพืชผล ^{1/}	132.9	155.3	145.9	163.4	151.8	160.2
Δ%	16.4	16.9	18.1	23.4	11.1	15.3
ข้าวหอมมะลิ	7,477	8,255	8,854	9,048	7,614	7,506
Δ%	34.0	10.4	44.2	17.9	-9.8	-2.0
ข้าวเปลือกเจ้าชั้น1(5%)	5,105	5,586	5,124	5,325	5,691	6,204
Δ%	2.7	9.4	0.8	3.5	9.1	24.7
ยางพารา	37,631	44,567	42,440	47,770	45,096	42,969
Δ%	38.8	18.4	20.3	31.9	22.0	2.2
ข้าวโพด	4,480	4,971	4,181	6,273	4,861	4,569
Δ%	7.5	11.0	-3.2	38.4	5.4	2.6
มันสำปะหลัง	871	950	767	869	1,051	1,113
Δ%	-15.7	9.1	-17.9	-5.5	25.6	40.4
ดัชนีราคาปศุสัตว์ ^{1/}	109.6	130.8	117.6	144.5	134.4	126.6
Δ%	-2.0	19.3	18.6	29.3	16.0	13.5
ดัชนีราคาปลาและสัตว์น้ำ ^{1/}	129.0	136.5	134.1	140.0	137.0	135.0
Δ%	-0.8	5.8	2.6	6.4	5.7	8.7
ดัชนีราคาไม้ ^{1/}	108.8	113.7	111.0	114.6	114.6	114.6
Δ%	4.2	4.5	3.1	4.9	4.9	4.9

หมายเหตุ : 1/ ปี 2538 เป็นปีฐาน

Δ% คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

ที่มา : ดัชนีราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้ คำนวณจากข้อมูลราคาสินค้าเกษตรของกระทรวงเกษตร

และสหกรณ์ กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ และองค์การสะพานปลา

ตารางที่ 4 : ราคาสินค้าเกษตรในตลาดโลก^{1/}
(หน่วย : ดอลลาร์ สรอ./ตัน)

	2546		2547			
	ทั้งปี	ทั้งปี	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ดัชนีราคารวม (2538=100)	66.6	75.0	73.2	76.0	74.1	76.8
Δ %	12.5	12.6	11.1	16.1	13.5	9.9
ข้าวสาร 5%	198.0	238	221	234	235	260
Δ%	3.0	20.2	11.3	17.7	19.1	33.0
กุ้ง	11,456	11,143	10,900	11,193	11,240	11,240
Δ%	8.9	-2.7	-7.6	-4.2	-1.0	2.2
ยางพารา	1,056	1,280	1,281	1,356	1,254	1,230
Δ%	37.0	21.2	34.2	38.7	23.0	-3.4
น้ำตาล	156	158	133	146	170	183
Δ%	2.9	1.2	-28.6	-8.2	17.9	35.5
มันสำปะหลัง	111.1	126	123	113	128	139
Δ%	26.6	12.5	29.0	14.1	13.2	-0.6
ข้าวโพด	105	112	122	128	102	94
Δ%	6.2	6.1	15.5	20.2	1.8	-13.0
ปาล์มน้ำมัน	443	471	525	497	432	429
Δ%	13.6	6.2	17.8	18.4	5.8	-14.2

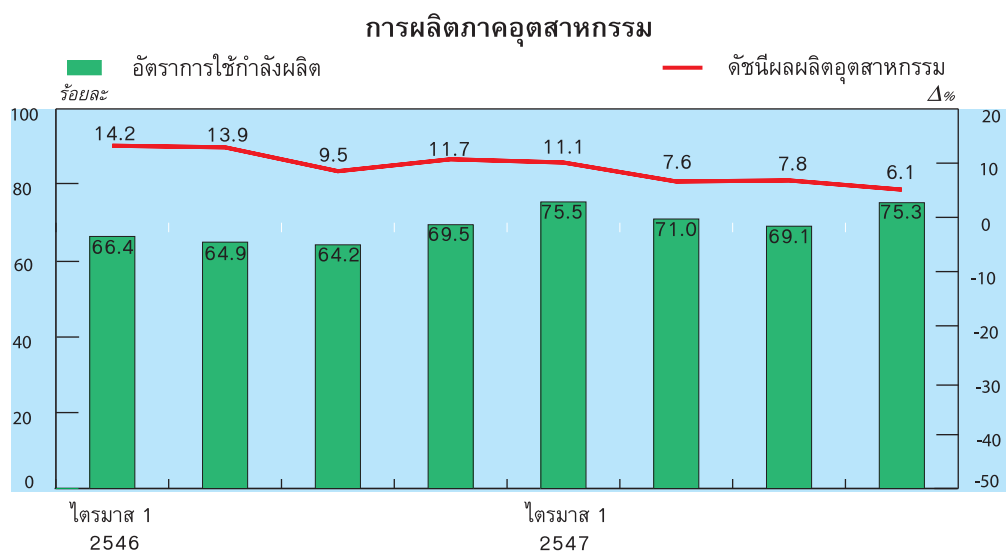
หมายเหตุ : 1/ เฉพาะสินค้าเกษตร 12 ชนิด ที่มีผลต่อราคาสินค้าเกษตรไทย ได้แก่ ข้าว กุ้ง ยางพารา น้ำตาล
ข้าวโพด มันสำปะหลัง กาแฟ ถั่วเหลือง ปาล์มน้ำมัน ยาสูบ ฝ้าย และข้าวฟ่าง
Δ% คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

ที่มา : ดัชนีราคาสินค้าเกษตรในตลาดโลกคำนวณจากข้อมูลราคาสินค้าเกษตรของธนาคารโลก

ภาคอุตสาหกรรม

การผลิตภาคอุตสาหกรรมในปี 2547 ขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงจากปีก่อนที่ขยายตัวค่อนข้างสูงโดยกลุ่มสินค้าที่ผลิตเพื่อส่งออกชะลอตัวลงมากส่วนกลุ่มสินค้าที่ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ แม้จะชะลอตัวลง แต่ยังคงขยายตัวในเกณฑ์ดี

ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (Manufacturing Production Index: MPI) ปี 2547 เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.1 ชะลอลงจากร้อยละ 12.3 ในปีก่อน โดยปัญหาต้นทุนการผลิตที่มีแนวโน้มสูงขึ้น และการขาดแคลนวัตถุดิบได้ส่งผลให้หลายอุตสาหกรรมขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อส่งออก

ตารางที่ 5 : ผลผลิตสินค้าอุตสาหกรรม^{1/}
(อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน)

อุตสาหกรรม	น้ำหนัก 2538	น้ำหนัก		2547 ^P		
		2545	2546	ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	ทั้งปี
สิ่งทอ	14.2	-0.4	0.0	2.9	4.1	3.5
ยานยนต์	10.2	19.8	32.2	24.9	17.3	20.9
ปิโตรเลียม	7.2	1.9	4.3	5.9	10.4	8.2
เครื่องตีพิมพ์	6.6	20.0	17.6	7.2	3.1	5.1
เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	6.4	24.1	23.1	27.2	1.8	13.2
อาหาร	6.0	2.8	16.8	-5.5	1.3	-2.9
อัญมณีและเครื่องประดับ	3.3	0.0	2.0	3.2	2.4	2.8
วัสดุก่อสร้าง	2.6	13.4	1.5	8.7	9.6	9.1
ผลิตภัณฑ์เหล็ก	2.1	24.3	2.1	12.1	9.4	10.7
ยาสูบ	1.9	3.2	3.7	14.3	3.9	8.9
อื่น ๆ	1.9	2.3	13.2	-3.5	2.1	-0.7
รวม^{1/}	62.4	8.5	12.3	9.4	6.9	8.1
(ไม่รวมหมวดยานยนต์)	52.2	6.6	8.6	6.1	4.5	5.3

หมายเหตุ : 1/ ครอบคลุมสินค้า 45 รายการ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 62.4 ของมูลค่าเพิ่มภาคอุตสาหกรรม

P = ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : การสอบถามผู้ประกอบการ

หมวดอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า ซึ่งส่วนใหญ่ผลิตเพื่อส่งออกชะลอลงมากจากปีก่อนแม้จะขยายตัวสูงในช่วงครึ่งแรกของปี จากการผลิตแผงวงจรรวมที่ดีขึ้นตามภาวะอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์โลก แต่ในช่วงครึ่งปีหลังการผลิตแผงวงจรรวมลดลงมากตามการหดตัวของอุปสงค์แผงวงจรรวมในตลาดโลก กอปรกับมีสต็อกสูงสำหรับการผลิตเครื่องรับโทรทัศน์ขยายตัวดีตามอุปสงค์ของตลาดส่งออก อัตราการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมหมวดนี้เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ 62.1 ในปีก่อนเป็นร้อยละ 63.8

หมวดอาหาร การผลิตลดลง เนื่องจากปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบในอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็งและกระป๋อง รวมทั้งอุตสาหกรรมน้ำตาลที่มีวัตถุดิบอ้อยน้อยกว่าปีก่อน เนื่องจากภาวะฝนแล้ง โดยอัตราการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมนี้อยู่ที่ระดับร้อยละ 52.9 ใกล้เคียงกับปีก่อน

หมวดเครื่องดื่ม ขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงตามการผลิตเบียร์ที่มีสต็อกสูงต่อเนื่องตั้งแต่ปลายปีก่อน อัตราการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมนี้เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็นร้อยละ 61.1 จากร้อยละ 56.6 ในปีก่อน

หมวดยานยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง แม้จะชะลอลงจากปีก่อน แต่ยังขยายตัวสูงถึงร้อยละ 20.9 ตามการเพิ่มขึ้นของอุปสงค์รถยนต์ทั้งจากตลาดในประเทศและตลาดส่งออก โดยเฉพาะรถยนต์พาณิชย์ที่ส่งออกเพิ่มขึ้นในเกณฑ์สูง ประกอบกับการปรับลดอัตราภาษีสรรพสามิตรถยนต์ที่มีส่วนกระตุ้นอุปสงค์ให้เพิ่มขึ้น อัตราการใช้กำลังการผลิตในอุตสาหกรรมหมวดนี้เพิ่มขึ้นสูงเป็นร้อยละ 84.4 จากร้อยละ 69.6 ในปีก่อน

อย่างไรก็ตาม มีหลายอุตสาหกรรมที่มีอัตราการขยายตัวสูงขึ้น ที่สำคัญได้แก่

หมวดผลิตภัณฑ์เหล็ก ขยายตัวเร่งขึ้นจากปีก่อนจากอุปสงค์ในประเทศที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับในช่วงต้นปีมีการเร่งผลิตเพื่อสะสมสต็อก เนื่องจากคาดว่าราคาวัตถุดิบเหล็กจะโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วตามอุปสงค์จากจีนที่เร่งขึ้นมาก และในช่วงครึ่งหลังของปีการผลิตเร่งตัวขึ้นเพื่อส่งออกเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการส่งออกเหล็กแผ่นรีดร้อนไปอเมริกาเหนือ อย่างไรก็ดี อัตราการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมหมวดนี้เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ 63.2 ในปีก่อนเป็นร้อยละ 65.7 เนื่องจากมีการเพิ่มกำลังการผลิตในปี

อุตสาหกรรม	เฉลี่ยปี 2538 - 2539	2545	2546	2547 ^P		
				ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	ทั้งปี
ยานยนต์	74.5	54.7	69.6	82.9	86.0	84.4
ปิโตรเลียม	89.5	76.2	79.4	83.5	88.4	85.9
เครื่องดื่ม	82.6	50.5	56.6	61.8	60.4	61.1
เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	65.9	55.4	62.1	63.2	64.8	63.8
อาหาร	40.3	45.1	53.9	61.7	44.1	52.9
วัสดุก่อสร้าง	88.0	56.9	57.6	62.9	63.2	63.1
ผลิตภัณฑ์เหล็ก	64.7	60.6	63.2	67.4	63.9	65.7
ยาสูบ	79.7	53.8	55.8	62.1	59.4	60.7
อื่น ๆ	78.9	71.4	73.9	83.3	75.3	79.3
รวม^{1/}	75.0	59.3	66.3	73.2	72.2	72.7

หมายเหตุ : 1/ ครอบคลุมสินค้า 43 รายการ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 44.5 ของมูลค่าเพิ่มภาคอุตสาหกรรม
P = ข้อมูลเบื้องต้น
ที่มา : การสอบถามผู้ประกอบการ

หมวดวัสดุก่อสร้างขยายตัวดีต่อเนื่องตามอุปสงค์ในประเทศ ประกอบกับมีการเร่งก่อสร้างในช่วงครึ่งปีแรกเพื่อส่งมอบที่อยู่อาศัยตามที่ได้มีการเร่งโอนบ้านให้ทันก่อนการสิ้นสุดมาตรการลดค่าธรรมเนียมการโอนในเดือนธันวาคม 2546 รวมทั้งมีความต้องการเพิ่มขึ้นจากโครงการภาครัฐ โดยอัตราการใช้จ่ายกำลังการผลิตในอุตสาหกรรมหมวดนี้อยู่ที่ร้อยละ 63.1 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 57.6 ในปีก่อน

หมวดปิโตรเลียมขยายตัวร้อยละ 8.2 เร่งขึ้นจากปีก่อนตามอุปสงค์ในประเทศ โดยอัตราการใช้จ่ายกำลังการผลิตของอุตสาหกรรมปิโตรเลียมอยู่ที่ร้อยละ 85.9 ในปี 2547 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 79.4 ในปีก่อน

สำหรับอัตราการใช้จ่ายกำลังการผลิต (Capacity Utilization Rate) ของภาคอุตสาหกรรมโดยรวมในปี 2547 เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 72.7 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 66.3 ในปีก่อน

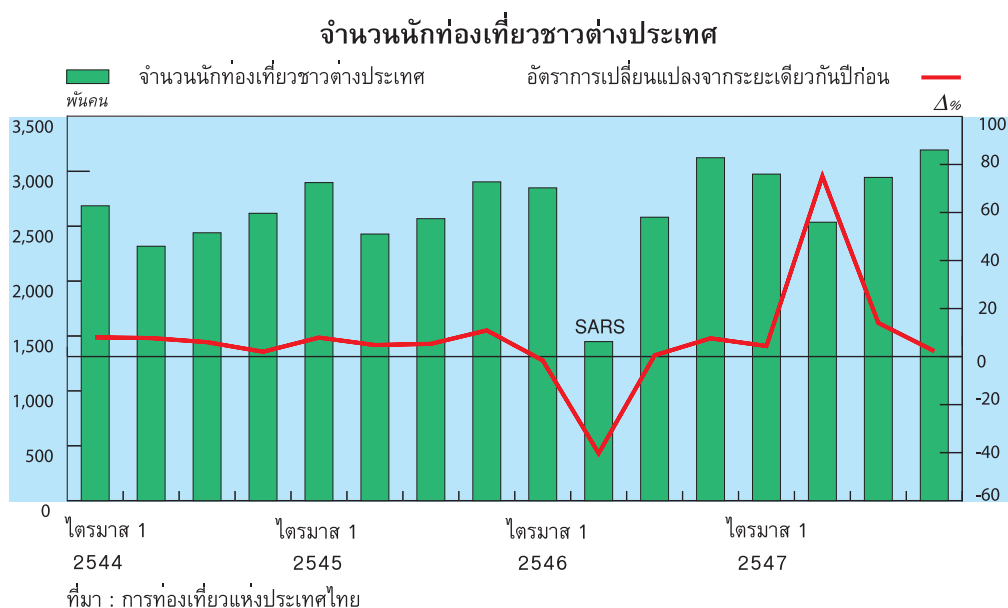
ภาคบริการ

ก. ภาคการท่องเที่ยวและโรงแรม

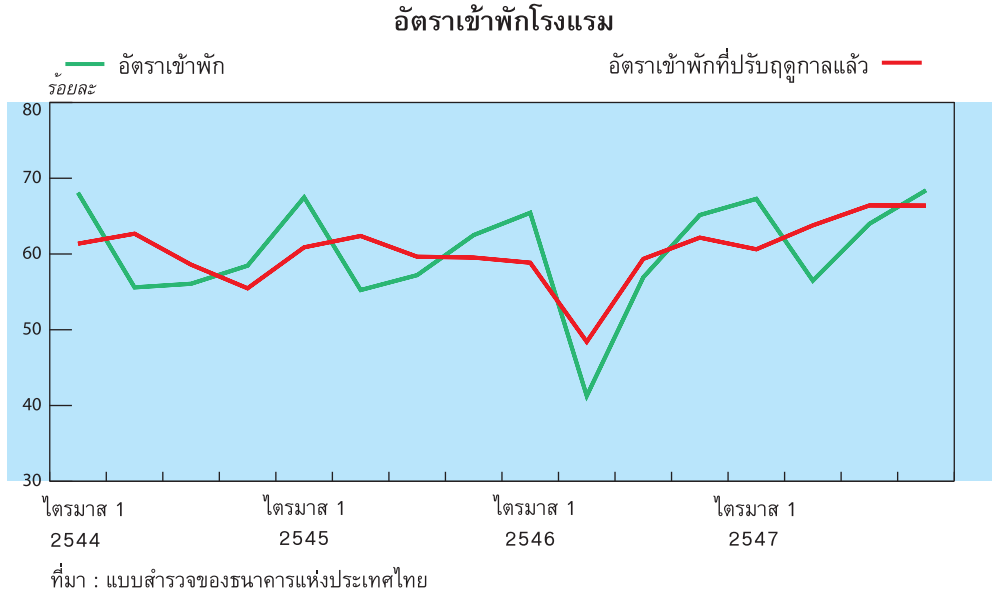
ธุรกิจการท่องเที่ยวและโรงแรม แม้ว่าในปี 2547 จะเกิดการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนกและการก่อความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่ภาวะการท่องเที่ยวยังขยายตัวได้ดี โดยได้รับปัจจัยบวกจากการดำเนินนโยบายต่างๆ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวประกอบกับการเปิดตัวและขยายเส้นทางบินของสายการบินต้นทุนต่ำ

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีจำนวน 11.7 ล้านคน หรือขยายตัวร้อยละ 16.5 จากปีก่อน ซึ่งมีการระบาดของโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง (SARS) อัตราเข้าพักโรงแรมเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 64.0 ขณะที่รายได้จากการท่องเที่ยวที่เป็นเงินตราต่างประเทศคิดเป็นมูลค่า 386.1 พันล้านบาท หรือขยายตัวร้อยละ 18.9 จากปีก่อน

สำหรับการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนกนั้นในรอบแรกมีผลระยะสั้นในไตรมาสแรกโดยนักท่องเที่ยวจากตลาดเอเชียตะวันออกโน้มลดลงบ้าง และการระบาดในรอบ 2 ช่วงไตรมาสที่ 3 ก็ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวไม่มาก แม้ว่าทางการบางประเทศได้ออกประกาศเตือนถึงสถานการณ์ไข้หวัดนกในไทย และมีกระแสข่าวว่ามีกรณีสงสัยว่าอาจมีการติดเชื้อจากคนสู่คนในไทย ทั้งนี้ เนื่องจากทางการสามารถควบคุมการระบาดของโรคได้ดีขึ้น ประกอบกับนักท่องเที่ยวเข้าใจสถานการณ์การแพร่ระบาดที่เกิดขึ้นได้ดีกว่าครั้งแรก

ด้านสถานการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้น เริ่มส่งผลกระทบต่อตั้งแต่ช่วงไตรมาสที่ 2 เป็นต้นมา โดยสถานการณ์เริ่มรุนแรงขึ้นในช่วงต้นไตรมาสที่ 4 อย่างไรก็ตาม ผลกระทบต่อการท่องเที่ยวยังคงอยู่ในวงจำกัดเฉพาะพื้นที่ 3 จังหวัดเกิดเหตุและอำเภอขนาดใหญ่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียที่เดินทางผ่านด่านชายแดนภาคใต้ ทั้งนี้ นักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียบางส่วนได้เปลี่ยนจุดหมายการเดินทางไปยังส่วนอื่นของประเทศ โดยมีสายการบินต้นทุนต่ำเป็นปัจจัยสนับสนุน ส่วนเหตุการณ์ภัยธรรมชาติใน 6 จังหวัดภาคใต้ชายฝั่งทะเลอันดามันยังไม่ส่งผลกระทบในปีนี้ เนื่องจากเหตุเกิดในช่วงสัปดาห์สุดท้ายของปี (26 ธันวาคม 2547)

ตารางที่ 7 : โครงสร้างนักท่องเที่ยวจำแนกตามสัญชาติของนักท่องเที่ยว

ประเทศ	Δ%		ส่วนแบ่งตลาด (%)	
	2546 ทั้งปี	2547 ทั้งปี	2546 ทั้งปี	2547 ทั้งปี
เอเชียตะวันออก	-5.6	14.9	57.7	56.5
- มาเลเซีย	3.3	3.7	13.5	12.0
- ญี่ปุ่น	-17.0	16.3	10.4	10.3
- เกาหลี	-3.1	29.3	7.0	7.7
ยุโรป	-7.9	13.3	25.2	24.3
อเมริกา	-9.9	21.3	6.8	7.0
อื่น ๆ	-14.6	30.0	10.3	12.2

หมายเหตุ : Δ% คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

โครงสร้างนักท่องเที่ยวต่างชาติของปี 2547 ไม่เปลี่ยนแปลงจากปีก่อนมากนัก โดยนักท่องเที่ยวที่มีสัดส่วนสูงสุดยังคงเป็นนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออก ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 56 ของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งหมด รองลงมาได้แก่ กลุ่มประเทศยุโรปและอเมริกาในสัดส่วนร้อยละ 24.3 และ 7.0 ตามลำดับ โดยนักท่องเที่ยวจากทุกภูมิภาคขยายตัวสูงจากที่เคยหดตัวในปีก่อนที่เกิดโรค SARS

ตารางที่ 8 : เครื่องชี้ภาวะการท่องเที่ยวและโรงแรม

	2546 ทั้งปี	2547 ^P ทั้งปี	2547			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4 ^P
1. จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ (ล้านคน)	10.0	11.7	3.0	2.5	2.9	3.2
$\Delta\%$	-7.4	16.5	4.4	75.1	14.0	2.3
2. รายได้จากการท่องเที่ยว (พันล้านบาท)	324.7	386.1	107.5	84.8	90.2	103.6
3. อัตราการเข้าพักโรงแรม (ร้อยละ)	57.2	64.0	67.3	56.5	64.0	68.3
4. ราคาห้องพัก (บาท)	1,178	1,238	1,358	1,136	1,131	1,327

หมายเหตุ : P = ข้อมูลเบื้องต้น
 $\Delta\%$ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน
 ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และธนาคารแห่งประเทศไทย

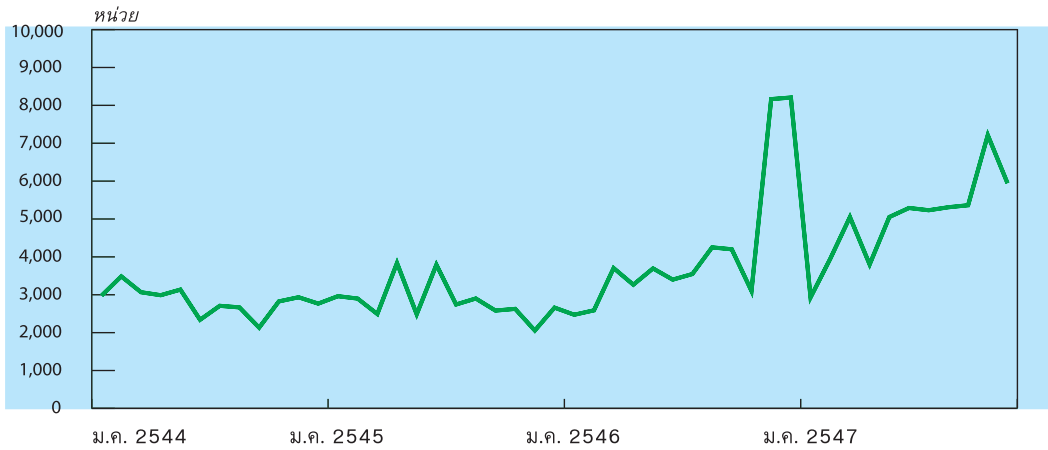
ภาวะการท่องเที่ยวปี 2548 คาดว่าการท่องเที่ยวใน 6 จังหวัดภาคใต้ชายฝั่งทะเลอันดามันจะได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ภัยธรรมชาติเมื่อปลายปี 2547 โดยเฉพาะในช่วงไตรมาสแรกเป็นสำคัญ นอกจากนี้เหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ยังคงยืดเยื้อจะส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกิดเหตุ ขณะที่การท่องเที่ยวในส่วนอื่นของประเทศคาดว่าจะยังคงขยายตัวเพิ่มขึ้น

ข. ภาคอสังหาริมทรัพย์

ปี 2547 ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ยังคงขยายตัวดีแม้จะชะลอลงจากปี 2546 ที่มีการเร่งโอนที่อยู่อาศัยเพื่อรับประโยชน์จากการลดหย่อนค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมซึ่งสิ้นสุดลงในเดือนธันวาคม 2546 โดยที่อยู่อาศัยสร้างเสร็จและจดทะเบียนเพิ่มในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 24.1 จากระยะเดียวกันปีก่อน และพื้นที่รับอนุญาตก่อสร้างประเภทที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลทั่วประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.8 สำหรับจำนวนรายและมูลค่าการซื้อขายที่ดินและสิ่งปลูกสร้างทั่วประเทศยังอยู่ในเกณฑ์ดีแม้จะลดลงร้อยละ 4.1 และร้อยละ 5.3 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปีก่อนซึ่งมีผลของมาตรการกระตุ้นจากภาครัฐ

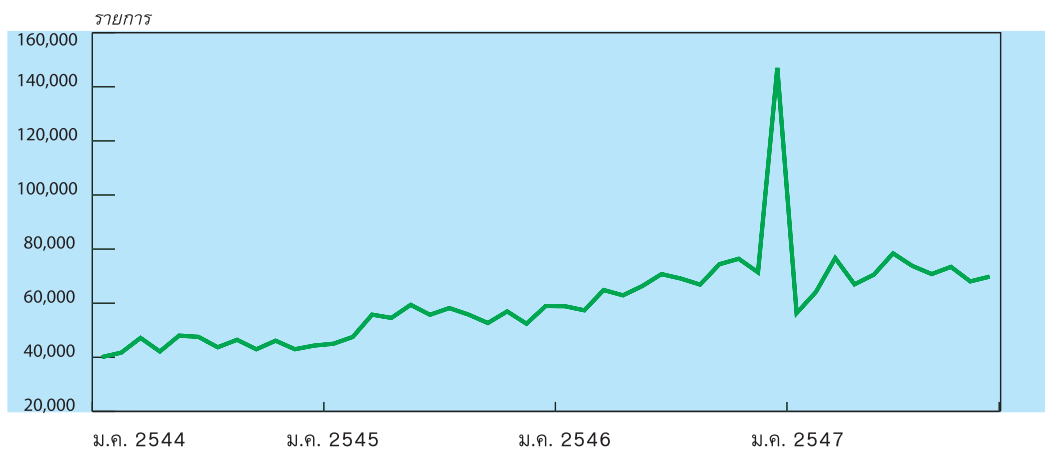
ด้านราคาที่อยู่อาศัยยังคงสูงขึ้นสะท้อนถึงความต้องการอสังหาริมทรัพย์ที่ยังมีอยู่ต่อเนื่องโดยในปี 2547 ดัชนีราคาบ้านเดี่ยวพร้อมที่ดินเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.4 จากปีก่อน และดัชนีราคาทาวน์เฮ้าส์พร้อมที่ดินเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.5 อย่างไรก็ตาม ราคาที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นไม่มากนักเทียบกับการเพิ่มขึ้นของราคาต้นทุน สะท้อนถึงภาวะการแข่งขันของผู้ประกอบการที่ค่อนข้างสูงในรอบปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ ดัชนีราคาขายส่งวัสดุก่อสร้างในปี 2547 เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.2 จากปีก่อน

ที่อยู่อาศัยจดทะเบียนเพิ่ม (กทม. และปริมณฑล)

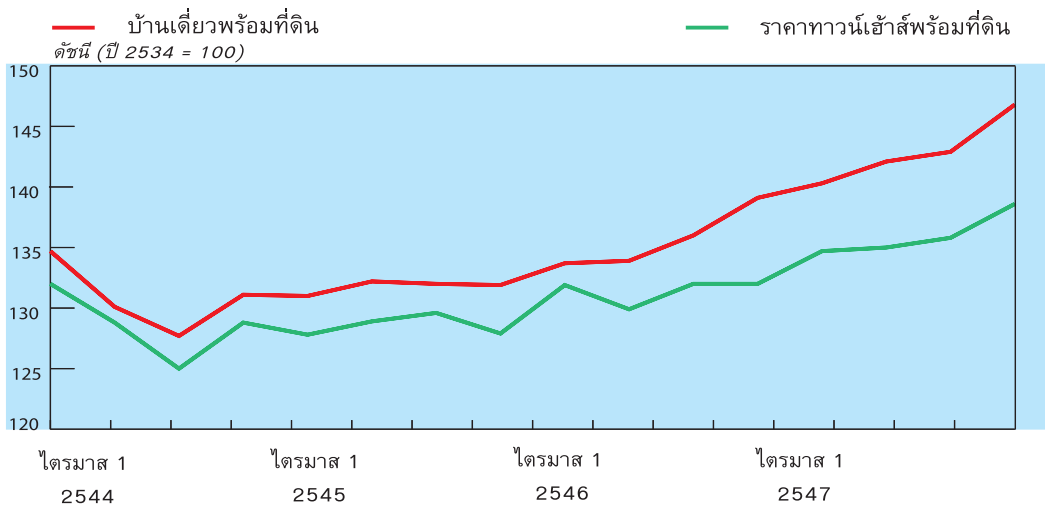
ที่มา : ส่วนข้อมูลที่อยู่อาศัย ธนาคารอาคารสงเคราะห์

จำนวนรายการซื้อขายที่ดิน

ที่มา : กรมที่ดิน

ดัชนีราคาที่อยู่อาศัย

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย จัดทำโดยใช้ฐานข้อมูลหลักประกันของธนาคารอาคารสงเคราะห์

ตารางที่ 9 : เครื่องชี้ภาวะอสังหาริมทรัพย์

	2546	2547	2547			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
มูลค่าซื้อขายที่ดิน ทั้งประเทศ ^{1/} (ล้านบาท)	762,579	721,795	126,506	153,243	189,131	252,916
$\Delta\%$	109.5	-5.3	-25.5	-11.5	21.7	-4.2
ค่าธรรมเนียมร้อยละ 2 ^{2/} (ล้านบาท)	8,740	11,168	2,171	2,689	2,888	3,425
$\Delta\%$	64.4	28.3	46.4	58.6	58.6	-4.0
ค่าธรรมเนียมร้อยละ 0.01 ^{3/} (ล้านบาท)	32.7	16.3	1.8	1.9	4.5	8.2
$\Delta\%$	231.3	-50.1	-81.2	-78.7	-21.8	-4.7
จำนวนรายการซื้อขายที่ดิน ทั้งประเทศ (รายการ)	886,294	850,116	197,151	215,653	217,978	219,334
$\Delta\%$	35.7	-4.1	8.8	7.8	3.6	-25.6
พื้นที่รับอนุญาตก่อสร้าง ทั้งประเทศ(พันตารางเมตร)	18,572	22,702	4,843	5,935	5,713	6,210
$\Delta\%$	33.7	22.2	39.7	41.9	18.9	1.5
พื้นที่รับอนุญาตก่อสร้าง ประเภทที่อยู่อาศัย ทั้งประเทศ(พันตารางเมตร)	13,206	16,084	3,502	3,970	4,203	4,409
$\Delta\%$	29.3	21.8	33.2	35.4	29.7	0.1
ที่อยู่อาศัยจดทะเบียนเพิ่ม (กทม. - ปริมาณ) (หน่วย)	50,594	62,796	11,931	14,143	15,904	20,818
$\Delta\%$	48.7	24.1	36.1	36.5	32.6	6.9
บ้านจัดสรร	30,088	40,752	6,846	9,462	10,586	13,858
แฟลต/อาคารชุด	1,908	2,185	598	407	132	1,048
บ้านสร้างเอง	18,598	19,859	4,487	4,274	5,186	5,912
ปริมาณการจำหน่าย ปูนซีเมนต์ (พันตัน)	24,227	27,191	7,137	6,596	6,596	6,862
$\Delta\%$	5.2	12.2	12.9	11.4	11.0	13.6
ดัชนีราคาบ้านเดี่ยวพร้อม ที่ดิน (ปี 2534=100)	135.7	143.0	140.3	142.1	142.9	146.8
$\Delta\%$	3.0	5.4	5.0	6.1	5.1	5.5
ดัชนีราคาทาวเฮ้าส์พร้อม ที่ดิน (ปี 2534=100)	131.5	136.0	134.7	135.0	135.8	138.6
$\Delta\%$	2.2	3.5	2.1	3.9	2.8	5.0
ดัชนีราคาขายส่งวัสดุ ก่อสร้าง (ปี 2543=100)	112.8	124.3	121.8	123.7	125.4	126.2
$\Delta\%$	7.7	10.2	9.4	9.9	11.0	10.5

หมายเหตุ : 1/ มูลค่าการซื้อขายที่ดินและสิ่งปลูกสร้างทั้งประเทศ ชปท.ประมาณการโดยใช้การคำนวณย้อนกลับจากค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่จัดเก็บได้ ซึ่งจำแนกออกเป็นอัตราร้อยละ 2 และร้อยละ 0.01

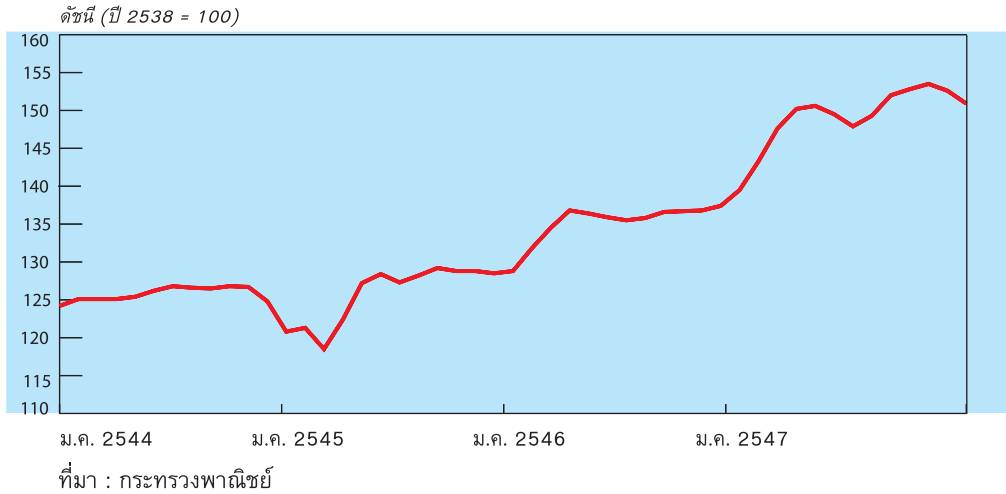
2/ ค่าธรรมเนียมฯ ในกรณีปกติ ที่เรียกเก็บในอัตราร้อยละ 2 ตามประกาศของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497

3/ ค่าธรรมเนียมฯ ที่เรียกเก็บเป็นกรณีพิเศษในอัตราร้อยละ 0.01 ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด(รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การลดหย่อนค่าธรรมเนียม ตลอดจนการขยายระยะเวลาสิ้นสุดในแต่ละกรณีค้นหาเพิ่มเติมได้จากกรมที่ดิน)

$\Delta\%$ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

ที่มา : กรมที่ดิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ กระทรวงพาณิชย์ และธนาคารแห่งประเทศไทย

ดัชนีราคาขายส่งวัสดุก่อสร้าง

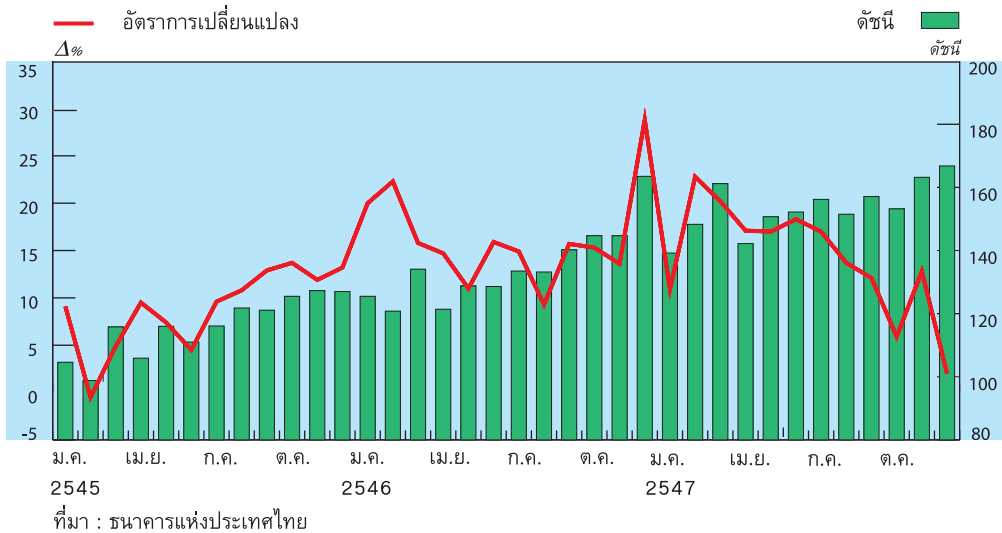
แนวโน้มปี 2548

ตลาดที่อยู่อาศัยในปี 2548 คาดว่าจะมีความต้องการต่อเนื่องโดยเฉพาะในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล บริเวณที่มีโครงข่ายระบบขนส่งมวลชน อย่างไรก็ดี ต้นทุนดำเนินการของธุรกิจจะเพิ่มขึ้นจากราคาวัสดุก่อสร้างที่โน้มสูงขึ้น แต่คาดว่าจะไม่สร้างแรงกดดันด้านราคาที่อยู่อาศัยมากนักเนื่องจากอุปทานที่จะเข้าสู่ตลาดมากขึ้น

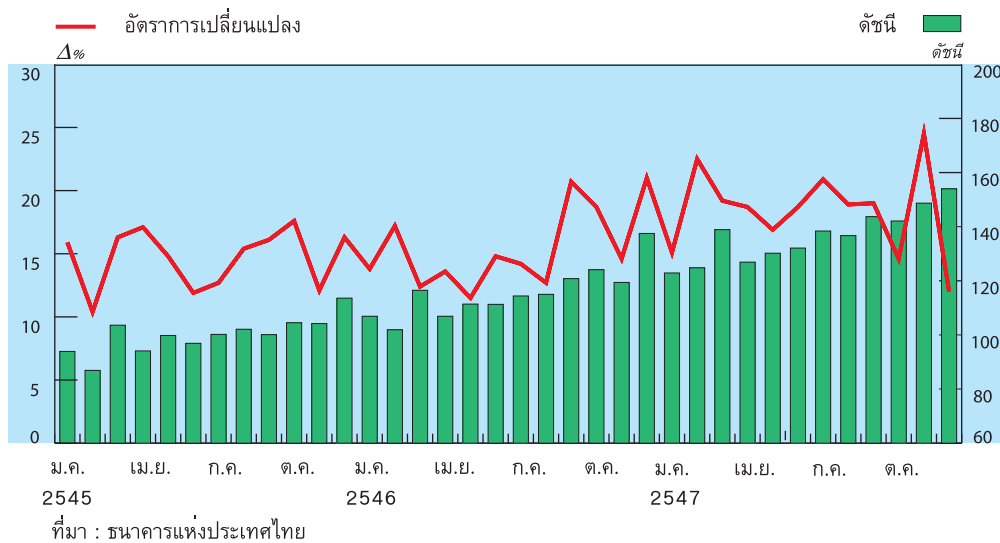
ค. ภาคการค้า

ธุรกิจการค้าในปี 2547 ยังขยายตัวในเกณฑ์ดี ทั้งการค้าปลีกและค้าส่ง โดยมีปัจจัยสำคัญจากภาวะเศรษฐกิจที่ยังขยายตัวต่อเนื่อง และการขยายตัวของรายได้เกษตรกรตามราคาสินค้าเกษตรที่สูงขึ้น โดยการค้าปลีกเร่งตัวขึ้น แม้จะมีมาตรการกำหนดเวลาปิด-เปิดห้างสรรพสินค้าเพื่อประหยัดพลังงานในช่วงปลายปี ทั้งนี้ หมวดสินค้าที่ขยายตัวเร่งขึ้นได้แก่ หมวดวัสดุเครื่องเรือนตกแต่งบ้าน และหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าตามภาวะอสังหาริมทรัพย์ที่ขยายตัวต่อเนื่อง

ดัชนีมูลค่าค้าส่งทั้งประเทศ (ณ ราคาปี 2543)

ดัชนีมูลค่าค้าปลีกทั่วประเทศ (ณ ราคาปี 2545)

ตารางที่ 10 : ดัชนีมูลค่าค้าส่งและค้าปลีกของประเทศ

	2546	2547	2547			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4 ^E
ดัชนีมูลค่าค้าส่ง (ณ ราคาปี 2543)	134.9	153.5	149.6	148.4	154.9	161.1
Δ%	16.4	13.8	17.9	17.5	14.2	6.7
ดัชนีมูลค่าค้าปลีก (ณ ราคาปี 2545)	115.5	136.6	128.9	129.7	139.6	148.3
Δ%	15.5	18.3	18.9	18.1	19.6	16.8

หมายเหตุ : E = ข้อมูลประมาณการ

Δ% คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

แนวโน้มธุรกิจการค้าในปี 2548 คาดว่าจะยังคงขยายตัว แต่ในอัตราที่ชะลอลงตามภาวะเศรษฐกิจ และจากราคาสินค้าที่มีแนวโน้มสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม จำนวนสถานประกอบการในธุรกิจการค้าคาดว่าจะเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง และจะมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบร้านค้าให้มีขนาดเล็กลงให้สอดคล้องกับมาตรการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินของธุรกิจค้าปลีกค้าส่งที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่เดือนกันยายน 2547 ที่ผ่านมา สำหรับผลกระทบจากเหตุการณ์ภัยธรรมชาติใน 6 จังหวัดภาคใต้ชายฝั่งทะเลอันดามัน เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 คาดว่าจะไม่กระทบต่อภาคการค้าโดยรวมมากนัก

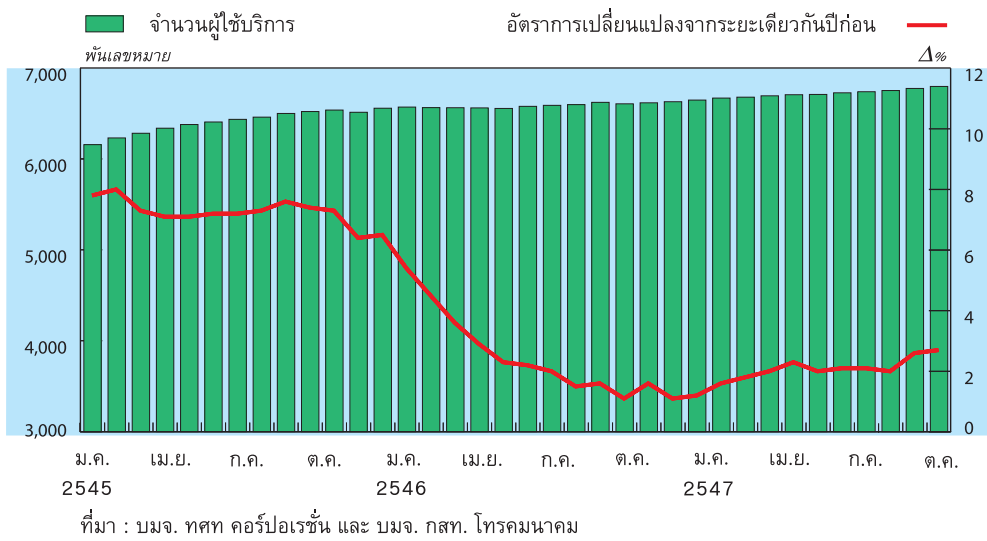
ง. ภาคโทรคมนาคม

ธุรกิจโทรคมนาคมโดยรวมในปี 2547 ยังคงขยายตัวในเกณฑ์ดี จำนวนเลขหมายจดทะเบียนของโทรศัพท์เคลื่อนที่เพิ่มขึ้นเกือบ 5 ล้านเลขหมาย และโทรศัพท์พื้นฐานเพิ่มขึ้นประมาณ 200,000 เลขหมายตามความต้องการที่มีต่อเนื่อง ทั้งนี้ ปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญคือการขยายตัวของเศรษฐกิจและกำลังซื้อของผู้บริโภค

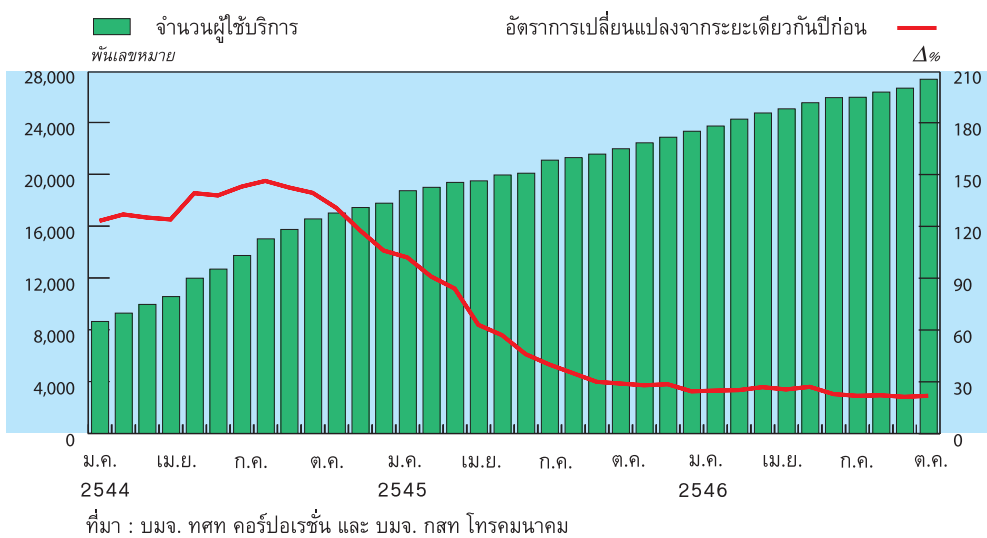
ธุรกิจให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ชะลอลงจากปีก่อน แต่ยังคงขยายตัวในเกณฑ์สูงโดยมีการใช้มาตรการส่งเสริมการขายหลายรูปแบบตามกลุ่มลูกค้าเป้าหมายทั้งทางด้านราคาและการให้บริการ เช่น การลดมูลค่าบัตรเติมเงินของบริการประเภทชำระค่าบริการล่วงหน้า (Pre-Paid) สำหรับกลุ่มลูกค้าผู้มีรายได้น้อย-ปานกลาง ซึ่งมีจำนวนมาก และการลดอัตราค่าบริการประเภทจ่ายรายเดือน (Post - Paid) สำหรับกลุ่มลูกค้าผู้มีรายได้อันกลาง-สูง รวมทั้งการเพิ่มบริการสื่อสารติดตามข่าวสารแบบ real time

สำหรับการขยายตัวของการให้บริการโทรศัพท์พื้นฐานส่วนใหญ่เป็นการขยายตัวในภูมิภาคที่ยังมีความต้องการสูง

จำนวนเลขหมายการให้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน

จำนวนเลขหมายการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ตารางที่ 11 : จำนวนเลขหมายการให้บริการโทรศัพท์
(หน่วย : ล้านเลขหมาย)

	2546	2547	2547			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4 ^P
ผู้ใช้โทรศัพท์พื้นฐาน ^{1/}	6.6	6.8	6.7	6.7	6.7	6.8
Δ%	1.6	2.7	1.6	2.3	2.1	2.7
ผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ ^{1/}	22.4	27.3	23.7	25.1	25.9	27.3
Δ%	28.4	21.9	24.9	25.6	21.9	21.9

หมายเหตุ : 1/ เป็นข้อมูล ณ วันสิ้นงวด
P = ข้อมูลเบื้องต้น
Δ% คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน
ที่มา : บมจ. ทศท คอร์ปอเรชั่น และ บมจ. กสท โทรคมนาคม

แนวโน้มธุรกิจโทรคมนาคมปี 2548 คาดว่าจะขยายตัวได้ต่อเนื่องตามความต้องการจากทั้งภาคธุรกิจและภาคครัวเรือน อย่างไรก็ตาม รูปแบบรายได้ของผู้ประกอบการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีแนวโน้มที่จะขยายตัวจากค่าบริการเสริมมากขึ้น โดยการให้บริการเสริมมีหลากหลายรูปแบบใหม่ๆ ที่เกิดจากการพัฒนาด้านเทคโนโลยี สำหรับโทรศัพท์พื้นฐานมีแนวโน้มจะขยายตัวมากขึ้นจากแผนการขยายบริการโทรศัพท์ 560,000 เลขหมาย ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการขยายไปสู่เขตภูมิภาค

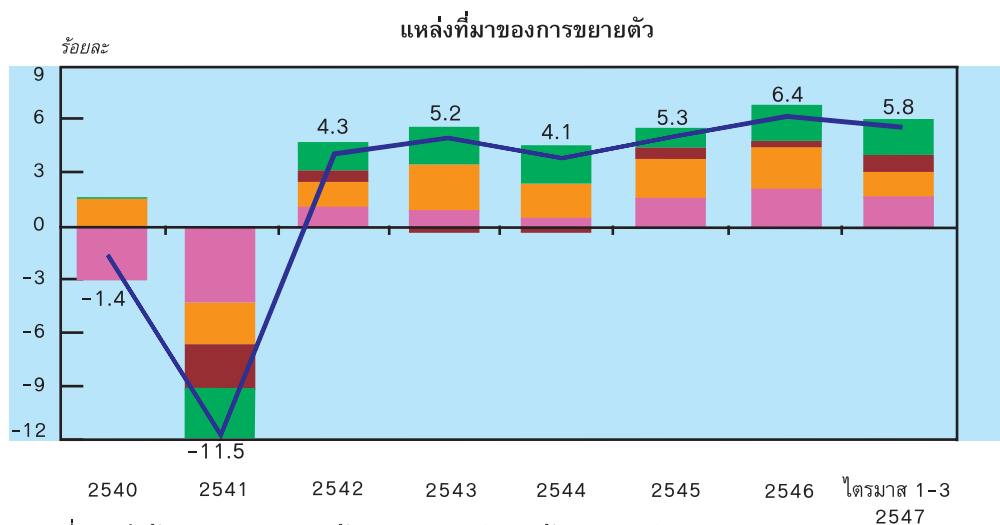
การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน

การอุปโภคบริโภคภาคเอกชนโดยรวมในปี 2547 ขยายตัวในเกณฑ์ดีแต่มีแนวโน้มชะลอตัวต่อเนื่อง โดยในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2547 การอุปโภคบริโภคภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ 5.8 ทรงตัวเท่ากับในช่วงเดียวกันของปี 2546 โดยเป็นการชะลอตัวของการอุปโภคบริโภคทั้งสินค้าคงทนและสินค้าไม่คงทน ขณะที่การใช้จ่ายด้านบริการของครัวเรือนยังขยายตัวในอัตราที่ใกล้เคียงกับในปี 2546 ปัจจัยที่มีผลต่อการชะลอตัวของการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน ได้แก่ รายได้ของเกษตรกรจากการขายพืชผลสำคัญที่ชะลอตัวลง ราคาสินค้าผู้บริโภคและราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินในประเทศที่ปรับตัวสูงขึ้น ตลอดจนความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่อยู่ในระดับต่ำและลดลงต่อเนื่อง ความกังวลต่อการระบาดของโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีก สถานการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และทิศทางอัตราดอกเบี้ยขาขึ้น ปัจจัยเหล่านี้ทำให้อำนาจซื้อของผู้บริโภคลดลงและบั่นทอนความเชื่อมั่นของผู้บริโภค ส่งผลให้การอุปโภคบริโภคภาคเอกชนชะลอตัวลงตลอดช่วง 9 เดือนแรกของปี 2547

การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน ณ ราคาคงที่

	2546	2547			
		ครึ่งปีแรก	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3
การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน	6.4	5.9	6.2	5.7	5.5

■ สินค้าคงทน ■ สินค้าไม่คงทน ■ สินค้ากึ่งคงทน ■ บริการ — การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน

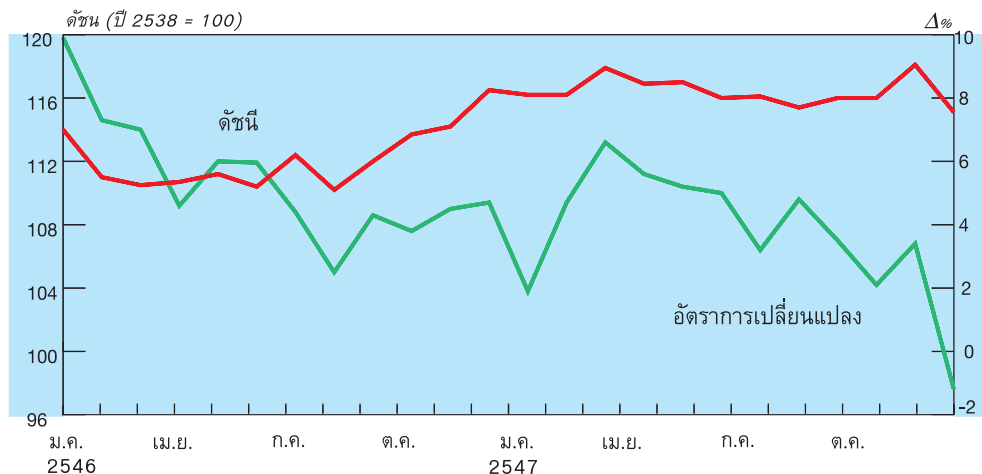

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำหรับไตรมาสที่ 4 ของปี 2547 วิเคราะห์จากดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชนของ ธปท. บัจจยลบดังกล่าวยังคงมีต่อเนื่องโดยเฉพาะราคาสินค้าผู้บริโภคและราคาน้ำมันที่ปรับตัวสูงขึ้น ประกอบกับเหตุการณ์ภัยธรรมชาติใน 6 จังหวัดภาคใต้ชายฝั่งทะเลอันดามันในช่วงปลายปี ทำให้ประชาชนลดการฉลองและท่องเที่ยวในเทศกาลปีใหม่ ส่งผลให้เครื่องชี้การอุปโภคบริโภคภาคเอกชนมีแนวโน้มชะลอลงตัวลงมาก โดยดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชนในไตรมาสที่ 4 ขยายตัวร้อยละ 1.4 ชะลอลงจากร้อยละ 3.8 ในไตรมาสที่ 3 สอดคล้องกับเครื่องชี้การอุปโภคบริโภคภาคเอกชนอื่น เช่น ปริมาณจำหน่ายเบียร์ สุรา และเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ที่ขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงเช่นกัน อย่างไรก็ตาม การอุปโภคบริโภคภาคเอกชนบางส่วนก็ยังสามารถขยายตัวได้ในเกณฑ์ดี เช่น ดัชนีมูลค่าขายปลีกในปี 2547 ที่ขยายตัวในอัตราที่เร่งขึ้นจากปี 2546

ดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน

	2546	2547 ^P	2547			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4 ^P
ดัชนี	112.2	116.4	116.8	116.6	115.8	116.4
Δ%	5.4	3.7	4.4	5.3	3.8	1.4

หมายเหตุ : p = ตัวเลขเบื้องต้น
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภคโดยรวม

ที่มา : มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

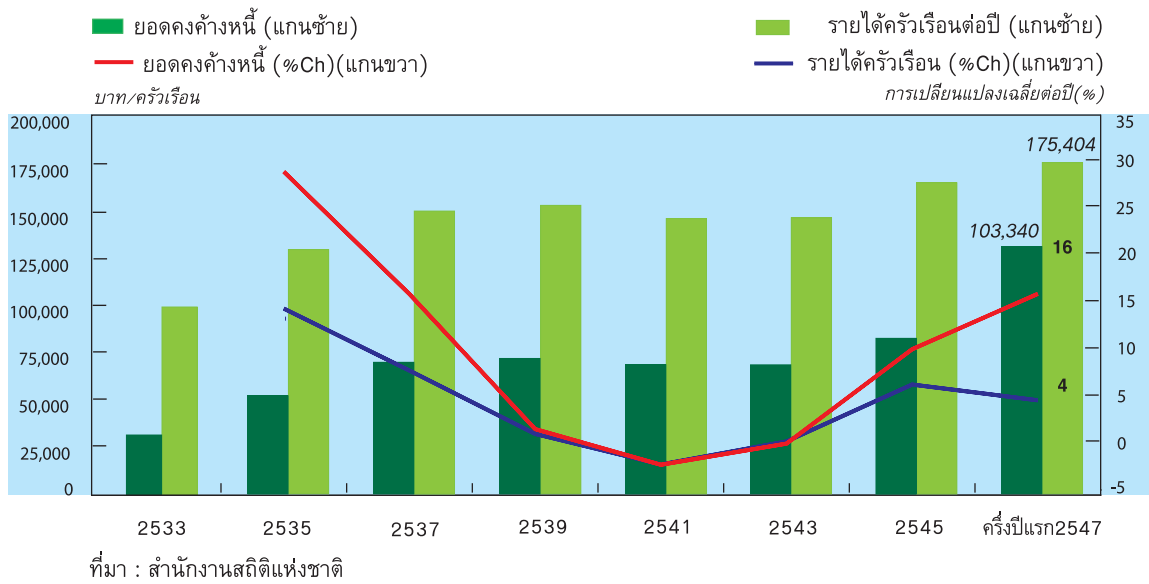
ตารางที่ 12 : เครื่องชี้การอุปโภคภาคเอกชน

	2546	2547 ^P	2547			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4 ^P
ปริมาณจำหน่ายรถยนต์นั่ง (หน่วย : พันคัน)	179.4	209.1	52.5	50.1	50.2	56.3
$\Delta\%$	42.0	16.6	19.3	18.3	19.1	10.6
ปริมาณจำหน่ายรถจักรยานยนต์ (หน่วย : พันคัน)	1,687.0	1,942.8	507.2	493.9	431.3	510.4
$\Delta\%$	28.2	15.2	13.0	14.2	11.7	21.7
ปริมาณจำหน่ายน้ำมันเบนซิน (หน่วย : พันล้านลิตร)	7.6	7.7	2.0	2.0	1.9	1.8
$\Delta\%$	4.3	0.3	4.7	5.1	-1.4	-6.7
ปริมาณจำหน่ายไฟฟ้าสำหรับ ที่อยู่อาศัย (หน่วย : พันล้านกิโลวัตต์)	23.3	24.5	5.6	6.7	6.3	5.9
$\Delta\%$	6.2	5.2	5.1	5.7	6.0	3.8
มูลค่าสินค้าอุปโภคบริโภค (ณ ราคาปี 2538) (หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.)	8,107.0	8,986.5	2,263.0	2,257.6	2,276.0	2,189.9
$\Delta\%$	10.5	10.8	16.5	18.7	12.5	-2.3
ภาษีมูลค่าเพิ่ม (ณ ราคาปี 2538) (หน่วย : พันล้านบาท)	216.1	257.8	62.1	62.3	64.7	68.7
$\Delta\%$	15.5	19.3	21.6	18.8	19.3	17.8

หมายเหตุ : $\Delta\%$ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน
P = ข้อมูลเบื้องต้น
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

การขยายตัวของการบริโภคในช่วงที่ผ่านมาส่วนหนึ่งมาจากการก่อกำเนิดของภาคครัวเรือน ซึ่งเป็นผลจากเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวต่อเนื่องในช่วงที่ผ่านมา ประกอบกับภาวะอัตราดอกเบี้ยต่ำและการปล่อยสินเชื่อบุคคลที่ผ่อนปรนมากขึ้น รวมทั้งนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของรัฐบาลทำให้ภาคครัวเรือนมีการใช้จ่ายสูง ส่งผลให้หนี้ภาคครัวเรือนสูงขึ้นตามโดยผลการสำรวจล่าสุดของสำนักงานสถิติแห่งชาติบ่งชี้ว่าหนี้ภาคครัวเรือนโดยเฉลี่ยสูงขึ้นจาก 82,485 บาทต่อครัวเรือนในปี 2545 เป็น 103,940 บาทต่อครัวเรือนในช่วงครึ่งแรกของปี 2547 แม้ภาวะหนี้ภาคครัวเรือนของไทยจะสูงขึ้นมากพอสมควรแต่ยังไม่ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพเศรษฐกิจโดยรวม ส่วนหนึ่งเนื่องจากภาระหนี้ที่เพิ่มขึ้นมาจากการเพิ่มสินทรัพย์ของครัวเรือน เช่น การซื้อที่อยู่อาศัยเป็นต้น ขณะเดียวกันแนวโน้มอัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้นจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยชะลอการสะสมตัวของหนี้ภาคครัวเรือน นอกจากนี้ ธปท.ได้ออกมาตรการควบคุมการปล่อยสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่อบัตรเครดิตในเดือนพฤศจิกายน 2546 และเมษายน 2547 ตามลำดับ เพื่อกระตุ้นให้ผู้บริโภคตระหนักถึงความสำคัญในการรักษาวินัยการใช้จ่ายและกระตุ้นให้สถาบันการเงินมีความรอบคอบในการปล่อยกู้แก่ภาคครัวเรือนยิ่งขึ้น

หนี้ภาคครัวเรือน

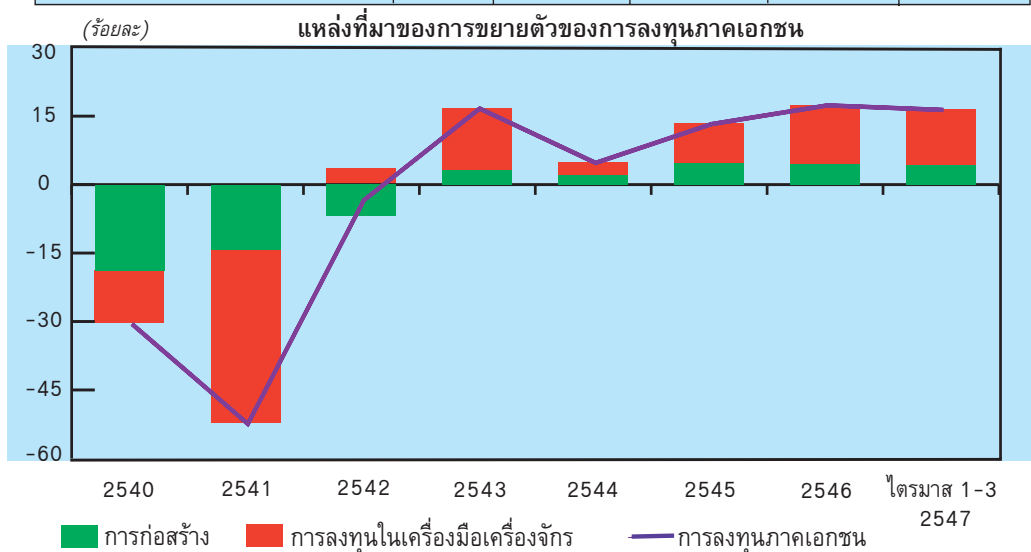

การลงทุนภาคเอกชน

การลงทุนภาคเอกชนโดยรวมในปี 2547 ขยายตัวในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง โดยในช่วงครึ่งแรกของปีขยายตัวร้อยละ 17.3 ใกล้เคียงกับอัตราการขยายตัวของทั้งปี 2546 แต่ในช่วงครึ่งหลังของปีได้เริ่มชะลอตัวลง โดยในไตรมาสที่ 3 ขยายตัวร้อยละ 14.6 เทียบกับร้อยละ 15.8 ในช่วงเดียวกันปีก่อน ซึ่งเป็นผลจากต้นทุนที่สูงขึ้นและราคาวัสดุก่อสร้างที่แรงตัวมาก

การลงทุนภาคเอกชน ณ ราคาคงที่

	2546	2547			
		ครึ่งปีแรก	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3
การลงทุนภาคเอกชน	17.5	17.3	18.6	16.1	14.6
- เครื่องมือเครื่องจักร	17.4	17.0	18.5	15.5	14.9
- ก่อสร้าง	17.8	18.4	19.1	17.8	13.9

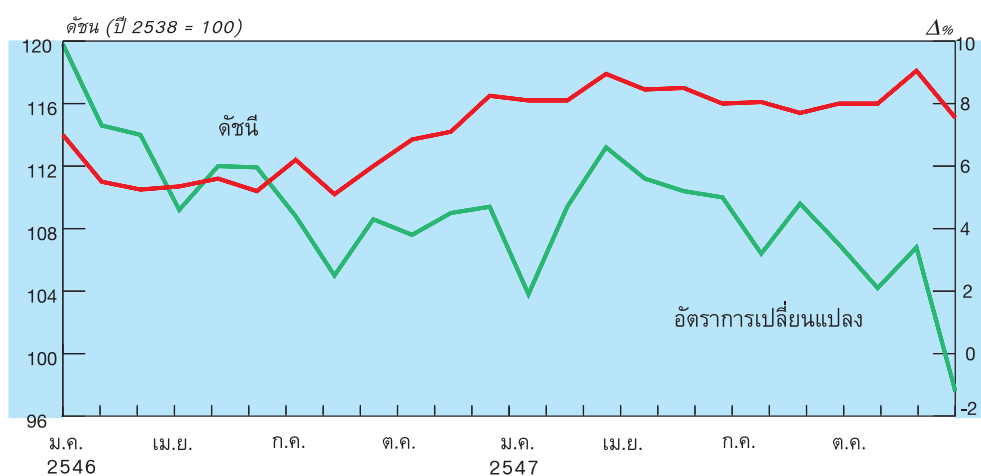
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ทั้งนี้ ในช่วง 3 ไตรมาสแรกในปี 2547 แหล่งที่มาของการขยายตัวของการลงทุนภาคเอกชนรวมยังคงมาจากการลงทุนในเครื่องมือเครื่องจักรเป็นสำคัญ แม้ว่าอ่อนแรงลงบ้าง ขณะที่การก่อสร้างยังคงสนับสนุนการขยายตัวในอัตราใกล้เคียงกับปีก่อน

สำหรับในไตรมาสที่ 4 เครื่องชี้การลงทุนภาคเอกชนมีแนวโน้มชะลอตัวต่อเนื่องจากไตรมาสที่ 3 สะท้อนจากดัชนีการลงทุนภาคเอกชนในไตรมาสที่ 4 ที่ขยายตัวร้อยละ 3.4 ชะลอลงจากร้อยละ 13.2 ในไตรมาสที่ 3 ทำให้คาดว่า การลงทุนภาคเอกชนโดยรวมในปี 2547 จะขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงเล็กน้อยจากปี 2546 แต่ยังคงอยู่ในเกณฑ์สูง ทั้งนี้ ปัจจัยที่มีผลให้การขยายตัวของการลงทุนภาคเอกชนชะลอตัวลงได้แก่ (1) ต้นทุนการผลิตที่มีแนวโน้มสูงขึ้น โดยเฉพาะราคาน้ำมันที่เร่งตัวมากในช่วงไตรมาสที่ 3 ของปี 2547 (2) ความเชื่อมั่นของนักธุรกิจที่โน้มต่ำลงต่อเนื่องจากต้นปี จากความกังวลต่อต้นทุนการผลิต เหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ การแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนก และค่าเงินบาทที่แข็งขึ้น ตลอดจนการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น และ (3) ฐานสูงในปีก่อน

ดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน

	2546	2547 ^p	2547			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4 ^p
ดัชนี	112.2	116.4	116.8	116.6	115.8	116.4
Δ%	5.4	3.7	4.4	5.3	3.8	1.4

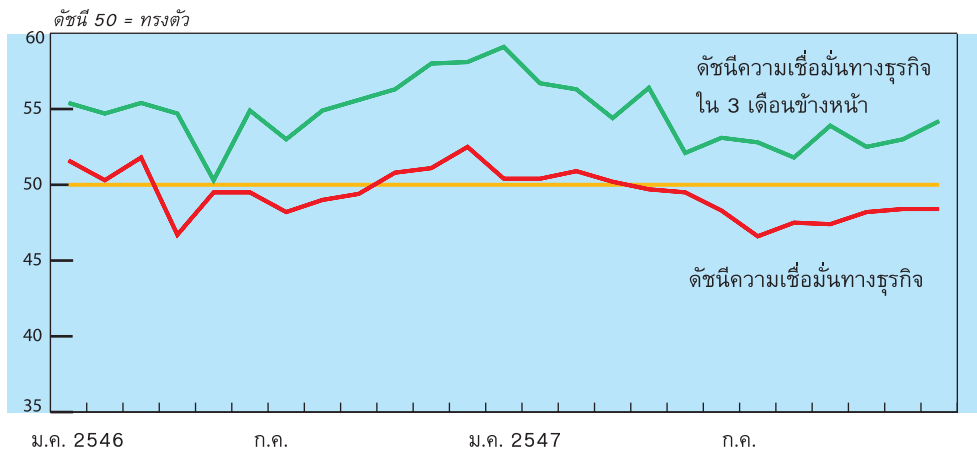

หมายเหตุ : p = ตัวเลขเบื้องต้น
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

สำหรับเครื่องชี้การลงทุนภาคเอกชนอื่นในปี 2547 ได้แก่ ภาษีเงินได้นิติบุคคล เงินทุนของธุรกิจจดทะเบียนใหม่ และเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในปี 2547 แสดงสัญญาณบ่งชี้การชะลอตัวเช่นกัน อย่างไรก็ตาม มาตรการลงทุนของโครงการที่ได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนยังคงขยายตัวเร็วขึ้นในปี 2547 ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวได้ต่อเนื่องในปี 2548

ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ

	2546	2547	2547			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ	50.0	49.0	50.5	49.8	47.5	48.0
ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ ใน 3 เดือนข้างหน้า	55.7	53.9	54.0	53.9	52.8	53.2

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 13 : เครื่องชี้การทุนภาคเอกชน

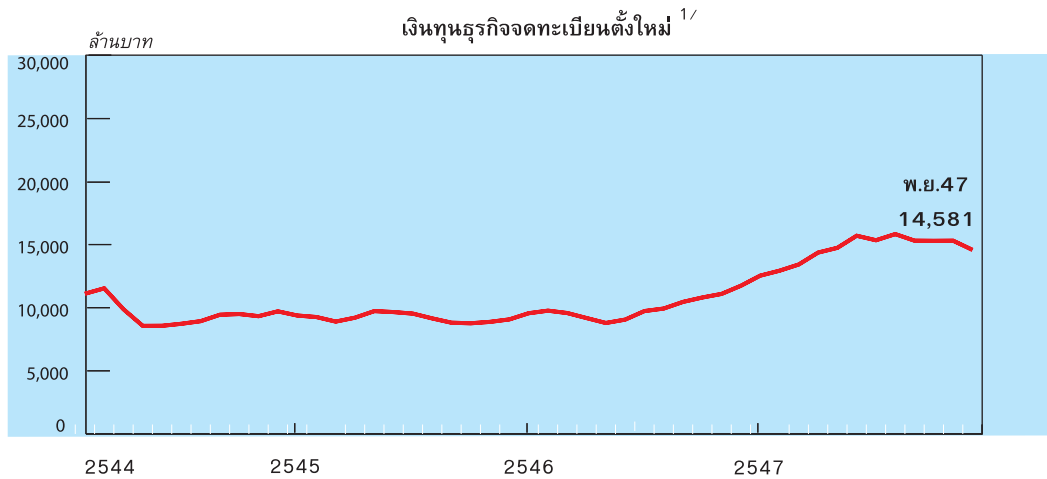
	2546	2547 ^P	2547			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4 ^P
ปริมาณจำหน่ายปูนซีเมนต์ ในประเทศ (หน่วย : พันตัน)	24,227	27,191	7,137	6,596	6,596	6,862
Δ%	5.2	12.2	12.9	11.4	11.0	13.6
พื้นที่รับอนุญาตการก่อสร้าง ในเขตเทศบาลเฉลี่ยเคลื่อนที่ ย้อนหลัง 12 เดือน (หน่วย : พันตารางกิโลเมตร)	15.7	21.5	4.9	5.3	5.6	5.7
Δ%	35.6	37.1	37.0	42.8	40.3	29.6
ปริมาณจำหน่ายรถยนต์ เชิงพาณิชย์ในประเทศ (หน่วย : พันคัน)	354.0	416.8	95.1	100.9	89.9	130.9
Δ%	25.1	17.7	26.5	18.8	-1.0	27.0
มูลค่าสินค้านำเข้า (ณ ราคาปี 2538) (หน่วย : พันล้านบาท)	257.1	272.0	66.7	69.3	71.5	64.5
Δ%	5.3	5.8	12.6	7.6	7.6	-6.4

หมายเหตุ : Δ% ตัวเลขในวงเล็บคือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

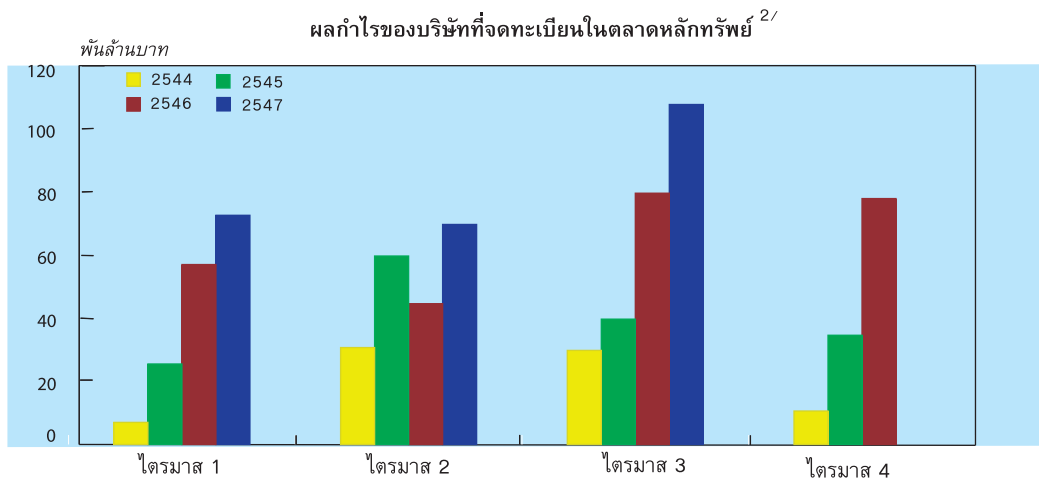
P = ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

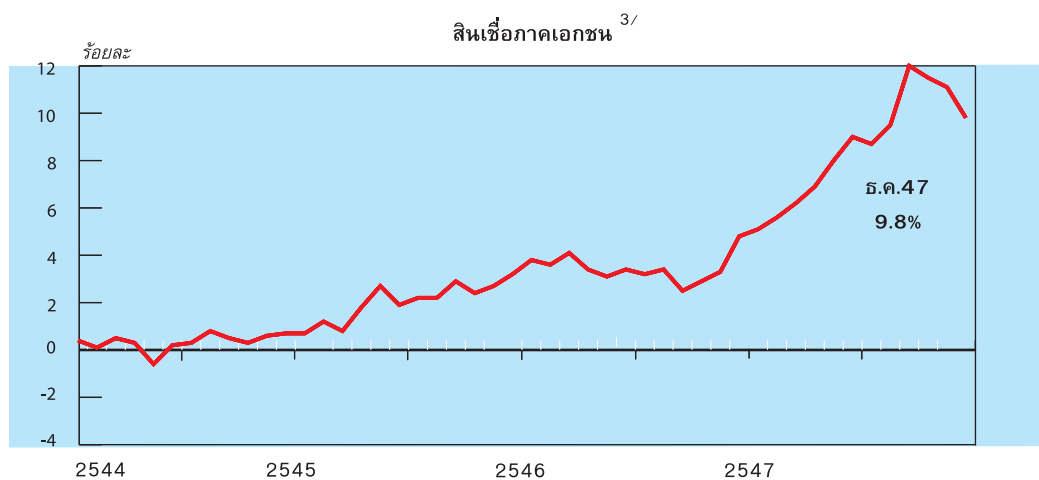
เครื่องชี้อื่น ๆ ของการลงทุนภาคเอกชน

หมายเหตุ : 1/ เฉลี่ยเคลื่อนที่ 12 เดือน
ที่มา : กระทรวงพาณิชย์

หมายเหตุ : 2/ บริษัทที่มีใช้สถาบันการเงิน
ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หมายเหตุ : 3/ รวมการถือครองหลักทรัพย์ภาคเอกชนและบวกกลับหนี้สูญ และสินเชื่อที่โอนไป AMC's แต่ไม่รวมสินเชื่อให้แก่ AMC's
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

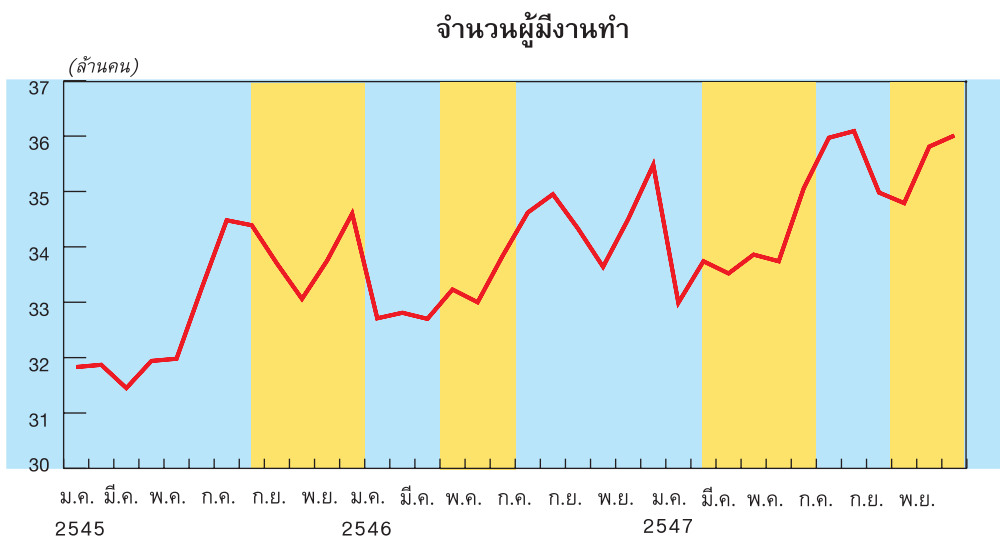
ตารางที่ 14 : โครงการรับบัตรส่งเสริมการลงทุน
(% เปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน)

ม.ค. - ธ.ค. 2547	จำนวน	มูลค่า
เกษตรกรรมและผลิตผลจากเกษตร	70.2	104.1
เหมืองแร่ เซรามิกและโลหะขั้นมูลฐาน	116.7	682.6
อุตสาหกรรมเบา	44.4	143.9
ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร อุปกรณ์ขนส่ง	49.1	20.8
อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องไฟฟ้า	36.5	115.8
เคมี กระดาษ และพลาสติก	31.0	53.9
บริการ และสาธารณูปโภค	39.3	27.4
รวม	46.9	62.4

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

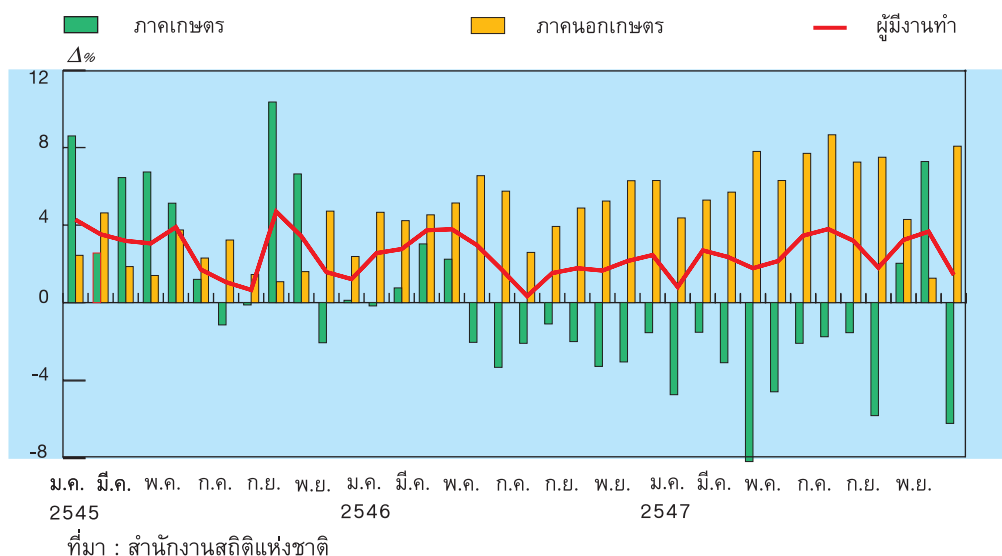
ภาวะแรงงาน

ภาวะตลาดแรงงาน ในปี 2547 จำนวนผู้มีงานทำเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 2.6 โดยเป็นการขยายตัวของแรงงานในภาคนอกเกษตรในอัตราร้อยละ 6.0 ซึ่งสอดคล้องกับการขยายตัวของแรงงานในภาคการก่อสร้าง การค้าปลีกค้าส่ง การโรงแรมและภัตตาคาร และอุตสาหกรรม ขณะที่แรงงานในภาคเกษตรหดตัวต่อเนื่องจากปีก่อน โดยหดตัวร้อยละ 2.3 เนื่องจากสภาพอากาศแห้งแล้ง กอปรกับความต้องการแรงงานในภาคนอกเกษตรเพิ่มขึ้น ทำให้แรงงานบางส่วนเคลื่อนย้ายเข้าสู่ภาคนอกเกษตร

หมายเหตุ : จำนวนผู้มีงานทำจะสูงในช่วงเดือนมิถุนายน - สิงหาคม และเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม เพราะเป็นฤดูเกษตรและฤดูเก็บเกี่ยว ตามลำดับ

อัตราการขยายตัวของผู้มีงานทำ

เมื่อจำแนกตามภูมิภาคพบว่า การจ้างงานเพิ่มขึ้นในทุกภาคของประเทศโดยเฉพาะภาคเหนือ ส่วนภาคกลางมีอัตราการว่างงานต่ำที่สุด ส่วนหนึ่งเพราะมีแรงงานเคลื่อนย้ายเข้ามาทำงานในภาคอุตสาหกรรมและบริการในกรุงเทพฯและปริมณฑล

เมื่อพิจารณาการจ้างงานภาคเอกชนจากเครื่องชี้รายเดือน ณ สิ้นปี 2547 จำนวนผู้ประกันตนในระบบประกันสังคมมีจำนวนทั้งสิ้น 7.83 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2546 ประมาณ 4 แสนคนหรือร้อยละ 5.3 สะท้อนภาวะการจ้างงานภาคเอกชนในระบบ (formal sector) ที่ขยายตัวต่อเนื่อง

หนึ่ง ประเด็นด้านแรงงานที่จำเป็นต้องติดตามต่อไปคือตลาดแรงงานที่เริ่มตั้งตัวจะสร้างแรงกดดันต่อค่าจ้างแรงงานเมื่อใด ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาจากอัตราการว่างงานและอัตราการทำงานต่ำกว่าระดับที่อยู่ในระดับต่ำต่อเนื่องจากปีก่อน ประกอบกับตำแหน่งงานว่างที่เพิ่มขึ้นมากกว่าจำนวนผู้ว่างงานน่าจะสะท้อนถึงภาวะแรงงานที่เริ่มตั้งตัว ซึ่งสอดคล้องกับผลการสอบถามธุรกิจเอกชนของ ธปท. พบว่าบางสาขาธุรกิจเริ่มประสบปัญหาขาดแคลนแรงงาน เช่น สาขาธุรกิจการก่อสร้าง ภาคอสังหาริมทรัพย์ และธุรกิจโรงแรมและท่องเที่ยว

ตารางที่ 15 : ตลาดแรงงานจำแนกตามภาคการผลิต

(หน่วย : ร้อยละ)

	สัดส่วนผู้มีงานทำ ปี 2547	อัตราการขยายตัว ของผู้มีงานทำ ปี 2547
ภาคเกษตร	40.3	-2.3
ภาคนอกเกษตร	59.7	6.0
อุตสาหกรรม	16.4	3.9
ค้าปลีกค้าส่ง	15.3	6.3
โรงแรมภัตตาคาร	6.4	5.6
ก่อสร้าง	5.5	11.4
อื่น ๆ	16.0	5.2
รวม	100.0	2.6

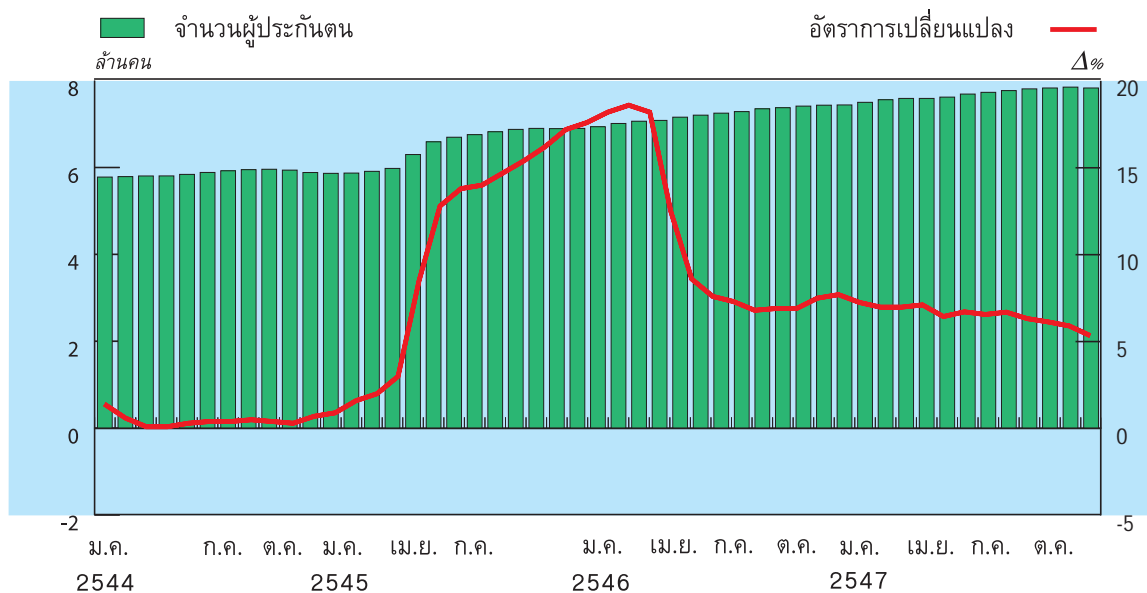
ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางที่ 16 : ตลาดแรงงานจำแนกตามภูมิภาค
(หน่วย : ร้อยละ)

	สัดส่วนผู้มีงานทำ ปี 2547	อัตราการขยายตัว ของผู้มีงานทำ ปี 2547	อัตราการว่างงาน	
			2546	2547
ภาคกลาง	24.0	3.5	1.7	1.5
กรุงเทพฯ	13.0	0.8	2.3	2.1
ภาคเหนือ	18.7	4.6	2.1	2.1
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	31.6	2.5	2.6	2.5
ภาคใต้	12.8	0.5	1.9	1.9
รวม	100.0	2.6	2.2	2.1

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

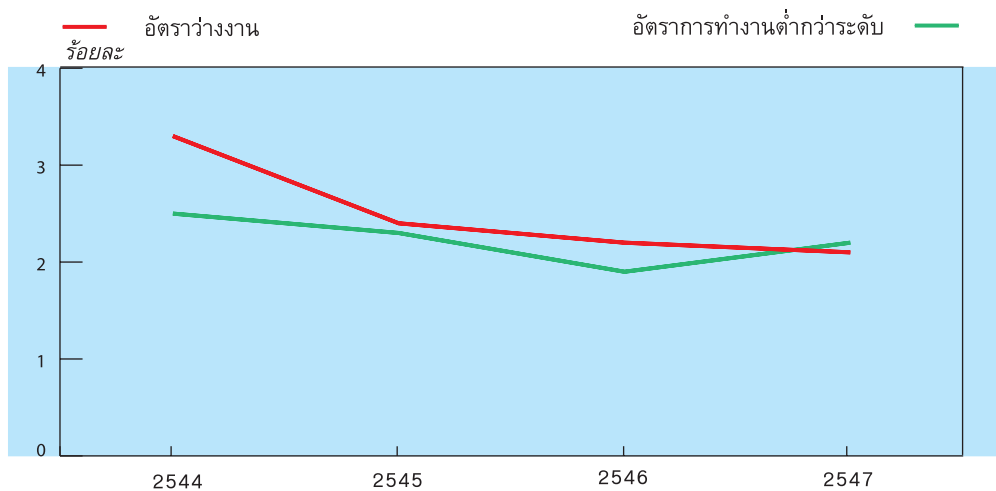
จำนวนผู้ประกันตนในระบบประกันสังคม

หมายเหตุ : ตั้งแต่เดือนเมษายน 2545 สำนักงานประกันสังคมขยายความคุ้มครองระบบประกันสังคม
สู่สถานประกอบการที่มีลูกจ้างต่ำกว่า 10 คน ทำให้อัตราการขยายตัวของผู้ประกันตน
ในช่วงเดือนเมษายน 2545 - มีนาคม 2546 สูงกว่าปกติ

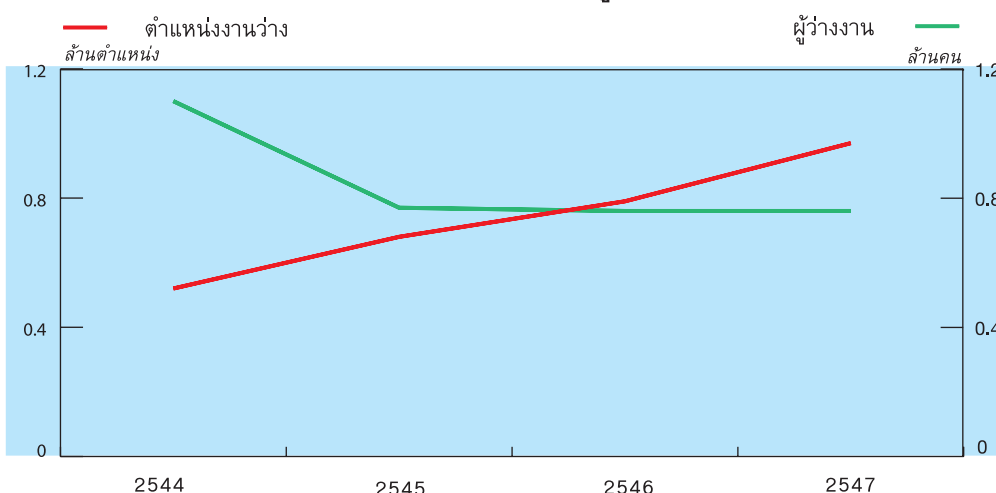
ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

อัตราการว่างงานและอัตราการจ้างงานต่ำกว่าระดับ

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตำแหน่งงานว่างและผู้ว่างงาน

ที่มา : กรมการจัดหางาน

อย่างไรก็ดี ในระยะที่ผ่านมา ยังไม่มีแรงกดดันต่อค่าจ้างแรงงาน เพราะระบบเศรษฐกิจยังมีแรงงานส่วนเกินในภาคเกษตรซึ่งสามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานในภาคนอกเกษตรได้ แต่ก็มีสัญญาณบ่งชี้ว่าแรงงานส่วนเกินในภาคเกษตรที่มีแนวโน้มลดลงต่อเนื่องจะสร้างแรงกดดันต่อการปรับขึ้นค่าจ้างได้ต่อไปในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากความต้องการแรงงานที่เพิ่มขึ้นมีคุณลักษณะไม่สอดคล้องกับแรงงานส่วนเกินดังกล่าว

ระดับราคา

ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป ในปี 2547 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.7 เร่งตัวขึ้นจากร้อยละ 1.8 ในปีก่อน โดยเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของราคาหมวดอาหารและเครื่องดื่มร้อยละ 4.5 และราคาหมวดอื่นๆ ที่มีใช้อาหารร้อยละ 1.7 สำหรับดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน (ไม่รวมราคาอาหารสดและพลังงาน) เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4 โดยยังคงอยู่ในช่วงเป้าหมายร้อยละ 0 - 3.5 ของนโยบายการเงิน

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้อัตราเงินเฟ้อของไทยในช่วงที่ผ่านมาไม่เร่งตัวมากนัก แม้ว่าการคาน้ำมันดิบและราคาสินค้าโภคภัณฑ์ในตลาดโลกจะเพิ่มสูงขึ้นมากได้แก่

(1) การที่รัฐเข้ามาดูแลราคาสินค้าพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีพของประชาชน โดยเฉพาะมาตรการการตรึงราคาขายปลีกน้ำมันในประเทศให้อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าราคาที่เหมาะสม ส่งผลให้ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่สูงขึ้นมากและเป็นต้นทุนการผลิตที่สำคัญยังไม่สะท้อนไปที่ราคาสินค้าและบริการในประเทศอย่างเต็มที่

(2) การลดลงของค่าเช่าบ้านในหมวดเคหสถาน ซึ่งมีน้ำหนักร้อยละ 18 ในตะกร้าดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปโดยลดลงจากปีก่อนร้อยละ 0.6

ตารางที่ 17 : ดัชนีราคาผู้บริโภค (อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน)							
	น้ำหนัก (ร้อยละ)	2546 ทั้งปี	2547 ทั้งปี	2547			
				ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป	100.0	1.8	2.7	1.9	2.6	3.3	3.1
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	38.5	3.6	4.5	4.8	5.0	4.5	3.6
หมวดอื่นๆ ที่มีใช้อาหาร	61.5	0.7	1.7	0.2	1.2	2.6	2.8
ดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน	75.3	0.2	0.4	0.1	0.4	0.6	0.6

ที่มา : สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

(3) ค่าเงินบาทที่แข็งขึ้นจากเฉลี่ย 41.53 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ในปี 2546 เป็น 40.28 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ในปี 2547 ส่งผลให้ราคาสินค้านำเข้าในรูปเงินบาทลดลง

(4) การที่รัฐขอความร่วมมือผู้ประกอบการให้ตรึงราคาสินค้า กอปรกับภาวะการแข่งขันที่รุนแรงทำให้ผู้ประกอบการพยายามตรึงราคาสินค้าไว้เพื่อรักษาส่วนแบ่งตลาด

อย่างไรก็ตาม ราคาสินค้าที่เพิ่มขึ้นมากในปีนี้ได้แก่ สินค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม โดยเฉพาะกลุ่มข้าว แป้งและผลิตภัณฑ์จากแป้งที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.1 ตามความต้องการข้าวหอมมะลิเพื่อการส่งออกที่เพิ่มขึ้น ส่วนกลุ่มผักและผลไม้ รวมทั้งกลุ่มเนื้อสัตว์ เบ็ด ไข่และสัตว์น้ำราคาเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 10.5 และ 9.3 ตามลำดับตามความต้องการบริโภคที่เพิ่มขึ้น สำหรับสินค้าในหมวดอื่นๆ ที่มีใช้อาหารที่ราคาเพิ่มขึ้น ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิงตามราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก ซึ่งส่งผลให้มีการปรับขึ้นค่ากระแสไฟฟ้า ก๊าซหุงต้มและค่าโดยสารรถสาธารณะ

ตารางที่ 18 : ดัชนีราคาผู้ผลิต (อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน)							
	น้ำหนัก (ร้อยละ)	2546 ทั้งปี	2547 ทั้งปี	2547			
				ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ดัชนีราคาผู้ผลิต	100.0	4.0	6.7	2.5	5.6	8.2	10.5
ผลผลิตเกษตรกรรม	9.5	10.8	14.9	13.5	18.4	12.7	14.8
ผลิตภัณฑ์จากเหมือง	2.4	5.8	12.8	1.9	10.2	15.8	23.0
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	88.1	2.8	5.4	0.9	3.8	7.3	9.6

ที่มา : สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

เนื่องจากสินค้าที่ราคาปรับเพิ่มขึ้นส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มของอาหารสดและพลังงาน ทำให้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปยังคงแตกต่างจากอัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน

ดัชนีราคาผู้ผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.7 ในปี 2547 เร่งตัวขึ้นจากร้อยละ 4.0 ในปีก่อน โดยเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของราคาในทุกหมวด ได้แก่ หมวดผลผลิตเกษตรกรรม หมวดผลิตภัณฑ์จากเหมือง และหมวดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมร้อยละ 14.9 12.8 และ 5.4 ตามลำดับ ทั้งนี้ ราคาในหมวดผลผลิตเกษตรกรรมเพิ่มขึ้นตามราคาข้าวเปลือกและยางพารา เนื่องจากความต้องการจากต่างประเทศที่อยู่ในเกณฑ์ดี

ส่วนสินค้าในหมวดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นตามราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์โลหะขณะที่ราคาสินค้าในหมวดผลิตภัณฑ์จากเหมืองเพิ่มขึ้นตามราคาน้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติและแร่โลหะ

ภาคต่างประเทศ

ก. ภาวะเศรษฐกิจโลก

เศรษฐกิจโลกในปี 2547 ขยายตัวอย่างแข็งแกร่ง โดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ได้ประมาณการการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกในปี 2547 ไว้ที่ร้อยละ 5.0 ซึ่งเป็นอัตราการขยายตัวสูงสุดในรอบกว่า 20 ปี อย่างไรก็ดี ในช่วงครึ่งหลังของปี เริ่มเห็นการชะลอตัวลงในบางภูมิภาค อาทิ ยุโรปและญี่ปุ่น เนื่องจากการผลิตภาคอุตสาหกรรมทั่วโลกเริ่มชะลอตัวลง ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการปฏิรูปของการสะสมสินค้าคงคลัง ที่ได้ผ่านจุดสูงสุดไปแล้ว ทั้งนี้ การฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกยังขึ้นอยู่กับเศรษฐกิจสหรัฐฯ เป็นสำคัญ ประกอบกับแรงสนับสนุนจากเศรษฐกิจเอเชีย โดยเฉพาะจีนและญี่ปุ่น โดย IMF ประมาณว่า ในปี 2548 เศรษฐกิจโลกจะขยายตัวร้อยละ 4.3

เศรษฐกิจสหรัฐฯ ในปี 2547 ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงครึ่งปีหลังเศรษฐกิจปรับตัวดีขึ้น แม้ว่าในช่วงไตรมาสที่ 2 การขยายตัวของเศรษฐกิจชะลอตัวลงจากไตรมาสแรกเนื่องจากการบริโภคที่ชะลอตัวลงจากปัจจัยต่างๆ คือ 1) ผลของมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจด้านภาษีที่หมดไป 2) ราคาน้ำมันที่ปรับเพิ่มขึ้น และ 3) การขยายตัวของการจ้างงานที่ต่ำกว่าที่คาด ทั้งนี้ ในครึ่งปีหลังแรงขับเคลื่อนการขยายตัวของเศรษฐกิจได้แก่ การใช้จ่ายของผู้บริโภคและการลงทุนของภาคธุรกิจที่ขยายตัวดี ขณะที่ภาวะการจ้างงานฟื้นตัวดีขึ้น อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจสหรัฐฯ ยังคงมีกำลังการผลิตส่วนเกิน โดยอัตราการว่างงานยังคงต่ำกว่าอัตราเฉลี่ยในระยะยาวและอัตราการว่างงานยังคงสูงกว่า natural rate

เศรษฐกิจสหภาพยุโรป ฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยเศรษฐกิจยังคงพึ่งพาอุปสงค์ภายนอกประเทศเป็นหลัก ขณะที่การบริโภคอ่อนซึ้งทรุดตัว ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากอัตราการว่างงานที่ยังคงอยู่ในระดับสูง และการที่ภาคครัวเรือนเพิ่มการออมเพื่อรองรับต่อผลประโยชน์ที่ลดลงตามแผนการปฏิรูประบบบำเหน็จบำนาญของทางการ

เศรษฐกิจญี่ปุ่น ปรับตัวดีขึ้นมากในปี 2547 โดยปัจจัยสำคัญมาจากการขยายตัวของการส่งออกและการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรของธุรกิจ อย่างไรก็ดี การฟื้นตัวของเศรษฐกิจในช่วงครึ่งหลังของปี 2547 ไม่ได้แข็งแกร่งมากเหมือนกับช่วงครึ่งปีแรกส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการปรับตัวในการผลิตภาคอุตสาหกรรมและการปรับตัวของสินค้าคงคลังในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี (inventory correction) และ แม้ว่าญี่ปุ่นได้พยายามแก้ไขปัญหาในภาคธุรกิจและสถาบันการเงินแล้ว แต่ก็ยังไม่เพียงพอและอาจเป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจในระยะต่อไป ทั้งนี้ ญี่ปุ่นยังคงอยู่ในภาวะเงินฝืดแต่มีแนวโน้มที่จะปรับตัวดีขึ้น

เศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาคเอเชีย มีการขยายตัวที่สูงจากปัจจัยต่าง ๆ อาทิ การฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก การขยายตัวที่แข็งแกร่งของเศรษฐกิจจีน นโยบายเศรษฐกิจมหภาคที่เอื้อต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ รวมถึงอัตราแลกเปลี่ยนที่สนับสนุนความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ การขยายตัวของเศรษฐกิจยังคงแข็งแกร่งแต่มีแนวโน้มชะลอตัวลง โดยเศรษฐกิจจีนยังคงมีบทบาทที่สำคัญต่อเศรษฐกิจในภูมิภาค

ปริมาณการค้าโลก IMF ประมาณการว่าปริมาณการค้าโลกปี 2547 ขยายตัวร้อยละ 8.8 สูงขึ้นมากจากร้อยละ 5.1 ในปี 2546 เป็นผลมาจากการฟื้นตัวของอุปสงค์ในตลาดโลก

อัตราเงินเฟ้อ ทั่วโลกปรับเพิ่มขึ้น โดยแรงกดดันมาจากระดับราคาสินค้าโภคภัณฑ์ (commodity) และน้ำมันที่ปรับสูงขึ้นมาก แรงกดดันต่อเงินเฟ้อจากระดับราคาน้ำมันที่ปรับตัวสูงขึ้นนั้นส่งผลต่ออัตราเงินเฟ้อของประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคเอเชียมากกว่าประเทศพัฒนาแล้ว เนื่องจากเป็นกลุ่มที่พึ่งพาน้ำมันสูง โดยอัตราเงินเฟ้อของประเทศพัฒนาแล้วเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 2.0 ขณะที่อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยของกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาอยู่ที่ร้อยละ 3.9 ทั้งนี้ การที่หลายประเทศยังมีกำลังการผลิตส่วนเกินอยู่ในระดับสูงทำให้ความเสี่ยงเรื่องอัตราเงินเฟ้อมีไม่มาก

อัตราดอกเบี้ย ในช่วงปี 2547 อยู่ในช่วงขาขึ้นโดยธนาคารกลางสหรัฐ ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย Fed Funds ร้อยละ 0.25 รวม 5 ครั้ง โดยล่าสุดในเดือนธันวาคมอยู่ที่ร้อยละ 2.25 เพื่อเป็นการรักษาเสถียรภาพของระดับราคาและเพื่อให้อัตราดอกเบี้ยกลับเข้าสู่ระดับปกติ ในขณะที่ธนาคารกลางกลุ่มประเทศยุโรปยังคงตรึงอัตราดอกเบี้ยมาตรฐาน Refinancing Rate ไว้ที่ร้อยละ 2.0 ตลอดทั้งปี 2547 หลังจากที่ก่อนหน้านี้ ECB ได้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยลงครั้งล่าสุดเมื่อเดือนมิถุนายน 2546 ในขณะที่ธนาคารกลางอังกฤษได้ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย Base Rate รวม 4 ครั้ง เพื่อชะลอความร้อนแรงของเศรษฐกิจและการขยายตัวของสินเชื่อที่แข็งแกร่ง ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยในปัจจุบันอยู่ที่ร้อยละ 4.75 ต่อปี

ข. การค้าต่างประเทศและดุลการชำระเงิน

ในปี 2547 มูลค่าการค้าของประเทศมีการขยายตัวสูง โดยการส่งออกเพิ่มขึ้นจากปีก่อนตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าสำคัญ ขณะที่การนำเข้ามีการขยายตัวในอัตราที่สูงกว่าตามอุปสงค์ในประเทศและราคาน้ำมันในตลาดโลกที่เพิ่มขึ้นมาก ส่งผลให้ดุลการค้าเกินดุลลดลง ส่วนดุลบริการ รายได้ และเงินโอน เกินดุลเพิ่มขึ้นจากรายรับจากการท่องเที่ยว และเมื่อรวมกับดุลการค้าที่เกินดุลลดลงมาก ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลลดลงจากปีก่อน อย่างไรก็ตาม เงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิเกินดุลเล็กน้อยจากที่ขาดดุลมากในปีก่อน จากการที่เงินทุนไหลออกในภาคเอกชนชะลอลง ส่งผลให้ดุลการชำระเงินเกินดุลเพิ่มขึ้นจากปีก่อน

การส่งออก

การส่งออก มีมูลค่า 96.1 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ สูงสุดเป็นประวัติการณ์ โดยเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 23.0 จากการเพิ่มขึ้นทางด้านราคาและปริมาณร้อยละ 15.8 และ 6.2 ตามลำดับ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ปริมาณการส่งออกขยายตัวมาจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าสำคัญ ได้แก่ สหรัฐ อาเซียน สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น ซึ่งมีสัดส่วนการส่งออกรวมกันร้อยละ 66.0 ส่วนราคาส่งออกนั้นเพิ่มขึ้นตามราคาวัตถุดิบที่ความต้องการในตลาดโลกเพิ่มขึ้นมากในช่วงปีที่ผ่านมา

กลุ่มสินค้าสำคัญที่มูลค่าการส่งออกขยายตัวสูงเป็นสินค้าอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีในการผลิตสูงและสินค้าเกษตร โดยมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรขยายตัวจากปัจจัยด้านราคาส่งออกที่ยังเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากปีก่อน

รายละเอียดของสินค้าส่งออกที่สำคัญมีดังนี้

สินค้าเกษตร มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.5 จากปัจจัยด้านราคาซึ่งขยายตัวร้อยละ 22.7 ขณะที่ปริมาณส่งออกลดลงร้อยละ 1.8 สินค้าที่มีปริมาณการส่งออกลดลงมาก ได้แก่ ยางพาราและเปิดไก่แช่เย็นแช่แข็ง โดยปริมาณส่งออกยางพาราลดลงในตลาดสำคัญทั้งอาเซียน จีนและญี่ปุ่น โดยเฉพาะจีนหันไปนำเข้าจากอินโดนีเซียเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากราคาที่ถูกลงกว่า ส่วนเปิดไก่แช่เย็นแช่แข็งมีปริมาณการส่งออกลดลงร้อยละ 92.8 เนื่องจากผลกระทบของสถานการณ์ไข้หวัดนก ขณะที่ราคาเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ตามอุปทานในตลาดโลกที่ลดลงจากสถานการณ์ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม การส่งออกข้าวและผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังยังคงมีปริมาณส่งออกเพิ่มขึ้น โดยปริมาณ

การส่งออก ข้าวเพิ่มขึ้นร้อยละ 36.0 สูงกว่าปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 0.2 เพราะประเทศผู้ผลิตข้าวอื่นๆ เช่น อินเดีย จีนประสบภาวะความแห้งแล้ง ส่งผลให้สต็อกข้าวโลกลดลงต่อเนื่อง ขณะเดียวกันผลจากอุปทานโดยรวมที่ลดลง ทำให้ราคาส่งออกข้าวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.0 มูลค่าการส่งออกข้าวในปี 2547 จึงขยายตัวถึงร้อยละ 46.9 การส่งออก **ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง** มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 36.5 เนื่องจากปัจจัยด้านปริมาณที่ขยายตัวร้อยละ 31.1 ตามอุปสงค์มันเส้นและมันอัดเม็ดจากจีนเพื่อผลิตแอลกอฮอล์ และสหภาพยุโรปเพื่อใช้ในการเลี้ยงสัตว์

สินค้าประมง มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3 โดยสินค้าที่มูลค่าการส่งออกขยายตัว คือ **ปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็งและปลาสดแช่เย็นแช่แข็ง** ที่เพิ่มขึ้นจากปัจจัยด้านราคาขณะที่การส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งมีมูลค่าการส่งออกลดลงร้อยละ 6.5 จากปีก่อน เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการพิจารณาได้ส่วนการทุ่มตลาดของสหรัฐฯ ทำให้ปริมาณการส่งออกชะลอลง ประกอบกับราคาส่งออกที่ยังคงลดลงต่อเนื่องจากปีก่อนด้วย

สินค้าอุตสาหกรรม มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 23.4 ทำให้สัดส่วนการส่งออกเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 86.8 จากปีก่อนที่มีสัดส่วนร้อยละ 85.8 โดยกลุ่มสินค้าสำคัญที่ขยายตัวสูงต่อเนื่องเป็นสินค้าอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีในการผลิตสูง

สินค้าที่ใช้เทคโนโลยีในการผลิตสูง มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 28.6 ทำให้สัดส่วนการส่งออกเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 59.4 ในปีก่อนเป็นร้อยละ 62.6 สินค้าที่สำคัญ ได้แก่ สินค้าอิเล็กทรอนิกส์โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์และชิ้นส่วนซึ่งมีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.4 ตามความต้องการของประเทศคู่ค้าเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้าสำเร็จรูปส่งออกไปประเทศอื่นอีกต่อหนึ่ง โดยตลาดส่งออกสำคัญ ได้แก่ อาเซียน สหรัฐฯ สหภาพยุโรป จีน ส่วนการส่งออกแผงวงจรรวมและชิ้นส่วนมีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.6 โดยช่วงต้นปีการส่งออกขยายตัวสูงเนื่องจากประเทศคู่ค้ามีนโยบายสะสมสินค้าคงคลังเพื่อรองรับอุปสงค์ของสินค้าสำเร็จรูปในตลาดโลก ขณะที่อุปสงค์ไม่ได้เพิ่มขึ้นมากตามที่คาดไว้ ทำให้ในช่วงปลายปีการส่งออกสินค้าประเภทนี้มีแนวโน้มลดลง **เครื่องใช้ไฟฟ้า** มีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 31.8 โดยเฉพาะในตลาดหลัก ได้แก่ สหรัฐฯ สหภาพยุโรป ญี่ปุ่นและอาเซียน เนื่องจากมีปัจจัยสนับสนุนจากการแข่งขันฟุตบอลยูโรและกีฬาโอลิมปิกในปีที่ผ่านมา และการส่งออกเครื่องปรับอากาศของไทยเป็นที่ยอมรับในอัตราที่สูงขึ้น

นอกจากนี้ การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มผลิตภัณฑ์โลหะสามัญ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ผลิตภัณฑ์เคมีและผลิตภัณฑ์พลาสติกเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากปีก่อน โดยเฉพาะปัจจัยด้านราคาเพิ่มขึ้นตามแนวโน้มราคาน้ำมันและราคาวัตถุดิบที่ปรับตัวสูงขึ้นมากตามความต้องการตลาดโลกที่เพิ่มขึ้น โดยการส่งออกผลิตภัณฑ์โลหะสามัญ มีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 46.5 **ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม** มีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 75.3 **ผลิตภัณฑ์เคมี** มีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 32.3 และการส่งออก**ผลิตภัณฑ์พลาสติก** มีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 36.2 สำหรับการส่งออกยานพาหนะและชิ้นส่วนมีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 44.9 จากการส่งออกไปอาเซียน สหภาพยุโรป และออสเตรเลีย

สินค้าที่ใช้แรงงานในการผลิตสูง ที่สำคัญ ได้แก่ เสื้อผ้าสำเร็จรูป อัญมณีและเครื่องประดับ โดยการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปมีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.2 ที่ขยายตัวดีได้แก่ เสื้อผ้าสำเร็จรูปคุณภาพสูงซึ่งส่งออกไปในตลาดหลักทั้งสหรัฐฯ และสหภาพยุโรป ประกอบกับมีปัจจัยบวกจากการที่ประเทศคู่แข่งโดยเฉพาะจีนถูกคุมโควตาสินค้าจากสหรัฐฯ ส่วนอัญมณีและเครื่องประดับ มีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.0 ในตลาดสำคัญทั้งสหรัฐฯ สหภาพยุโรปและตะวันออกกลาง

สินค้าที่ใช้วัตถุดิบในประเทศในการผลิต มูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.6 จากปัจจัยด้านราคาเป็นสำคัญ ขณะที่ปริมาณส่งออกลดลงจากปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบ โดยเฉพาะในหมวดอาหารสำคัญทั้งน้ำตาล สับปะรดกระป๋องและอาหารทะเลกระป๋อง ทำให้การส่งออกน้ำตาลมีมูลค่าลดลงร้อยละ 10.4 อย่างไรก็ตาม ราคาส่งออกสับปะรดกระป๋องและอาหารทะเลกระป๋องยังเพิ่มขึ้นทำให้มูลค่าการส่งออกยังเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.1 และ 3.8 ตามลำดับ

สำหรับการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมอื่นๆ ในหมวดนี้ที่ยังมีแนวโน้มดีต่อเนื่องจากปีก่อน ได้แก่ (1) **เฟอร์นิเจอร์** และ **ชิ้นส่วน** มีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.3 ตลาดสำคัญได้แก่ สหรัฐฯ สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น โดยมีสัดส่วนรวมกันมากกว่าร้อยละ 80 เนื่องจากในปีที่ผ่านมามีปัจจัยบวกจากการที่สหรัฐฯ ใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดกับจีน (2) **ผลิตภัณฑ์ยาง** มีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.3 โดยเฉพาะยางนอกชนิดอัดลมที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของอุตสาหกรรมยานยนต์

การนำเข้า

มูลค่านำเข้า มีมูลค่า 94.4 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ซึ่งเป็นมูลค่าที่สูงสุดเป็นประวัติการณ์เช่นกัน และคิดเป็นการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 27.0 จากปีก่อน โดยราคานำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.3 และปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.0 ตามการขยายตัวของการนำเข้าวัตถุดิบเพื่อผลิตสินค้าส่งออก และอุปสงค์ในประเทศที่ขยายตัวสูงขึ้น

รายละเอียดของสินค้านำเข้าที่สำคัญมีดังนี้

สินค้าอุปโภคบริโภค มูลค่านำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.5 จากการนำเข้าสินค้าคงทนที่สำคัญ ได้แก่ **เครื่องใช้ไฟฟ้าและเครื่องใช้ในครัวเรือน** สำหรับสินค้าไม่คงทนที่มีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้น ได้แก่ อาหารและเครื่องดื่มประเภทผลิตภัณฑ์นม **ธัญพืช** โดยเฉพาะการนำเข้า **ผักและผลไม้** มีอัตราการขยายตัวสูงมากถึงร้อยละ 31.3 ต่อเนื่องจากปีก่อนหลังจากเปิดเสรีสินค้าผักผลไม้ไทย-จีน ในเดือนตุลาคม 2546 ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการนำเข้ากระเทียมและผลไม้เมืองหนาว เช่น แอปเปิ้ล แพร์ แครอท

สินค้าวัตถุดิบและกึ่งวัตถุดิบ มูลค่านำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 32.5 ที่สำคัญ ได้แก่ โลหะสามัญโดยเฉพาะเหล็กและเหล็กกล้า มีมูลค่านำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 55.2 ตามความต้องการที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่องทั้งจากภาคธุรกิจก่อสร้างการลงทุนที่เพิ่มขึ้นในหลายอุตสาหกรรมและการส่งออกที่ขยายตัว

สินค้าทุน มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.8 ที่สำคัญ ได้แก่ **เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ** มีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.8 โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ ก่อสร้าง เครื่องจักรใช้ในสำนักงาน อุตสาหกรรมกระดาษ ขนส่งและสื่อสาร อุตสาหกรรมอาหาร และอุตสาหกรรมโลหะ และ **เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ** ซึ่งส่วนใหญ่ใช้ในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ขยายตัวร้อยละ 19.9 การนำเข้า **ชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์และแผงวงจรรวมและชิ้นส่วน** ที่นำเข้ามาผลิตสำหรับส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 34.0 40.0 และ 10.2 ตามลำดับ ทั้งนี้ การนำเข้าชิ้นส่วนแผงวงจรรวมมีแนวโน้มชะลอลงในช่วงครึ่งหลังของปีตามการส่งออกที่ชะลอตัว นอกจากนี้ในปีที่ผ่านมาได้มีการซื้อคืน **เครื่องบินที่เช่าเมื่อปี 2541** ของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน 6 ลำ และมีการนำเข้าเครื่องบินของกองทัพอากาศจำนวน 1 ลำ รวมมูลค่าทั้งสิ้นประมาณ 347 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

รถยนต์และส่วนประกอบ มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.5 โดยส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าแชสซีส์ตัวถังและยางรถยนต์ ตามการขยายตัวของอุปสงค์ในประเทศและการส่งออก

น้ำมันดิบ มูลค่าการนำเข้าขยายตัวร้อยละ 50.8 เนื่องจากราคานำเข้าที่สูงขึ้นต่อเนื่องจากปีก่อนถึงร้อยละ 30.8 ทั้งนี้ ราคาน้ำมันที่สูงขึ้นดังกล่าวเป็นผลจากปัจจัยด้านอุปสงค์จากภาวะเศรษฐกิจขยายตัวดีในจีนและอินเดีย การเข้าซื้อเพื่อเก็งกำไรของ hedge funds และปัจจัยด้านอุปทานจากการผลิตในอ่าวเม็กซิโกที่ได้รับความเสียหายจากพายุเฮอริเคน การประท้วงการปรับขึ้นราคาน้ำมันภายในประเทศในจอร์เจียและจากสถานการณ์ความรุนแรงในอิรัก โดยราคานำเข้าเฉลี่ยเท่ากับ 34 ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อบาร์เรล เทียบกับ 26 ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อบาร์เรลในปีก่อน ขณะที่ปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.3 ตามการขยายตัวของอุปสงค์ในประเทศ

ดุลการค้า ดุลบริการ และดุลบัญชีเดินสะพัด

เนื่องจากมูลค่าการนำเข้าที่แรงตัวสูงกว่ามูลค่าการส่งออก ส่งผลให้ดุลการค้า เกินดุล 1.7 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ลดลงจาก 3.8 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ในปีก่อน ส่วนดุลบริการ รายได้ และ เงินโอน เกินดุล 5.6 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นจากที่เกินดุล 4.2 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ในปีก่อน โดยรายรับจากการท่องเที่ยวมีมูลค่า 9.5 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ขยายตัวจากปีก่อนซึ่งเป็นปีที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง (SARS) ถึงร้อยละ 20.8 ส่วนรายจ่ายจากการท่องเที่ยวมีมูลค่า 3.4 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ขยายตัวจากปีก่อนร้อยละ 15.8 การเพิ่มขึ้นของรายรับและรายจ่ายจากการท่องเที่ยวมาจากจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งขาเข้าและขาออกที่เพิ่มขึ้นเป็นสำคัญ สำหรับผลประโยชน์จากการลงทุนทางด้านรับสูงขึ้นกว่าปีก่อนเล็กน้อยจากทั้งภาคเอกชนและทางการ ส่วนทางด้านจ่ายสูงขึ้นจากรายจ่ายการส่งกลับกำไรและเงินปันผลของภาคเอกชน เป็นสำคัญ

การเกินดุลการค้าที่ลดลงมากกว่าการเกินดุลเพิ่มขึ้นของดุลบริการ ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุล ลดลงจาก 8.0 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ในปีก่อนเป็น 7.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ. ในปีนี้

เงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิ

สำหรับ เงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิเกินดุลเล็กน้อยจากที่ขาดดุลมากในปีก่อน โดยในปี 2547 เกินดุลเพียง 0.1 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เทียบกับที่ขาดดุลถึง 8.0 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ในปี 2546 โดยเป็นผลจากการลดลงของการไหลออกของเงินทุนภาคเอกชนเป็นสำคัญ โดยมีรายละเอียดดังนี้

เงินทุนภาคเอกชนขาดดุล 0.8 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ลดลงจากปีก่อนที่ขาดดุล 8.8 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. โดยภาคธนาคารเปลี่ยนจากขาดดุลจำนวน 2.4 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ในปี 2546 เป็นเกินดุล 0.7 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ตามการลดสินทรัพย์ต่างประเทศสุทธิของธนาคารพาณิชย์ จำนวน 0.9 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เทียบกับในปีก่อนที่ธนาคารพาณิชย์เพิ่มสินทรัพย์ต่างประเทศสุทธิเป็นจำนวน 1.3 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ทั้งนี้ การลดลงของสินทรัพย์ต่างประเทศดังกล่าวเป็นผลจากการที่ธนาคารพาณิชย์ขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าสุทธิกับ Non-resident ลดลง รวมทั้งทำธุรกรรม Swap กับ ธปท. ลดลงเป็นสำคัญ ส่วนการชำระหนี้ของกิจการวิเทศธุรกิจ ลดลงจากปีก่อน 1.0 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. โดยส่วนใหญ่เป็นการชำระคืนหนี้ระยะสั้น สำหรับภาคธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคารขาดดุล 1.5 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. จากการขาดดุลลดลงของบัญชีเงินบาทของผู้มีถิ่นฐานในต่างประเทศ เป็นสำคัญ สำหรับเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเกินดุล 0.4 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. จากการชำระคืนเงินกู้บริษัทในเครือ (direct loans) จำนวน 0.9 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เนื่องจากธุรกิจบางส่วนกู้เงินจากตลาดในประเทศทดแทน ขณะที่ทุนเรือนหุ้น (equity investment) เกินดุล 1.3 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ส่วนเงินลงทุนในหลักทรัพย์ขาดดุล 0.4 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. จากการไหลออกของเงินทุนในหลักทรัพย์ตราสารทุน (equity securities) การชำระคืนเงินกู้นอกเครือ (other loans) ลดลงเหลือ 0.1 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. จาก 1.5 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ในปีก่อนโดยเป็นการชำระคืนสุทธิของกลุ่มธุรกิจผลิตภัณฑ์น้ำมัน ธุรกิจผลิตยานยนต์ เป็นสำคัญ

เงินทุนภาคทางการ (รวม ธปท.) เกินดุล 0.9 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. โดย ธปท. เกินดุลสุทธิจำนวน 3.1 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ขณะที่ภาครัฐ ขาดดุล 2.2 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เนื่องจากมีการชำระคืนเงินกู้ระยะยาวต่อเนื่องตามการปรับโครงสร้างหนี้ของทั้งรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการ refinance เงินกู้ของรัฐบาล โดยใช้แหล่งเงินกู้ในประเทศ นอกจากนี้ มีการชำระล่วงหน้าค่าเครื่องบินของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) 8 ลำ จำนวน 0.2 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

ดุลการชำระเงิน

เนื่องจากดุลบัญชีเดินสะพัดยังคงเกินดุลในระดับสูง และเงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิเกินดุลเล็กน้อยจากที่ขาดดุลมากในปีก่อน ทำให้ดุลการชำระเงิน เกินดุล 5.7 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เทียบกับที่เกินดุลเพียง 0.1 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ในปีก่อน โดย เงินสำรองระหว่างประเทศ ณ สิ้นปี 2547 เพิ่มขึ้นจาก 42.1 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ณ สิ้นปี 2546 เป็น 49.8 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือเทียบเท่ากับการนำเข้า 6.3 เดือน โดยมียอดคงค้างการซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าสุทธิจำนวน 4.6 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

ตารางที่ 19 : ดุลการชำระเงิน
(หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.)

	2546			2547 ^{1/}		
	ทั้งปี	ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	ทั้งปี	ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง
สินค้าออก เอฟ.โอ.บี.	78,105	36,788	41,317	96,064	45,359	50,705
Δ%	18.2	18.6	17.8	23.0	23.3	22.7
สินค้าเข้า ซี.ไอ.เอฟ.	74,346	34,625	39,721	94,382	45,306	49,077
Δ%	17.4	16.0	18.6	27.0	30.8	23.6
ดุลการค้า	3,759	2,163	1,596	1,682	54	1,628
ดุลบริการ รายได้ และเงินโอน	4,206	1,530	2,676	5,607	2,739	2,868
ดุลบัญชีเดินสะพัด	7,965	3,693	4,272	7,289	2,793	4,496
เงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิ	-8,000	-4,497	-3,503	124	-1,133	-1,257
เอกชน	-8,766	-4,539	-4,227	-760	-1,039	279
- ธนาคาร	-2,381	-2,369	-12	695	618	77
ธนาคารพาณิชย์	-1,295	-2,007	712	912	572	340
กิจการวิเทศธุรกิจ	-1,086	-362	-724	-217	46	-263
- ธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคาร	-6,385	-2,170	-4,215	-1,455	-1,657	202
การลงทุนโดยตรง	1,460	666	794	171	268	-97
เงินกู้อื่น ๆ	-1,470	-298	-1,172	-80	-9	-71
การลงทุนในหลักทรัพย์	-244	-227	-17	-449	-425	-24
บัญชีเงินบาทของผู้มีถิ่นที่อยู่	-6,006	-2,432	-3,574	-1,307	-1,841	534
ต่างประเทศ						
เงินทุนอื่น ๆ	-125	121	-246	210	350	-140
ทางการ	766	42	724	884	-94	978
- ภาครัฐ	-1,903	-73	-1,830	-2,181	-1,341	-840
- ธนาคารแห่งประเทศไทย	2,669	115	2,554	3,065	1,247	1,818
คลาดเคลื่อนสุทธิ	178	-249	427	-1,678	191	-1,869
ดุลการชำระเงิน ^{2/}	143	-1,053	1,196	5,735	1,851	3,884

หมายเหตุ : 1/ ข้อมูลเบื้องต้น

2/ ข้อมูลจริง

Δ% คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

ที่มา : กรมศุลกากร และธนาคารแห่งประเทศไทย

หนี้ต่างประเทศ

หนี้ต่างประเทศรวม ณ สิ้นปี 2547 มียอดคงค้างทั้งสิ้น 50.6 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ลดลงจาก 51.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ณ สิ้นปีก่อน โดยในปีนี้มีชำระหนี้ต่างประเทศรวมทั้งสิ้น 2.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. แต่เนื่องจากเงินเยนมีค่าแข็งขึ้น ทำให้เมื่อตีราคาในรูปดอลลาร์ สรอ. หนี้ต่างประเทศรวม ณ สิ้นปี 2547 จึงลดลงเพียง 1.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. โดยรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 20 : ยอดคงค้างหนี้ต่างประเทศ ^{1/} (หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.)				
	2545	2546	2547	เทียบกับ สิ้นปี 2546
1. ภาคทางการ	23,305	16,959	14,848	-2,111
1.1 ธปท. (ระยะยาว)	4,902	0	0	0
1.2 ภาครัฐบาล	18,403	16,959	14,848	-2,111
ระยะยาว	18,016	16,574	14,560	-2,014
ระยะสั้น	387	385	288	-97
2. ภาคเอกชน	36,154	34,824	35,744	920
ระยะยาว	24,622	24,305	24,725	420
ระยะสั้น	11,532	10,519	11,019	500
2.1 ภาคธนาคาร	8,136	7,045	7,081	36
ระยะยาว	3,929	3,729	4,447	718
ระยะสั้น	4,207	3,316	2,634	-682
2.1.1 ธนาคารพาณิชย์	2,963	2,790	3,036	246
ระยะยาว	1,529	1,271	1,733	462
ระยะสั้น	1,434	1,519	1,303	-216
2.1.2 วิเทศธนกิจ	5,173	4,255	4,045	-210
ระยะยาว	2,400	2,458	2,715	257
ระยะสั้น	2,773	1,797	1,331	-466
2.2 ภาคธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคาร	28,018	27,779	28,663	884
ระยะยาว	20,693	20,576	20,278	-298
ระยะสั้น	7,325	7,203	8,385	1,182
รวม (1+2)	59,459	51,783	50,592	-1,191
ระยะยาว	47,540	40,879	39,285	-1,594
ระยะสั้น	11,919	10,904	11,307	403
สัดส่วน (%)	100.0	100.0	100.0	
ระยะยาว	80.0	78.9	77.7	
ระยะสั้น	20.0	21.1	22.3	
สัดส่วน (%)	100.0	100.0	100.0	
เอกชน	60.8	67.2	70.7	
ทางการ	39.2	32.8	29.3	
หมายเหตุ : 1/ ยอดคงค้างหนี้ต่างประเทศรวมผลจากการเปลี่ยนแปลงของค่าเงิน				
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย				

หนี้ภาคเอกชน มียอดคงค้างจำนวน 35.7 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นสุทธิ 0.9 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. โดยส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากจากการโอนย้ายหนี้ของบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (IFCT) ซึ่งได้มีการควบรวมกิจการกับธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) จากหนี้ภาครัฐมาเป็นหนี้ภาคธนาคารและจากการนำเข้าสินเชื่อการค้าในกลุ่มธุรกิจน้ำมัน อย่างไรก็ตาม ในส่วนของภาคธุรกิจอื่นยังมีการชำระคืนเงินกู้ทั้งระยะสั้นและระยะยาวอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้หนี้ภาคเอกชนที่เพิ่มขึ้นยังเป็นผลมาจากการตีราคาของหนี้ในสกุลเงินเยนที่มีค่าแข็งขึ้นด้วย

หนี้ภาคทางการ มียอดคงค้างจำนวน 14.9 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือลดลง 2.1 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เมื่อเทียบกับสิ้นปี 2546 เป็นผลจาก (1) การชำระคืนเงินกู้ทั้งตามสัญญาและก่อนกำหนดของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ 2.3 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. (2) การโอนย้ายหนี้ของ IFCT จากหนี้ภาคทางการไปภาคธนาคาร จำนวน 0.6 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. แต่เนื่องจากมีการออกตราสารหนี้ระยะยาว Floating Rate Notes (FRNs) ของรัฐบาล และการออกหุ้นกู้ของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นการ refinance ตราสารหนี้ที่ครบกำหนดไถ่ถอนและมีธนาคารพาณิชย์ในประเทศซื้อตราสารหนี้จำนวนหนึ่ง ทำให้สุทธิแล้วมีการนำเข้าเงินกู้ 0.3 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ปัจจัยดังกล่าวทำให้หนี้ในภาครัฐลดลงสุทธิ 2.6 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. แต่ผลของค่าเงินเยนที่แข็งค่าขึ้น ทำให้ยอดคงค้างหนี้ภาครัฐลดลงเพียง 2.1 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

โครงสร้างหนี้ต่างประเทศ

หนี้ระยะสั้น ณ สิ้นปี 2547 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 22.3 ของหนี้ต่างประเทศทั้งหมดเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 21.1 ในปีก่อน จากการนำเข้าหนี้ระยะสั้นโดยเฉพาะสินเชื่อการค้าของภาคธุรกิจที่มีโชคราคาร สำหรับหนี้ภาคเอกชน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 70.7 ของหนี้ต่างประเทศทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 67.2 ในปีก่อน

การคลัง

ตามเอกสารงบประมาณสำหรับปีงบประมาณ 2547 รัฐบาลประมาณการรายได้จัดเก็บสุทธิ 928.1 พันล้านบาท ขณะที่กำหนดวงเงินงบประมาณรายจ่าย 1,028 พันล้านบาท ส่งผลให้ประมาณการงบประมาณขาดดุลเท่ากับ 99.9 พันล้านบาท อย่างไรก็ตาม ในช่วงต้นปีงบประมาณ 2547 กระทรวงการคลังคาดว่าจะจัดเก็บรายได้ได้สูงกว่าที่ประมาณการไว้เดิมประมาณ 135.5 พันล้านบาท รัฐบาลจึงได้จัดทำงบประมาณเพิ่มเติมในจำนวนเดียวกันเพื่อรักษาแรงกระตุ้นทางการคลังให้เท่ากับเมื่อตอนจัดทำงบประมาณคือให้งบประมาณขาดดุลเท่ากับ 99.9 พันล้านบาท

แต่จากการที่เศรษฐกิจเติบโตสูงกว่าที่คาด ประกอบกับมีการปรับปรุงประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี และการขยายฐานภาษีของกรมสรรพากร ทำให้ในปีงบประมาณ 2547 รัฐบาลยังคงจัดเก็บรายได้ได้สูงกว่าที่คาดไว้ ขณะที่รายจ่ายของรัฐบาลเบิกจ่ายได้ใกล้เคียงกับเป้าหมายทำให้เมื่อสิ้นปีงบประมาณ 2547 รัฐบาลจึงเกินดุลเงินสด 17.2 พันล้านบาท

สำหรับปีงบประมาณ 2548 การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจมหภาคของรัฐบาลได้มุ่งเน้นการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจควบคู่กับการสนับสนุนภาคเอกชนในการเสริมสร้างการเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ ดังนั้นรัฐบาลจึงจัดทำงบประมาณปี 2548 แบบสมดุล โดยกำหนดวงเงินงบประมาณรวมทั้งสิ้น 1.2 ล้านล้านบาท การจัดทำงบประมาณแบบสมดุลดังกล่าวยังเป็นการควบคุมการขยายตัวของหนี้สาธารณะคงค้าง และส่งผลให้สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศทยอยปรับลดลงในระบอบปานกลาง อนึ่ง ในไตรมาสที่ 1 ของ ปีงบประมาณ 2548 รัฐบาลขาดดุลเงินสด 46.7 พันล้านบาท

ตารางที่ 21 : ฐานะการคลังรัฐบาล
(หน่วย : พันล้านบาท)

ปีงบประมาณ	2546	2547	2548			
			ไตรมาส 1	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค. ^P
รายได้ *	960.6	1,125.1	n.a.	63.1	80.5	n.a.
Δ%	13.6	17.1		-22.9	16.7	
รายจ่าย	938.4	1,105.8	n.a.	99.1	94.6	n.a.
Δ%	-3.5	17.8		17.7	13.4	
: อัตราการเบิกจ่ายงบประมาณ (%) (ไม่รวมชำระคืนต้นเงินกู้)	89.1	89.5	n.a.	7.3	7.2	n.a.
ดุลเงินในงบประมาณ	22.2	19.4	n.a.	-36.0	-14.1	n.a.
ดุลเงินนอกงบประมาณ	12.1	-2.2	n.a.	28.5	-7.1	n.a.
ดุลเงินสด	34.3	17.2	-46.7	-7.5	-21.3	-17.9
: % ต่อ GDP	0.6	0.3				
การขาดเซยการขาดดุล						
กู้ยืมในประเทศสุทธิ	45.0	30.9	-42.7	-45.0	-5.4	7.6
กู้ยืมต่างประเทศสุทธิ	-38.9	-24.1	-7.3	-5.9	-0.9	-0.4
ใช้เงินคงคลัง	-40.5	-24.0	96.6	58.3	27.6	10.7
ยอดคงค้างเงินคงคลัง	123.3	147.2	50.6	88.9	61.3	50.6
หมายเหตุ : * เป็นข้อมูลรายได้ที่นำส่งคลัง (Cash basis)						
P = ข้อมูลเบื้องต้น						
n.a. = ไม่มีข้อมูล						
Δ% คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน						
ที่มา : กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง						
ฝ่ายบริหารข้อมูล ธนาคารแห่งประเทศไทย						

ก. ฐานะการคลังรัฐบาล

รายได้

ในปีงบประมาณ 2547 รัฐบาลมีรายได้จัดเก็บสุทธิ 1,289.7 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 16.8 โดยเป็นรายได้ภาษีอากร 1,154.1 พันล้านบาท ซึ่งขยายตัวร้อยละ 17.0 จากปีก่อน โดยรายได้ภาษีสำคัญที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ ภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 25.4 และภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาร้อยละ 14.4 ตามภาวะเศรษฐกิจที่ดีขึ้น และการปรับปรุงประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี รวมถึงการขยายฐานภาษีของกรมสรรพากร ส่วนภาษีมูลค่าเพิ่มขยายตัวเร่งขึ้นร้อยละ 21.0 ขณะที่ภาษีสรรพสามิตขยายตัวในเกณฑ์ดีที่ร้อยละ 11.8 ส่วนหนึ่งเพราะการจัดเก็บภาษียนต์ ยาสูบ และโทรคมนาคมได้สูงกว่าที่คาดไว้ ทั้งนี้ ภาษีจากการค้าระหว่างประเทศหดตัวร้อยละ 5.8 เนื่องจากการลดภาษีตามข้อกำหนดของ WTO และการเปิดเสรีการค้า

สำหรับรายได้ที่มีใช้ภาษีจัดเก็บได้ทั้งสิ้น 135.5 พันล้านบาท แม้จะเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 14.4 แต่ยังคงต่ำกว่าประมาณการที่คาดไว้เนื่องจากรายได้ที่คาดว่าจะได้จากการแปรรูปรัฐวิสาหกิจบางแห่งยังไม่ได้ดำเนินการ

สำหรับในไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณ 2548 รัฐบาลมีรายได้จัดเก็บทั้งสิ้น 293.0 พันล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.6 โดยรายได้ภาษีอากรจัดเก็บได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.1 จากระยะเดียวกันปีก่อน ทั้งนี้ เป็นการขยายตัว

ตารางที่ 22 : รายได้รัฐบาล^{1/}

(หน่วย : พันล้านบาท)

ปีงบประมาณ	2548					
	2546	2547	ไตรมาส 1	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค. ^P
รายได้ทั้งหมด	1,104.6	1,289.7	293.0	90.6	105.5	96.9
Δ%	15.1	16.8	4.6	7.8	30.7	16.1
ภาษี	986.1	1,154.1	269.7	82.9	97.5	89.3
Δ%	15.9	17.0	13.1	8.7	28.3	3.6
- ฐานรายได้	347.9	428.1	72.3	21.7	29.4	21.2
Δ%	16.8	23.0	16.0	8.0	38.3	1.1
บุคคลธรรมดา	117.3	134.2	30.1	10.7	9.9	9.5
Δ%	8.2	14.4	3.1	10.9	8.9	-9.3
นิติบุคคล	208.9	261.9	40.0	10.9	19.2	9.9
Δ%	22.6	25.4	23.5	4.1	61.6	-1.3
- ฐานการบริโภค	520.8	612.0	166.7	52.0	57.1	57.6
Δ%	15.7	17.5	14.1	10.8	26.5	6.8
มูลค่าเพิ่ม	261.3	316.1	88.6	27.8	30.6	30.2
Δ%	14.5	21.0	19.9	16.7	32.3	12.0
สรรพสามิต	246.6	275.8	71.8	22.2	24.6	25.0
Δ%	18.5	11.8	4.6	2.1	17.8	-3.8
- ฐานการค้าระหว่างประเทศ	110.3	103.9	28.4	8.4	10.3	9.7
Δ%	14.3	-5.8	3.1	-2.4	15.1	-2.8
รายได้อื่นๆ	118.5	135.5	23.3	7.7	8.0	7.5
Δ%	9.3	14.4	-44.2	-0.4	70.1	-74.2

หมายเหตุ : 1/ เป็นข้อมูลรายได้ที่จัดเก็บได้ (Collection basis)

Δ% คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

P = ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง,
ฝ่ายบริหารข้อมูล ธนาคารแห่งประเทศไทย

จากภาษีทั้งบนฐานรายได้ และฐานการบริโภค อย่างไรก็ตาม รายได้ที่มีใช้ภาษีจัดเก็บได้ลดลงร้อยละ 44.2 เนื่องจากในปีก่อนหน้ารัฐบาลมีรายได้พิเศษจากการขายหุ้นตามโครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่ 1 ให้แก่กองทุน วายุภักษ์ 1 จำนวน 25.1 พันล้านบาท

รายจ่าย

ในปีงบประมาณ 2547 รายจ่ายของรัฐบาลมีจำนวนทั้งสิ้น 1,105.8 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 17.8 ทั้งนี้ เป็นการเร่งตัวขึ้นทั้งในส่วนรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 16.7 และ 23.3ตามลำดับ การเพิ่มขึ้นดังกล่าวเป็นผลมาจากการเบิกจ่ายจากงบประมาณปีปัจจุบันโดยเฉพาะในส่วนงบประมาณเพิ่มเติมที่เบิกจ่ายได้มากกว่าที่คาดการณ์ไว้ จากรายจ่ายบำเหน็จดำรงชีพ และค่าใช้จ่ายตามมาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงส่งผลให้อัตราเบิกจ่ายทั้งปีงบประมาณเท่ากับร้อยละ 89.5 มากกว่าอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 89.1 ในปีงบประมาณก่อน

ตารางที่ 23 : รายจ่ายรัฐบาล จำแนกตามลักษณะเศรษฐกิจ
(หน่วย : พันล้านบาท)

ปีงบประมาณ	2548					
	2546	2547	ต.ค.-พ.ย.47	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
รายจ่ายรวม	938.4	1,105.8	193.7	99.1	94.6	n.a.
Δ%	-3.5	17.8	15.6	17.7	13.4	n.a.
รายจ่ายประจำ	775.2	904.5	173.7	91.3	82.4	n.a.
Δ%	1.8	16.7	19.4	24.9	13.7	n.a.
- เงินเดือนและค่าจ้าง	338.7	365.9	67.6	32.3	35.3	n.a.
Δ%	6.7	8.1	18.2	11.7	24.8	n.a.
- ซื้อสินค้าและบริการ	168.9	186.1	31.9	11.7	20.2	n.a.
Δ%	-2.5	10.2	32.6	4.5	57.0	n.a.
- ดอกเบี้ยจ่าย	65.1	84.4	18.2	10.9	7.3	n.a.
Δ%	-5.7	29.6	72.5	51.2	118.2	n.a.
- เงินอุดหนุนและเงินโอน	202.5	268.1	55.9	36.4	19.5	n.a.
Δ%	0.2	32.4	4.2	41.3	-30.1	n.a.
รายจ่ายลงทุน	163.2	201.3	20.1	7.8	12.3	n.a.
Δ%	-22.5	23.3	-9.3	-29.9	11.6	n.a.
- จัดหาสินทรัพย์ถาวร	112.1	107.0	11.5	4.1	7.5	n.a.
Δ%	-19.3	-4.6	4.8	-3.1	9.7	n.a.
- เงินโอนเพื่อการลงทุน	51.0	91.8	8.1	3.8	4.3	n.a.
Δ%	-28.6	80.2	-27.5	-46.0	3.2	n.a.
- การให้กู้ยืมและซื้อสินทรัพย์ทางการเงิน	0.1	2.4	0.5	0.0	0.5	n.a.
Δ%	-17.9	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

หมายเหตุ : Δ% คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน
n.a. = ไม่มีข้อมูล

ที่มา : กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง,
สายบริหารข้อมูล ธนาคารแห่งประเทศไทย

ส่วนช่วงสองเดือนแรกของปีงบประมาณ 2548 รายจ่ายของรัฐบาลมีจำนวน 193.7 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 15.6 ทั้งนี้ รายจ่ายเร่งตัวขึ้นทั้งในเดือนตุลาคมและพฤศจิกายน โดยรายจ่ายที่สำคัญ ได้แก่ รายจ่ายเพื่อกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ 17.9 พันล้านบาท รายจ่ายเงินสมทบกองทุนประกันสังคม 6.9 พันล้านบาท และรายจ่ายค่าดำเนินการและค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งทั่วประเทศ 3.3 พันล้านบาท ส่งผลให้อัตราเบิกจ่ายในสองเดือนแรกของปีงบประมาณ เท่ากับร้อยละ 14.5 สูงกว่าร้อยละ 12.6 ในช่วงเดียวกันของปีงบประมาณก่อน

การชดเชยการขาดดุล

ในปีงบประมาณ 2547 รัฐบาลเกินดุลเงินสด 17.2 พันล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 0.3 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ขณะที่รัฐบาลมีการกู้ยืมในประเทศสุทธิ 30.9 พันล้านบาทและชำระคืนเงินกู้ต่างประเทศสุทธิ 24.1 พันล้านบาท เงินคงคลังจึงเพิ่มขึ้นจาก 123.3 พันล้านบาท ณ สิ้นปีงบประมาณ 2546 เป็น 147.2 พันล้านบาท ณ สิ้นปีงบประมาณ 2547

ในไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณ 2548 รัฐบาลชดเชยการขาดดุลเงินสดจำนวน 46.7 พันล้านบาท พร้อมกับชำระคืนเงินกู้ในประเทศและต่างประเทศสุทธิจำนวน 42.7 และ 7.3 พันล้านบาท ตามลำดับ โดยการใช้จ่ายเงินคงคลัง 96.6 พันล้านบาท ทำให้ยอดเงินคงคลัง ณ สิ้นไตรมาสลดลงเหลือ 50.6 พันล้านบาท

รัฐวิสาหกิจ

ในปีงบประมาณ 2547 รัฐวิสาหกิจมีกำไรสุทธิจากการดำเนินงานเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ดังนั้น รัฐวิสาหกิจจึงมีเงินสดเพื่อใช้ในการลงทุน 179.1 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 30.2 จากปีก่อน ขณะที่รัฐวิสาหกิจมีรายจ่ายลงทุนรวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 134.8 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 44.9 การเบิกจ่ายงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจที่เพิ่มขึ้นในปีงบประมาณนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการเร่งลงทุนในการดำเนินโครงการลงทุนขนาดใหญ่ โดยเฉพาะในช่วงครึ่งหลังของปีงบประมาณ เช่น โครงการท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และโครงการบ้านเอื้ออาทร เป็นต้น ดังนั้นรัฐวิสาหกิจจึงเกินดุล 44.3 พันล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.7 ของ GDP

ตารางที่ 24 : ดุลรัฐวิสาหกิจ

(หน่วย : พันล้านบาท)

ปีงบประมาณ	2545	2546	2547 ^E
เงินสดที่มีเพื่อใช้ในการลงทุน (Retained income)	158.5	137.5	179.1
Δ%	-5.8	-13.2	30.2
รายจ่ายลงทุน	118.5	93.0	134.8
Δ%	-22.2	-21.5	44.9
ดุลรัฐวิสาหกิจ	40.0	44.5	44.3
% ต่อ GDP	0.7	0.8	0.7

หมายเหตุ : Δ% คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากรยะเดียวกันปีก่อน

E = ตัวเลขประมาณการ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ข. หนี้สาธารณะ

ณ สิ้นปีงบประมาณ 2547 รัฐบาลมีหนี้สาธารณะ 3,110 พันล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 48.2 ของ GDP และลดลงจากร้อยละ 49.6 ของ GDP ณ สิ้นปีงบประมาณก่อน โดยเป็นหนี้ที่รัฐบาลกู้โดยตรง 1,828.4 พันล้านบาท หนี้ของรัฐวิสาหกิจที่ไม่เป็นสถาบันการเงินทั้งที่รัฐบาลค้ำประกันและไม่ค้ำประกัน 653.9 และ 228.7 พันล้านบาท ตามลำดับ และหนี้สินของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (FIDF) อีก 398.9 พันล้านบาท

การลดลงของสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP ดังกล่าวส่วนหนึ่งเป็นผลจากการเกินดุลเงินสด เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องทำให้การจัดเก็บรายได้ขยายตัวสูงกว่าเป้าหมาย ทำให้การก่อหนี้สาธารณะในประเทศน้อยกว่าที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติไว้ 9.9 พันล้านบาท โดยรัฐบาลกู้ในประเทศเพียง 90 พันล้านบาท นอกจากนี้ รัฐบาลได้ทยอยชำระหนี้ต่างประเทศก่อนกำหนดด้วย

อนึ่ง กระทรวงการคลังได้กำหนดกรอบความยั่งยืนทางการคลังไว้ ดังนี้ (1) รักษาสัดส่วนหนี้สาธารณะให้ไม่เกินร้อยละ 50 ของ GDP (2) รักษาภาระหนี้ ซึ่งรวมถึงรายจ่ายเพื่อการชำระคืนเงินกู้ รายจ่ายดอกเบี้ย และค่าธรรมเนียมให้ไม่เกินร้อยละ 15 ของงบประมาณรายจ่าย (3) จัดทำงบประมาณสมดุลในปีงบประมาณ 2548 และ (4) สัดส่วนงบลงทุนในงบประมาณรายจ่ายไม่ต่ำกว่าร้อยละ 25

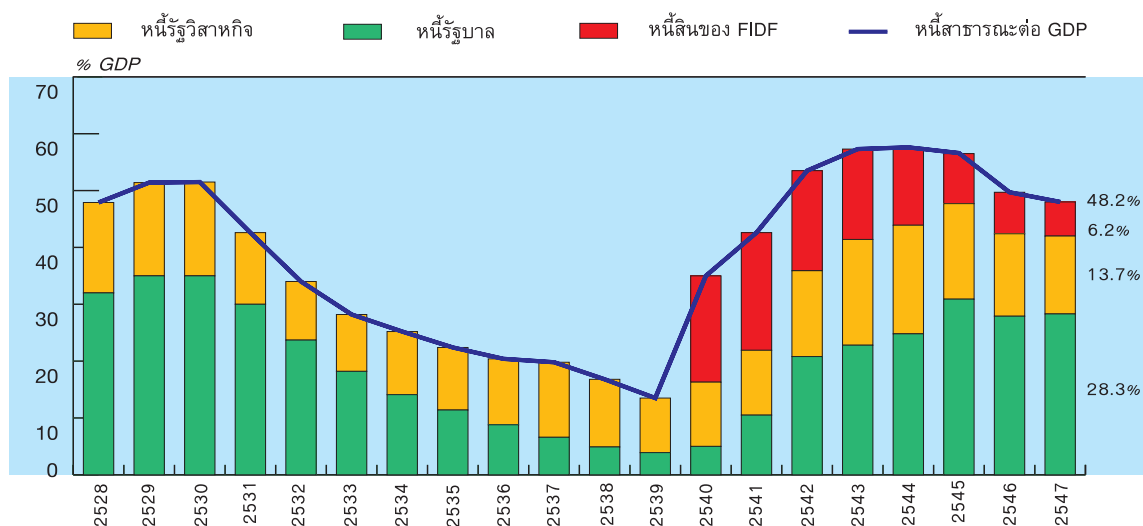
ตารางที่ 25 : หนี้สาธารณะ
(หน่วย : พันล้านบาท)

ปีงบประมาณ	2545	2546	2547 ^P
1. หนี้ที่รัฐบาลกู้โดยตรง	1,670.5	1,651.6	1,828.4
% ต่อ GDP	30.9	28.0	28.3
1.1 หนี้ต่างประเทศ	409.6	344.3	321.9
1.2 หนี้ในประเทศ	1,261.0	1,307.4	1,506.5
2. หนี้ของรัฐวิสาหกิจที่ไม่เป็นสถาบันการเงิน	907.1	851.0	882.7
% ต่อ GDP	16.8	14.4	13.7
2.1 หนี้ที่รัฐบาลค้ำประกัน	772.0	694.6	653.9
หนี้ต่างประเทศ	351.4	305.1	271.2
หนี้ในประเทศ	420.6	389.5	382.7
2.2 หนี้ที่รัฐบาลไม่ค้ำประกัน	135.2	156.5	228.7
หนี้ต่างประเทศ	63.2	61.1	60.9
หนี้ในประเทศ	71.9	95.3	167.8
3. หนี้สินของกองทุนเพื่อการฟื้นฟู	357.3	427.4	398.9
% ต่อ GDP	6.6	7.2	6.2
3.1 หนี้ที่รัฐบาลค้ำประกัน	112.0	62.0	40.0
3.2 หนี้ที่รัฐบาลไม่ค้ำประกัน	245.3	365.4	358.9
4. รวม (1+2+3)	2,934.9	2,930.0	3,110.0
% ต่อ GDP	54.4	49.6	48.2

หมายเหตุ : P = ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : สำนักบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง

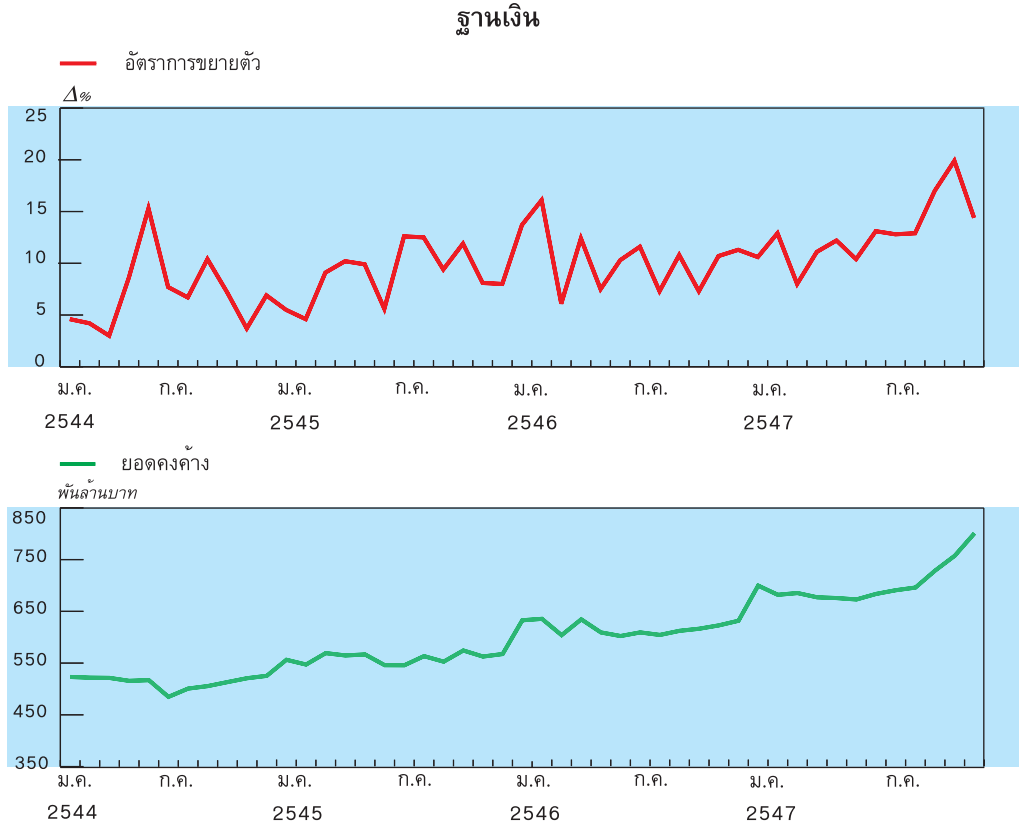
หนี้สาธารณะ

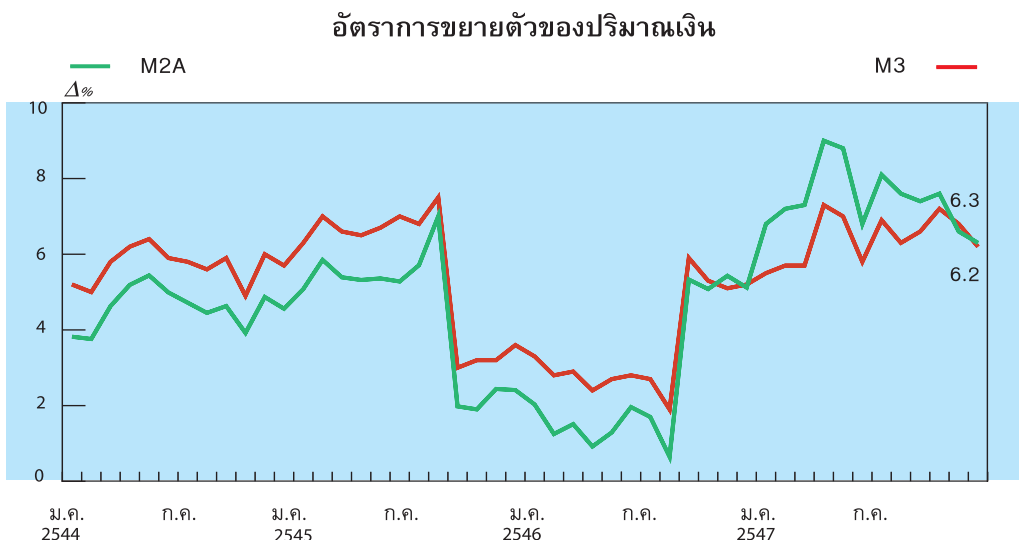
การเงินและอัตราแลกเปลี่ยน

ก. ฐานเงินและปริมาณเงิน

ในปี 2547 ฐานเงินยังคงขยายตัวต่อเนื่องตามภาวะเศรษฐกิจไทยที่ปรับตัวดีขึ้น โดย ณ สิ้นปี 2547 มี ยอดคงค้าง 800.7 พันล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.4 จาก 699.7 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2546

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญด้านอุปทานของฐานเงินในปีนี้ได้แก่ (1) สินทรัพย์ต่างประเทศสุทธิของ ธปท. เพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากการเกินดุลการชำระเงิน (2) สินเชื่อสุทธิที่ ธปท. ให้แก่รัฐบาลเพิ่มขึ้นจากปีก่อนตามการลดลงของเงินฝากของรัฐบาลที่ ธปท. (3) สินเชื่อสุทธิที่ ธปท. ให้แก่สถาบันการเงินลดลง

ที่มา : รายงานและแบบสำรวจของธนาคารแห่งประเทศไทย

ปริมาณเงิน M2A และ M3 ในปี 2547 ขยายตัวในอัตราร้อยละ 6.3 และ 6.2 ตามลำดับ โดยในช่วงครึ่งแรกของปีปริมาณเงินขยายตัวเร่งขึ้นจากช่วงปลายปีก่อนหน้าเพราะเงินฝากเพิ่มขึ้นจากการครบกำหนดไถ่ถอน SLIPS/ CAPS อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่เดือนสิงหาคมเป็นต้นไป ปริมาณเงินขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการถอนเงินฝากเพื่อซื้อพันธบัตรออมทรัพย์

ข. อัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ย และอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล

1. อัตราแลกเปลี่ยน

ในปี 2547 ค่าเงินบาทเคลื่อนไหวอยู่ระหว่าง 38.87-41.70 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. และเฉลี่ยอยู่ที่ 40.28 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. หรือแข็งขึ้นร้อยละ 3 จากค่าเฉลี่ยปีก่อนหน้า

ความเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยน (5 มกราคม - 30 ธันวาคม 2547)

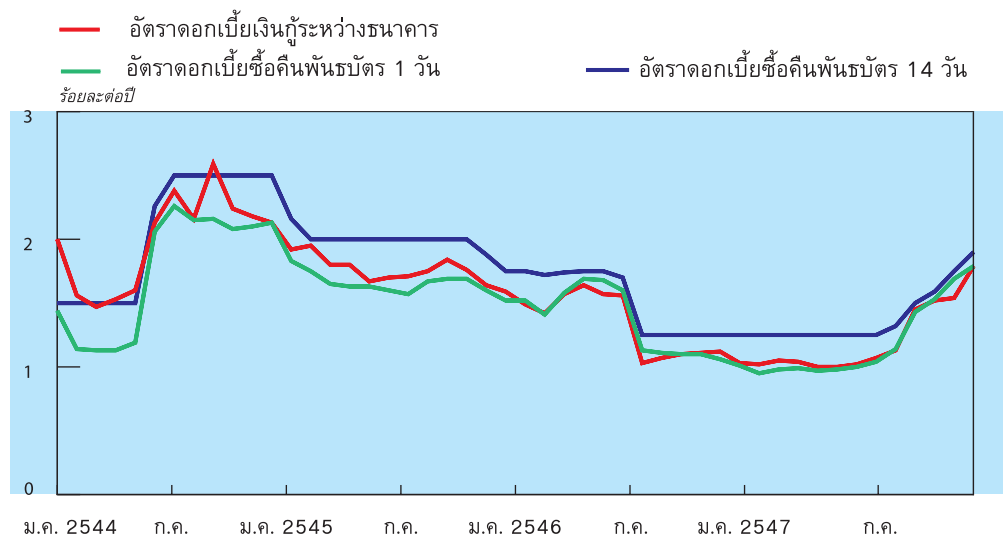
ปัจจัยสนับสนุนที่ทำให้ค่าเงินบาทปรับแข็งขึ้น ได้แก่ (1) ความเชื่อมั่นต่อค่าเงินดอลลาร์ สรอ. ที่ลดลงจากการที่นักลงทุนยังคงกังวลเกี่ยวกับปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดและดุลงบประมาณของสหรัฐฯ (2) ข่าวการปรับค่าเงินหยวนของจีน (3) การเข้ามาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ไทยของนักลงทุนต่างชาติ และ (4) การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของ ธปท. ในเดือนสิงหาคม ตุลาคม และธันวาคม

อย่างไรก็ตาม ในระหว่างปีค่าเงินบาทปรับตัวอ่อนลงเป็นบางช่วงจากปัจจัยต่างๆ ได้แก่ (1) การระบาดของโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออก (2) ปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (3) ราคาน้ำมันที่ปรับตัวสูงขึ้น และส่งผลให้บริษัทน้ำมันมีความต้องการซื้อดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้น และ (4) การปรับตัวแข็งขึ้นของค่าเงินดอลลาร์ สรอ. เป็นบางช่วง อาทิ ภายหลังจากการประกาศตัวเลขทางเศรษฐกิจของสหรัฐฯ ที่ดีเกินการคาดการณ์ของตลาด และเมื่อมีการคาดการณ์ว่าธนาคารกลางสหรัฐฯ จะปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย

2. อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงิน

อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงินปรับเพิ่มขึ้นต่อเนื่องตั้งแต่ช่วงต้นปี 2547 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของ ธปท. ถึง 3 ครั้งในปีนี้อย่างไรก็ตาม อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงินเฉลี่ยในปี 2547 ยังคงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในปี 2546 เนื่องจากสภาพคล่องโดยรวมในตลาดเงินยังคงอยู่ในระดับสูงทั้งนี้อัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะ 1 วันเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.21 ต่อปี ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยระหว่างธนาคารเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.23 ต่อปี เทียบกับในปี 2546 ที่ร้อยละ 1.33 และ 1.31 ต่อปี ตามลำดับ

อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ในช่วงครึ่งแรกของปี 2547 อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงินโน้มสูงขึ้นเล็กน้อย แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำสะท้อนสภาพคล่องโดยรวมที่ยังคงอยู่ในระดับสูง ซึ่งธนาคารพาณิชย์ได้นำสภาพคล่องส่วนเกินเข้ามาลงทุนในตลาดเงิน อย่างไรก็ตาม สภาพคล่องในระบบตึงตัวขึ้นบ้างในบางช่วง ได้แก่ ช่วงเทศกาลวันหยุดติดต่อกัน ช่วงสิ้นปีของการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง และช่วงที่ธนาคารพาณิชย์บางแห่งมีความจำเป็นต้องเตรียมเงินไว้เพื่อการจ่ายเงินปันผล การนำส่งภาษีเงินได้นิติบุคคลและการไถ่ถอน SLIPS ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะ 1 วันเฉลี่ยในครึ่งแรกของปี 2547 อยู่ที่ร้อยละ 0.98 ต่อปี ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ระหว่างธนาคารเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.02 ต่อปี

สำหรับในช่วงครึ่งหลังของปี 2547 อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงินปรับเพิ่มขึ้นมากตามการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของ ธปท. รวม 3 ครั้ง จากร้อยละ 1.25 ต่อปี เป็นร้อยละ 2 ต่อปี ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะ 1 วันเฉลี่ยในครึ่งหลังของปี 2547 อยู่ที่ร้อยละ 1.43 ต่อปี ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ระหว่างธนาคารเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.44 ต่อปี

3. อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล

อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลในปี 2547 โดยรวมปรับสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2546 โดยเป็นการเคลื่อนไหวตามอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลสหรัฐฯ และทิศทางอัตราดอกเบี้ยนโยบายของไทยเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม อัตราผลตอบแทนพันธบัตรระยะกลางและระยะยาวปรับลดลงในช่วงสิ้นปี เนื่องจากบริษัทประกันชีวิตในประเทศมีความต้องการลงทุนเพิ่มขึ้นมาก

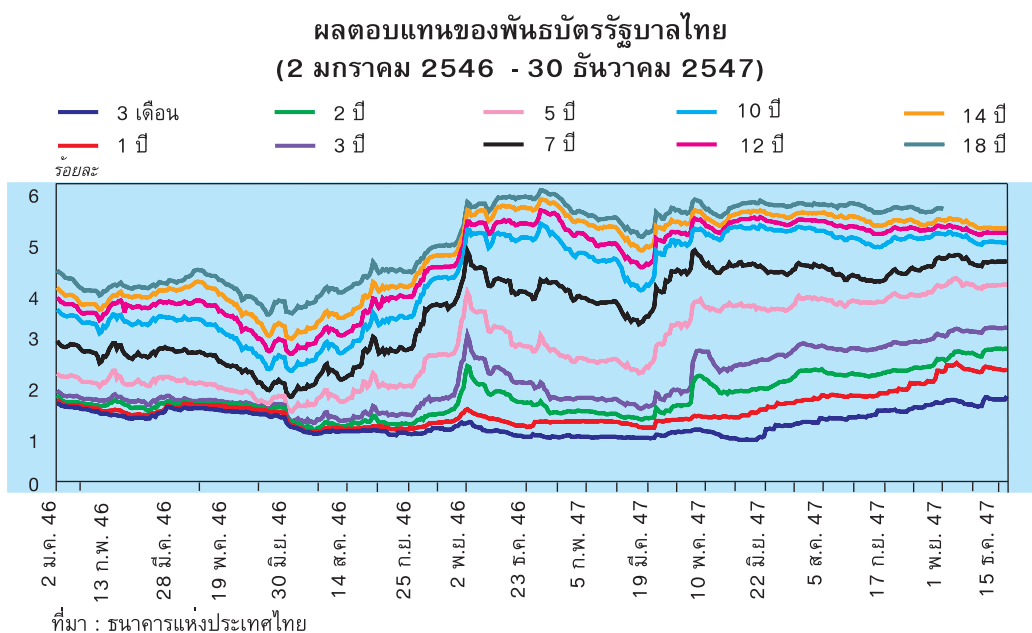
ในไตรมาสแรกของปีนี้อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลปรับลดลงจากปลายปี 2546 เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกทำให้ตลาดคาดการณ์ว่าทิศทางอัตราดอกเบี้ยจะอยู่ในระดับต่ำต่อไป

อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลปรับเพิ่มขึ้นทุกระยะในไตรมาสที่ 2 โดยเป็นการเคลื่อนไหวตามอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลของสหรัฐฯ ที่ปรับสูงขึ้นจากการที่ตัวเลขทางเศรษฐกิจของสหรัฐฯ ออกมาดีเกินคาดและอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานของสหรัฐฯ ที่ปรับเพิ่มขึ้นทำให้นักวิเคราะห์คาดว่าอัตราดอกเบี้ยนโยบายของสหรัฐฯ จะปรับเพิ่มในอนาคตอันใกล้

ในไตรมาสที่ 3 อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลระยะสั้นปรับขึ้นค่อนข้างมากตามการคาดการณ์ของนักลงทุนต่อการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายขณะที่อัตราผลตอบแทนพันธบัตรระยะกลางและระยะยาวปรับเพิ่มขึ้น

เพียงเล็กน้อย เนื่องจากนักลงทุนต่างชาติมีความต้องการลงทุนในพันธบัตรไทยมากขึ้น รวมทั้งเป็นไปตามผลการประเมินพันธบัตรในตลาดแรกที่นักลงทุนให้ความสนใจมาก นอกจากนี้ ยังสะท้อนการคาดการณ์ว่าอัตราเงินเฟ้ออาจลดลงหลังการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย

อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลปรับเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในไตรมาสสุดท้ายของปี ตามการปรับเพิ่มขึ้นของอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลสหรัฐฯ และอัตราดอกเบี้ยนโยบายของ ธปท. อย่างไรก็ตาม อัตราผลตอบแทนพันธบัตรระยะกลางและระยะยาวปรับลดลงในช่วงสิ้นปี ตามความต้องการลงทุนที่เพิ่มขึ้นของบริษัทประกันชีวิตเพื่อรองรับยอดขายกรมธรรม์ประกันชีวิตที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากข่าวว่ารัฐบาลจะขยายวงเงินให้ผู้ซื้อประกันลดหย่อนภาษีเป็น 300,000 บาท

ค. เงินฝากและสินเชื่อภาคเอกชนของระบบธนาคารพาณิชย์

1. เงินฝากธนาคารพาณิชย์

เงินฝากธนาคารพาณิชย์ขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงในปี 2547 เมื่อเทียบกับปี 2546 โดยยอดคงค้างเงินฝากธนาคารพาณิชย์ ณ สิ้นปีนี้ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.6จากระยะเดียวกันปีก่อน เทียบกับที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 4 ณ สิ้นปี 2546

ในเดือนมกราคมถึงกรกฎาคม อัตราการขยายตัวของเงินฝากยังคงอยู่ในระดับสูง จากการไถ่ถอน SLIPS/CAPS ของธนาคารพาณิชย์และนำเงินเข้าบัญชีเงินฝากของลูกค้า ซึ่งบางส่วนยังมีได้มีการเบิกถอนออกไป แต่จากเดือนสิงหาคมเป็นต้นไป อัตราการขยายตัวของเงินฝากชะลอลง ส่วนหนึ่งเนื่องจากการถอนเงินฝากเพื่อนำไปลงทุนในพันธบัตรออมทรัพย์

2. สินเชื่อภาคเอกชน (รวมการถือครองหลักทรัพย์ภาคเอกชน) ของธนาคารพาณิชย์

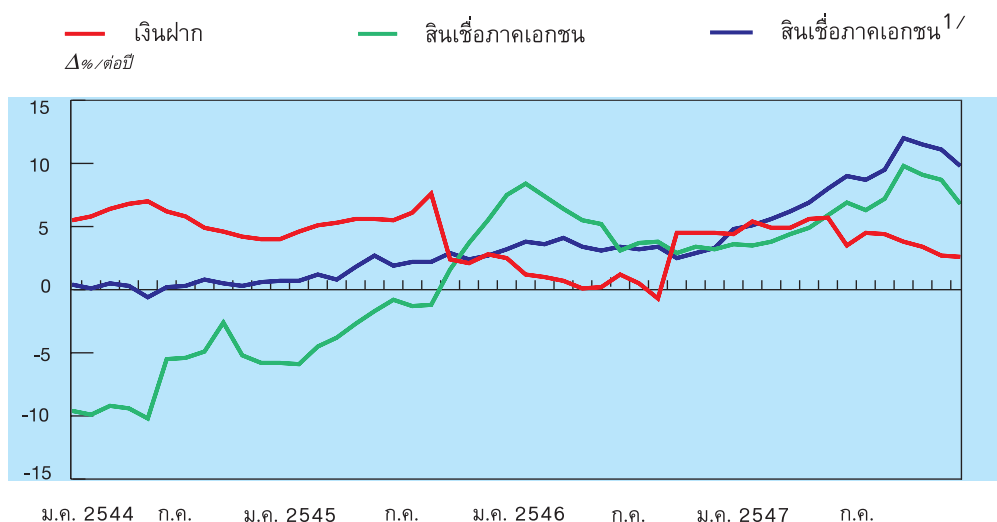
ในปี 2547 สินเชื่อภาคเอกชน (รวมการถือครองหลักทรัพย์ภาคเอกชน) ของธนาคารพาณิชย์เร่งตัวอย่างต่อเนื่องตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ โดยสินเชื่อที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เป็นของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ที่ให้แก่ภาคธุรกิจและภาคครัวเรือน ทั้งนี้ สินเชื่อที่ให้แก่ภาคครัวเรือนยังคงมีอัตราการขยายตัวสูง ส่วนหนึ่งเพราะการอุปโภคบริโภคภาคเอกชนขยายตัวต่อเนื่อง กอปรกับธนาคารพาณิชย์ต้องการกระจายความเสี่ยงในการ

ปล่อยสินเชื่อ นอกจากนี้ ในช่วงตั้งแต่เดือนกันยายนเป็นต้นมา สินเชื่อที่เพิ่มขึ้นส่วนหนึ่งมาจากการควมรวมกิจการระหว่างธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารดีบีเอสไทยทง จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

การขยายตัวของสินเชื่อที่สูงกว่าปีก่อนๆ สะท้อนการทำงานที่ดีขึ้นของธนาคารพาณิชย์ในฐานะตัวกลางทางการเงิน ทั้งนี้ ณ สิ้นปี 2547 สินเชื่อภาคเอกชนของธนาคารพาณิชย์ขยายตัวร้อยละ 6.8 จากสิ้นปี 2546 และสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ที่บวกกลับการตัดหนี้สูญและสินเชื่อที่โอนไปบริษัทบริหารสินทรัพย์ แต่ไม่รวมสินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ให้กับบริษัทบริหารสินทรัพย์ขยายตัวร้อยละ 9.8

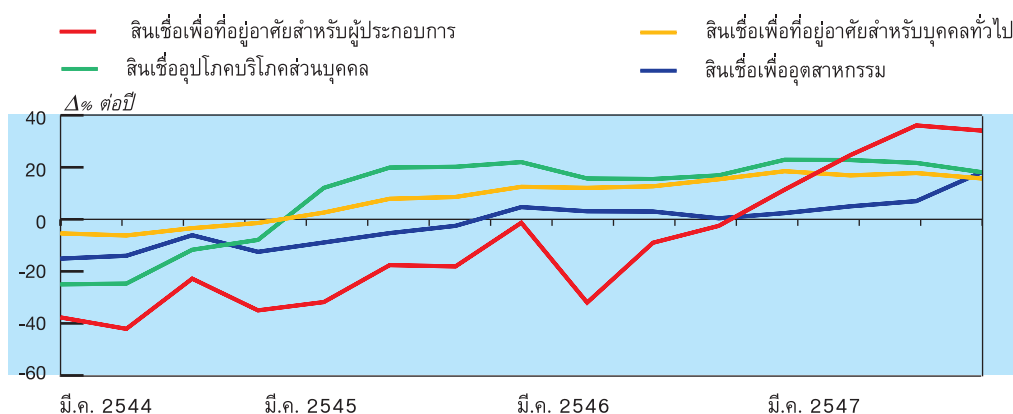
หากพิจารณาสินเชื่อรายภาคเศรษฐกิจจะพบว่าสินเชื่อที่ให้กับภาคครัวเรือนยังคงขยายตัวสูง แม้จะชะลอลงบ้างจากมาตรการของภาครัฐที่ช่วยดูแลมิให้การก่อหนี้ของภาคครัวเรือนขยายตัวรวดเร็วเกินไป ในขณะที่สินเชื่อที่ให้แก่ภาคอุตสาหกรรมมีแนวโน้มขยายตัวดีขึ้นต่อเนื่อง

อัตราการขยายตัวของเงินฝากและสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์

หมายเหตุ : 1/ สินเชื่อที่บวกกลับการตัดหนี้สูญและสินเชื่อที่โอนไปบริษัทบริหารหลักทรัพย์ แต่ไม่รวมสินเชื่อที่ให้แก่บริษัทบริหารหลักทรัพย์
ที่มา : รายงานและแบบสำรวจของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งรวมข้อมูลของธนาคารขนาดใหญ่

สินเชื่อธนาคารพาณิชย์แยกตามสาขาเศรษฐกิจ

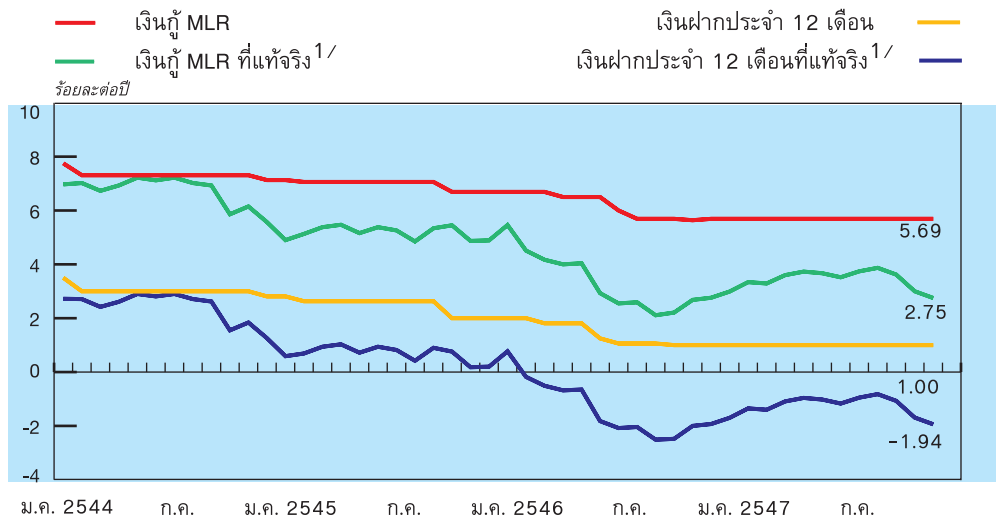
3. อัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์

แม้ว่า ธปท. จะมีการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายในเดือนสิงหาคม ตุลาคม และธันวาคมปี 2547 แต่ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ก็ยังไม่ปรับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินให้กู้ยืมตาม ส่วนหนึ่งเพราะสภาพคล่องส่วนเกินในระบบธนาคารพาณิชย์ยังอยู่ในระดับสูง อย่างไรก็ตาม ธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็กหลายแห่งได้เริ่มปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝากระยะยาว เพื่อระดมทุนให้สอดคล้องกับการขยายตัวของสินเชื่อ ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะ 12 เดือนของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 4 แห่ง อยู่ที่ร้อยละ 1.0 ต่อปี และอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม MLR อยู่ที่ร้อยละ 5.69 ต่อปี ตลอดทั้งปี ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะ 12 เดือนเฉลี่ย 8 ธนาคารพาณิชย์ (หลังการควบรวมกิจการระหว่างธนาคาร ทหารไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารดีบีเอสไทยทุน จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย) อยู่ที่ร้อยละ 1.31 ต่อปี และอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม MLR เฉลี่ย 8 ธนาคารพาณิชย์อยู่ที่ร้อยละ 6.03 ต่อปี ณ สิ้นปี 2547 เทียบกับ ณ สิ้นปี 2546 ที่ร้อยละ 1.08 และ 6.08 ตามลำดับ

ตารางที่ 26 : อัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ (ร้อยละต่อปี)					
	2546	2547			
	ณ สิ้นเดือน ธ.ค.	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก 12 เดือน					
เฉลี่ย 4 ธนาคารพาณิชย์ใหญ่	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
เฉลี่ย 8 ธนาคารพาณิชย์ ^{1/}	1.08	1.15	1.19	1.27	1.31
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR					
เฉลี่ย 4 ธนาคารพาณิชย์ใหญ่	5.69	5.69	5.69	5.69	5.69
เฉลี่ย 8 ธนาคารพาณิชย์ ^{1/}	6.08	6.08	6.08	6.03 ^{2/}	6.03
หมายเหตุ : 1/ ตั้งแต่เดือนกันยายน 2547 เป็นการเฉลี่ยของ 8 ธนาคารพาณิชย์ เนื่องจากมีการควบรวมกิจการระหว่างธนาคารทหารไทย ธนาคารดีบีเอสไทยทุน และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย					
2/ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยที่ลดลงเป็นผลจากการเฉลี่ยจำนวนธนาคารพาณิชย์ที่ลดลงเหลือ 8 ธนาคาร					
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย					

การที่ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ไม่ได้ปรับอัตราดอกเบี้ยในปีนี้ ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงภายใต้แนวโน้มอัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มขึ้นอยู่ในระดับต่ำต่อเนื่อง ซึ่งอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงที่อยู่ในระดับต่ำนี้มีส่วนช่วยกระตุ้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดย ณ สิ้นปี 2547 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะ 12 เดือนและอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม MLR ที่แท้จริงของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ทั้ง 4 แห่งเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ -1.94 และ 2.75 ต่อปี ตามลำดับ

อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์

หมายเหตุ : 1/ เงินเพื่อคาดการณ์คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของระดับราคาตัวเฉลี่ยในช่วง 12 เดือนข้างหน้า
ที่มา : ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 4 แห่ง

ง. การดำเนินงานของระบบธนาคารพาณิชย์

ผลการดำเนินงานของระบบธนาคารพาณิชย์ปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่องในปี 2547 โดยเฉพาะธนาคารพาณิชย์ไทย ซึ่งเป็นผลมาจากกำไรจากการดำเนินงานที่เพิ่มสูงขึ้นมา ในขณะที่รายจ่ายจากการกันสำรองหนี้สูญลดลง โดยกำไรที่เพิ่มขึ้นส่วนหนึ่งมาจากรายได้จากดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของสินเชื่อ ในขณะที่รายจ่ายดอกเบี้ยลดลงมากจากการไถ่ถอน SLIPS และ CAPS ที่ครบกำหนด ซึ่งตราสารเหล่านี้เป็นตราสารที่มีต้นทุนในการจ่ายดอกเบี้ยสูง

ตารางที่ 27 : ผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์

(หน่วย : พันล้านบาท)

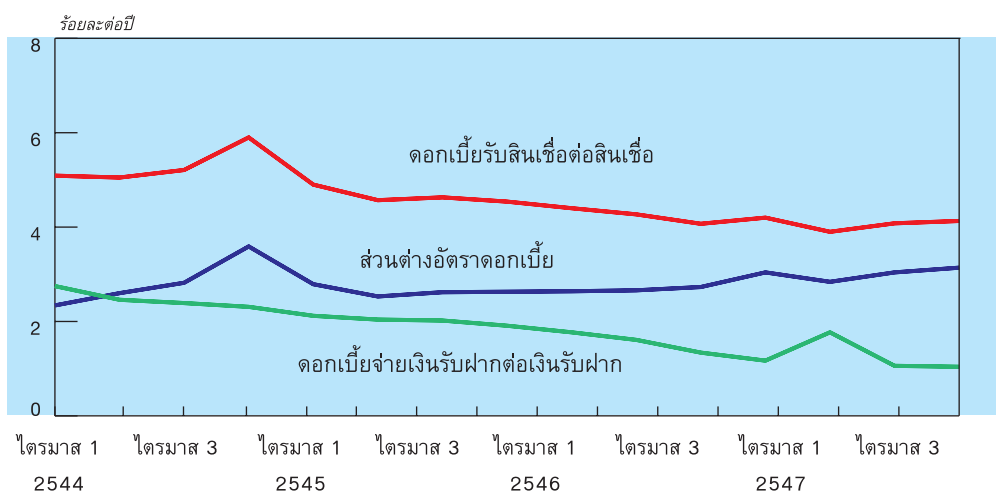
	2546		2547		
	ทั้งปี	ไตรมาส 4	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3
ธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด					
- กำไรขาดทุนจากการดำเนินงาน	90.29	23.25	34.15	27.83	26.76
- การกันสำรองหนี้สูญ	-36.55	-7.03	0.06	-3.09	1.64
- กำไรสุทธิ (ก่อนหักภาษี)	53.74	16.22	29.46	23.60	26.03
ธนาคารพาณิชย์ไทย					
- กำไรขาดทุนจากการดำเนินงาน	81.25	19.95	30.73	24.44	24.85
- การกันสำรองหนี้สูญ	-41.51	-7.06	-0.20	-4.11	-2.85
- กำไรสุทธิ (ก่อนหักภาษี)	39.73	12.88	25.86	19.24	19.78
ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ					
- กำไรขาดทุนจากการดำเนินงาน	9.04	3.30	3.42	3.38	1.91
- การกันสำรองหนี้สูญ	4.96	0.03	0.25	1.03	4.49
- กำไรสุทธิ (ก่อนหักภาษี)	14.0	3.34	3.61	4.36	6.25

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

กำไรจากการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ (ก่อนหักการกันสำรองหนี้สูญ) ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2547 อยู่ที่ 87.15 พันล้านบาท เทียบกับ 67.04 พันล้านบาทในช่วงเดียวกันปีก่อน โดยธนาคารพาณิชย์ไทยมีกำไรจากการดำเนินงาน 79.37 พันล้านบาท เทียบกับ 61.30 พันล้านบาทในช่วงเดียวกันปีก่อน และสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศมีกำไรจากการดำเนินงาน 7.78 พันล้านบาท เทียบกับ 5.74 พันล้านบาท ในช่วงเดียวกันปีก่อน

ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินให้กู้ยืมเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ (Effective Interest Rate Spread) ไน้มสูงขึ้นในปี 2547 โดย ณ สิ้นไตรมาสที่ 3 เท่ากับร้อยละ 3.14 เทียบกับร้อยละ 2.73 ณ สิ้นไตรมาสที่ 3 ของปี 2546 ทั้งนี้ เป็นผลมาจากการที่ธนาคารพาณิชย์ไทยสามารถลดรายจ่ายดอกเบี้ยจากการไถ่ถอน SLIPS และ CAPS ที่ครบกำหนด

ส่วนต่างดอกเบี้ยของระบบธนาคารพาณิชย์

หมายเหตุ : สินเชื่อคือสินเชื่อที่ไม่ใช่ระหว่างสถาบันการเงิน

เงินรับฝากคือเงินรับฝากที่ไม่ใช่ระหว่างสถาบันการเงิน

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตลาดทุน

แหล่งเงินทุนภาคเอกชนที่มีใช้ธนาคารพาณิชย์

ในปี 2547 ภาคธุรกิจและภาคครัวเรือนมีแหล่งเงินทุนที่มีใช้ธนาคารพาณิชย์ที่สำคัญ ได้แก่

1. การออกตราสารทุนและตราสารหนี้ ซึ่งลดลงจากปี 2546 ที่สำคัญเป็นการออกหุ้นสามัญและหุ้นกู้ของภาคธุรกิจในกลุ่มขนส่ง วัสดุก่อสร้างและเครื่องตกแต่งพลังงานและสาธารณูปโภค สื่อสาร พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ และธุรกิจการเกษตร

2. การปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ณ สิ้นปี 2547 เพิ่มขึ้น 175.7 พันล้านบาทหรือร้อยละ 17.3 จากสิ้นปี 2546 โดยในส่วนของสินเชื่อรวมที่เพิ่มขึ้นนั้น ร้อยละ 36.0 เป็นสินเชื่อที่เพิ่มขึ้นจากธนาคารอาคารสงเคราะห์ ร้อยละ 33.0 จากธนาคารออมสิน ร้อยละ 21.5 จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และร้อยละ 6.2 จากธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ทั้งนี้ สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลที่ต้องการส่งเสริมการมีที่อยู่อาศัยของประชาชน การสนับสนุนให้เกษตรกรและผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมมีแหล่งเงินทุนเพื่อการลงทุนและเพื่อเป็นทุนหมุนเวียน

3. **สินเชื่อเพื่อการอุปโภคและบริโภค สินเชื่อเพื่อการค้า และสินเชื่อส่วนบุคคล** ยังคงขยายตัวต่อเนื่องจากการแข่งขันเสนอบริการที่สะดวกรวดเร็วของผู้ประกอบการทำให้ลูกค้าสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่าย โดยเฉพาะบริการด้านบัตรเครดิต กอปรกับผู้ประกอบการได้ขยายกลุ่มลูกค้าไปยังต่างจังหวัดมากขึ้นและมีผู้ให้บริการรายใหม่ นอกจากนี้ อัตราดอกเบี้ยที่ยังอยู่ในระดับต่ำช่วยให้สินเชื่อขยายตัวดีตามยอดจำหน่ายสินค้าคงทน โดยเฉพาะยอดจำหน่ายรถยนต์ที่เพิ่มขึ้น

ภาวะตลาดรองตราสารหนี้

ในปี 2547 การซื้อขายในตลาดรองตราสารหนี้มีมูลค่า 2,969.5 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.9 หรือเฉลี่ยต่อวันเท่ากับ 12.1 พันล้านบาท เทียบกับ 10.6 พันล้านบาทในปี 2546 โดยการซื้อขายพันธบัตรรัฐบาลมีปริมาณสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 35.5 ของมูลค่าซื้อขายรวม รองลงมาคือตั๋วเงินคลังและพันธบัตรองค์กรรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 31.2 และ 25.9 ตามลำดับ สำหรับหุ้นกู้ภาคเอกชนมีปริมาณการซื้อขายคิดเป็นร้อยละ 3.9 ส่วนใหญ่เป็นหุ้นกู้ในกลุ่มสถาบันการเงินและหลักทรัพย์ กลุ่มสื่อสาร และกลุ่มพลังงาน

ตารางที่ 28 : แหล่งเงินทุนภาคเอกชนที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์

(หน่วย : พันล้านบาท)

แหล่งเงินทุน	2546	2547 ^P
1. สินเชื่อสถาบันการเงินและบริษัทที่ปล่อยสินเชื่อ ^{1/}	213.2	286.7
บริษัทเงินทุน	52.0	60.2
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	102.3	175.7
บริษัทที่ให้สินเชื่อเพื่อการบริโภคและเช่าซื้อที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ^{2/}	58.8	50.8
2. ตลาดทุน (ที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน) ^{3/}	231.8	200.5
ตราสารทุน (หุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิ)	107.7	98.8
ตราสารหนี้ภายในประเทศ	124.1	101.7
รวม	445.0	487.2

หมายเหตุ : 1/ การเปลี่ยนแปลงของยอดคงค้างจากปีก่อน

2/ การเปลี่ยนแปลงของยอดคงค้างจาก ณ สิ้นกันยายนปีก่อน ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์
ที่ให้สินเชื่อ 10 ราย

3/ มูลค่าหลักทรัพย์ออกใหม่

P = ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

นโยบายและมาตรการเศรษฐกิจสำคัญ

นโยบายและมาตรการเศรษฐกิจสำคัญในปี 2547

มาตรการการเงิน

มาตรการ	ผู้ที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
1. มาตรการด้านอัตราดอกเบี้ย				
1.1 อัตราดอกเบี้ยนโยบาย	-	มีมติให้ขึ้นอัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะ 14 วัน เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 20 ตุลาคม และ 15 ธันวาคม 2547 คราวละ ร้อยละ 0.25 ต่อปี โดยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 1.25 ต่อปี เป็นร้อยละ 2 ต่อปี เนื่องจากคณะกรรมการมีความเห็นว่าอัตราดอกเบี้ยในประเทศควรปรับเข้าสู่ระดับที่สูงขึ้นเพื่อการดูแลเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในระยะต่อไป เพราะอัตราดอกเบี้ยที่ยังคงอยู่ในระดับต่ำเช่นในปัจจุบันมีความจำเป็นน้อยลง และจะส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อมีโอกาสเร่งตัวขึ้น และเป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน	-	ข่าว ธปท. 2/2547 ข่าว ธปท. 8/2547 ข่าว ธปท. 12/2547 ข่าว ธปท. 16/2547 ข่าว ธปท. 21/2547 ข่าว ธปท. 30/2547 ข่าว ธปท. 39/2547 ข่าว ธปท. 46 /2547
1.2 อัตราดอกเบี้ยทั่วไป				
1) ดอกเบี้ยและส่วนลดที่สถาบันการเงินอาจจ่ายหรืออาจเรียกได้	- ธนาคารพาณิชย์ - บริษัทเงินทุน และบริษัทเงินทุน หลักทรัพย์	ยกเลิกเกณฑ์การกำหนดเพดานอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและให้จ่ายดอกเบี้ยได้ตามที่ออกประกาศ ทั้งนี้ อาจกำหนดอัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกค้าบางรายเพิ่มขึ้นได้ไม่เกินร้อยละ 0.5 จากอัตราที่กำหนดจ่ายให้แก่ลูกค้าทั่วไป	17 กุมภาพันธ์ 2547	หนังสือเวียนที่ สนส. (22)ว. 41/2547 และ 42/2547 ลงวันที่ 3 มีนาคม 2547 ประกาศวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2547
2) อัตราค่าตอบแทนในการซื้อขายพันธบัตรกับสถาบันการเงินเพื่อปรับสภาพคล่องสั้นวัน โดยมีข้อสัญญาว่าผู้ขายจะซื้อคืน	- สถาบันการเงิน ทุกแห่ง (ไม่รวม บริษัทหลักทรัพย์ และกิจการ IBF)	ธปท. ได้เพิ่มอัตราค่าตอบแทนในการซื้อขายพันธบัตรตามระเบียบว่าด้วยการซื้อขายพันธบัตรกับสถาบันการเงินเพื่อปรับสภาพคล่องสั้นวัน โดยมีข้อสัญญาว่าผู้ขายจะซื้อคืน พ.ศ.2544 ให้เท่ากับร้อยละ 3.5 ต่อปี	15 ธันวาคม 2547	หนังสือเวียนที่ สกง. (13)ว. 28/2547 และประกาศ ธปท. วันที่ 15 ธันวาคม 2547

มาตรการ	ผู้ที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
<p>2. มาตรการด้านตลาดการเงิน</p> <p>1) การออกพันธบัตรหรือหุ้นกู้สกุลเงินบาทของสถาบันการเงินระหว่างประเทศ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ธนาคารพาณิชย์ (ไม่รวม BIBF) - ธนาคารอิสลามฯ - ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย - บริษัทเงินทุน อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (IFCT) - บริษัทเงินทุน และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ 	<p>สถาบันการเงินระหว่างประเทศ ผู้ออกพันธบัตรหรือหุ้นกู้สกุลเงินบาทจะต้องนำเงินบาทที่ได้ฝากเข้าบัญชีเงินบาทของผู้มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ (Special Nonresident Baht Account: SNA) ทั้งนี้ ให้สถาบันการเงินสามารถลงทุนในพันธบัตรและหุ้นกู้ดังกล่าวได้ ฯลฯ</p>	-	หนังสือเวียนที่ ธปท. สกง. (03)ว.1109/2547 ลงวันที่ 14 มิถุนายน 2547
<p>2) การแต่งตั้งสถาบันการเงินเป็น Primary Dealers สำหรับธุรกรรมซื้อคืนประเภท Bilateral Repo</p>	-	<p>สถาบันการเงินที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็น Primary Dealers สำหรับทำธุรกรรมซื้อคืนประเภท Bilateral Repo กับ ธปท. ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารซีทีแบงก์ สาขากรุงเทพฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด สาขากรุงเทพฯ ธนาคารอมลิน ธนาคารเอเชีย และธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้แบงกิงคอร์ปอเรชั่น สาขากรุงเทพฯ ทั้งนี้ ธปท. จะทบทวนรายชื่อ Primary Dealers อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ฯลฯ</p>	15 มิถุนายน 2547	ข่าว ธปท. ฉบับที่ 17/2547 ลงวันที่ 14 มิถุนายน 2547
<p>3) การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกรรมซื้อคืนภาคเอกชน (Private Repo)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ธนาคารพาณิชย์ (ไม่รวม BIBF) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขยายขอบเขตคู่สัญญาและประเภทตราสาร 2. ปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลให้มีความชัดเจนขึ้น เช่น การดำรงเงินกองทุน การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง เป็นต้น 	16 กันยายน 2547	หนังสือเวียนที่ ธปท. สนส. (11)ว.1647/2547 วันที่ 29 กันยายน 2547 ประกาศ ธปท. วันที่ 9 กันยายน 2547

มาตรการ	ผู้ที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
3. มาตรการด้านการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน 1) การปรับปรุงระเบียบควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน	<ul style="list-style-type: none"> - ธนาคารพาณิชย์ (ไม่รวม BIBF) - ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย - ธนาคารอิสลามฯ - บริษัทเงินทุน - สินเอเซีย 	1. เพิ่มวงเงินการขออนุญาตซื้อขาย ผาก ถอนเงินตราต่างประเทศจากเดิมที่เกิน 10,000 ดอลลาร์ สรอ. เป็นตั้งแต่ 20,000 ดอลลาร์ สรอ. หรือเทียบเท่า 2. เปลี่ยนแปลงวงเงินที่ผู้ส่งออกและผู้นำเข้าสินค้าต้องแจ้งรายการสินค้าจากเดิมวงเงินที่เกิน 500,000 บาท เป็นตั้งแต่ 20,000 ดอลลาร์ สรอ. หรือเทียบเท่า	1 เมษายน 2547	หนังสือเวียนที่ ธปท. สกง.(03)ว.700/2547 วันที่ 31 มีนาคม 2547
2) ประกาศกระทรวงการคลังและประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาตและตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> - บุคคลรับอนุญาต - ตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ 	1. การประกอบธุรกิจบุคคลรับอนุญาตได้ขยายการให้ใบอนุญาตแก่นิติบุคคลรายย่อยที่มีทุนจดทะเบียนไม่ต่ำกว่า 1 ล้านบาทและมีผู้ถือหุ้นเป็นคนไทยทั้งหมด 2. การประกอบธุรกิจตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศให้ประกอบธุรกิจได้เฉพาะการรับโอนเงินตราต่างประเทศจากบุคคลในต่างประเทศเพื่อจ่ายเงินบาทให้ผู้รับในประเทศและการโอนเงินตราต่างประเทศออกนอกประเทศตามคำขอของบุคคลในประเทศเพื่อจ่ายให้ผู้รับในต่างประเทศ	11 สิงหาคม 2547	หนังสือเวียนที่ สกง. (31)ว.3 -4/2547 วันที่ 11 สิงหาคม 2547 ประกาศกระทรวงการคลัง วันที่ 30 กรกฎาคม และ 4 สิงหาคม 2547 ประกาศเจ้าพนักงานฯ วันที่ 6 สิงหาคม 2547 ข่าว ธปท. ฉบับที่ 26 - 27/2547 วันที่ 11 สิงหาคม 2547
4. มาตรการด้านการชำระเงิน 1) แนวนโยบายการกำกับดูแลการให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Money)	<ul style="list-style-type: none"> - ธนาคารพาณิชย์ 	ธปท. ได้ให้แนวทางพิจารณาความเสี่ยงและผลกระทบของเงินอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งแนวทางการกำกับของ ธปท. โดยผู้ที่ประสงค์จะให้บริการดังกล่าวต้องขออนุญาตจาก ธปท. ก่อน	10 กุมภาพันธ์ 2547	หนังสือเวียนที่ ธปท. สนส.(11)ว.378/2547 ลงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2547

มาตรการ	ผู้ที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
2) การกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์	- บริษัทที่ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ที่มีใช้สถาบันการเงิน	ชปท. ได้กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ อาทิ การบริหารเงินที่ได้รับล่วงหน้าจากผู้บริโภค การกำหนดค่าธรรมเนียม การตรวจสอบและการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับการใช้บัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	13 ธันวาคม 2547	หนังสือเวียนที่ ชปท. สนส.(11)ว.2074/2547 วันที่ 13 ธันวาคม 2547
5. มาตรการด้านสินเชื่อ				
1) การกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจบัตรเครดิต	- ธนาคารพาณิชย์ - บริษัทที่ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงิน	1. เพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมขั้นต่ำจากร้อยละ 5 เป็นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของยอดคงค้างทั้งสิ้น (สำหรับผู้ถือบัตรรายเก่าให้มีผลบังคับใช้ 1 เมษายน 2550) 2. วงเงินที่จะให้แก่ผู้ถือบัตรแต่ละรายต้องไม่เกิน 5 เท่าของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (สำหรับผู้ถือบัตรรายเก่าให้มีผลบังคับใช้ 1 มกราคม 2548) 3. ให้ยกเลิกการใช้บัตรเครดิตกรณีผู้ถือบัตรผิดนัดชำระหนี้เกินกว่า 3 เดือนนับแต่วันครบกำหนดชำระ	1 เมษายน 2547	หนังสือเวียนที่ สนส. (21)ว.47/2547 และ 48/2547 วันที่ 26 มีนาคม 2547
2) การให้สินเชื่อแก่หรือลงทุนในกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องและการให้สินเชื่อแก่ผู้ถือหุ้นของสถาบันการเงิน	- ธนาคารพาณิชย์ไทย - ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ (ไม่รวมกิจการ IBF) - บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์	เพิ่มข้อยกเว้นในประกาศฉบับเดิม โดยให้การให้สินเชื่อหรือลงทุนในกิจการที่กระทรวงการคลังมีผลประโยชน์ตามข้อ 4.3 (ข) และในกองทุนรวมที่จัดตั้งโดยส่วนราชการตามข้อ 4.3 (ค) ไม่ต้องถูกบังคับตามประกาศฉบับนี้	5 มิถุนายน 2547	หนังสือเวียนที่ สนส. (21)ว.80/2547 และ 81/2547 ลงวันที่ 9 มิถุนายน 2547 ประกาศ วันที่ 28 พฤษภาคม 2547

มาตรการ	ผู้ที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
<p>6. มาตรการด้านการกำกับและพัฒนาสถาบันการเงิน</p> <p>6.1 การกำกับสถาบันการเงิน</p> <p>1) การปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการซื้อหรือมีหุ้นในบริษัทจำกัดเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ธนาคารพาณิชย์ - บริษัทเงินทุน - บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ 	<p>อนุญาตให้มีหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิในบริษัทลูกหนี้เนื่องจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์ของ ธปท. เกินอัตราที่กำหนดได้จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2547</p> <p>สำหรับหุ้นที่ได้รับโอนมาตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 ถึง 31 ธันวาคม 2547 ต้องลดสัดส่วนลงให้เหลือไม่เกินอัตราที่กำหนดภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2550</p>	1 มกราคม 2547	หนังสือเวียนที่ ธปท. สนส. (21)ว. 188/2547 และ 189/2547 ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2547
<p>2) การขยายระยะเวลาการถือครองอสังหาริมทรัพย์รอการขาย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ธนาคารพาณิชย์ - ธนาคารต่างประเทศ (ไม่รวมกิจการ IBF) - บริษัทเงินทุน - บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ 	<p>ขยายระยะเวลาให้ถือครองกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์รอการขายได้เกินกว่าระยะเวลาที่กำหนด เฉพาะอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้รับโอนมาตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2540 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2547 และต้องขายอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวภายใน 10 ปี นับจากวันที่ได้รับโอน</p>	1 มกราคม 2547	หนังสือเวียนที่ ธปท. สนส.(21)ว. 190/2547 และ 191/2547 ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2547
<p>3) การกำหนดให้บรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงินเป็นสถาบันการเงิน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ธนาคารพาณิชย์ - บริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ - บริษัทบริหารสินทรัพย์ - บรรษัทบริหารสินทรัพย์ 	<p>รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนดให้บรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน เป็นสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. 2541 ซึ่งมีผลให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ สามารถรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ จากบรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงินได้</p>	7 พฤษภาคม 2547	หนังสือเวียนที่ สนส. (31)ว.61/2547 ลงวันที่ 13 พฤษภาคม 2547 ประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ 27 เมษายน 2547
<p>4) การแต่งตั้งกรรมการที่เป็นผู้บริหารและผู้บริหารระดับสูงของธนาคารพาณิชย์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ธนาคารพาณิชย์ไทย 	<p>ธปท. ได้กำหนดลักษณะต้องห้ามของกรรมการที่เป็นผู้บริหารและผู้บริหารระดับสูงของธนาคารพาณิชย์ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบก่อนการแต่งตั้งทุกครั้ง</p>	30 กรกฎาคม 2547	หนังสือเวียนที่ ธปท. สนส. (31)ว.1326/2547 ลงวันที่ 29 กรกฎาคม 2547 ประกาศ ธปท. วันที่ 27 กรกฎาคม 2547

มาตรการ	ผู้ที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
5) การจัดเก็บข้อมูลความเสียหายที่เกิดจากความเสียหายด้านปฏิบัติการ	- ธนาคารพาณิชย์	ธปท. ได้กำหนดแนวนโยบายในการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการของธนาคารพาณิชย์และตารางตัวอย่างการเก็บข้อมูลความเสียหายที่เกิดจากความเสียหายด้านปฏิบัติการรวมทั้งประกาศและหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง	17 สิงหาคม 2547	หนังสือเวียนที่ ธปท. สนส. (31) ว.1410/2547 วันที่ 17 สิงหาคม 2547
6) สินทรัพย์ที่ไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้และสินทรัพย์ที่สงสัยว่าจะไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ของสถาบันการเงิน	- ธนาคารพาณิชย์ (ไม่รวมกิจการ IBF) - บริษัทเงินทุน - บริษัทเครดิต ฟองซิเออร์	ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การกันเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ ในกรณีที่ยังไม่ได้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้หรือฟ้องร้องดำเนินคดีทางกฎหมายให้สถาบันการเงินกันเงินสำรองเพิ่มสำหรับยอดคงค้างหลังจากหักเงินสำรองไว้แล้วซึ่งอัตราส่วนการกันสำรองขึ้นอยู่กับระยะเวลาการค้างชำระหนี้	26 สิงหาคม 2547	หนังสือเวียนที่ สนส. (21)ว.125-126/2547 วันที่ 26 สิงหาคม 2547
7) การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง	- ธนาคารพาณิชย์	1. เปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของสินทรัพย์สภาพคล่องที่ให้ธนาคารพาณิชย์ต้องดำรงไว้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 6 ของยอดรวมเงินฝากและเงินกู้ยืมบางประเภท ดังนี้ 1.1 เงินฝากที่ ธปท. เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 0.8 1.2 เงินสดที่ศูนย์เงินสดกลางธนาคารพาณิชย์เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 0.2 เว้นแต่จะดำรงเงินฝากตามข้อ 1.1) เกินกว่าร้อยละ 0.8 ก็สามารถดำรงเงินสดได้ต่ำกว่าเท่ากับจำนวนเดียวกันนั้น ทั้งนี้เมื่อนับรวมการดำรงในข้อ 1.1) และ 1.2) แล้วต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 1 1.3 เงินสดที่ธนาคารพาณิชย์เมื่อได้รวมกับเงินสดที่ศูนย์เงินสดกลางธนาคารพาณิชย์ส่วนที่เกินกว่าจำนวนที่ต้องดำรงในข้อ 2) แล้วให้ถือเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องได้ไม่เกินร้อยละ 2.5 1.4 หลักทรัพย์ที่ปราศจากภาระผูกพันยังคงกำหนดเช่นเดิม	8 ตุลาคม 2547	หนังสือเวียนที่ สนส. (21)ว.166/2547 วันที่ 22 กันยายน 2547 ประกาศ ธปท. วันที่ 16 กันยายน 2547

มาตรการ	ผู้ที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
		<p>2. แก้ไขฐานในการคำนวณสินทรัพย์สภาพคล่อง โดยกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ ต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับการทำธุรกรรมในรูปเงินกู้ยืมที่มีอนุพันธ์ทางการเงินแฝงไม่ว่าจะอยู่ในรูปเงินฝากหรือเงินกู้ยืม</p> <p>3. ให้กิจการวิเทศธนกิจเพื่อการให้กู้ยืมในต่างประเทศดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์และกิจการวิเทศธนกิจเพื่อการให้กู้ยืมในประเทศ นอกจากนี้ ให้ยกเลิกการให้นับหุ้นกู้พันธบัตร หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ของบริษัทบางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องเนื่องจากปัจจุบันบริษัทบางจากปิโตรเลียมไม่มีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจแล้ว ส่วนบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งปัจจุบันได้ควบรวมกับธนาคารทหารไทย นั้น ผู้ถือตราสารดังกล่าวยังสามารถใช้เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องได้จนกว่าตราสารต่างๆ จะครบกำหนดอายุตามสัญญา</p>	23 ธันวาคม 2547	หนังสือเวียนที่ ธปท. สนส.(21)ว.2004/2547 วันที่ 29 พฤศจิกายน 2547
8) หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลงค่าและรับรู้กำไรขาดทุนจากฐานะเงินตราต่างประเทศและการประเมินมูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์ทางการเงิน	- ธนาคารพาณิชย์ (ไม่รวมธนาคารพาณิชย์รายย่อย)	ในการแปลงค่าและการรับรู้กำไรขาดทุนจากฐานะเงินตราต่างประเทศและตราสารอนุพันธ์ทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับเงินตราต่างประเทศให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานบัญชีไทย หรือมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ หรือมาตรฐานการบัญชีของต่างประเทศซึ่งได้รับการยอมรับในระดับสากล ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติในการปิดบัญชีทุกสิ้นเดือนตามหลักเกณฑ์ที่ประกาศ	งบการเงินรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มต้นตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2548	หนังสือเวียนที่ ธปท. สนส.(21)ว.1974/2547 วันที่ 22 พฤศจิกายน 2547
9) นโยบายการกำกับดูแลความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคารของสถาบันการเงินและแบบรายงานที่เกี่ยวข้อง	- ธนาคารพาณิชย์ (ไม่รวม กิจการ IBF) - บริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์	ธปท. ได้กำหนดแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคารที่เหมาะสม ซึ่งรวมถึงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถาบันการเงินและผู้บริหารระดับสูง นโยบายการบริหารความเสี่ยงและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เหมาะสม	มกราคม 2549	หนังสือเวียนที่ ธปท. สนส.(21)ว.2141/2547 วันที่ 27 ธันวาคม 2547

มาตรการ	ผู้ที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
<p>6.2 การพัฒนาสถาบันการเงินหลักเกณฑ์การจัดตั้งสถาบันการเงินตามแผนแม่บททางการเงิน</p> <p>1) การขออนุญาตจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ</p>	<p>- สาขาธนาคารต่างประเทศทุกธนาคาร</p> <p>- BIBF ของธนาคารต่างประเทศ</p>	<p>ให้ธนาคารต่างประเทศที่มีสำนักงานวิเทศธนกิจหรือมีสาขาในประเทศไทยซึ่งมีคุณสมบัติผ่านเกณฑ์ที่กำหนดยื่นคำขออนุญาตจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศได้ที่ ธปท. ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ ถึง 31 กรกฎาคม 2547</p> <p>เมื่อเปิดดำเนินการแล้วต้องมีทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วไม่ต่ำกว่า 4 พันล้านบาท และสามารถขออนุญาตเปิดสาขาได้ 1 สาขาในเขต กทม. และปริมณฑล และอีก 3 สาขานอกเขต กทม. ทั้งนี้ขออนุญาตเปิดได้ ปีละไม่เกิน 1 สาขา</p>	<p>1 กุมภาพันธ์ 2547</p>	<p>หนังสือเวียนที่ ธปท. สนส.(11)ว.139/2547 ลงวันที่ 30 มกราคม 2547</p> <p>ประกาศกระทรวงการคลังวันที่ 23 มกราคม 2547</p>
<p>2) การขออนุญาตจัดตั้งธนาคารพาณิชย์</p>	<p>- บริษัทเงินทุน</p> <p>- บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์และ</p> <p>- บริษัทเครดิตฟองซิเอร์</p>	<p>ให้บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ทุกบริษัทที่มีคุณสมบัติผ่านเกณฑ์ที่กำหนดตามประกาศกระทรวงการคลังยื่นคำขออนุญาตจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ได้ที่ ธปท. โดยสามารถขอดำเนินการเป็นธนาคารพาณิชย์หรือธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อยก็ได้เมื่อเปิดดำเนินการต้องมีเงินกองทุนชั้นที่ 1 ไม่ต่ำกว่า 5 พันล้านและไม่น้อยกว่า 250 ล้านบาท ตามลำดับ</p>	<p>1 กุมภาพันธ์ 2547</p>	<p>หนังสือเวียนที่ ธปท. สนส.(12)ว. 137/2547 ลงวันที่ 30 มกราคม 2547</p> <p>ประกาศกระทรวงการคลังวันที่ 23 มกราคม 2547</p>
<p>3) การขออนุญาตจัดตั้งสาขาของธนาคารต่างประเทศ</p>	<p>- สำนักงานวิเทศธนกิจของธนาคารต่างประเทศ</p> <p>- ทุกธนาคาร</p>	<p>ให้ธนาคารต่างประเทศที่เปิดดำเนินการสำนักงานวิเทศธนกิจในประเทศไทยที่มีคุณสมบัติผ่านเกณฑ์ที่กำหนดตามประกาศกระทรวงการคลังยื่นคำขออนุญาตจัดตั้งสาขาธนาคารต่างประเทศได้ที่ ธปท. ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ ถึง 31 กรกฎาคม 2547</p> <p>เมื่อจัดตั้งสาขาธนาคารต่างประเทศแล้วต้องดำรงสินทรัพย์ไว้ในประเทศไทยไม่ต่ำกว่า 3 พันล้านบาท</p>	<p>1 กุมภาพันธ์ 2547</p>	<p>หนังสือเวียนที่ ธปท. สนส.(11)ว.138/2547 ลงวันที่ 30 มกราคม 2547</p> <p>ประกาศกระทรวงการคลัง วันที่ 23 มกราคม 2547</p>

มาตรการ	ผู้ที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
4) เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการสำหรับบริษัทเงินทุนหรือบริษัทเครดิต ฟองซิเออร์ที่ประสงค์จะจัดตั้งธนาคารพาณิชย์	- บริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิต ฟองซิเออร์	ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1. การประเมินการปฏิบัติตามแนวทางธรรมาภิบาล เช่น มีการกำกับดูแลโดยคณะกรรมการ มีการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนอย่างเพียงพอและชัดเจนโปร่งใส เป็นต้น 2. การประเมินคุณภาพการบริหารจัดการ เช่น บทบาทของคณะกรรมการ และพฤติกรรมของกรรมการและผู้บริหาร เป็นต้น		หนังสือเวียนที่ ธปท. สนส.(12) ว.840/2547 วันที่ 30 เมษายน 2547
5) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการควบหรือรวมกิจการของสถาบันการเงินเพื่อจัดตั้งเป็นธนาคารพาณิชย์	- บริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิต ฟองซิเออร์	บริษัทเงินทุนหรือบริษัทเครดิต ฟองซิเออร์ที่มีคุณสมบัติผ่านการยื่นคำขอจัดตั้งธนาคารพาณิชย์หรือธนาคารพาณิชย์รายย่อยต้องมีแผนที่จะควบหรือรวมกิจการหรือรับโอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดหรือส่วนใหญ่จากบริษัทเงินทุนหรือบริษัทเครดิตฟองซิเออร์แห่งอื่นอีกอย่างน้อย 1 แห่ง (ตามข้อ 5 ของประกาศกระทรวงการคลังลงวันที่ 23 มกราคม 2547)	8 เมษายน 2547	หนังสือเวียนที่ ธปท. สนส.(12) ว.764/2547 วันที่ 16 เมษายน 2547 ประกาศ ธปท. วันที่ 2 เมษายน 2547
6) หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข การควบหรือรวมกิจการของสถาบันการเงินเพื่อจัดตั้งเป็นธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ	- ธนาคารต่างประเทศ - BIBF ของธนาคารต่างประเทศ	ให้ธนาคารต่างประเทศกำหนดบริษัทแกนขึ้น 1 แห่ง เพื่อเป็นแกนในการควบหรือรวมกิจการหรือรับโอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดหรือส่วนใหญ่กับธนาคารพาณิชย์และหรือสถาบันการเงินอื่นอีกอย่างน้อย 1 แห่ง	8 เมษายน 2547	หนังสือเวียนที่ ธปท. สนส.(11)ว.765/2547 วันที่ 16 เมษายน 2547 ประกาศ ธปท. วันที่ 2 เมษายน 2547
7) ชี้แจงเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินการตามนโยบายสถาบันการเงิน 1 รูปแบบ (One Presence)	- ธนาคารพาณิชย์ - บริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิต ฟองซิเออร์	ให้สถาบันการเงินที่รับฝากเงินจากประชาชนภายใต้กลุ่มธุรกิจเดียวกันมากกว่า 1 แห่ง/แบบที่มีได้มีความประสงค์หรือไม่เข้าหลักเกณฑ์ในการปรับสถานะตามประกาศขอจัดตั้งสาขาธนาคารต่างประเทศ หรือขอจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ เมื่อยื่นแผนการดำเนินการตามนโยบาย One Presence ควรมีรายละเอียดถึงวิธีการที่จะดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามนโยบาย ฯ และหลังจากได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังแล้วให้ดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนด		หนังสือเวียนที่ ธปท. สนส.(12)ว.1157/2547 ลงวันที่ 28 มิถุนายน 2547

มาตรการ	ผู้ที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
<p>8) การจัดตั้งศูนย์บริหารเงินในประเทศไทย</p> <p>7.การให้ความอนุเคราะห์ทางการเงินแก่ภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ</p> <p>1) การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เลี้ยงไก่ที่ได้รับความเสียหายจากโรคไข้หวัดนก</p> <p>2) การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เลี้ยงไก่ที่ได้รับความเสียหายจากโรคไข้หวัดนก</p>	<p>- ธนาคารพาณิชย์</p> <p>- บริษัทเงินทุน</p> <p>- อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย</p> <p>- ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย</p> <p>- ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย</p> <p>- ธนาคารออมสิน</p> <p>- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร</p> <p>- ธนาคารพาณิชย์</p>	<p>บริษัทในประเทศหรือต่างประเทศที่มีบริษัทในเครือเดียวกันหรือบริษัทที่เกี่ยวข้องทางธุรกิจการค้าระหว่างกันตั้งแต่ 3 บริษัทขึ้นไป สามารถยื่นขออนุญาตประกอบธุรกิจศูนย์บริหารเงินต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังผ่าน ธปท. ขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคลในประเทศไทย ทั้งนี้ ศูนย์นี้สามารถทำธุรกิจด้านเงินตราต่างประเทศ บริหารความเสี่ยง บริหารสภาพคล่องและจัดทำบัญชีให้แก่กลุ่มบริษัท</p> <p>ธปท. ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เลี้ยงไก่เป็นกรณีพิเศษในรูปของเงินทุนหมุนเวียนผ่านสถาบันการเงินในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.01 ต่อปี และกำหนดให้สถาบันการเงินให้กู้แก่ผู้เลี้ยงไก่ไม่เกินร้อยละ 2 ต่อปี เป็นระยะเวลา 1 ปี โดยสถาบันการเงินที่ประสงค์จะขอความช่วยเหลือต้องทำเรื่องขออนุมัติวงเงินพร้อมรายละเอียดต่างๆ เพื่อประกอบการพิจารณามายัง ธปท. ภายในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2547</p> <p>ทั้งนี้ ธปท. จะรับซื้อตัวสัญญาใช้เงินเต็มตามหน้าตัวและต้องเป็นตัวๆ ที่มีกำหนดใช้เงินไม่เกิน 360 วัน นับแต่วันที่ ธปท. รับซื้อ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินวันที่ 10 มีนาคม 2548</p> <p>ให้ความช่วยเหลือโดยอนุโลมตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการรับซื้อตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการประกอบกิจการเลี้ยงสัตว์ พ.ศ. 2531 และที่แก้ไขเพิ่มเติม</p>	<p>5 กรกฎาคม 2547</p>	<p>ข่าว ธปท. ฉบับที่ 20/2547 ลงวันที่ 6 กรกฎาคม 2547</p> <p>หนังสือเวียนที่ ธปท. สกง.(06)ว.375/2547 ลงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2547</p> <p>หนังสือเวียนที่ ธปท. สกง (06) ว. 524/2547 วันที่ 10 มีนาคม 2547</p>

มาตรการ	ผู้ที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้	แหล่งที่มา
3) วงเงินสินเชื่อตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการให้กู้ยืมเงินโดยมีตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นประกัน พ.ศ. 2546	<ul style="list-style-type: none"> - ธนาคารพาณิชย์ - ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย - ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย - ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร - ธนาคารออมสิน - บริษัทเงินทุน 	เพื่อประโยชน์ในการกำหนดวงเงินให้กู้ยืมประจำปี 2548 ให้สถาบันการเงินที่ประสงค์จะกู้ยืมตามระเบียบว่าด้วยการให้กู้ยืมเงินโดยมีตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นประกัน พ.ศ.2546 แจกวงเงินพร้อมทั้งส่งแผนการปล่อยสินเชื่อให้แก่ ธปท. ภายในวันที่ 20 สิงหาคม 2547		หนังสือเวียนที่ ธปท. สกง.(04)ว.1363/2547 วันที่ 9 สิงหาคม 2547
4) การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เลี้ยงสัตว์ปีกและผู้ประกอบกิจการเลี้ยงสัตว์ปีกที่ได้รับความเสียหายจากโรคไข้หวัดนก	<ul style="list-style-type: none"> - ธนาคารพาณิชย์ 	ขยายขอบเขตการให้ความช่วยเหลือทางการเงินผ่านธนาคารพาณิชย์จากเดิมที่ให้เฉพาะผู้เลี้ยงไก่ให้ครอบคลุมถึงผู้เลี้ยงสัตว์ปีกอื่นและผู้ประกอบกิจการเลี้ยงสัตว์ปีกที่ได้รับความเสียหายจากโรคไข้หวัดนก และขยายระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือออกไปอีก 1 ปี เป็นไม่เกินวันที่ 10 มีนาคม 2549 โดยที่อัตราดอกเบี้ยที่ระบุในตัวสัญญาใช้เงินที่ ธปท. รับซื้อต้องไม่เกินร้อยละ 2 ต่อปี	4 พฤศจิกายน 2547	หนังสือเวียนที่ ธปท. สกง.(04)ว.1887/2547 วันที่ 4 พฤศจิกายน 2547

มาตรการการคลัง

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
1.มาตรการภาษี 1.1 มาตรการสนับสนุนยุทธศาสตร์การปรับประเทศไทยเป็นศูนย์กลางพลังงานในภูมิภาคที่เกี่ยวข้องกับกรมศุลกากร กรมสรรพสามิต และ กรมสรรพากร	มติ ครม.	20 มกราคม 2547 27 เมษายน 2547	-	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต
1.2 ร่างพระราชบัญญัติศุลกากรฉบับที่ ... (พ.ศ. ...) (แก้ไขกฎหมายเพื่อให้สามารถปฏิบัติกรอย่างยืดหยุ่นและปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ)	มติ ครม.	17 กุมภาพันธ์ 2547	-	
1.3 มาตรการภาษีเพื่อพัฒนาตลาดทุน 1) ขยายเวลาการลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล จากเดิมสิ้นสุดในวันที่ 5 กันยายน 2547 ออกไปจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2548 2) ผ่อนปรนให้บุคคลธรรมดาสามารถนำเงินลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ มาหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตราไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินได้พึงประเมินและจะต้องไม่เกิน 300,000 บาทของปีภาษีนั้น เมื่อรวมกับเงินที่ลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือ กบข. จากเดิมที่ได้รับสิทธิสำหรับเงินได้บางประเภทเท่านั้น เป็นเงินได้ทุกประเภทและจากเดิมที่ยกเว้นภาษีเงินได้เฉพาะกรณีขายคืนเมื่ออายุ 55 ปีขึ้นไป เป็นถือมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี 3) การให้สิทธิประโยชน์ภาษีสำหรับการลงทุนในตราสารแห่งทุนในระยะยาว	มติ ครม.	27 เมษายน 2547	-	www.thaigov.go.th เลือก - ข่าวการประชุม ครม. - ประมวลข่าว ครม. - เลือกวันที่ต้องการ
1.4 มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนด้านสังคม การศึกษาและ สันทนาการ การเลี้ยงดูบุพการีและช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส	มติ ครม.	22 มิถุนายน 2547		

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต
1.5 ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่... (พ.ศ....) ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับเงินที่ข้าราชการและสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้รับจากการลาออกจากราชการตามมาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง)	มติ ครม.	6 กรกฎาคม 2547	-	
1.6 การปรับปรุงโครงสร้างภาษีรถยนต์ - การกำหนดโครงสร้างอัตราภาษีรถยนต์ - การขึ้นค่าธรรมเนียมจดทะเบียนรถยนต์และป้ายทะเบียนรถยนต์และภาษีรถยนต์ประจำปี	มติ ครม.	27 กรกฎาคม 2547	-	www.thaigov.go.th เลือก - ข่าวการประชุม ครม. - ประมวลข่าว ครม. - เลือกวันที่ต้องการ
1.7 มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนสังคม และช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยถึงปานกลางและกิจการขนาดย่อม ได้แก่ 1) ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้พึงประเมินหลังหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนแล้ว จากเดิมยกเว้นในวงเงิน 80,000 บาทแรกให้เพิ่มขึ้นเป็น 100,000 บาทแรก 2) ปรับปรุงอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับผู้ประกอบการที่มีทุนชำระแล้วไม่เกิน 5 ล้านบาทจากเดิมที่จัดเก็บอัตราก้าวหน้าของกำไรสุทธิในส่วน 1 ล้านบาทแรก อัตราร้อยละ 20 ปรับใหม่เป็นจัดเก็บในอัตราร้อยละ 15 และสำหรับกำไรสุทธิส่วนที่เหลือให้คงอัตราเดิม	มติ ครม.	26 ตุลาคม 2547	-	
1) ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้พึงประเมินหลังหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนแล้ว จากเดิมยกเว้นในวงเงิน 80,000 บาทแรกให้เพิ่มขึ้นเป็น 100,000 บาทแรก		-	1 มกราคม 2547	
2) ปรับปรุงอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับผู้ประกอบการที่มีทุนชำระแล้วไม่เกิน 5 ล้านบาทจากเดิมที่จัดเก็บอัตราก้าวหน้าของกำไรสุทธิในส่วน 1 ล้านบาทแรก อัตราร้อยละ 20 ปรับใหม่เป็นจัดเก็บในอัตราร้อยละ 15 และสำหรับกำไรสุทธิส่วนที่เหลือให้คงอัตราเดิม		-	1 มกราคม 2547	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต
3) การขยายระดับรายได้ของผู้ประกอบการขนาดย่อมที่ไม่ต้องจดทะเบียนเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มจากเดิมที่กำหนดไว้ไม่เกิน 1.2 ล้านบาทต่อปี ให้เพิ่มเป็นไม่เกิน 1.8 ล้านบาทต่อปี	มติ ครม.	-	1 เมษายน 2548	
1.8 มาตรการภาษีและค่าธรรมเนียมเพื่อสนับสนุนการควบรวมกิจการตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ทั้งนี้ การควบรวมกิจการจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 31 มกราคม 2549 และอาจขยายเวลาได้อีก 6 เดือน ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2549	มติ ครม.	23 พฤศจิกายน 2547	-	www.thaigov.go.th เลือก - ข่าวการประชุม กรม. - ประมวลข่าว กรม. - เลือกวันที่ต้องการ
1.9 การขยายระยะเวลาการให้สิทธิประโยชน์ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ได้แก่ - ยกเว้นภาษีอากรและลดหย่อนค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม - ยกเว้นภาษีที่เกิดจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้	มติ ครม.	21 ธันวาคม 2547	-	
		-	ระหว่างปี 2548	
		-	ระหว่างปี 2549	
1.10 มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการออมโดยยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้พึงประเมินที่เป็นดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารในราชอาณาจักรประเภทเงินฝากประจำ 1 ปีขึ้นไปเฉพาะกรณีที่มีเงินได้จากดอกเบี้ยเงินฝากรวมกันทั้งสิ้นไม่เกิน 30,000 บาท ตลอดปีภาษี และผู้ที่ได้รับสิทธิดังกล่าวต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 55 ปีบริบูรณ์	มติ ครม.	21 ธันวาคม 2547	1 มกราคม 2548	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต
2. มาตรการรายจ่าย				
2.1 ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 พ.ศ. ... ได้กำหนดรายการค่าใช้จ่ายในลักษณะงบกลางจำนวน 5 รายการ วงเงินรวม 135,500 ล้านบาท	มติ ครม.	6 มกราคม 2547	-	
2.2 ร่างพระราชกฤษฎีกาเงินช่วยเหลือผู้ออกจากราชการตามมาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง พ.ศ. ...	มติ ครม.	13 มกราคม 2547 21 กันยายน 2547 28 กันยายน 2547	-	
2.3 การกำหนดเป้าหมายยุทธศาสตร์ และมาตรการเกี่ยวกับการปรับปรุงค่าตอบแทนของข้าราชการ โดย 1) ปรับอัตราเงินเดือนเพิ่มในอัตราร้อยละ 3 เท่ากันทุกอัตราและในส่วนข้าราชการระดับ 1-7 ให้ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนคนละ 2 ขั้นด้วย 2) กำหนดค่าตอบแทนพิเศษ ทั้งนี้ กำหนดวงเงินประมาณ 33,140 ล้านบาท (ครึ่งปีแรกประมาณ 16,570 ล้านบาท)	มติ ครม.	9 มีนาคม 2547	1 เมษายน 2547	www.thaigov.go.th เลือก - ข่าวการประชุม กรม. - ประมวลข่าว กรม. - เลือกวันที่ต้องการ
2.4 ร่างพระราชกฤษฎีกาเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบ้านนาญ (ฉบับที่...) พ.ศ. ... (ให้ได้รับเงินเพิ่มขึ้นอีกในอัตราร้อยละ 3)	มติ ครม.	27 เมษายน 2547	1 เมษายน 2547	
2.5 ร่าง พรบ. งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2548 วงเงิน 1,200 พันล้านบาท	มติ ครม.	4 พฤษภาคม 2547 18 พฤษภาคม 2547 25 พฤษภาคม 2547	-	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต
<p>2.6 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานระยะ 5 ปี วงเงิน 827,978 ล้านบาท ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่</p> <p>1) ยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>2) ยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน</p> <p>3) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดี</p>	มติ ครม.	19 ตุลาคม 2547	-	
<p>2.7 การจัดทำงบประมาณจังหวัดแบบบูรณาการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 วงเงิน 40,000 ล้านบาท</p>	มติ ครม.	21 ธันวาคม 2547	-	<p>www.thaigov.go.th</p> <p>เลือก - ข่าวการประชุม กรม. - ประมวลข่าว กรม. - เลือกว่านที่ต้องการ</p>
<p>3. มาตรการรัฐวิสาหกิจ</p> <p>3.1 - การแปลงทุนเป็นทุนเรือนหุ้นของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) และจัดตั้งเป็นบริษัท กฟผ. จำกัด (มหาชน) (บมจ. กฟผ.)</p> <p>- แนวทางการแปลงสภาพองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อ.ส.ม.ท.) เป็นบริษัทมหาชนจำกัด</p>	มติ ครม.	17 กุมภาพันธ์ 2547	-	
<p>3.2 หลักเกณฑ์เกี่ยวกับแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ ได้แก่</p> <p>1) การกระจายหุ้นให้กับประชาชนทั่วไป โดยผ่านกระบวนการสุ่มเลือก</p> <p>2) การจัดสรรหุ้นให้พนักงานรัฐวิสาหกิจ เป็นจำนวน 8 เท่าของเงินเดือน ณ วันก่อนการจดทะเบียน</p>	มติ ครม.	7 เมษายน 2547	-	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต
3) การดูแลผลประโยชน์ของ ประเทศชาติ ประชาชน ผู้บริโภคและพนักงาน รัฐวิสาหกิจ โดยรัฐจะถือหุ้น ในรัฐวิสาหกิจที่แปลงสภาพ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของ ทุนจดทะเบียน สำหรับ รัฐวิสาหกิจด้านไฟฟ้าและ น้ำประปา รัฐจะถือหุ้นไม่ น้อยกว่าร้อยละ 75 ของ ทุนจดทะเบียน				
3.3 งบประมาณลงทุนประจำปี 2548 ของรัฐวิสาหกิจ จำนวน 51 แห่ง วงเงินดำเนินการ 315.5 พันล้านบาท และ วงเงินเบิกจ่าย 248.9 พันล้านบาท	มติ ครม.	21 กันยายน 2547	-	www.thaigov.go.th เลือก - ข่าวการประชุม กรม. - ประมวลข่าว กรม. - เลือกวันที่ต้องการ
3.4 ร่างระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการบัญชีและการเงิน ของรัฐวิสาหกิจ	มติ ครม.	30 พฤศจิกายน 2547	-	
3.5 นโยบายส่งเสริมการลงทุน โครงการที่เป็นรัฐวิสาหกิจและ กิจการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ	มติ ครม.	30 พฤศจิกายน 2547	-	
4. มาตรการท้องถิ่น				
4.1 การจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) โดยกำหนดสัดส่วนรายได้ของ อปท. ต่อรายได้สุทธิของ รัฐบาลไว้ที่ร้อยละ 23.5 ใน ปีงบประมาณ 2548	มติ ครม.	10 กุมภาพันธ์ 2547	-	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต
4.2 ร่างแผนปฏิบัติการเพื่อกำหนด ขั้นตอนการกระจายอำนาจ ทางการเงิน การคลังและ งบประมาณให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และร่างแผนปฏิบัติการ ถ่ายโอนบุคลากรให้แก่ อปท. (ปรับปรุงตามมติ ครม. 24 มิถุนายน 2546)	มติ ครม.	2 มีนาคม 2547	-	
4.3 การจัดสรรเงินรางวัลจากการ ประหยัดงบประมาณในการจัด ซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น (อปท.)จากการ ลงนามในสัญญาจ้างในส่วนที่ ต่ำกว่าราคากลางออกเป็น 2 ส่วน ส่วนละเท่ากันเพื่อเป็น รายได้ของ อปท. ส่วนหนึ่งเป็น เงินรางวัลแก่ผู้บริหาร และ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอีกส่วนหนึ่ง	มติ ครม.	28 กันยายน 2547	-	www.thaigov.go.th เลือก - ข่าวการประชุม กรม. - ประมวลข่าว กรม. - เลือกวันที่ต้องการ
5. มาตรการอื่น ๆ				
5.1 สถาบันบริหารกองทุนพลังงาน (องค์กรมหาชน) กู้ยืมเงินรวม 63,000 ล้านบาท จากสถาบัน การเงินในประเทศ โดยมี กระทรวงการคลังค้ำประกัน	มติ ครม.	4 พฤษภาคม 2547 24 สิงหาคม 2547 21 ธันวาคม 2547	-	
5.2 การจัดตั้งกองทุนปรับโครงสร้าง การผลิตเพื่อเพิ่มขีดความ สามารถในการแข่งขันของ ประเทศ โดยมีงบประมาณปีละ 1,000 ล้านบาท เป็นระยะเวลา 10 ปี รวมเป็นเงิน 10,000 ล้านบาท เริ่มตั้งแต่ปี งบประมาณ 2548 เป็นต้นไป	มติ ครม.	20 กรกฎาคม 2547	-	
5.3 ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารงานของหน่วย บริการรูปแบบพิเศษ พ.ศ. ...	มติ ครม.	27 กรกฎาคม 2547	-	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต
5.4 ร่าง พรบ. สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ... ของสำนักงานปฏิรูป ระบบสุขภาพแห่งชาติ (สปรส.)	มติ ครม.	10 สิงหาคม 2547	-	www.thaigov.go.th เลือก - ข่าวการประชุม กรม. - ประมวลข่าว กรม. - เลือกวันที่ต้องการ
5.5 มาตรการให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยธรรมชาติในพื้นที่ 6 จังหวัดภาคใต้	มติ ครม.	28 ธันวาคม 2547	-	

มาตรการอื่น ๆ

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต
1. มาตรการด้านการเกษตร				
1.1 โครงการเปลี่ยนแปลงสวนยาง เป็นทุน	มติ ครม.	13 มกราคม 2547	-	
1.2 มาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สิน และเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร	มติ ครม.	20 มกราคม 2547, 20 เมษายน 2547, 25 พฤษภาคม 2547, 7 กันยายน 2547, 16 พฤศจิกายน 2547	-	
1.3 โครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน “โครงการ Sea Food Bank”	มติ ครม.	24 มกราคม 2547	2547 - 2548	www.thaigov.go.th เลือก - ข่าวการประชุม กรม. - ประมวลข่าว กรม. - เลือกวันที่ต้องการ
1.4 มาตรการเพื่อบรรเทาและแก้ ปัญหาภัยแล้ง	มติ ครม.	27 มกราคม 2547, 3 กุมภาพันธ์ 2547, 7 ธันวาคม 2547	-	
1.5 การให้ความช่วยเหลือและ แก้ปัญหาการระบาดของโรค ไข้หวัดนก	มติ ครม.	27 มกราคม 2547, 10 กุมภาพันธ์ 2547, 12 ตุลาคม 2547	-	
1.6 แผนพัฒนาสุกรและผลิตภัณฑ์ ทั้งระบบ	มติ ครม.	3 กุมภาพันธ์ 2547	-	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต
1.7 ยุทธศาสตร์สับประรด	มติ ครม.	2 มีนาคม 2547	-	
1.8 การให้ความช่วยเหลือและแก้ไข ปัญหาด้านอุทกภัย	มติ ครม.	9 มีนาคม 2547, 1 มิถุนายน 2547, 19 ตุลาคม 2547, 14 ธันวาคม 2547	-	
1.9 การส่งเสริมการปลูกพืชไร่ อายุสั้นทดแทนการปลูก ข้าวนาปรังปี 2547	มติ ครม.	23 มีนาคม 2547	-	
1.10 การใช้มาตรการทางกฎหมาย เพื่อเร่งรัดการดำเนินงาน โครงการความปลอดภัย ด้านอาหาร	มติ ครม.	30 มีนาคม 2547	-	
1.11 การแก้ไขปัญหาการค้าอ้อย และ น้ำตาลทรายทั้งระบบ	มติ ครม.	20 เมษายน 2547	-	www.thaigov.go.th เลือก - ข่าวการประชุม กรม. - ประมวลข่าว กรม. - เลือกวันที่ต้องการ
1.12 การกำหนดราคาอ้อย และ น้ำตาลทราย	มติ ครม.	27 เมษายน 2547, 22 มิถุนายน 2547, 16 พฤศจิกายน 2547	-	
1.13 การกำหนดเขตส่งเสริมการ ปลูกอ้อย	มติ ครม.	11 พฤษภาคม 2547	-	
1.14 อนุมัติงบประมาณสนับสนุน สถาบันเกษตรกรเป็นผู้ผลิต ลำไยบรรจุกระป๋อง	มติ ครม.	18 พฤษภาคม 2547	-	
1.15 ยุทธศาสตร์ข้าวหอมของไทย	มติ ครม.	31 สิงหาคม 2547	-	
1.16 การบริหารจัดการทรัพยากร น้ำในลุ่มน้ำแบบบูรณาการ เพื่อประโยชน์ในการผลิต การบริโภคและการป้องกัน อุทกภัย	มติ ครม.	19 ตุลาคม 2547	-	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต
1.17 โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าวงศ์วางในเชิงพาณิชย์	มติ ครม.	19 ตุลาคม 2547	-	
1.18 การดำเนินมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรฤดูกาลผลิตปี 2548	มติ ครม.	26 ตุลาคม 2547	-	
1.19 โครงการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ให้แก่ราษฎรพื้นที่เลี้ยงกุ้งในเขตน้ำจืด โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	มติ ครม.	26 ตุลาคม 2547	-	
1.20 การจัดตั้งสำนักงานข้าวแห่งชาติ	มติ ครม.	2 พฤศจิกายน 2547	-	www.thaigov.go.th เลือก - ข้าวการประชุม กรม. - ประมวลข่าว กรม. - เลือกว่านที่ต้องการ
1.21 โครงการจัดตั้งบริษัท จำกัด หรือนิติบุคคลเฉพาะกิจ (Special Purpose Vehicle : SPV) เพื่อสนับสนุนธุรกิจการเกษตร	มติ ครม.	9 พฤศจิกายน 2547	-	
1.22 โครงการส่งเสริมเกษตรกรเลี้ยงวัว	มติ ครม.	9 พฤศจิกายน 2547	-	
1.23 โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	มติ ครม.	14 ธันวาคม 2547	-	
1.24 โครงการขอสนับสนุนเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงโคแม่พันธุ์ โครงการพัฒนาการผลิตข้าวครบวงจรจังหวัดพัทลุง และโครงการก่อสร้างโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มจังหวัดสตูล	มติ ครม.	28 ธันวาคม 2547	-	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต
2. มาตรการการค้า				
2.1 การทำความตกลงกลไกการ ชำระเงินแบบทวิภาคีระหว่าง ไทย- บังกลาเทศ และไทย- รัสเซีย	มติ ครม.	20 มกราคม 2547 23 มีนาคม 2547	-	
2.2 ความตกลงว่าด้วยสิทธิพิเศษ ทางการค้าไทย - ศรีลังกา	มติ ครม.	3 กุมภาพันธ์ 2547	-	
2.3 กรอบความตกลงเขตการค้า เสรีกลุ่มประเทศความร่วมมือ ทางเศรษฐกิจอนุทวีป (BIMST- EC) ไทย-อินเดีย ไทย-นิวซีแลนด์ ไทย-ออสเตรเลีย และอาเซียน-จีน	มติ ครม.	3 กุมภาพันธ์ 2547 10 สิงหาคม 2547 31 สิงหาคม 2547 14 กันยายน 2547 12 ตุลาคม 2547 16 พฤศจิกายน 2547	-	www.thaigov.go.th เลือก - ข่าวการประชุม กรม. - ประมวลข่าว กรม. - เลือกวันที่ต้องการ
2.4 ความตกลงและบันทึกความ เข้าใจระหว่างรัฐบาลไทย- รัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน ไทย-บราซิล-แคนาดา-เม็กซิโก -สวีเดน และไทย-ฮังการี	มติ ครม.	10 กุมภาพันธ์ 2547 17 กุมภาพันธ์ 2547 23 มีนาคม 2547	-	
2.5 การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจชายแดน จังหวัดเชียงราย	มติ ครม.	2 มีนาคม 2547	-	
2.6 การส่งเสริมการจัดตั้งบริษัทร่วม ทุนสับประรดไทย-อินโดนีเซีย- ฟิลิปปินส์	มติ ครม.	2 มีนาคม 2547	-	
2.7 ความตกลงพื้นฐานว่าด้วย โครงการความร่วมมือด้าน อุตสาหกรรมของอาเซียน	มติ ครม.	7 เมษายน 2547	-	
2.8 การปรับปรุงโครงสร้างอัตรา อากรขาเข้าปัจจัยการผลิต สินค้าในกลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้าและ อิเล็กทรอนิกส์	มติ ครม.	4 พฤษภาคม 2547	-	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต
2.9 การเห็นชอบให้สิงคโปร์เข้าร่วมความตกลงเร่งลดภาษีสินค้าพิกัดอัตราศุลกากรตอนที่ 07 และ 08 ระหว่างไทยและจีน	มติ ครม.	1 มิถุนายน 2547	1 มกราคม 2548	
2.10 การเป็นหุ้นส่วนเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน และระหว่างไทย-ญี่ปุ่น	มติ ครม.	7 กันยายน 2547 28 กันยายน 2547	-	
2.11 การขยายตลาดส่งออกผลไม้	มติ ครม.	12 ตุลาคม 2547	-	
2.12 โครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโกลกที่บึงกึ่งตา เพื่อส่งเสริมการค้า การท่องเที่ยวระหว่างไทย-มาเลเซีย	มติ ครม.	16 ตุลาคม 2547	-	www.thaigov.go.th เลือก - ข่าวการประชุม กรม. - ประมวลข่าว กรม. - เลือกว่าที่ต้องการ
2.13 ความตกลงทางการเงินสำหรับความร่วมมือด้านเศรษฐกิจระหว่างไทยกับประชาคมยุโรปภายใต้กรอบ Small Projects Facility	มติ ครม.	16 พฤศจิกายน 2547	-	
2.14 การกำหนดให้จังหวัดนครศรีธรรมราช ตรัง และพัทลุงเป็นพื้นที่ในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย-มาเลเซีย -ไทย (Indonesia - Malaysia - Thailand Growth Triangle: IMT-GT)	มติ ครม.	14 ธันวาคม 2547	-	
3. มาตรการด้านอุตสาหกรรม	มติ ครม.	13 มกราคม 2547	-	
3.1 ยุทธศาสตร์การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	มติ ครม.		-	
3.2 การแก้ไขปัญหาเหล็กขาดแคลน	มติ ครม.	2 มีนาคม 2547	-	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต
3.3 ยุทธศาสตร์ส่งเสริมแก๊สโซฮอลล์	มติ ครม.	23 มีนาคม 2547	-	
3.4 การปรับปรุงหลักเกณฑ์การยกเว้นค่าธรรมเนียมรายปีให้แก่ผู้ประกอบการกิจการโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐานสากล	มติ ครม.	30 มีนาคม 2547	-	
3.5 การอนุมัติให้กู้ยืมเงินเพื่อชดเชยราคามันเชื้อเพลิง	มติ ครม.	4 พฤษภาคม 2547	-	
3.6 การอนุมัติกรอบวงเงินจำนวน 380 ล้านบาท จากงบกลางปี 2547 เพื่อผลักดันยุทธศาสตร์การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ	มติ ครม.	18 พฤษภาคม 2547	-	www.thaigov.go.th เลือก - ข้าราชการประชุม กรม. - ประมวลข่าว กรม. - เลือกวันที่ต้องการ
3.7 มาตรการประหยัดพลังงาน	มติ ครม.	8 มิถุนายน 2547	-	
3.8 การอนุมัติการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน	มติ ครม.	14 กันยายน 2547	-	
3.9 มาตรการประหยัดพลังงานและส่งเสริมประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคอุตสาหกรรม	มติ ครม.	23 พฤศจิกายน 2547	-	
3.10 นโยบายส่งเสริมการลงทุนเป็นกรณีพิเศษในกิจการนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมและกิจการที่ตั้งในนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส)	มติ ครม.	14 ธันวาคม 2547	-	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต
3.11 ร่างประกาศกระทรวง อุตสาหกรรมฉบับที่ ... (พ.ศ. ...) เรื่องการห้าม โรงงานนำสาร ซี เอฟ ซี (CFCs) หรือสาร 1,1,1 -ไตรคลอโรอีเทน (1,1,1 - Trichloroethane) มาใช้ ในกระบวนการผลิต	มติ ครม.	28 ธันวาคม 2547	หลังประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา 60 วัน	
4. มาตรการด้านราคา				
4.1 การปรับปรุงอัตราค่ารถ โดยสารธรรมดา สีครีม-แดง และรถโดยสารปรับอากาศ ยูโรทู	มติคณะ กรรมการ ควบคุม การขนส่ง ทางบกกลาง	30 ธันวาคม 2546 1 พฤษภาคม 2547	1 กุมภาพันธ์ 2547 1 พฤษภาคม 2547	www.dlt.go.th
4.2 การปรับค่าไฟฟ้าอัตโนมัติ (Ft) ประจำเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม 2547 และประจำ เดือนตุลาคม 2547 - มกราคม 2548	มติคณะ อนุกรรมการ การกำกับสูตร การปรับอัตรา ค่าไฟฟ้า อัตโนมัติ	13 กุมภาพันธ์ 2547 12 ตุลาคม 2547	1 กุมภาพันธ์ 2547 1 ตุลาคม 2547	www.eppo.go.th
4.3 การปรับเพิ่มราคาก๊าซหุงต้ม	มติคณะ กรรมการ บริหาร นโยบาย พลังงาน	6 พฤษภาคม 2547	7 พฤษภาคม 2547	www.eppo.go.th
5. มาตรการด้านแรงงาน				
5.1 การขยายการส่งเสริมศักยภาพ แรงงานไทยเพื่อขยายตลาด แรงงานไทยในต่างประเทศให้ รวมการฝึกอบรมและทดสอบ มาตรฐานฝีมือแรงงานสาขา ผู้ประกอบการอาหารไทย	มติ ครม.	13 มกราคม 2547	-	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต
5.2 หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าจ้างแรงงานเป็นรายชั่วโมง โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการมีงานทำ และมาตรการภาษีเพื่อจูงใจให้ธุรกิจเอกชนจ้างงานนักเรียน นิสิต และนักศึกษานอกเวลาเรียน	มติ ครม.	27 มกราคม 2547 17 กุมภาพันธ์ 2547 9 มีนาคม 2547 7 เมษายน 2547 27 เมษายน 2547	-	
5.3 การช่วยเหลือผู้ประกอบการในไก่ ของกระทรวงแรงงาน	มติ ครม.	27 มกราคม 2547	มกราคม - พฤษภาคม 2547	
5.4 การจ่ายเงินค่าตอบแทนพิเศษแก่บุคลากรของรัฐที่ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	มติ ครม.	2 มีนาคม 2547 17 สิงหาคม 2547	-	www.thaigov.go.th เลือก - ข่าวการประชุม กรม. - ประมวลข่าว กรม. - เลือกว่าวันที่ต้องการ
5.5 การกำหนดเป้าหมายยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ และมาตรการกำลังคนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบราชการ และมาตรการเกี่ยวกับการปรับปรุงค่าตอบแทนภาครัฐ	มติ ครม.	9 มีนาคม 2547 30 มีนาคม 2547 31 สิงหาคม 2547	-	
5.6 การเตรียมการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการปี 2547	มติ ครม.	16 มีนาคม 2547	-	
5.7 การอนุมัติให้ส่งคนพิการเป็นตัวแทนประเทศไทยเข้าร่วมงานแข่งขันฝีมือคนพิการนานาชาติ (International Abilitympics)	มติ ครม.	20 เมษายน 2547	-	
5.8 แนวทางการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวทั้งระบบ	มติ ครม.	27 เมษายน 2547	-	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต
5.9 ร่างพระราชกฤษฎีกาเงิน ช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัด บำนาญ (ฉบับที่...) พ.ศ. ... (ปรับเงินช่วยค่าครองชีพ ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญใน อัตราร้อยละ 3)	มติ ครม.	27 เมษายน 2547	-	
5.10 ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนด งานในอาชีพและวิชาชีพที่ ห้ามคนต่างด้าวทำรวม 2 ฉบับ	มติ ครม.	27 กรกฎาคม 2547	-	
5.11 ร่างประกาศกระทรวง มหาดไทยว่าด้วยการ กำหนดจำนวนคนต่างด้าว ซึ่งจะมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรประจำปี 2547	มติ ครม.	24 สิงหาคม 2547	-	www.thaigov.go.th เลือก - ข่าวการประชุม กรม. - ประมวลข่าว กรม. - เลือกวันที่ต้องการ
5.12 การอนุมัติอัตราเหมาจ่าย รายหัวสำหรับการสร้างหลัก ประกันสุขภาพถ้วนหน้า ปีงบประมาณ 2548 - 2549	มติ ครม.	2 พฤศจิกายน 2547	-	
5.13 การกำหนดอัตราค่าจ้าง ขั้นต่ำปี 2548	มติ ครม.	21 ธันวาคม 2547	1 มกราคม 2548	
6. มาตรการด้านการบริการ				
6.1 ความร่วมมือพัฒนาการ ท่องเที่ยวในกรอบสามเหลี่ยม มรกตระหว่างไทย-ลาว- กัมพูชา ไทย-ฝรั่งเศส และ ไทย-ยูเครน	มติ ครม.	2 มีนาคม 2547 30 มีนาคม 2547 27 เมษายน 2547	-	
6.2 โครงการจัดตั้งสายการบิน ราคาประหยัดของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	มติ ครม.	4 พฤษภาคม 2547	-	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต
6.3 การประกาศแนวเขตพื้นที่พิเศษ เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	มติ ครม.	25 พฤษภาคม 2547	-	
6.4 การเจรจาด้านการบินและความ ตกลงว่าด้วยการขนส่งทาง อากาศระหว่าง ไทย-เกาหลีใต้ ไทย-ศรีลังกา ไทย-มาเลเซีย ไทย-มัลดีฟส์ และไทย-ลาว	มติ ครม.	22 มิถุนายน 2547 27 กรกฎาคม 2547 7 กันยายน 2547 14 กันยายน 2547	-	
6.5 การส่งเสริมให้ทำอากาศยาน ภูมิภาคเป็นศูนย์กลางการบิน และสนับสนุนอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว	มติ ครม.	29 มิถุนายน 2547	-	
6.6 ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว พ.ศ. 2547-2551	มติ ครม.	29 มิถุนายน 2547	-	www.thaigov.go.th เลือก - ข่าวการประชุม กรม. - ประมวลข่าว กรม. - เลือกวันที่ต้องการ
6.7 โครงการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ CDMA 2000 - 1X ในส่วน ภูมิภาค	มติ ครม.	3 สิงหาคม 2547	-	
6.8 การจัดตั้งศูนย์ข้อมูล อสังหาริมทรัพย์	มติ ครม.	17 สิงหาคม 2547	-	
6.9 การเปิดเสรีบริการขนส่ง ผู้โดยสารทางอากาศของ อาเซียน	มติ ครม.	31 สิงหาคม 2547	-	
6.10 การอนุมัติดำเนินการออกแบบ รายละเอียดและก่อสร้าง โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง บางใหญ่ - ราษฎร์บูรณะ ช่วง บางใหญ่ - บางซื่อ	มติ ครม.	28 กันยายน 2547	-	
6.11 การจัดระบบโลจิสติกส์เพื่อ เพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขันของไทย	มติ ครม.	9 พฤศจิกายน 2547	-	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต
6.12 การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อ สนับสนุนการพัฒนาเขต เศรษฐกิจชายแดนจังหวัด เชียงราย	มติ ครม.	23 พฤศจิกายน 2547	-	
6.13 การพิจารณาทบทวนพิธีการ และกระบวนการเข้าเมือง ของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ	มติ ครม.	14 ธันวาคม 2547	-	
6.14 นโยบายส่งเสริมการลงทุน เป็นกรณีพิเศษในกิจการ นิคมหรือเขตอุตสาหกรรม และกิจการที่ตั้งในนิคมหรือ เขตอุตสาหกรรมใน 3 จังหวัด ชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส)	มติ ครม.	14 ธันวาคม 2547	-	
6.15 การบริจาคเงินเพื่อเพิ่มทุนใน กองทุนพัฒนาเอเชีย	มติ ครม.	28 ธันวาคม 2547	-	www.sec.or.th
7. มาตรการด้านตลาดทุน				
7.1 การกำหนดประเภทนิติบุคคลที่ เป็นผู้ลงทุนสถาบันเพิ่มเติม	ก.ล.ต.	23 มกราคม 2547	6 มกราคม 2547	
7.2 การควบกองทุนรวมและการ รวมกองทุนรวม (ฉบับที่ 2)	ก.ล.ต.	9 กุมภาพันธ์ 2547	16 กุมภาพันธ์ 2547	
7.3 แผนกลยุทธ์ในการกำกับและ พัฒนาตลาดทุนปี 2547- 2550	ก.ล.ต.	16 กุมภาพันธ์ 2547	-	
7.4 แนวทางการจัดสรรหุ้นที่เสนอ ขายต่อประชาชนในครั้งแรก (หุ้น IPO)	ก.ล.ต.	16 กุมภาพันธ์ 2547	-	
7.5 แนวทางการยกระดับคุณภาพ ข้อมูลในงบการเงินของบริษัท จดทะเบียน	ก.ล.ต.	16 กุมภาพันธ์ 2547	-	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต
7.6 แนวทางการกำกับดูแลธุรกิจ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	ก.ล.ต.	16 กุมภาพันธ์ 2547	-	
7.7 การปรับปรุงวิธีการจัดทำ Turnover List	ก.ล.ต.	27 กุมภาพันธ์ 2547	8 มีนาคม 2547	
7.8 หลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจ สัญญาซื้อขายล่วงหน้าสำหรับ ผู้ได้รับการจดทะเบียนเป็น ตัวแทน ผู้ค้า และที่ปรึกษา	ก.ล.ต.	8 มีนาคม 2547	16 มีนาคม 2547	
7.9 หลักเกณฑ์การจัดการเงินทุน สัญญาซื้อขายล่วงหน้า	ก.ล.ต.	16 เมษายน 2547	1 พฤษภาคม 2547	www.sec.or.th
7.10 การอนุญาตให้เสนอขาย ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ ที่ออกใหม่ (ฉบับที่ 4)	ก.ล.ต.	16 เมษายน 2547	1 พฤษภาคม 2547	
7.11 การอนุญาตให้เสนอขาย หุ้นกู้อนุพันธ์ที่ออกใหม่ (ฉบับที่ 2)	ก.ล.ต.	16 เมษายน 2547	1 พฤษภาคม 2547	
7.12 การเสนอขายพันธบัตร ต่างประเทศหรือหุ้นกู้ ต่างประเทศในประเทศไทย	ก.ล.ต.	25 พฤษภาคม 2547	1 มิถุนายน 2547	
7.13 การคำนวณและการรายงาน การคำนวณเงินกองทุน สภาพคล่องสุทธิ (ฉบับที่ 9)	ก.ล.ต.	25 พฤษภาคม 2547	1 มิถุนายน 2547	
7.14 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธี การจัดตั้งและจัดการกองทุน	ก.ล.ต.	10 มิถุนายน 2547	1 มิถุนายน 2547	
7.15 การกำหนดลักษณะของ ตัวเงินที่เป็นหลักทรัพย์	ก.ล.ต.	15 มิถุนายน 2547	16 กันยายน 2547	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต
7.16 การอนุญาตให้เสนอขาย ตัวเงินที่เป็นหลักทรัพย์และ หุ้นกู้ระยะสั้นที่ออกใหม่	ก.ล.ต.	15 มิถุนายน 2547	16 กันยายน 2547	
7.17 การอนุญาตให้เสนอขาย หุ้นกู้ที่ออกใหม่ (ฉบับที่ 4)	ก.ล.ต.	15 มิถุนายน 2547	16 กันยายน 2547	
7.18 การทำธุรกรรมในตัวเงินโดย บริษัทหลักทรัพย์	ก.ล.ต.	15 มิถุนายน 2547	16 กันยายน 2547	
7.19 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และ วิธีการในการค้าหลักทรัพย์ อันเป็นตราสารแห่งหนี้ (ฉบับที่ 8)	ก.ล.ต.	15 มิถุนายน 2547	16 กันยายน 2547	www.sec.or.th
7.20 การดำรงเงินกองทุนสภาพ คล่องสุทธิ (ฉบับที่ 4)	ก.ล.ต.	3 สิงหาคม 2547	16 สิงหาคม 2547	
7.21 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และ วิธีการให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อ หลักทรัพย์ (ฉบับที่ 6)	ก.ล.ต.	3 สิงหาคม 2547	16 สิงหาคม 2547	
7.22 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และ วิธีการในการขออนุญาต และ การอนุญาตให้เสนอขาย หุ้นกู้ที่ออกใหม่ต่อผู้ลงทุน ในต่างประเทศ (ฉบับที่ 4)	ก.ล.ต.	15 กันยายน 2547	16 พฤศจิกายน 2547	
7.23 หลักเกณฑ์ในการประกอบการ เป็นศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขาย ล่วงหน้าและสำนักบัญชี สัญญาซื้อขายล่วงหน้า	ก.ล.ต.	11 ตุลาคม 2547	11 ตุลาคม 2547	
7.24 การจอง การจัดจำหน่ายและ การจัดสรรหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ (ฉบับที่ 7)	ก.ล.ต.	18 ตุลาคม 2547	1 พฤศจิกายน 2547	

มาตรการ	ที่มา	ประกาศ ณ วันที่	มีผลบังคับใช้	แหล่งข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต
7.25 การอนุญาตให้เสนอขายหุ้น ที่ออกใหม่เพื่อรองรับไปแสดง สิทธิในการซื้อหุ้นเพิ่มทุนที่ ไอเอสอีได้	ก.ล.ต.	29 พฤศจิกายน 2547	16 ธันวาคม 2547	
7.26 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และ วิธีการในการจัดจำหน่าย หลักทรัพย์ (ฉบับที่ 7)	ก.ล.ต.	22 ธันวาคม 2547	16 มกราคม 2548	www.sec.or.th
7.27 การเรียกและการวางหลัก ประกันในการซื้อขายสัญญา ซื้อขายล่วงหน้าในศูนย์ซื้อขาย สัญญาซื้อขายล่วงหน้า	ก.ล.ต.	22 ธันวาคม 2547	16 มกราคม 2548	

การดำเนินงานของ
ธนาคารแห่งประเทศไทย

การดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทยในปี 2547

การดำเนินงานเกี่ยวกับเงินสำรองทางการและการพิมพ์ธนบัตร

ก. การดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารเงินสำรองทางการ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ดำเนินนโยบายบริหารเงินสำรอง โดยยึดหลักความมั่นคงปลอดภัยในสินทรัพย์ที่ลงทุน การดำรงสภาพคล่องในระดับที่สอดคล้องกับการดำเนินธุรกรรมเพื่อรักษาเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ย รวมทั้ง การบริหารภาวะหนี้ ทั้งนี้ โดยให้ได้รับผลตอบแทนที่สูงสุดภายใต้กรอบความเสี่ยง หลักเกณฑ์และแนวทางการลงทุนที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ และอนุมัติโดยคณะกรรมการผู้บริหารระดับสูงของ ธปท.

ในการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ เพื่อให้ได้รับผลประโยชน์สูงสุดภายใต้กรอบความเสี่ยงและหลักเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีสภาพคล่องในระดับที่เหมาะสม นั้น ได้มีการศึกษา ติดตาม วิเคราะห์ ภาวะเศรษฐกิจ ภาวะตลาดการเงินและปัจจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการคาดการณ์แนวโน้มอัตราแลกเปลี่ยนของเงินสกุลสำคัญ ๆ แนวโน้มอัตราดอกเบี้ยทั้งระยะสั้นและระยะยาวที่จะส่งผลกระทบต่อค่าเงิน ราคาพันธบัตร และตราสารที่ได้ลงทุนไว้ เพื่อประกอบการกำหนดแนวทางการลงทุนให้เหมาะสม

ระหว่างปี 2547 กองทุนเงินสำรองระหว่างประเทศที่บริหารโดยธนาคารแห่งประเทศไทยประกอบด้วย กองทุนสภาพคล่อง กองทุนเพื่อการลงทุนระยะยาว กองทุนทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา และกองทุนเพื่อการชำระหนี้ เป็นต้น โดยในช่วงปี 2547 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ขยายขอบเขตการลงทุนทุนสำรองระหว่างประเทศให้กว้างขวางขึ้นในด้านเครื่องมือและประเภทการลงทุน

ข. การนำธนบัตรออกใช้

ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2547 ธนบัตรออกใช้ มีจำนวนทั้งสิ้น 3,006.8 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่ารวม 759,484.7 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 9.6 และ 16.6 ตามลำดับ

โดยในปีนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยได้นำธนบัตรแบบใหม่ออกใช้ 3 แบบ คือ ธนบัตรที่ระลึกชนิดราคา 100 บาท เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 6 รอบ 12 สิงหาคม 2547 ออกใช้วันที่ 4 สิงหาคม 2547 ธนบัตรชนิดราคา 50 บาท แบบ 15 (ปรับปรุง) ออกใช้วันที่ 1 ตุลาคม 2547 และ ธนบัตรชนิดราคา 100 บาท แบบใหม่ ออกใช้วันที่ 25 พฤศจิกายน 2547

ธนบัตรปลอมที่ตรวจพบและได้รับแจ้งในปีนี้รวมทั้งประเทศมีจำนวนทั้งสิ้น 24,535 ฉบับ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนกว่า 2 เท่า สำหรับชนิดราคาที่ตรวจพบธนบัตรปลอมมาก คือ ชนิดราคา 100 บาท (ร้อยละ 64.9) และ 1000 บาท (ร้อยละ 31.2)

ตารางที่ 1 : การนำธนบัตรออกใช้
ในปี 2547

ชนิดราคา	จำนวน
500000 บาท	236 ฉบับ
1000 บาท	517.5 ล้านฉบับ
500 บาท	286.8 ล้านฉบับ
100 บาท	690.4 ล้านฉบับ
50 บาท	162.6 ล้านฉบับ
20 บาท	867.5 ล้านฉบับ
10 บาท	324.4 ล้านฉบับ
5 บาท	24.5 ล้านฉบับ
1 บาท	106.6 ล้านฉบับ
50 สตางค์	18.9 ล้านฉบับ
บัตรธนาคาร 60 บาท	7.5 ล้านฉบับ

ค. ฐานะทุนสำรองเงินตรา

ทุนสำรองเงินตรา ณ สิ้นปี 2547 มีมูลค่าทั้งสิ้น 759,484.7 ล้านบาท เท่ากับมูลค่าธนบัตรออกใช้ ประกอบด้วยสินทรัพย์ประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 : บัญชีทุนสำรองเงินตรา ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2547		
	มูลค่า (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
1. ทองคำ	39,551.8	5.2
2. เงินตราต่างประเทศ	346,392.6	45.6
3. หลักทรัพย์ต่างประเทศ	373,540.3	49.2
รวม	759,484.7	100.0

ง. การดำเนินงานของโรงพิมพ์ธนบัตร

งานประจำ

1. ธนบัตร

1.1 การผลิตและการส่งมอบธนบัตร

ในปี 2547 โรงพิมพ์ธนบัตรผลิตธนบัตรทุกชนิดราคารวมทั้งสิ้น 2,004.65 ล้านฉบับ ส่งมอบธนบัตรรวมทั้งสิ้น 2,166.8 ล้านฉบับ คิดเป็นเงินค่าพิมพ์ธนบัตรที่บันทึกเป็นรายได้ของฝ่ายออกบัตรธนาคารแล้วรวมทั้งสิ้น 1,962.9 ล้านบาท

1.2 ต้นทุนการผลิตธนบัตร

ต้นทุนการผลิตธนบัตรต่อฉบับเฉลี่ยรวมทุกชนิดราคาในปี 2547 (ประมาณ) ฉบับละ 0.8755 บาท ใกล้เคียงกับต้นทุนการผลิตธนบัตรในปี 2546 โดยเฉลี่ยฉบับละ 0.8961 บาท

2. สิ่งพิมพ์มีค่าอื่น

2.1 อากรแสดมปี กรมสรรพากร

รับพิมพ์อากรแสดมปีตามงบประมาณประจำปี 2547 และปี 2548 จำนวนรวมทั้งสิ้น 7.4 ล้านดวง และ 118 ล้านดวง ตามลำดับ โดยผลิตและส่งมอบในปี 2547 จำนวน 56.4 ล้านดวง รวมเป็นเงินค่าขายทั้งสิ้น 8.4 ล้านบาท

2.2 แสดมปี สรรพสามิต

2.2.1 แสดมปียาสูบ

รับพิมพ์แสดมปียาสูบจำนวนรวมทั้งสิ้น 785.84 ล้านดวง โดยผลิตและส่งมอบในปี 2547 จำนวน 845.84 ล้านดวง รวมเป็นเงินค่าขายทั้งสิ้น 40.6 ล้านบาท

2.2.2 แสดมปีสุราขาว

รับพิมพ์แสดมปีสุราขาว จำนวนรวมทั้งสิ้น 920 ล้านดวง โดยผลิตและส่งมอบในปี 2547 จำนวน 45.1 ล้านดวง รวมเป็นเงินค่าขายทั้งสิ้น 2.2 ล้านบาท

2.3 เชื้อธนาคารแห่งประเทศไทย

รับพิมพ์เชื้อธนาคารแห่งประเทศไทยจำนวนรวม 11,500 เล่ม และส่งมอบให้ฝ่ายเงินฝากและตราสารหนี้จำนวน 17,350 เล่ม รวมเป็นเงินค่าขายทั้งสิ้น 0.7 ล้านบาท

2.4 ใบอนุญาตการประกอบธุรกิจ

รับพิมพ์ใบอนุญาตการประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาตและตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศจำนวน 5,350 ฉบับและ 200 ฉบับ ตามลำดับ ให้แก่ฝ่ายกลยุทธ์และกำกับการแลกเปลี่ยนเงิน สายตลาดการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย คิดเป็นเงินค่าขายทั้งสิ้น 0.07 ล้านบาท

3. การผลิตหมึกพิมพ์

ในปี 2547 โรงพิมพ์ธนบัตรผลิตหมึกพิมพ์ได้ทั้งสิ้น 303,970.6 กิโลกรัม ประกอบด้วย

3.1 หมึกพิมพ์สีพื้น 13,819 กิโลกรัม

3.2 หมึกพิมพ์เส้นนูน 277,869 กิโลกรัม

3.3 หมึกพิมพ์เลขหมายลายเซ็นและอื่น ๆ 347 กิโลกรัม

3.4 แม่สีสีพื้น/กึ่งสำเร็จรูป 11,935.6 กิโลกรัม

กิจการธนาคาร

ก. การจัดการเกี่ยวกับเงินสด

1. การรับ - จ่ายเงินสด

ในปี 2547 ธนาคารแห่งประเทศไทย (รวมสำนักงานบางขุนพรหม สุรวงศ์ และสำนักงานภาค) รับเงินสดจากคลังจังหวัด ธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงิน ส่วนราชการและอื่น ๆ รวมทั้งสิ้น 1,266,336.5 ล้านบาท เทียบกับปีก่อนซึ่งรับเงินสดรวมทั้งสิ้น 1,302,645.8 ล้านบาท ลดลง 36,309.3 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.79 ในขณะที่มียอดจ่ายเงินสดทั้งสิ้น 1,344,479.2 ล้านบาท เทียบกับปีก่อนซึ่งมียอดจ่ายทั้งสิ้น 1,379,985.7 ล้านบาท ลดลง 35,506.5 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.57 สรุปรวมตลอดปี 2547 มียอดจ่ายเงินสดสุทธิ 78,142.7 ล้านบาท

2. ฐานะเงินสด

ใน 2547 มีการนำหลักทรัพย์เข้าบัญชีทุนสำรองเงินตราเพื่อเพิ่มธนบัตรออกใช้จำนวน 189,000 ล้านบาทและมีการถอนหลักทรัพย์ออกจากทุนสำรองเงินตรา เพื่อลดธนบัตรออกใช้จำนวน 80,959 ล้านบาท ดังนั้น ใน ปี 2547 มีการนำส่งหลักทรัพย์เข้าทุนสำรองเงินตราสูงกว่าการถอนหลักทรัพย์ออกจากทุนสำรองเงินตราสุทธิ 108,041 ล้านบาท เป็นผลให้หลักทรัพย์ที่เป็นทุนสำรองเงินตราในปี 2547 เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ซึ่งมีจำนวน 651,443.7 ล้านบาท เป็นจำนวน 759,484.7 ล้านบาท

ฐานะเงินสดเมื่อสิ้นเดือนธันวาคม 2547 มียอดคงเหลือในบัญชี “เงินสดฝากฝ่ายออกบัตรธนาคาร” ทั้งสิ้น 44,834.8 ล้านบาท จำแนกเป็นธนบัตร 44,834.7 ล้านบาท และเหรียญกษาปณ์ 0.1 ล้านบาท

ข. การเป็นศูนย์กลางการโอนเงิน

ในปี 2547 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการโอนเงินทั้งสิ้น 4,489,208.9 ล้านบาท จำแนกเป็นการโอนเข้ากรุงเทพฯ รวม 2,413,556.4 ล้านบาทและโอนเงินออกไปต่างจังหวัดรวม 2,075,652.5 ล้านบาท ยอดเงินโอนเข้ากรุงเทพฯ มากกว่าการโอนเงินออกไปต่างจังหวัด 337,903.9 ล้านบาท

ยอดการโอนเงินดังกล่าว มีส่วนของการโอนเงินของธนาคารพาณิชย์ สำนักงานใหญ่ กับสาขาของธนาคารพาณิชย์นั้นในจังหวัดที่ตั้งของสำนักงานภาค ธปท. ผ่านระบบบาทเน็ตทั้งสิ้น 768,203 ล้านบาท เป็นการโอนเงินเข้ากรุงเทพฯ 760,065.5 ล้านบาทและโอนเงินออก 8,137.5 ล้านบาท ยอดเงินโอนเข้ากรุงเทพฯ มากกว่าการโอนเงินออก 751,928 ล้านบาท

สำหรับการโอนเงินฝากของธนาคารแห่งประเทศไทยที่สำนักงานคลังจังหวัดมียอดการโอนเงินเข้ากรุงเทพฯ จำนวน 462,643 ล้านบาท และโอนเงินออกไปจังหวัดจำนวน 306,105 ล้านบาท ยอดเงินโอนเข้ากรุงเทพฯ มากกว่าการโอนเงินออก 156,538 ล้านบาท

ข้อมูลการโอนเงินดังกล่าวเป็นข้อมูลเพียง ณ สิ้นวันที่ 31 ตุลาคม 2547 เนื่องจากธนาคารแห่งประเทศไทย จัดตั้งศูนย์จัดการธนบัตรและรับโอนคืนภารกิจผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทยจากคลังจังหวัด ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2547

1. การโอนเงินมูลค่าสูง: ระบบบาทเน็ต

ณ สิ้นปี 2547 ระบบบาทเน็ตมีสถาบันผู้ใช้บริการรวมทั้งสิ้น 69 สถาบัน จำแนกเป็นธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศ 12 ธนาคาร สาขาธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในต่างประเทศ 18 ธนาคาร บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทหลักทรัพย์ 22 บริษัท สถาบันการเงินเฉพาะกิจ ส่วนงานราชการและสถาบันอื่น ๆ 9 แห่ง ส่วนงานภายใน ธปท. 8 ส่วนงาน

ในปี 2547 ธปท. ได้เปิดให้บริการธุรกรรมการโอนเงินผ่านระบบบาทเน็ตเพิ่มเติม ได้แก่ การชำระดุลกลาง (Central Settlement System- CSS) ผ่านระบบบาทเน็ต โดยมีบริษัทศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด ใช้บริการส่งคำสั่งโอนเงินพร้อมกันหลายฝ่ายเพื่อชำระดุลสุทธิของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายตราสารทุนเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2547 นอกจากนี้ ได้มีการพัฒนาระบบบาทเน็ตให้รองรับการนำธุรกรรมการจ่ายเงินภาครัฐตามโครงการเปลี่ยนระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Government Fiscal Management Information System : GFMS) เพื่อจ่ายให้กับเจ้าหน้าที่และส่วนราชการผ่านระบบบาทเน็ต ทั้งนี้ กรมบัญชีกลางได้เริ่มใช้บริการจ่ายเงินให้กับเจ้าหน้าที่และส่วนราชการผ่านระบบบาทเน็ตในลักษณะ file ตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 2547 โดยมีหน่วยงานนำร่อง 25 หน่วยงาน

สำหรับธุรกรรมการโอนเงินผ่านระบบบาทเน็ตในปี 2547 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,209,491 รายการ เพิ่มขึ้นจากปี 2546 คิดเป็นร้อยละ 25.44 โดยมีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 73.49 ล้านล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 5.95 โดยจำแนกเป็น

1.1 การโอนเงินระหว่างสถาบัน มีจำนวนทั้งสิ้น 186,656 รายการ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเล็กน้อย โดยมีมูลค่ารวมคิดเป็น 41.78 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 10.21 โดยธุรกรรมการโอนเงินระหว่างสถาบันจะประกอบด้วยชำระดุลหักบัญชีระหว่างสถาบันมีจำนวน 2,326 รายการ คิดเป็นมูลค่า 4.43 ล้านล้านบาท ปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.57 และ 27.94 ตามลำดับ การโอนเงินระหว่างบัญชีของธนาคารพาณิชย์จำนวน 12,213 รายการ คิดเป็นมูลค่า 10.04 ล้านล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 13.88 ในขณะที่มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.54

1.2 การโอนเงินเพื่อบุคคลที่สาม มีจำนวนทั้งสิ้น 1,002,982 รายการ เมื่อเทียบกับปีก่อน ปริมาณเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 33.99 ในขณะที่มูลค่ารวมทั้งสิ้น 28.74 ล้านล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 25.61 โดยพบว่าปริมาณการโอนเงินที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่มาจากการทำธุรกรรมเพื่อบัญชีเงินบาทของผู้มีถิ่นที่อยู่ในต่างประเทศ (NR) ที่มีมูลค่าต่อรายการต่ำกว่าห้าแสนบาทเป็นสำคัญ ทั้งนี้ เฉพาะธุรกรรมเพื่อ NR ที่มีมูลค่าต่ำกว่าห้าแสนบาท จะมีปริมาณเพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึง 2 เท่า ในขณะที่การทำธุรกรรมของ NR ที่มีมูลค่ามูลค่าสูง ๆ กลับลดลง ส่งผลให้ธุรกรรมการเงินเพื่อบุคคลที่สามโดยรวมมีมูลค่าลดลง

ตารางที่ 3 : ธุรกรรมการโอนเงินและตราสารหนี้ผ่านบาทเน็ต

ธุรกรรม	ปริมาณ (รายการ)			มูลค่า (ล้านบาท)		
	2546	2547	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	2546	2547	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
การโอนเงินระหว่างสถาบัน ^{1/}	184,210	186,656	1.33	37.92	41.78	10.21
การโอนเงินเพื่อบุคคลที่สาม	748,575	1,002,982	33.99	38.63	28.74	-25.61
การโอนตราสารหนี้พร้อมชำระราคา	31,431	19,853	-36.84	1.59	2.97	86.46
การโอนตราสารหนี้ที่ไม่มีชำระราคา	899	1,591	76.97	.21	.61	194.36
รวมทั้งสิ้น ^{2/}	964,216	1,209,491	25.44	78.14	73.49	-5.95

หมายเหตุ : 1/ รวมมูลค่าการโอนเงินระหว่างบัญชีภายใต้สถาบันเดียวกันและมูลค่าการชำระดุลหักบัญชีระหว่างสถาบัน
2/ ปริมาณและมูลค่ารวมทั้งสิ้นไม่รวมปริมาณและมูลค่าของการโอนตราสารหนี้ที่ไม่มีการชำระราคา

1.3 การโอนตราสารหนี้พร้อมชำระราคา มีจำนวนทั้งสิ้น 19,853 รายการ ในมูลค่ารวม 2.97 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีก่อน พบว่า ด้านปริมาณปรับลดลงร้อยละ 36.84 ในขณะที่ด้านมูลค่าปรับเพิ่มขึ้นร้อยละ 86.46 สืบเนื่องจากนักลงทุนไม่มั่นใจในภาวะตลาดและทิศทางอัตราดอกเบี้ยในประเทศ จึงชะลอการลงทุนออกไป นอกจากนี้ ยังพบว่า ธุรกรรมโอนตราสารหนี้ผ่านระบบบาทเน็ต ส่วนใหญ่เป็นการซื้อขายตราสารหนี้ระหว่างสถาบัน

1.4 การโอนตราสารหนี้ที่ไม่มีการชำระราคา มีจำนวนทั้งสิ้น 1,591 รายการ ในมูลค่ารวม 0.61 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาทั้งด้านปริมาณและมูลค่าร้อยละ 76.97 และร้อยละ 194.36 ตามลำดับ ทั้งนี้ ส่วนใหญ่เกิดจากผลของการโอนตราสารหนี้ระหว่างบัญชีภายในสถาบันเดียวกัน และการโอนตราสารหนี้ระหว่างสถาบันที่อยู่ในเครือเดียวกัน

2. การโอนเงินรายย่อย: ระบบ SMART

ในปี 2547 ธนาคารสมาชิกของระบบ SMART (System for Managing Automated Retail Funds Transfer หรือระบบการโอนเงินรายย่อยทางอิเล็กทรอนิกส์) มีจำนวนลดลงจากปีก่อน 1 ราย เนื่องจากมีการควมรวมกิจการระหว่างธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคารดีบีเอส ไทยทูน จำกัด (มหาชน) ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2547 ทำให้ ณ สิ้นปี 2547 มีจำนวนธนาคารสมาชิกรวมทั้งสิ้น 27 ราย ประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทย 12 ธนาคาร สาขาธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในต่างประเทศ 12 ธนาคาร ธนาคารเฉพาะกิจ 2 ธนาคาร และธนาคารแห่งประเทศไทย

ปริมาณการโอนเงินผ่านระบบ SMART ในปี 2547 มีจำนวนทั้งสิ้น 11,861,782 รายการ คิดเป็นมูลค่า 552.5 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนทั้งปริมาณและมูลค่าในอัตราร้อยละ 25.5 และ 43.5 ตามลำดับ ทั้งนี้ เป็นผลจากเสถียรภาพเศรษฐกิจไทยโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการส่งออกที่มีการขยายตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง การขยายตัวของอุปโภคบริโภคและการลงทุนของภาคเอกชน การขยายตัวของรายจ่ายภาครัฐบาล รวมทั้งภาวะอัตราดอกเบี้ยในประเทศที่อยู่ในระดับต่ำ

ธนาคารต่างประเทศเป็นธนาคารผู้ส่งข้อมูลสูงสุดทั้งปริมาณและมูลค่าในสัดส่วนร้อยละ 64.9 และ 77.4 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่เป็นกลุ่มธนาคารที่มีปริมาณและมูลค่าการส่งข้อมูลเพิ่มขึ้นจากปีก่อนสูงถึงร้อยละ 47.8 และ 76.9 ตามลำดับ ทางด้านการรับข้อมูล ธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ยังคงเป็นธนาคารผู้รับข้อมูลสูงสุดทั้งปริมาณและมูลค่าในสัดส่วนถึงร้อยละ 92.8 และ 81.5 ตามลำดับ

สำหรับประเภทการโอนเงินที่มีปริมาณการโอนสูงสุด ได้แก่ การโอนเพื่อจ่ายเงินเดือน ค่าจ้าง บำเหน็จ บำนาญ (คิดเป็นร้อยละ 59.8 ของปริมาณการโอนเงินทั้งสิ้น) ส่วนประเภทการโอนเงินที่มีมูลค่าสูงสุด ได้แก่ การโอนเพื่อชำระค่าสินค้าและบริการ (คิดเป็นร้อยละ 66.2 ของมูลค่าการโอนเงินทั้งสิ้น)

ตารางที่ 4 : มูลค่าธุรกรรมจำแนกตามประเภทธนาคารผู้ส่งข้อมูล
(หน่วย : พันล้านบาท)

ปี	ธนาคารต่างประเทศ	ธนาคารพาณิชย์ไทย			รวมทั้งสิ้น
		ขนาดใหญ่	ขนาดกลางและเล็ก	รวม	
2544	161.0	12.7	10.8	23.5	184.5
	(51.6)	(74.0)	(54.3)	(64.3)	(53.1)
2545	224.8	30.7	18.8	49.5	274.3
	(39.8)	(141.2)	(74.1)	(110.7)	(48.7)
2546	299.0	47.6	38.5	86.2	385.2
	(33.0)	(55.3)	(102.3)	(73.3)	(40.3)
2547	427.8	84.3	40.5	124.8	552.5
	(43.1)	(76.9)	(5.2)	(44.8)	(43.5)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บคือ % การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

ที่มา : ทีมพัฒนา 4 ฝ่ายระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย มกราคม 2548

3. ระบบการหักบัญชีเช็คระหว่างธนาคาร

3.1 การหักบัญชีเช็คระหว่างธนาคารในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

การหักบัญชีเช็คระหว่างธนาคารในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลผ่านศูนย์หักบัญชีฯ ในปี 2547 มีปริมาณทั้งสิ้น 63.84 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่า 22,652.6 พันล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2546 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.9 และ 13.7 ตามลำดับ โดยมูลค่าต่อฉบับเพิ่มขึ้นจากปี 2546 เฉลี่ยฉบับละ 0.32 ล้านบาท เป็นเฉลี่ยฉบับละ 0.35 ล้านบาทในปี 2547 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.4

สำหรับปริมาณเช็คคืนในปี 2547 มีจำนวนทั้งสิ้น 1.47 ล้านฉบับ มูลค่ารวม 170.85 พันล้านบาท ปริมาณเช็คคืนลดลงจากปีก่อนเล็กน้อยร้อยละ 0.2 ในขณะที่มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.4 และมีสัดส่วนปริมาณเช็คคืนต่อเช็คเรียกเก็บเท่ากับร้อยละ 2.3 ขณะที่สัดส่วนมูลค่าเช็คคืนต่อเช็คเรียกเก็บคงที่ อยู่ที่ระดับร้อยละ 0.8

ส่วนปริมาณเช็คคืนด้วยเหตุผลไม่มีเงิน ในปี 2547 มีปริมาณทั้งสิ้น 0.93 ล้านฉบับ มูลค่า 91.05 พันล้านบาท ปริมาณเช็คคืนลดลงจากปีก่อนร้อยละ 0.1 ในขณะที่มูลค่าเช็คคืนเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.1 และมีสัดส่วนของปริมาณและมูลค่าเช็คคืนไม่มีเงินต่อเช็คเรียกเก็บคงที่ร้อยละ 1.5 และ 0.4 เท่ากับปีก่อนหน้า

ตารางที่ 5 : ปริมาณและมูลค่าเช็คเรียกเก็บ เช็คคืน และเช็คคืนไม่มีเงิน
ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมาณที่เรียกเก็บผ่านศูนย์หักบัญชีอิเล็กทรอนิกส์

	ปริมาณ (ฉบับ)			มูลค่า (ล้านบาท)		
	2546	2547	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	2546	2547	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
เช็คเรียกเก็บ	62,020,051	63,844,802	2.9	19,915,500.60	22,652,600.73	13.7
มูลค่าเฉลี่ยของเช็คเรียกเก็บต่อฉบับ				0.32	0.35	9.4
เช็คคืน	1,479,846 (2.4)	1,476,385 (2.3)	-0.2	163,603.93 (0.8)	170,849.41 (0.8)	4.4
เช็คคืนไม่มีเงิน	927,198 (1.5)	926,181 (1.5)	-0.1	83,474.57 (0.4)	91,049.70 (0.4)	9.1
หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บคือสัดส่วนต่อเช็คเรียกเก็บ						
ที่มา : ฝ่ายระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย						

3.2 การหักบัญชีเช็คของสำนักหักบัญชีในต่างจังหวัด

ในปี 2547 การหักบัญชีเช็คของสำนักหักบัญชีในต่างจังหวัด รวม 85 แห่งทั่วประเทศ มีปริมาณเช็คเรียกเก็บระหว่างธนาคารรวมทั้งสิ้น 16.44 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่า 2,033.47 พันล้านบาท โดยปริมาณเช็คเรียกเก็บลดลงจากปีก่อนร้อยละ 17.2 ในขณะที่มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.7

ปริมาณเช็คคืนในปีนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 0.41 ล้านฉบับ มูลค่า 36.12 พันล้านบาท ปรับตัวลดลงจากปีก่อนคิดเป็นร้อยละ 25.8 และ 8.7 ตามลำดับ โดยมีสัดส่วนของปริมาณและมูลค่าเช็คคืนต่อเช็คเรียกเก็บทั้งหมดเท่ากับร้อยละ 2.5 และ 1.8 ตามลำดับ

สำหรับเช็คคืนด้วยเหตุผลไม่มีเงินในปีนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 0.25 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่า 17.23 พันล้านบาท ลดลงจากปี 2546 ร้อยละ 24.5 และ 8.6 ตามลำดับ สำหรับสัดส่วนของปริมาณและมูลค่าเช็คคืนไม่มีเงินต่อเช็คเรียกเก็บอยู่ที่ระดับ 1.5 และ 0.8 ตามลำดับ

การชำระดุลการหักบัญชีเช็คของสำนักหักบัญชีทั้ง 85 แห่งที่ส่วนกลางซึ่งดำเนินการโดยศูนย์หักบัญชีฯ มีมูลค่าการชำระดุลรวม 365.31 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 25.3

ตารางที่ 6 : ปริมาณและมูลค่าเช็คเรียกเก็บ เช็คคืน และเช็คคืนไม่มีเงิน
ในเขตภูมิภาคที่เรียกเก็บผ่านสำนักหักบัญชีจังหวัด

	ปริมาณ (ฉบับ)			มูลค่า (ล้านบาท)		
	2546	2547	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	2546	2547	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
เช็คเรียกเก็บ	19,865,045	16,439,083	-17.2	1,923,708.81	2,033,473.00	5.7
เช็คคืน	549,090 (2.8)	407,535 (2.5)	-25.8	39,573.47 (2.1)	36,121.97 (1.8)	-8.7
เช็คคืนไม่มีเงิน	335,659 (1.7)	253,362 (1.5)	-24.5	18,856.50 (1)	17,233.29 (0.8)	-8.6
หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บคือสัดส่วนต่อเช็คเรียกเก็บ						
ที่มา : ฝ่ายระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย						

3. การหักบัญชีเช็คเรียกเก็บข้ามเขตสำนักหักบัญชี

เช็คเรียกเก็บข้ามเขตสำนักหักบัญชีที่นำมาเรียกเก็บผ่านศูนย์หักบัญชี ในปี 2547 มีปริมาณทั้งสิ้น 6.6 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่า 276.75 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากปี 2546 ร้อยละ 145.7 และ 149.3 ตามลำดับ

สำหรับเช็คคืนมีปริมาณทั้งสิ้น 0.28 ล้านฉบับ มูลค่า 13.85 พันล้านบาท โดยมีสัดส่วนปริมาณและมูลค่าเช็คคืนต่อเช็คเรียกเก็บคงที่เท่ากับปีก่อนหน้า ร้อยละ 4.3 และ 5.0 ตามลำดับ

ส่วนเช็คคืนด้วยเหตุผลไม่มีเงิน ซึ่งเก็บจากข้อมูลเฉพาะในระบบ B/C-3D มีปริมาณทั้งสิ้น 0.22 ล้านฉบับ มูลค่า 10.53 พันล้านบาท โดยมีสัดส่วนของปริมาณและมูลค่าเช็คคืนไม่มีเงินต่อเช็คเรียกเก็บอยู่ที่ร้อยละ 3.4 และ 3.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 : ปริมาณและมูลค่าเช็คเรียกเก็บข้ามเขตสำนักหักบัญชี (Bill for Collection-B/C) ที่เรียกเก็บผ่านระบบงานของ ธปท.

	ปริมาณ (ฉบับ)			มูลค่า (ล้านบาท)		
	2546	2547	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	2546	2547	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
เช็คเรียกเก็บ	2,687,874	6,604,837	145.7	111,024.81	276,748.17	149.3
เช็คคืน	115,190	284,538	147.0	5,564.91	13,853.51	148.9
	(4.3)	(4.3)		(5.0)	(5.0)	
เช็คคืนไม่มีเงิน	77,268	222,387	187.81	3,731.89	10,527.69	182.1
	(2.9)	(3.4)		(3.4)	(3.8)	

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บคือสัดส่วนต่อเช็คเรียกเก็บ
ที่มา : ฝ่ายระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

ค. การเป็นนายธนาคารของรัฐบาล

1. การรับฝากเงินของรัฐบาลและองค์การของรัฐ

เมื่อสิ้นปี 2547 ยอดเงินคงเหลือในบัญชีเงินคงคลังของรัฐบาลที่ธนาคารแห่งประเทศไทย มีจำนวน 35,494.3 ล้านบาท สูงกว่าเมื่อสิ้นปีก่อน 7,097.4 ล้านบาท หรือร้อยละ 24.99

สำหรับยอดคงเหลือในบัญชีเงินฝากของส่วนราชการและองค์การของรัฐที่สำนักงานใหญ่ของธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันสิ้นปี 2547 มีจำนวนทั้งสิ้น 16,485.1 ล้านบาท สูงกว่าปีก่อน 2,906.6 ล้านบาท หรือร้อยละ 21.41

2. การให้กู้ยืมแก่รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ

ณ สิ้นปี 2547 ยอดคงค้างการถือครองพันธบัตรภาครัฐของ ธปท. มีจำนวนทั้งสิ้น 110.5 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 2 พันล้านบาท โดยแบ่งเป็นพันธบัตรรัฐบาลร้อยละ 95 และพันธบัตรรัฐวิสาหกิจและอื่น ๆ ร้อยละ 5 ทั้งนี้ ณ สิ้นปี 2547 จำนวนคู่ค้าหลักทรัพย์ของ ธปท. (Primary dealers) สำหรับธุรกรรมซื้อขายขาดพันธบัตร (outright) ยังคงมีจำนวน 9 รายเท่ากับปีที่ผ่านมา

ง. การเป็นนายธนาคารของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินอื่น ๆ

1. การรับฝากเงินของธนาคารต่าง ๆ

บัญชีเงินฝากของธนาคารต่าง ๆ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยสำนักงานใหญ่ ณ สิ้นปี 2547 มียอดคงเหลือ 53,538.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 7,976.1 ล้านบาท หรือร้อยละ 15.68 จากเมื่อสิ้นปี 2546

2. การรับฝากเงินของสถาบันการเงินอื่น

ยอดเงินฝากคงเหลือของสถาบันการเงินอื่น ๆ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยสำนักงานใหญ่ ณ สิ้นปี 2547 มีจำนวน 1,672.5 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปีก่อน 379.5 ล้านบาท หรือร้อยละ 29.35

นอกจากนี้ ยอดเงินฝากคงเหลือของบัญชีเงินฝากอื่น ๆ นอกเหนือจากบัญชีของรัฐบาลและองค์การของรัฐ ธนาคารและสถาบันการเงิน เมื่อสิ้นปี 2547 มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 228,288.4 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปีก่อน 108,848.6 ล้านบาท หรือร้อยละ 91.13

3. การทำธุรกรรมหน้าต่างปรับฐานะพันธบัตร

ธปท. ได้เปิดหน้าต่างปรับฐานะพันธบัตรให้แก่คู่ค้าหลักทรัพย์ของ ธปท. สำหรับธุรกรรมซื้อขายขาดพันธบัตรตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2547 เพื่อให้สิทธิพิเศษแก่คู่ค้าหลักทรัพย์ของ ธปท. ประเภทธุรกรรมซื้อขายขาดพันธบัตร (Outright) ซึ่งต้องทำหน้าที่เสนออัตราผลตอบแทนด้านซื้อ และด้านขายสำหรับพันธบัตรรุ่นที่ใช้อ้างอิงในตลาดรองลักษณะ firm price ให้สามารถจัดหาพันธบัตรรุ่นที่ต้องการไปส่งมอบให้กับคู่ค้าได้เป็นการชั่วคราวในระหว่างที่ยังไม่สามารถหาได้จากตลาด โดยทั้งปีมีการทำธุรกรรมปรับฐานะพันธบัตรรัฐบาล 2 ครั้ง

4. การออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย

พันธบัตร ธปท. ที่ออกมีลักษณะเป็นตราสารส่วนลด (discount instrument) ประเภท อายุ 1 เดือน 3 เดือน 6 เดือน และ 12 เดือน ณ สิ้นปี 2547 ยอดคงค้างการดูดซับสภาพคล่องในระบบการเงินผ่านการออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยมีจำนวนทั้งสิ้น 272,340 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นการออกเพื่อทดแทนจำนวนพันธบัตร ธปท. ที่ครบกำหนดรวมทั้งปีจำนวน 225,000 ล้านบาท ทั้งนี้ ส่วนใหญ่ของพันธบัตรที่ออกเป็นประเภทอายุ 12 เดือน

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการประมูลตราสารหนี้ ธปท. ได้เปิดให้บริการระบบการประมูลตราสารหนี้ด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) แก่ผู้มีสิทธิเข้าร่วมประมูลตั้งแต่ธันวาคม 2546 เป็นต้นมา ซึ่งช่วยให้การประมูลพันธบัตร ธปท. มีความรวดเร็ว และทันสมัยยิ่งขึ้น

5. การซื้อขายพันธบัตรโดยมีสัญญาว่าจะขายคืนหรือซื้อคืนของ ธปท.

ในปี 2547 ปริมาณธุรกรรมในตลาดซื้อคืนมีจำนวนทั้งสิ้น 20.47 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ประมาณร้อยละ 16 เนื่องจากสภาพคล่องในระบบการเงินยังคงอยู่ในระดับสูงจากการเบิกจ่ายเงินของภาครัฐ และเงินทุนไหลเข้าจากต่างประเทศ โดยการกู้ยืมส่วนใหญ่ในตลาดซื้อคืนเป็นระยะสั้นประเภท 1 และ 14 วัน ในสัดส่วนร้อยละ 54 และร้อยละ 36 ตามลำดับ ขณะที่ประเภท 7 วันมีสัดส่วนร้อยละ 10 ทั้งนี้ ธปท. ยังคงมีฐานะดุลเงินสดสุทธิต่อเนื่องจากปีก่อนหน้า

ชปท. ได้ลดเวลาทำการตลาดซื้อคืนพันธบัตรฯ ที่ ชปท. เหลือเพียงรอบบ่ายรอบเดียว (ปิดรอบเช้า) ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2547 เป็นต้นมา และได้เพิ่มปริมาณการทำธุรกรรมต่อครั้งที่โทรเข้า (amount per call) จาก 2,000 ล้านบาทเป็น 3,000 ล้านบาท ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนให้สมาชิกหันไปทำธุรกรรมในตลาดซื้อคืนพันธบัตรฯ ภาคเอกชน (private repo) ให้มากขึ้น

ในปี 2547 คณะกรรมการนโยบายการเงินได้ประกาศปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย (อัตราดอกเบี้ยในตลาดซื้อคืนพันธบัตรฯ ที่ ชปท. ระยะ 14 วัน) รวม 3 ครั้ง ครั้งละ 25 basis points ในวันที่ 25 สิงหาคม 20 ตุลาคม และ 15 ธันวาคม ตามลำดับ ทำให้อัตราดอกเบี้ยนโยบายเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 1.25 เป็นร้อยละ 2.00 ณ สิ้นปี 2547

6. การทำธุรกรรมซื้อขายพันธบัตรโดยมีสัญญาว่าจะขายคืนหรือซื้อคืน (Bilateral repo) ระหว่าง ชปท. และ คู่ค้าหลักทรัพย์สินของ ชปท. (Primary Dealer)

หลังจากที่ ชปท. ลดเวลาทำการตลาดซื้อคืนพันธบัตรฯ ที่ ชปท. ลงเหลือเพียง 1 รอบในช่วงบ่าย ในช่วงเช้า ชปท. ได้เพิ่มการทำธุรกรรมซื้อขายพันธบัตรโดยมีสัญญาว่าจะขายคืนหรือซื้อคืนกับคู่ค้าหลักทรัพย์สินของ ชปท. (Bilateral repo- BRP) ขึ้นจากปีก่อนกว่า 10 เท่าตัว โดยเพิ่มจากจำนวน 56,300 ล้านบาทในปี 2546 เป็นจำนวน 703,505 ล้านบาทในปี 2547 ธุรกรรมส่วนใหญ่เป็นการดูสภาพคล่องประเภท 1 วัน อย่างไรก็ตาม ปริมาณธุรกรรม Bilateral repo ในปี 2547 ยังคงมีสัดส่วนน้อยเมื่อเทียบกับปริมาณธุรกรรมในตลาดซื้อคืนพันธบัตรฯ ที่ ชปท.

จากการประเมินผลงานของสถาบันการเงินที่เป็นคู่ค้าหลักทรัพย์สินของ ชปท. สำหรับธุรกรรมซื้อคืนประเภท Bilateral repo ในช่วงวันที่ 1 ตุลาคม 2545 - 31 มีนาคม 2547 เพื่อกระตุ้นบทบาทของคู่ค้าหลักทรัพย์สินของ ชปท. ในการส่งผ่านนโยบายการเงิน ชปท. ได้ประกาศลดจำนวนคู่ค้าหลักทรัพย์สินของ ชปท. จาก 10 ราย เหลือ 8 ราย โดยมีผลตั้งแต่ 15 มิถุนายน 2547 เป็นต้นมา

7. การให้กู้ยืมแก่สถาบันการเงินผ่านหน้าต่างปรับสภาพคล่องสิ้นวัน

ในปี 2547 ชปท. ไม่มีการปล่อยเงินผ่านหน้าต่างสภาพคล่องสิ้นวัน อัตราดอกเบี้ยหน้าต่างปรับสภาพคล่องสิ้นวัน ณ สิ้นปีเท่ากับร้อยละ 3.5 (อัตราดอกเบี้ยนโยบายบวกอีกร้อยละ 1.5)

8. การจัดทำเผยแพร่อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงระยะสั้นตลาดกรุงเทพฯ

เพื่อส่งเสริมให้เกิดอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงสำหรับธุรกรรมกู้ยืมที่มีระยะเวลายาวขึ้น ชปท. ได้ร่วมมือกับสมาคมธนาคารไทย และสมาคมธนาคารต่างชาติจัดทำอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงระยะสั้นตลาดกรุงเทพฯ หรือ Bangkok Interbank Offered Rate (BIBOR) เผยแพร่แก่สาธารณชนผ่าน website ของ ชปท. อย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม 2548 เป็นต้นมา โดยอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง BIBOR ที่เผยแพร่นี้จะประกอบด้วยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ระยะ 1 สัปดาห์ 1 เดือน 2 เดือน 3 เดือน 6 เดือน 9 เดือน และ 12 เดือน

9. โครงการการให้ความรู้กับผู้ร่วมตลาด

ชปท. ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุน ASEM Trust Fund ในการดำเนินโครงการให้ความรู้กับผู้ร่วมตลาด เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับตลาดเงิน ตลาดตราสารหนี้ และตลาดตราสารอนุพันธ์ ให้แก่ผู้ค้าในตลาดการเงิน นักลงทุนสถาบันและนักลงทุนรายย่อย รวมถึงเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง โดยในปี 2547 ได้จัดอบรมหลักสูตร

เกี่ยวกับการทำธุรกรรมซื้อคืนภาคเอกชน (Private Repo) จำนวน 5 หลักสูตร รวม 10 ครั้ง มีผู้เข้าอบรมทั้งสิ้น 560 คน และหลักสูตรเกี่ยวกับตราสารอนุพันธ์จำนวน 3 หลักสูตร รวม 4 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 345 คน

10. การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ภาคเศรษฐกิจสำคัญ

ในปี 2547 ธปท.ได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ภาคเศรษฐกิจสำคัญที่สำนักงานใหญ่และสำนักงานภาคของ ธปท. ผ่านสถาบันการเงินต่าง ๆ ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือภาคอุตสาหกรรม ภาคการเกษตร และภาคธุรกิจอื่น ๆ ในวงเงินอนุมัติรวมเป็นจำนวนเงิน 131,930 ล้านบาท ซึ่งตลอดปี 2547 มีการเบิกจ่ายเงินจาก ธปท. ไปจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 192,787 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 83,580.5 ล้านบาท หรือร้อยละ 76.5 และเมื่อสิ้นปี 2547 มียอดเงินคงค้าง 54,267.6 ล้านบาท สูงกว่าปีก่อน 20,594.6 ล้านบาท หรือร้อยละ 61.2 โดยมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

10.1 ความช่วยเหลือภาคการส่งออก

ธปท. ได้ยุติบทบาทการให้ความช่วยเหลือภาคการส่งออกซึ่งให้ความอนุเคราะห์เฉพาะธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ตั้งแต่สิ้นปี 2545

10.2 ความช่วยเหลือภาคอุตสาหกรรม

ธปท. ได้ให้ความช่วยเหลือภาคอุตสาหกรรม โดยการให้กู้ยืมเงินและการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินจากผู้ประกอบการผ่านธนาคารพาณิชย์ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) ธสน. และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (บรราชท์) รวมทั้งการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่บรราชท์และ ธสน. เป็นผู้ออกและกระทรวงการคลังรับอวัล รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 181,814.9 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 81,037.9 ล้านบาท หรือร้อยละ 80.4 ทั้งนี้ เกิดจากในปี 2547 ธนาคารพาณิชย์ได้ปล่อยสินเชื่อแก่ผู้ประกอบการเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากอัตราดอกเบี้ยที่จูงใจ

สำหรับยอดเงินคงค้างเมื่อสิ้นปี 2547 มีจำนวนทั้งสิ้น 38,850.9 ล้านบาทสูงกว่าปี 2546 จำนวน 11,678.1 ล้านบาท หรือร้อยละ 43

10.3 ความช่วยเหลือภาคเกษตรกรรม

ธปท. ได้ให้ความช่วยเหลือภาคเกษตรกรรมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 2,672.1 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2546 จำนวน 942.6 ล้านบาท หรือร้อยละ 54.5 โดยเป็นการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินของผู้ประกอบการเลี้ยงสัตว์ปีกที่ได้รับความเสียหายจากโรคไข้หวัดนกผ่านธนาคารพาณิชย์เท่านั้น

10.4 ความช่วยเหลือภาคธุรกิจอื่น ๆ

ธปท. ได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ภาคธุรกิจอื่น ๆ ตามนโยบายของรัฐบาลรวม 4 โครงการ คือ โครงการพัฒนาชนบท โครงการฟื้นฟูธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ โครงการจัดตั้งสถานศึกษาเอกชน และโครงการปล่อยสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ซึ่งในปี 2547 มีการขอเบิกเงินจาก ธปท. เพียงโครงการเดียว คือ โครงการปล่อยสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย เป็นจำนวนเงิน 8,300 ล้านบาท และมียอดเงินคงค้าง ณ สิ้นปี 2547 จำนวน 14,405.7 ล้านบาท

ตารางที่ 8 : ผลการดำเนินงานของ สปท. ในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ ประจำปี 2547

(หน่วย : ล้านบาท)

ประเภทความมุ่งหมาย	2546		2547		การเปลี่ยนแปลง (+เพิ่ม,- ลด)	
	ยอดรับซื้อ	ยอดเงินคงค้าง สิ้นปี	ยอดรับซื้อ	ยอดเงินคงค้าง สิ้นปี	ยอดรับซื้อ	ยอดเงินคงค้าง สิ้นปี
	(1)	(2)	(3)	(4)	(3) - (1)	(4) - (2)
1. ภาคการส่งออก	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
1.1 การให้กู้ยืมผ่าน ธสน.	-	-	-	-	-	-
1.2 การรับซื้อตั๋ว การส่งออกข้าว เป็นการพิเศษผ่านธนาคารพาณิชย์	-	-	-	-	-	-
2. ภาคอุตสาหกรรม	100,777.0	27,172.8	181,814.9	38,850.9	81,037.9	11,678.1
2.1 การรับซื้อตั๋ว/ให้ผ่านธนาคารพาณิชย์	99,366.0	18,581.8	180,201.6	33,431.7	80,835.6	14,849.9
2.2 การให้กู้ยืมผ่านบริษัท	1,400.0	8,254.4	1,400.0	5,170.4	-	-3,084.0
2.3 การให้กู้ยืมผ่าน ธสน.	11.0	336.6	213.3	248.8	202.3	-87.8
3. ภาคเกษตรกรรม	1,729.5	0.0	2,672.1	1,011.0	942.6	1,011.0
3.1 การรับซื้อตั๋ว ผ่านธนาคารพาณิชย์	1,729.5	-	2,672.1	1,011.0	942.6	1,011.0
3.2 การให้กู้ยืมผ่าน ธ.ก.ส.	-	-	-	-	-	-
4. ภาคธุรกิจอื่น ๆ	6,700.0	6,500.2	8,300.0	14,405.7	1,600.0	7,905.5
4.1 โครงการพัฒนาชนบท	-	-	-	-	-	-
4.2 โครงการฟื้นฟูส่งออกสิ่งทอ	-	-	-	-	-	-
4.3 โครงการจัดตั้งสถานศึกษาเอกชน	-	-	-	-	-	-
4.4 โครงการปล่อยสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	6,700.0	6,500.2	8,300.0	14,405.7	1,600.0	7,905.5
รวม	109,206.5	33,673.0	192,787.0	54,267.6	83,580.5	20,594.6

กิจการในฐานะตัวแทนกระทรวงการคลัง

ก. การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

1. การออกประกาศ และหนังสือเวียน เกี่ยวกับการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

ในปี 2547 ได้มีการออกประกาศกระทรวงการคลัง ประกาศเจ้าพนักงาน และหนังสือเวียนที่เกี่ยวกับการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ดังนี้

1.1 ออกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ลงวันที่ 31 มีนาคม 2547 เพื่อปรับวงเงินการส่งออกของที่ไม่ต้องจัดให้ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศจากไม่เกิน 500,000 บาท เป็นต่ำกว่า 20,000 ดอลลาร์ สรอ. ให้สอดคล้องกับการปรับข้อมูลที่สถาบันการเงินรายงานการขายเงินตราต่างประเทศตั้งแต่ 20,000 ดอลลาร์ สรอ. โดยยกเลิกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ลงวันที่ 1 เมษายน 2534 ฉบับที่ 2 ลงวันที่ 19 มีนาคม 2536 และ ฉบับที่ 3 ลงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2537 รวมเป็นฉบับเดียว เพื่อสะดวกต่อการอ้างอิงและถือปฏิบัติของผู้เกี่ยวข้อง

1.2 ออกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่ตัวแทนรับอนุญาต ลงวันที่ 31 มีนาคม 2547 เพื่อปรับหลักเกณฑ์และวิธีการรายงานของสถาบันการเงินที่ต้องจัดส่งให้ ธปท. โดยยกเลิกรายงาน ธ.ด. ต่าง ๆ ที่อยู่ในรูปเอกสารและให้รายงานในรูปแบบข้อมูลตามที่เจ้าพนักงานกำหนด รวมทั้งปรับพิธีปฏิบัติต่าง ๆ ด้านเงินตราต่างประเทศ และบัญชีเงินฝากให้เป็นไปตามประกาศเจ้าพนักงาน โดยยกเลิกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่ตัวแทนรับอนุญาต ฉบับที่ 1-5 ลงวันที่ 19 มีนาคม 2534 วันที่ 19 เมษายน 2539 วันที่ 18 กันยายน 2540 วันที่ 6 มกราคม 2541 และวันที่ 8 มกราคม 2544 รวมเป็นฉบับเดียว เพื่อสะดวกต่อการอ้างอิงและถือปฏิบัติของผู้เกี่ยวข้อง

1.3 ออกประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน ลงวันที่ 31 มีนาคม 2547 เพื่อปรับแบบรายงานการทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศกับสถาบันการเงินและวิธีการรายงานของสถาบันการเงินจากเอกสารเป็นข้อมูลในรูปอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบคอมพิวเตอร์ สำหรับธุรกรรมซื้อ ขาย ฝาก ถอนเงินตราต่างประเทศตั้งแต่ 20,000 ดอลลาร์ สรอ. หรือเทียบเท่า รวมทั้งปรับพิธีปฏิบัติต่าง ๆ ให้มีความคล่องตัว โดยยกเลิกประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงินฉบับที่ 1-13 และรวมเป็นฉบับเดียว เพื่อสะดวกต่อการอ้างอิงและถือปฏิบัติ ของผู้เกี่ยวข้อง

1.4 ออกประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และการรายงานเกี่ยวกับกิจการวิเทศธนกิจลงวันที่ 31 มีนาคม 2547 เพื่อปรับรูปแบบการรายงานธุรกรรมเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศของกิจการวิเทศธนกิจต่อเจ้าพนักงานในรูปอิเล็กทรอนิกส์

1.5 ออกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่ศูนย์บริหารเงิน ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2547 เพื่อกำหนดขอบเขตและหลักเกณฑ์การพิจารณาให้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจศูนย์บริหารเงิน เพื่อให้บริษัทที่มีเครือข่ายการทำธุรกิจระหว่างประเทศมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการทางการเงิน ช่วยลดต้นทุนทางการเงิน และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของธุรกิจไทย

1.6 ออกประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับศูนย์บริหารเงิน ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2547 เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับศูนย์บริหารเงิน

1.7 ออกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่บุคคลรับอนุญาต ลงวันที่ 30 กรกฎาคม 2547 เพื่อเพิ่มการกำหนดคุณสมบัติผู้ขอรับอนุญาตประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาตและปรับหลักเกณฑ์เงื่อนไขให้เป็นไปตามประกาศเจ้าพนักงาน

1.8 ออกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่ตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ ลงวันที่ 4 สิงหาคม 2547 เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพิจารณาให้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ เพื่อให้ผู้สนใจขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจดังกล่าวเป็นการทั่วไป

1.9 ออกประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาต ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2547 เพื่อปรับคุณสมบัติผู้ยื่นขอใบอนุญาตให้กว้างขึ้น รวมทั้งปรับหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาต

1.10 ออกประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2547 เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ

2. การติดตามรายรับค่าสินค้าออก

ในปี 2547 มีการส่งสินค้าออกมูลค่ารวม 97,701 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 22.05 ขณะเดียวกันมีการนำเข้าเงินค่าสินค้าออกโดยผู้ส่งออกขายเงินตราต่างประเทศเพื่อแลกเปลี่ยนเป็นเงินบาท นำเข้าฝากไว้ในบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศ ชำระคืนเงินกู้เงินตราต่างประเทศให้นิติบุคคลรับอนุญาตหรือชำระตามภาระผูกพันให้แก่บุคคลในต่างประเทศ และรับชำระเป็นเงินบาทจากบัญชีเงินบาทของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศ จำนวนรวม 78,623 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 13.58 โดยการนำเข้าเงินค่าสินค้าออกเป็นร้อยละ 80 ของมูลค่าสินค้าออก ซึ่งส่วนต่างเป็นรายการหักกลบหนี้และสินค้าออกที่ผ่อนผันไม่ต้องจัดให้ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศ

ตารางที่ 9 : มูลค่าสินค้าออกและการนำเข้าเงินตราต่างประเทศค่าสินค้าออก
(หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.)

	2546	2547 ^{P/}
1. สินค้าออก ^{1/}	80,049	97,701
การเปลี่ยนแปลงจากปีก่อน (ร้อยละ)	17.44	22.05
2. การนำเข้าเงินค่าสินค้าออก	69,224	78,623
การเปลี่ยนแปลงจากปีก่อน (ร้อยละ)	14.70	13.58

หมายเหตุ : 1/ มูลค่าการส่งออก (ข้อมูลจากกรมศุลกากร)
P/ ข้อมูลเบื้องต้น

ข. สรุปรูปรูกรกิจเงินต่างประเทศและฐานะของนิติบุคคลรับอนุญาต กิจการวิเทศธนกิจ บุคคลรับอนุญาต ตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ และสำนักงานแลกเปลี่ยนเงิน

1. นิติบุคคลรับอนุญาต

1.1 จำนวนนิติบุคคลรับอนุญาต

ณ สิ้นปี 2547 นิติบุคคลรับอนุญาตมีจำนวน 35 แห่ง โดยมีธนาคารเพิ่มขึ้น 3 แห่ง ได้แก่ ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน) ธนาคารออมสิน และธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย และลดลง 2 แห่งคือ ธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งได้ปิดดำเนินการ เนื่องจากได้ควบรวมกับธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) นิติบุคคลรับอนุญาตประกอบด้วยธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศ 12 แห่ง สาขานานาชาติต่างประเทศ 18 แห่ง ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย และบริษัทเงินทุนสินเชิย จำกัด (มหาชน)

1.2 ปริมาณธุรกิจเงินตราต่างประเทศ

ในปี 2547 นิติบุคคลรับอนุญาตซื้อและขายเงินตราต่างประเทศกับลูกค้าจำนวน 174,246.8 และ 172,725.2 ล้านดอลลาร์ สรอ. ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 51.4 และ 52.0 ตามลำดับ ปริมาณการซื้อและขายเงินตราต่างประเทศที่ลดลงเป็นผลจากการลดลงของปริมาณการซื้อและขายของบุคคล ที่มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศ ซึ่งเป็นผลจากมาตรการการป้องปรามการเก็งกำไรค่าเงินบาทที่กำหนดให้บุคคลที่มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศทำธุรกรรม swap ระยะต่ำกว่า 3 เดือนต้องมีธุรกรรมรองรับ (underlying) เท่านั้น และกำหนดยอดคงค้างในบัญชีเงินบาทของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศ ณ สิ้นวันทำการไม่เกิน 300 ล้านบาทต่อบัญชี ยอดสุทธิเป็นการซื้อสูงกว่าขาย 1,521.6 ล้านดอลลาร์ สรอ. เปลี่ยนแปลงมากจากปีก่อนที่เป็นการขายสูงกว่าซื้อ 1,522.4 ล้านดอลลาร์ สรอ. ตามภาวะค่าเงินบาท

**ตารางที่ 10 : ปริมาณการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ
ระหว่างนิติบุคคลรับอนุญาตกับลูกค้า
(หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.)**

	2546	2547	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ปริมาณซื้อ	358,577.6	174,246.8	-51.4
สินค้าออก	48,115.6	57,715.7	+20.0
อื่น ๆ	310,462.0	116,531.1	-62.5
ปริมาณขาย	360,100.0	172,725.2	-52.0
สินค้าเข้า	48,319.3	61,999.7	+28.3
อื่น ๆ	311,780.7	110,725.5	-64.5
ปริมาณซื้อขายสุทธิ	(1,522.4)	1,521.6	+199.9
ค่าสินค้า	(203.7)	(4,284.0)	+2,003.1
อื่น ๆ	(1,318.7)	5,805.6	+540.3

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงว่าปริมาณขายมากกว่าซื้อ

ที่มา : ม.ค.-มี.ค.2547 รายงานประจำวันแสดงการซื้อขายเงินตราต่างประเทศทันทีและล่วงหน้าและฐานะ (ธ.ต. 30)
เม.ย.-ธ.ค.2547 ข้อมูลตาม Data set ที่นิติบุคคลรับอนุญาตรายงานด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์

1.3 ฐานะเงินตราต่างประเทศ

ณ วันสิ้นปี 2547 ฐานะเงินตราต่างประเทศสุทธิของนิติบุคคลรับอนุญาตเป็นยอดเกินดุล 1,091.1 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 34.7 โดยฐานะทันทีเป็นยอดเกินดุล 13,084.8 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 2.7 โดยยอดรวมสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 5.1 และยอดรวมหนี้สินเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 10.5 สำหรับฐานะล่วงหน้าเป็นยอดขาดดุล 11,993.7 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 0.5 โดยสัญญาคงค้างด้านซื้อเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 17.4 และสัญญาคงค้างด้านขายเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 13.4

ตารางที่ 11 : ฐานะเงินตราต่างประเทศของนิติบุคคลรับอนุญาต

(หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.)

รายการ	2546 (+เกินดุล, - ขาดทุน)	2547 (+เกินดุล, - ขาดทุน)	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
1. ฐานะทันที	+12,740.8	+13,084.8	+2.7
สินทรัพย์	18,333.2	19,266.9	+5.1
หนี้สิน	5,592.4	6,182.1	+10.5
2. ฐานะล่วงหน้า	-11,930.7	-11,993.7	+0.5
สัญญาซื้อคงค้าง	38,865.2	45,618.0	+17.4
สัญญาขายคงค้าง	50,795.9	57,611.7	+13.4
3. ฐานะสุทธิ (1+2)	+810.1	+1,091.1	+34.7

ที่มา : ข้อมูลตาม Data set ที่นิติบุคคลรับอนุญาตรายงานด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์

2. กิจการวิเทศธุรกิจ

ณ สิ้นปี 2547 มีสำนักงานวิเทศธุรกิจกรุงเทพฯ เปิดดำเนินการลดลงจากปีก่อน 1 ธนาคาร คือ ธนาคาร ดีบีเอส ไทยทูลุ จำกัด (มหาชน) คงเหลือรวม 28 ธนาคาร ประกอบด้วยกิจการวิเทศธุรกิจธนาคารไทย 8 ธนาคาร กิจการวิเทศธุรกิจสาขาธนาคารต่างประเทศ 15 ธนาคาร และกิจการวิเทศธุรกิจธนาคารต่างประเทศ 5 ธนาคาร สำหรับสำนักงานวิเทศธุรกิจสาขาต่างจังหวัด เปิดดำเนินการเพียง 5 สำนักงาน ลดลงจากปีก่อน 2 สำนักงาน เนื่องจากธนาคารยู เอฟ เจ ปิดสาขาชลบุรี และสาขาเชียงใหม่

ในปี 2547 ธุรกิจการให้กู้ยืมของกิจการวิเทศธุรกิจ มียอดสุทธิเป็นการรับชำระคืนจำนวน 129.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. เนื่องจากลูกค้าบางส่วนเปลี่ยนไปใช้สินเชื่อเงินบาทของธนาคารพาณิชย์เช่นเดียวกับปีก่อน จึงทำให้ยอดคงค้างเงินให้กู้ยืมเงินตราต่างประเทศลดลงร้อยละ 16.9 เหลือ 4,355.7 ล้านดอลลาร์ สรอ. เป็นของธุรกิจ Out-In และ Out-Out จำนวน 3,607.7 และ 748.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. ตามลำดับ โดยมีสกุลเงินให้กู้ยืมที่สำคัญคือ ดอลลาร์ สรอ. (ประมาณร้อยละ 67) และเยนญี่ปุ่น (ประมาณร้อยละ 29.5) สำหรับส่วนแบ่งตลาดการให้กู้ยืมนั้น สาขาธนาคารต่างประเทศมีส่วนแบ่งตลาดสูงสุด (ร้อยละ 70.3) รองลงมาได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ไทย (ร้อยละ 20.7) และธนาคารต่างประเทศ (ร้อยละ 9.0)

ตารางที่ 12 : ปริมาณเงินให้กู้ยืมสุทธิของกิจการวิเทศธนกิจ (หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.)						
	2546			2547		
	Out - In	Out - Out	รวม	Out - In	Out - Out	รวม
ธนาคารพาณิชย์ไทย						
ให้กู้	831.1	169.1	1,000.2	529.6	102.0	631.6
รับชำระคืน	929.7	234.9	1,164.6	558.7	117.8	676.5
สุทธิ	-98.6	-65.8	-164.4	-29.1	-15.8	-44.9
สาขาธนาคารต่างประเทศ						
ให้กู้	75,812.9	897.8	76,710.7	47,340.5	274.8	47,615.3
รับชำระคืน	76,636.5	969.5	77,606.0	47,416.0	304.6	47,720.6
สุทธิ	-823.6	-71.7	-895.3	-75.5	-29.8	-105.3
ธนาคารต่างประเทศ ^{1/}						
ให้กู้	813.0	33.6	846.6	971.4	20.6	992.0
รับชำระคืน	932.0	33.9	965.9	950.6	20.2	970.8
สุทธิ	-119.0	-0.3	-119.3	20.8	0.4	21.2
รวม						
ให้กู้	77,457.0	1,100.5	78,557.5	48,841.5	397.4	49,238.9
รับชำระคืน	78,498.2	1,238.3	79,736.5	48,925.3	442.6	49,367.9
สุทธิ	-1,041.2	-137.8	-1,179.0	-83.8	-45.2	-129.0
หมายเหตุ : 1/ ประกอบธุรกิจเฉพาะวิเทศธนกิจ						
ที่มา : ม.ค. - มี.ค. 2547 รายงานประจำเดือนแสดงการประกอบธุรกิจและฐานะเงินตราต่างประเทศของกิจการวิเทศธนกิจ (ธ.ต.100) เม.ย.- ธ.ค. 2547 ข้อมูลตาม Data set ที่นิติบุคคลรับอนุญาตรายงานด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ และยอดสุทธิไม่รวมอัตราแลกเปลี่ยน						

ตารางที่ 13 : ยอดเงินให้กู้ยืมคงค้างของกิจการวิเทศธนกิจ (หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.)			
	ณ สิ้นปี 2546	ณ สิ้นปี 2547	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ธุรกิจ Out - In	4,519.0	3,607.7	-20.2
ธุรกิจ Out - Out	721.2	748.0	+3.7
รวม	5,240.2	4,355.7	-16.9
ที่มา : ม.ค. - มี.ค. 2547 รายงานประจำเดือนแสดงการประกอบธุรกิจและฐานะเงินตราต่างประเทศของกิจการวิเทศธนกิจ(ธ.ต.100) เม.ย.- ธ.ค. 2547 ข้อมูลตาม Data set ที่นิติบุคคลรับอนุญาตรายงานด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์			

ทางด้านเงินตราต่างประเทศที่นำมาให้กู้ยืม ซึ่งประกอบด้วยเงินกู้และเงินรับฝาก ทางด้านเงินกู้มียอดคงค้างลดลงจากปีก่อน เหลือ 4,248.6 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยลดลงจากการให้กู้ยืมดังกล่าวข้างต้น ส่วนเงินรับฝากมียอดคงค้าง 3.2 ล้านดอลลาร์ สรอ.

3. บุคคลรับอนุญาต บริษัทรับอนุญาต ตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ และสำนักงานแลกเปลี่ยนเงิน

3.1 การซื้อขายเงินตราต่างประเทศ

ณ วันสิ้นปี 2547 บุคคลรับอนุญาตมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 306 ราย อยู่ในความควบคุมของ สปท. สำนักงานใหญ่ 160 ราย สำนักงานภาคใต้ 110 ราย สำนักงานภาคเหนือ 31 ราย และสำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 ราย จำนวนบุคคลรับอนุญาตเพิ่มขึ้น 26 รายเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน เป็นการอนุญาตรายใหม่ 29 ราย และบุคคลรับอนุญาตรายเดิมลดลง 3 ราย สาเหตุเนื่องมาจากยกเลิกใบอนุญาต 1 ราย ไม่ต่อใบอนุญาต 1 ราย และคืนใบอนุญาต 1 ราย

**ตารางที่ 14 : ปริมาณการซื้อขายเงินตราต่างประเทศของบุคคลรับอนุญาต
บริษัทรับอนุญาต และตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ
ณ สิ้นปี 2547**

ประเภท	จำนวน (ราย)	เปลี่ยนแปลง จากปีก่อน (ราย)	ปริมาณซื้อ/รับโอน เงินตราต่างประเทศ		ปริมาณขาย/โอนออก เงินตราต่างประเทศ	
			ล้าน ดอลลาร์ สรอ.	เปลี่ยนแปลง จากปีก่อน (ร้อยละ)	ล้าน ดอลลาร์ สรอ.	เปลี่ยนแปลง จากปีก่อน (ร้อยละ)
บุคคลรับอนุญาต	306	26	182.80	18.77	182.75	18.06
บริษัทรับอนุญาต	-	-	-	-	-	-
ตัวแทนโอนเงิน ระหว่างประเทศ	4	-	57.68	15.19	5.53	25.07

ในปี 2547 นี้ ไม่มีบริษัทรับอนุญาตเปิดดำเนินการ สำหรับตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศมีจำนวน 4 ราย เท่ากับปีก่อน

อนึ่ง ผลการดำเนินธุรกิจในปี 2547 นี้ ไม่ได้รวมปริมาณการซื้อขายเงินตราต่างประเทศจากลูกค้าของสำนักงานแลกเปลี่ยนเงินของธนาคารพาณิชย์ เนื่องจากประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่ตัวแทนรับอนุญาต ลงวันที่ 31 มีนาคม 2547 ได้ยกเลิกการให้ธนาคารพาณิชย์จัดทำรายงาน ธ.ต.60 (รายงานประจำปีสรุปการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ ณ สำนักงานแลกเปลี่ยนเงิน)

3.2 การตรวจสอบบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจซื้อขายเงินตราต่างประเทศ

ในปี 2547 มีการตรวจสอบบุคคลรับอนุญาตที่อยู่ในความควบคุมของ สปท. สำนักงานใหญ่ จำนวน 99 ราย เป็นบุคคลรับอนุญาตที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร 71 ราย ต่างจังหวัด 28 ราย และตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศจำนวน 4 ราย ผลการตรวจสอบพบว่ามีบุคคลรับอนุญาตปฏิบัติไม่ถูกต้องจำนวน 29 ราย มีหนังสือแจ้งให้ระมัดระวัง 2 ราย สำหรับรายอื่น ๆ ได้กำชับและแนะนำด้วยวาจาเพื่อให้แก้ไขและปฏิบัติให้ถูกต้องในครั้งต่อไป เนื่องจากเป็นความผิดเพียงเล็กน้อยและไม่มีเจตนา

3.3 การยื่นคำร้องขอประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาต

ตามที่กระทรวงการคลังได้ออกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่บุคคลรับอนุญาต ลงวันที่ 30 กรกฎาคม 2547 และเจ้าพนักงานได้ออกประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาต ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2547 ปรับปรุงหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาต ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2547 นั้น มีผู้ยื่นคำร้องขอประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาตและมีคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์จำนวนรวม 357 ราย

3.4 การยื่นคำร้องขอประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ

ตามที่กระทรวงการคลังได้ออกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง คำสั่งรัฐมนตรีให้ไว้แก่ตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ ลงวันที่ 4 สิงหาคม 2547 และเจ้าพนักงานได้ออกประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2547 กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2547 นั้น มีผู้ยื่นคำร้องขอประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนโอนเงิน และมีคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์จำนวน 1 ราย โดยยื่นขอประกอบธุรกิจ ณ สถานประกอบการทั้งสิ้น 28 แห่ง

ค. การจัดการหนี้สาธารณะ

1. การจำหน่าย ใถ่ถอนตามกำหนดและจ่ายดอกเบี้ยของตราสารหนี้

ประเภทตราสารหนี้	หน่วย : ล้านบาท							
	จำหน่าย		ใถ่ถอนตามกำหนด		จ่ายดอกเบี้ย		ยอดคงค้าง ณ 31 ธ.ค. 47	
	รุ่น	จำนวนเงิน	รุ่น	จำนวนเงิน	รุ่น	จำนวนเงิน	รุ่น	จำนวนเงิน
พันธบัตรรัฐบาล	19	271,487.9	7	116,598.7	102	65,732.9	76	1,262,135.8
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	29	40,036.0	29	50,479.3	553	21,496.5	276	33,988.7
พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย	60	317,340.0	52	225,000.0	-	-	51	272,340.0
พันธบัตรกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงิน	26	465,000.0	28	447,000.0	5	2,018.0	28	505,000.0
พันธบัตรองค์กรบริหารสินเชื่อสหกรณ์ทรัพย์	-	-	-	-	-	-	-	-
หุ้นกู้บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	-	-	2	2,480.0	9	280.0	3	2,320.0
หุ้นกู้บริษัทบางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	-	-	-	-	1	52.0	-	-
ตัวเงินคลัง	134	528,000.0	133	482,960.0	-	-	37	152,040.0
ตัวสัญญาใช้เงินเพื่อปรับโครงสร้างหนี้	8	41,000.0	9	45,000.0	-	-	3	16,000.0
รวม	276	1,662,863.9	260	1,369,518.0	670	89,579.4	474	2,541,824.5

นอกจากนี้ยังมีการใถ่ถอนตราสารหนี้ก่อนครบกำหนด และการใถ่ถอนพันธบัตรโครงการพิเศษ ในปี 2547 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 การใถ่ถอนตราสารหนี้ก่อนครบกำหนด จำนวน 2 รุ่น ได้แก่

- หุ้นกู้บริษัทบางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) 1 รุ่น จำนวน 74 ราย จำนวนเงินทั้งสิ้น 3,000 ล้านบาท (เป็นการไถ่ถอนโดยการโอนเงินเข้าบัญชีให้ผู้ถือกรรมสิทธิ์ จำนวนเงิน 595.5 ล้านบาท และถอนคืนให้บริษัทบางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) จำนวนเงิน 2,404.5 ล้านบาท)

- พันธบัตรองค์การบริหารสินเชื่อบริษัท 1 รุ่น จำนวน 1 ราย จำนวนเงิน 337.3 ล้านบาท

1.2 การไถ่ถอนพันธบัตรโครงการพิเศษที่มีเงื่อนไขผ่อนชำระคืนเป็นงวด จำนวน 3 รุ่น ชำระคืนเป็นจำนวนเงิน 17.3 ล้านบาท ประกอบด้วย

- พันธบัตรเงินกู้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2511 ครั้งที่ 2	1.8	ล้านบาท
- พันธบัตรเงินกู้เพื่อพัฒนาการศึกษาโรงเรียนมัธยมแบบประสม	7.6	ล้านบาท
- พันธบัตรเงินกู้เพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา	7.9	ล้านบาท

2. มูลค่าตราสารหนี้แยกตามกลุ่มผู้ถือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2547

กลุ่มผู้ถือ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
ธนาคารแห่งประเทศไทย	107,747.3
ธนาคารพาณิชย์	595,824.3
บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ บริษัทหลักทรัพย์	23,370.2
ธนาคารออมสิน	188,711.7
กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน	465,000.0
อื่น ๆ	1,161,171.0
รวม	2,541,824.5

3. การรับฝากพันธบัตรเพื่อ Repurchase ที่หน้าเคาน์เตอร์ คงเหลือจำนวน 635,466.5 ล้านบาท

4. การโอนกรรมสิทธิ์ตราสารหนี้ในปี 2547 มีจำนวน 41,911,067.8 ล้านบาท

5. การเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมในการจัดการตราสารหนี้

ประเภทตราสารหนี้	รุ่น	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
พันธบัตรรัฐบาล	114	117.9
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	273	11.6
พันธบัตรกองทุนเพื่อการฟื้นฟู ที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน	2	1.2
หุ้นกู้	3	0.1
ตั๋วเงินคลัง	134	52.8
รวม	526	183.6

ง. นโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

1. งานด้านนโยบายสถาบันการเงิน

1.1 การขยายการประกอบธุรกิจ

1.1.1 อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจาก ธปท. ก่อน

1.1.2 อนุญาตเป็นการทั่วไปให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้เข้าซื้อและให้เช่าแบบลีสซิ่ง โดยทรัพย์สินที่ธนาคารพาณิชย์สามารถให้เข้าซื้อและให้เช่าแบบลีสซิ่งต้องเป็นสิ่งหามทรัพย์ และการให้เช่าทรัพย์สินแบบลีสซิ่งต้องเป็นไปในลักษณะของสัญญาเช่าการเงิน ทั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์อาจประกอบธุรกิจให้เช่าในลักษณะที่เป็นการขายและเช่ากลับคืนได้ โดยผู้ขายและเช่ากลับคืนต้องเป็นนิติบุคคล และทรัพย์สินต้องไม่เป็นรถยนต์นั่งส่วนบุคคล

1.1.3 ขยายขอบเขตคู่สัญญาและประเภทตราสารในการประกอบธุรกรรม Private Repo ให้ธนาคารพาณิชย์สามารถกู้และให้กู้ยืมเงินสกุลต่างประเทศกับสถาบันการเงินที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศและนิติบุคคลหรือบุคคลที่ไม่ได้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย และสามารถกู้ยืมเงินบาทจากนิติบุคคลทุกประเภทที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย สถาบันการเงินระหว่างประเทศ รัฐบาลหรือสถาบันการเงินของรัฐบาลต่างประเทศที่ออกตราสารหนี้สกุลเงินบาทตามที่กระทรวงการคลังกำหนด รวมทั้งเพิ่มประเภทตราสารในการทำธุรกรรม Private Repo เช่น ตราสารหนี้สกุลเงินบาทของสถาบันการเงินระหว่างประเทศ รัฐบาลหรือสถาบันการเงินของรัฐบาลต่างประเทศตามที่กระทรวงการคลังกำหนด พันธบัตรรัฐบาลสกุลเงินตราต่างประเทศ และตราสารหนี้ที่ได้รับการจัดอันดับในระดับที่สูงกว่า BBB หรือเทียบเท่าขึ้นไป

1.1.4 ปรับปรุงหลักเกณฑ์เงื่อนไขในการอนุญาตให้บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์นำสิ่งหามทรัพย์ออกให้เช่าเพื่อให้เกิดความคล่องตัว ลดภาระของบริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์

1.1.5 อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ให้บริการดำเนินงานสนับสนุนแก่บุคคลอื่น ดังต่อไปนี้ (1) สถาบันการเงินอื่น (2) บริษัทแม่ บริษัทลูก และบริษัทร่วมของสถาบันการเงินอื่น ที่ประกอบธุรกิจทางการเงินหรือประกอบธุรกิจที่เป็นงานสนับสนุน (3) สถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น (4) ธปท.

1.1.6 อนุญาตเป็นการทั่วไปให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจแฟกเตอริง โดยธนาคารพาณิชย์ที่จะประกอบธุรกิจดังกล่าวต้องมีความพร้อมในด้านระบบงานและบุคลากรที่มีความสามารถเพียงพอที่จะรองรับการประกอบธุรกิจ ตลอดจนต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแลต่าง ๆ ที่ ธปท. กำหนดและให้ความร่วมมือกับทางการในการปฏิบัติตามนโยบายสถาบันการเงิน 1 รูปแบบ (One Presence) ของแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

1.1.7 อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมอนุพันธ์ด้าน Commodity ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาสินค้า โดยในระหว่างที่ ธปท. ยังมีได้ออกหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงจากการทำธุรกรรมด้าน Commodity ธนาคารพาณิชย์จะต้องป้องกันความเสี่ยงดังกล่าวแบบ Back to back หรือทำสัญญาอนุพันธ์ด้าน Commodity ประเภทอื่นเพื่อให้ธนาคารพาณิชย์นั้น สามารถป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาสินค้าได้อย่างสมบูรณ์ทันที

1.1.8 อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรม Credit Derivatives ที่อ้างอิงกลุ่มของสินทรัพย์ อันได้แก่ First to Default Swaps First to Default Notes/Deposits Proportionate CDS และ Proportionate CLN/CLD โดยกำหนดให้ทำธุรกรรมดังกล่าวเพื่อป้องกันความเสี่ยงหรือเพื่อการลงทุนพร้อมทั้งกำหนดกรอบการทำธุรกรรมในเรื่องคู่สัญญาและสกุลเงิน ข้อกำหนดเกี่ยวกับระบบการบริหารความเสี่ยง ตลอดจนการกำกับดูแลเกี่ยวกับการดำรงเงินกองทุนและการนับลูกหนี้รายใหญ่

1.1.9 ขยายขอบเขตการทำธุรกรรมเงินฝากหรือเงินกู้ยืมที่มีอนุพันธ์ทางการเงินแฝงให้ครอบคลุมการทำธุรกรรมเงินฝากหรือเงินกู้ยืมที่มีอนุพันธ์ทางการเงินแฝงที่อ้างอิงตัวแปรดัชนีทางการเงินตามคุณสมบัติที่กำหนดหรือกลุ่มของตัวแปร รวมทั้งการทำธุรกรรมเงินฝากหรือเงินกู้ยืมที่มีอนุพันธ์ทางการเงินแฝง ซึ่งให้สิทธิผู้รับฝากเงิน/ผู้กู้ยืมเงินในการขายหรือแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ หรือให้สิทธิผู้ฝากเงิน/ผู้ให้กู้ยืมเงินในการซื้อหรือแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศตามสกุลเงินและอัตราที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า ทั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแลที่ ธปท. กำหนด และจัดส่งรายงานการทำธุรกรรมเงินฝากหรือเงินกู้ยืมที่มีอนุพันธ์ทางการเงินแฝงมายัง ธปท. เป็นประจำทุกเดือน โดย ธปท. ขอสงวนสิทธิ์ในการจำกัดปริมาณการทำธุรกรรมตามความเหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการติดตามดูแลและจำกัดผลกระทบ

1.1.10 อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ลงทุนในตราสาร Collateralized Debt Obligation (CDO) ตามกรอบการทำธุรกรรมตามที่กำหนดไว้ โดยธนาคารพาณิชย์ที่ลงทุนในตราสาร CDO จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดีและมีระบบบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมสอดคล้องกับการทำธุรกรรม นอกจากนี้ จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุน และหลักเกณฑ์การกำกับดูแลลูกหนี้รายใหญ่ รวมทั้งรายงานการลงทุนในตราสารจากธุรกรรม CDO ตามที่ ธปท. กำหนด

1.1.11 การส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ธปท. ให้การสนับสนุนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดยการขยายระยะเวลาการให้สิทธิประโยชน์ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการผ่อนผันมาตรการการกำกับสถาบันการเงินออกไปอีก 1 ปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธ.ค.2547 ดังนี้

(1) การอนุญาตให้สถาบันการเงินซื้อหรือมีหุ้นในบริษัทจำกัดเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดสำหรับหุ้นที่ได้รับมาอันเนื่องมาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

(2) การอนุญาตให้สถาบันการเงินประกอบธุรกิจให้เช่าซื้อและให้เช่าแบบลีสซิ่งสำหรับทรัพย์สินที่ได้รับมาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

(3) การขยายระยะเวลาการถือครองอสังหาริมทรัพย์หรือการขายเกินกว่าระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดสำหรับอสังหาริมทรัพย์หรือการขายที่รับโอนมาตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2540 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2547

1.2 การกำกับสถาบันการเงิน

1.2.1 การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตเงินอิเล็กทรอนิกส์สำหรับผู้ประกอบการที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Non-Bank)

ธปท. ได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตเงินอิเล็กทรอนิกส์สำหรับผู้ประกอบการที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการบริหารเงินที่ได้รับล่วงหน้าจากผู้บริโภค การกำหนดค่าธรรมเนียม การตรวจสอบและการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับการใช้บัตรเครดิตเงินอิเล็กทรอนิกส์ การแลกเปลี่ยนมูลค่าบัตรเครดิตเงินอิเล็กทรอนิกส์เป็นเงินสด การปฏิบัติและจัดการเกี่ยวกับข้อมูลผู้บริโภค การปฏิบัติเมื่อมีข้อร้องเรียน รวมทั้งการจัดทำบัญชีและการรายงาน

1.2.2 การปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง

ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง ตามประกาศ ธปท. เรื่อง การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง ดังนี้

(1) เปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของสินทรัพย์สภาพคล่อง โดยลดเงินฝากที่ ธปท. ที่ต้องดำรงเหลือร้อยละ 0.8 และให้ดำรงเงินสดที่ศูนย์เงินสดกลางธนาคารพาณิชย์เฉลี่ยแล้วไม่ต่ำกว่าร้อยละ 0.2 แทน สำหรับธนาคารพาณิชย์ที่ไม่มีเงินสดที่ศูนย์เงินสดกลางก็ให้ดำรงเงินฝากที่ ธปท. เท่ากับร้อยละ 1 ตามเดิม

(2) แกไขฐานในการคำนวณสินทรัพย์สภาพคล่อง ให้รวมถึงการทำธุรกรรมในรูปเงินกู้ยืมที่มีอนุพันธ์ทางการเงินแฝง

(3) กำหนดให้กิจการวิเทศนกิจเพื่อการให้กู้ยืมในต่างประเทศต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องสำหรับยอดรวมเงินฝาก เงินกู้ยืมระยะสั้นจากต่างประเทศ และเงินกู้ยืมที่มีอนุพันธ์ทางการเงินแฝงในแนวทางเดียวกันกับธนาคารพาณิชย์และกิจการวิเทศนกิจเพื่อการให้กู้ยืมในประเทศ

1.2.3 ปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการแปลงค่าและการรับรู้กำไรขาดทุนจากฐานะเงินตราต่างประเทศและการประเมินมูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์ทางการเงิน โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

(1) ฐานะเงินตราต่างประเทศทันที ให้ธนาคารพาณิชย์ทำการแปลงค่ารายการสินทรัพย์และหนี้สินสกุลเงินต่างประเทศทุกรายการ โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนอ้างอิงตามที่ ธปท. ประกาศในช่วงเย็นของวันสิ้นเดือน นั้น ๆ

(2) ฐานะเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า ให้ธนาคารพาณิชย์ใช้อัตราแลกเปลี่ยนสัญญาซื้อขายล่วงหน้าสำหรับระยะเวลาคงเหลือของฐานะ/สัญญา ดังกล่าวในการประเมินมูลค่าของฐานะเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า โดยจะคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบันหรือไม่ก็ได้

(3) ตราสารอนุพันธ์ทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับเงินตราต่างประเทศ ยกเว้นที่กล่าวใน (2) ให้ธนาคารพาณิชย์ประเมินหามูลค่ายุติธรรมของตราสารดังกล่าวโดยใช้วิธีใดวิธีหนึ่งดังนี้

ก. ใช้ราคาตราสารอนุพันธ์ทางการเงินประเภทเดียวกัน คุณลักษณะเหมือนกัน สกุลเงินเดียวกัน และมีอายุสัญญาเท่ากับระยะเวลาคงเหลือของตราสารที่ถืออยู่ที่เผยแพร่โดยแหล่งข้อมูลที่นำเชื่อถือได้เช่น Bloomberg หรือ Reuters หรือ

ข. ใช้ราคาที่คุณค่าเสนอสำหรับตราสารอนุพันธ์ทางการเงินประเภทเดียวกัน คุณลักษณะเหมือนกัน สกุลเงินเดียวกัน และมีอายุสัญญาเท่ากับระยะเวลาคงเหลือของตราสารที่ถืออยู่ หรือ

ค. ใช้ราคาที่คุณค่าจาก Model ที่นำเชื่อถือ โดย Model ดังกล่าวต้องมีการคำนวณที่สอดคล้องกับหลักวิชาการและได้รับการตรวจสอบความถูกต้องโดยผู้เชี่ยวชาญอิสระ รวมทั้ง Parameters ที่ใช้ต้องสอดคล้องกับข้อมูลในตลาดที่มีการซื้อขายคล่องและเป็นที่ยอมรับต่อสาธารณชน

(4) ผลกำไรหรือขาดทุนจากการแปลงค่าฐานะเงินตราต่างประเทศ หรือจากตราสารอนุพันธ์ทางการเงินที่คำนวณได้ตาม (1) - (3) ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีไทย หรือแนวปฏิบัติทางการบัญชีไทย หรือมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ หรือมาตรฐานการบัญชีของต่างประเทศซึ่งได้รับการยอมรับในระดับสากล

1.2.4 นโยบายการกำกับดูแลความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคาร

เพื่อให้สถาบันการเงินใช้เป็นแนวทางในการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคาร และดูแลเงินกองทุนให้เหมาะสมกับระดับความเสี่ยงให้สอดคล้องกับขอบเขต ปริมาณ และความซับซ้อนของธุรกรรมของสถาบันการเงิน ธปท. จึงได้ออกนโยบายการกำกับดูแลความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคารของสถาบันการเงินและแบบรายงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2547 ให้ธนาคารพาณิชย์ (ไม่รวมกิจการวิเทศนกิจ) บริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ถือปฏิบัติ โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

(1) บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถาบันการเงินและผู้บริหารระดับสูง

ก. อนุมัติกลยุทธ์ทางธุรกิจและนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย และมอบหมายให้ผู้บริหารระดับสูงดูแลให้มีการประเมิน ควบคุม ติดตามและรายงานความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

ข. ติดตามดูแลให้ระบบการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยมีความเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงและธุรกรรม รวมถึงการกำหนดเพดานความเสี่ยง นโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อควบคุมความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

ค. จัดให้มีคณะกรรมการหรือบุคลากรรับผิดชอบต่อการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย รวมทั้งกำหนดให้มีการแบ่งแยกหน้าที่ ความรับผิดชอบ และขั้นตอนการปฏิบัติงานของหน่วยงานบริหารความเสี่ยง

(2) กำหนดนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยรวมทั้งการดำเนินธุรกรรมหรือผลิตภัณฑ์ใหม่เป็นลายลักษณ์อักษรให้มีการสื่อสารและปฏิบัติตามอย่างทั่วถึง

(3) แนวทางการประเมิน ควบคุม และติดตามความเสี่ยงอัตราดอกเบี้ย โดยประเมินผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยต่อรายได้ (Earning) และ/หรือต่อมูลค่าทางเศรษฐกิจ (Economic Value of Equity) ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับขอบเขต ปริมาณ และความซับซ้อนของธุรกรรม รวมถึงกำหนดเพดานความเสี่ยงและแนวปฏิบัติอื่นในการควบคุมความเสี่ยง รวมทั้งประเมินความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยภายใต้ภาวะวิกฤติได้ (Stress Testing) และจัดให้มีระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องพอสำหรับการประเมิน ควบคุม ติดตาม และรายงานระดับความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

(4) ระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยที่เป็นอิสระและเหมาะสม รวมทั้งจัดให้มีการสอบทานระบบดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ

(5) แนวทางการดูแลเงินกองทุนให้เหมาะสมกับระดับความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคารของสถาบันการเงิน

(6) การจัดทำและจัดส่งข้อมูลการรายงานการประเมินความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคารให้เป็นไปตามแนวทางที่ ธปท. กำหนด

ทั้งนี้ ให้สถาบันการเงินเริ่มถือปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2549 เป็นต้นไป และเริ่มจัดทำและจัดส่งข้อมูลตามแบบรายงานที่ ธปท. กำหนดตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2549 เป็นต้นไป

1.2.5 การปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรอง

ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรอง โดยมีสาระสำคัญ คือ ปรับปรุงหลักเกณฑ์การกันเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญของธนาคารพาณิชย์ กรณีที่ธนาคารพาณิชย์ยังไม่ได้ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้หรือฟ้องร้องดำเนินคดีทางกฎหมาย โดยให้ธนาคารพาณิชย์กันเงินสำรองเพิ่มสำหรับยอดคงค้างหลังหักเงินสำรองที่ธนาคารพาณิชย์ได้กันไว้แล้ว ซึ่งอัตราส่วนการกันเงินสำรองขึ้นอยู่กับระยะเวลาการค้างชำระหนี้

1.2.6 การชักชวนความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การตัดลูกหนี้ออกจากบัญชีตามหลักเกณฑ์การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรอง เพื่อให้สถาบันการเงินมีความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การตัดลูกหนี้ออกจากบัญชี หากสถาบันการเงินประสงค์จะใช้เกณฑ์การจัดชั้น การกันเงินสำรอง และการตัดลูกหนี้ออกจากบัญชีที่เข้มงวดกว่าที่ ธปท. กำหนด ให้สามารถกระทำได้ ทั้งนี้ สถาบันการเงินควรดำเนินการตามขั้นตอนที่ ธปท. กำหนดเพื่อประโยชน์ในการควบคุมและเพื่อป้องกันการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

1.2.7 การปรับปรุงหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจบัตรเครดิต

ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจบัตรเครดิต โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2547 เป็นต้นไป โดยมีสาระสำคัญดังนี้

(1) คำจำกัดความของบัตรเครดิต และคุณสมบัติของผู้ถือบัตรเครดิต

กำหนดคำจำกัดความของบัตรหลักและบัตรเสริม และกำหนดคุณสมบัติของผู้ถือบัตรแต่ละประเภทให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

(2) การชำระหนี้และการติดตามทวงถามให้ชำระหนี้

ก. เพิ่มอัตราการผ่อนชำระหนี้ขั้นต่ำ จากเดิมที่กำหนดไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของยอดคงค้าง ทั้งสิ้นเป็นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของยอดคงค้างทั้งสิ้น โดยให้ถือปฏิบัติสำหรับผู้ถือบัตรรายใหม่ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2547 และผู้ถือบัตรรายเก่าตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2550 เป็นต้นไป

ข. ให้ยกเลิกการใช้บัตรเครดิตกรณีผู้ถือบัตรมีการผิดนัดชำระหนี้เกินกว่า 3 เดือน นับแต่วันครบกำหนดชำระ

(3) การเปลี่ยนประเภทหนี้

กำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตต้องดำเนินการตามเงื่อนไขที่กำหนด กรณีมีการโอนหนี้บัตรเครดิต หรือเปลี่ยนประเภทหนี้บัตรเครดิตไปเป็นหนี้ประเภทอื่น

(4) การปฏิบัติและการจัดการเกี่ยวกับข้อมูลผู้ถือบัตรหรือผู้บริโภค

กำหนดวงเงินที่จะให้แก่ผู้ถือบัตรแต่ละรายต้องไม่เกิน 5 เท่าของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน หรือกระแสเงินสดหมุนเวียนในบัญชีเงินฝาก โดยในกรณีผู้ถือบัตรรายเก่าให้ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2548 เป็นต้นไป

(5) การบริหารความเสี่ยงของธุรกิจบัตรเครดิต

กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตต้องจัดให้มีระเบียบ หรือพิธีปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ หรือระบุในสัญญาการแต่งตั้งตัวแทนเพื่อกระทำการผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตในเรื่องการติดต่อหาผู้ถือบัตรรายใหม่ หรือติดต่อผู้ถือบัตรรายเก่าเพื่อเสนอสินเชื่อประเภทใหม่

1.2.8 การปรับปรุงหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อแก่หรือลงทุนในกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง และการให้สินเชื่อแก่ผู้ถือหุ้นของธนาคารพาณิชย์

รพท. ได้ปรับปรุงประกาศ รพท. เรื่อง การให้สินเชื่อแก่หรือลงทุนในกิจการที่มีผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง และการให้สินเชื่อแก่ผู้ถือหุ้นโดยเพิ่มข้อยกเว้นให้การให้สินเชื่อแก่ หรือลงทุนในกิจการที่กระทรวงการคลัง มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง และการให้สินเชื่อ หรือลงทุนในกองทุนรวมที่จัดตั้งโดยส่วนราชการไม่ต้องถูกบังคับตามประกาศฉบับนี้

1.2.9 การปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนปฏิบัติในเรื่อง ดอกเบี้ยและส่วนลด

- ยกเลิกการกำหนดเพดานอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ยืมโดย รพท. และให้ธนาคารพาณิชย์ และบริษัทเงินทุนประกาศกำหนดเอง ซึ่งต้องประกาศอัตราดอกเบี้ยและเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องด้วย

- ให้ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนประกาศกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อและเงินให้กู้ยืม สูงสุดที่จะเรียกจากลูกค้า จำแนกตามลูกค้าและสินเชื่อแต่ละประเภท และเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้ ประกาศเพดานอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ และเงินให้กู้ยืมสูงสุดสำหรับกรณีที่ลูกค้าปฏิบัติผิดเงื่อนไข โดยรวมค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติผิดเงื่อนไข และให้เรียกเก็บได้ไม่เกินอัตราที่ประกาศ

- ให้ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนจัดเก็บต้นฉบับของประกาศอัตราดอกเบี้ยทั้งด้านเงินฝากและเงินให้สินเชื่อ เงินกู้ยืมและเงินให้กู้ยืม เพื่อจัดให้แก่ลูกค้าหรือศาลตามที่ร้องขอเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 10 ปี และส่งสำเนาประกาศดังกล่าวให้ ธปท. ทราบภายใน 3 วันนับแต่วันที่ออกประกาศหรือประกาศเปลี่ยนแปลง

1.2.10 ปรับปรุงหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์และภาระผูกพันของสถาบันการเงิน เพื่อรองรับสินทรัพย์เสี่ยงประเภทเงินลงทุนในหน่วยลงทุนของกองทุนวายุภักษ์หนึ่ง และหน่วยลงทุนอื่นที่มีลักษณะเดียวกัน โดยกำหนดน้ำหนักความเสี่ยงเท่ากับ 0.2

1.2.11 ปรับปรุงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีภาษีเงินได้รอการตัด (Deferred tax accounting) และการนับเงินกองทุน โดยให้ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนที่ใช้วิธีการบันทึกบัญชีภาษีเงินได้รอการตัด หักบัญชีสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดออกจากกำไรสะสมที่นับเป็นเงินกองทุน สำหรับกรณีสาขาธนาคารต่างประเทศจะส่งกำไรออกไปให้สำนักงานใหญ่ได้เฉพาะจากยอดกำไรคงเหลือหลังหักสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัด

1.2.12 ธปท. ได้ออกหนังสือเวียนกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับรู้รายได้จากการขายทรัพย์สินสินรอกการขาย ของธนาคารพาณิชย์ และบริษัทบริหารสินทรัพย์ โดยกำหนดเกณฑ์เกี่ยวกับการรับรู้รายได้จากการขายทรัพย์สินสินรอกการขายให้กับบุคคลทั่วไป บริษัทในเครือ ผู้บริหารระดับสูง ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกรรมการหรือผู้บริหารระดับสูง และผู้ถือหุ้นรายใหญ่

1.2.13 กำหนดให้ บริษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงินเป็นสถาบันการเงินตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. 2541 เพื่อให้บริษัทบริหารสินทรัพย์สามารถรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพจากบริษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน มาบริหารต่อไปได้

1.2.14 ปรับปรุงแบบรายงานแสดงสถานะลูกหนี้ด้วยคุณภาพที่รับซื้อหรือรับโอน (บปส. 4) ที่กำหนดให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ยื่นต่อ ธปท.

1.2.15 ออกประกาศห้ามธนาคารพาณิชย์แต่งตั้งหรือมีกรรมการที่เป็นผู้บริหารและผู้บริหารระดับสูงซึ่งมีลักษณะต้องห้ามตามประกาศจำนวน 8 ข้อ ซึ่งหากธนาคารพาณิชย์มีข้อสงสัยก็ให้สามารถหารือ ธปท. ก่อนการแต่งตั้งได้ ทั้งนี้ หาก ธปท. เห็นว่าบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งมีลักษณะต้องห้ามตามประกาศ ธปท. มีอำนาจสั่งการหรือกำหนดเงื่อนไขใดๆ ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามได้

1.2.16 การเตรียมการเพื่อรองรับ New Basel Capital Accord (Basel II)

ธปท. ได้ดำเนินการเพื่อเตรียมการนำหลักเกณฑ์การกำกับเงินกองทุนตาม New Basel Capital Accord หรือ Basel II มาบังคับใช้ที่สำคัญ ๆ คือ

(1) การออกร่างหลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเพียงพอเงินกองทุนใหม่ตาม Basel II (Consultative paper) เพื่อสอบถามความเห็นจากสถาบันการเงิน โดย ธปท. จะบังคับใช้หลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนใหม่ในสิ้นปี 2551 และให้อิสระแก่สถาบันการเงินเลือกวิธีการคำนวณเงินกองทุนขั้นต่ำตามความพร้อมของตนเอง

(2) การออกแบบสอบถามและหารือเป็นรายสถาบันการเงินในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - เดือนมีนาคม 2547 เพื่อติดตามความคืบหน้าในการเตรียมการรองรับการบังคับใช้ Basel II ของสถาบันการเงิน

(3) การเสริมสร้างความรู้โดยจัดการฝึกอบรมให้แก่บุคลากรภายในเพื่อเตรียมความพร้อมในการบังคับใช้ Basel II

2. การสนับสนุนการกำกับดูแลสถาบันการเงิน

2.1 การส่งเสริมการกำกับความเสี่ยง

2.1.1 การกำหนดแนวทางป้องกันการทุจริตโดยการใช้เครื่องบันทึกข้อมูลในแถบแม่เหล็ก (Skimmer) ดึงข้อมูลบัตรลูกค้ายกจากเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการฝากและถอนเงิน (เครื่อง ATM) เพื่อทำบัตรปลอม

ชปท. ได้จัดทำแนวทางป้องกันการทุจริตโดยการใช้เครื่องบันทึกข้อมูลในแถบแม่เหล็ก (Skimmer) ดึงข้อมูลบัตรลูกค้ายกจากเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการฝากและถอนเงิน (เครื่อง ATM) เพื่อทำบัตรปลอม เพื่อให้สถาบันการเงินที่มีการให้บริการผ่านเครื่อง ATM ตระหนักถึงปัญหาการทุจริตที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เพิ่มความระมัดระวังในการให้บริการรวมทั้งจัดให้มีมาตรการป้องกันการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นเพื่อให้การให้บริการผ่านเครื่อง ATM มีความปลอดภัยต่อลูกค้าผู้ใช้บริการลดผลกระทบและความเสียหายต่อธุรกิจของสถาบันการเงิน และเป็นการรักษาความเชื่อมั่นของลูกค้าในการใช้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันการเงิน

2.1.2 นำส่งตารางตัวอย่างการเก็บข้อมูลความเสียหายจากความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ และแนวนโยบายในการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์ตระหนักถึงความสำคัญ ผลักดันให้เกิดการวางนโยบาย และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการเก็บข้อมูลและเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการขององค์กร

2.2 แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

ชปท. ร่วมกับกระทรวงการคลังจัดทำแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน เพื่อปรับปรุงให้ระบบสถาบันการเงินมีประสิทธิภาพและเสถียรภาพ มีการแข่งขันของผู้ให้บริการ มีการกระจายบริการทางการเงินสู่ประชาชนที่มีศักยภาพอย่างทั่วถึง รวมทั้งให้ผู้บริโภคได้รับความคุ้มครอง และเป็นธรรมจากการใช้บริการทางการเงิน ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเกี่ยวกับแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินแล้ว เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2547 และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคำขออนุญาตจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (กพพ.) โดยมีผู้ว่าฯ ชปท. เป็นประธาน เพื่อพิจารณาหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย สาขาธนาคารต่างประเทศ และธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ (Subsidiary) รวมทั้งพิจารณาคำขออนุญาตจัดตั้งสถาบันการเงินดังกล่าว และคำขออนุญาตดำเนินการตามนโยบายสถาบันการเงิน 1 รูปแบบ (One Presence) เพื่อเสนอผลการพิจารณาต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

มาตรการในแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินประกอบด้วยมาตรการส่งเสริมประสิทธิภาพระบบสถาบันการเงิน มาตรการในการส่งเสริมการให้บริการทางการเงินอย่างทั่วถึง และมาตรการดูแลผู้บริโภค

2.2.1 มาตรการส่งเสริมประสิทธิภาพระบบสถาบันการเงิน

ชปท. เปิดโอกาสให้สถาบันการเงินที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดยื่นคำขออนุญาตประกอบการธนาคารพาณิชย์ ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย สาขาธนาคารต่างประเทศ และธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ โดย ชปท. ได้ออกประกาศและหนังสือเวียนถึงสถาบันการเงิน เพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตจัดตั้งสถาบันการเงินตามรูปแบบทั้ง 4 ดังกล่าวข้างต้น และหนังสือเวียนถึงสถาบันการเงินเพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการตามนโยบายสถาบันสถาบันการเงิน 1 รูปแบบ

สถาบันการเงินที่ประสงค์จะยื่นคำขออนุญาตจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย สาขาธนาคารต่างประเทศ หรือธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ สามารถยื่นคำขออนุญาตได้ภายใน 6 เดือน นับแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2547 โดย กพพ. ได้พิจารณาคำขออนุญาตดังกล่าวเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังภายใน 3 เดือนนับแต่วันที่เอกสารครบถ้วน (ภายในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2547) เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเสร็จภายใน 2 เดือน (ภายในวันที่ 31 มกราคม 2548) ซึ่ง กพพ. ได้เสนอผลการพิจารณาต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแล้ว

ทั้งนี้ ธปท. ได้เสนอให้กระทรวงการคลังพิจารณาดำเนินการในเรื่องมาตรการภาษีและค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการควบรวมกิจการตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน และมาตรการยกเลิกสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรของกิจการวิเทศธนกิจซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแล้ว เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2547 เพื่อให้สถาบันการเงินสามารถควบรวมได้ตามแผนที่เสนอ พร้อมทั้งดำเนินการในส่วนของการผ่อนปรนกฎเกณฑ์ที่ขัดขวางการพัฒนาประสิทธิภาพของสถาบันการเงินอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การผ่อนปรนหลักเกณฑ์การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ที่ต้องการเปิดสาขาในเขตที่มีธนาคารพาณิชย์หนาแน่นกระจายการเปิดสาขาไปยังเขตอำเภอรอบนอก และการผ่อนปรนเงื่อนไขที่กำหนดให้สาขาธนาคารพาณิชย์ในภูมิภาคต้องให้สินเชื่อในภูมิภาคนั้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ของเงินฝาก

2.2.2 มาตรการส่งเสริมการให้บริการทางการเงินอย่างทั่วถึง

กระทรวงการคลังแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมบริการทางการเงินระดับฐานราก โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธาน และคณะกรรมการประกอบด้วยผู้ว่าราชการ ธปท. รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดนโยบายในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรการเงินชุมชน เพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการทางการเงินระดับฐานราก และก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยจะจัดทำร่างแผนแม่บทในการส่งเสริมบริการทางการเงินระดับฐานราก เพื่อกำหนดนโยบายในการส่งเสริมให้องค์กรการเงินฐานรากเป็นเครื่องมือพัฒนาขีดความสามารถของชุมชน รวมทั้งจะพิจารณามอบหมายหน่วยงานที่เหมาะสมทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางเพื่อพัฒนาองค์กรการเงินชุมชนประเภทต่างๆ ต่อไป นอกจากนี้ ธปท. ได้จัดทำโครงการนำร่องร่วมกับธนาคารพาณิชย์ที่สนใจเข้าร่วมโครงการ เพื่อปรับปรุงรูปแบบบริการทางการเงิน และการให้บริการให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้มีรายได้น้อย

2.2.3 มาตรการดูแลผู้บริโภค

ธปท. มีนโยบายส่งเสริมมาตรการเพื่อดูแลผู้บริโภคอย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริมให้สถาบันการเงินมีกระบวนการรับข้อร้องเรียนของผู้บริโภคอย่างชัดเจน มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส รวมทั้งการนำระบบประกันเงินฝาก (Deposit Insurance Scheme) มาใช้ในประเทศไทยในช่วงระยะเวลาที่เหมาะสม

2.3 การเตรียมความพร้อมเข้ารับการประเมินตามโครงการ ROSCs

คณะทำงานเตรียมความพร้อมเข้ารับการประเมินตามโครงการ ROSCs (Report on the Observance of Standards and Codes) ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ Data Dissemination, Fiscal Transparency, Monetary and Financial Policy Transparency, Banking Supervision, Insurance Supervision Payment System และ Anti-money Laundering and Combating the Financing Terrorism ที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการระดับ Corporate Governance ด้านธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทประกันภัยตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทภิบาลแห่งชาติ ได้กำหนดและดำเนินแผนงานการเตรียมความพร้อมของประเทศไทยเพื่อเข้ารับการประเมินอย่างต่อเนื่อง โดยคณะทำงานเตรียมความพร้อมจะดำเนินการตามแผนงานและประเมินความพร้อม ก่อนตัดสินใจเข้าร่วมการประเมินตามโครงการ ROSCs ภายในปี 2548

จ. การกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน

1. นโยบายในการกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน

ชปท. มีหน้าที่กำกับตรวจสอบ และแก้ไขปัญหาของสถาบันการเงินอย่างต่อเนื่อง โดยกำกับตรวจสอบตามแนวทางความเสี่ยง (Risk Based Supervision) โดยจัดให้ผู้ตรวจสอบออกตรวจสอบ รวมทั้งวิเคราะห์ติดตามฐานะผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินแต่ละแห่งอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง เพื่อจะได้กำหนดมาตรการแก้ไขได้ทันที่ทั้งที่ เมื่อมีสัญญาณว่าสถาบันการเงินใดเริ่มมีปัญหา

ชปท. มีนโยบายออกตรวจสอบ ณ ที่ทำการธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศ สาขาธนาคารต่างประเทศ บริษัทเงินทุน บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ สถาบันการเงินพิเศษของรัฐ^{1/} และบริษัทบริหารสินทรัพย์ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง สำหรับสาขาธนาคารต่างประเทศที่มีการจัดระดับโดยรวมอยู่ในระดับดีหรือค่อนข้างดี จะตรวจสอบปีเว้นปี

2. การตรวจสอบสถาบันการเงิน

2.1 การตรวจสอบฐานะ ผลการดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยง

ชปท. จะดำเนินการตรวจสอบฐานะ ผลการดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ โดยประเมินระดับความเสี่ยงและคุณภาพการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงิน 5 ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ด้านเครดิต ด้านตลาด ด้านสภาพคล่องและด้านปฏิบัติการ เพื่อประเมินผลกระทบต่อฐานะและผลการดำเนินงานในอนาคตของสถาบันการเงิน รวมถึงตรวจสอบความเพียงพอของเงินกองทุน การปฏิบัติตามกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ที่ ชปท. กำหนด

ในปี 2547 ชปท. มุ่งเน้นการตรวจสอบความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ และความเสี่ยงด้านเครดิต เนื่องจากสถาบันการเงินมีการขยายสินเชื่อเพิ่มขึ้นมากเมื่อเทียบกับปีก่อน โดยในการตรวจสอบได้ให้ความสำคัญกับการประเมินระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล การกำหนดกลยุทธ์ นโยบายและกระบวนการอนุมัติสินเชื่อ และการประเมินความเพียงพอของการกันเงินสำรองตามคุณภาพที่แท้จริงของลูกหนี้ เพื่อให้สถาบันการเงินมีการกันเงินสำรองอยู่ในระดับมาตรฐานสากล

ชปท. ตรวจสอบสถาบันการเงินพิเศษของรัฐตามที่กระทรวงการคลังมอบหมาย โดยมุ่งเน้นตรวจสอบฐานะ ผลการดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยงเช่นเดียวกันแล้วแจ้งผลการตรวจสอบให้กระทรวงการคลังพิจารณา ดำเนินการตามที่เห็นสมควร สำหรับการตรวจสอบบริษัทบริหารสินทรัพย์ จะเน้นตรวจสอบเพื่อติดตามการบริหารจัดการสินทรัพย์ที่บริษัทรับซื้อหรือรับโอนมา

ในปี 2547 ชปท. ได้ตรวจสอบสถาบันการเงินรวม 43 แห่ง ผลการตรวจสอบปรากฏว่า ได้จัดระดับสถาบันการเงินส่วนใหญ่ไว้ในระดับพอใช้ สถาบันการเงินมีการกันเงินสำรองในระดับสูง ส่วนใหญ่ดำเนินงานมีผลกำไร และทุกแห่งดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์และภาระผูกพันได้ตามที่กฎหมายกำหนด สำหรับการตรวจสอบบริษัทบริหารสินทรัพย์พบว่าส่วนใหญ่สามารถแก้ไขหนี้ด้วยคุณภาพโดยการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ตามเป้าหมาย

1/ สถาบันการเงินพิเศษของรัฐประกอบด้วย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย บริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม บริษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน บริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย

ตารางที่ 15 : จำนวนสถาบันการเงินที่ ธปท. ตรวจสอบในปี 2547

สถาบันการเงิน	จำนวนสถาบันการเงินที่ตรวจสอบ
ธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศ	10*
สาขาธนาคารต่างประเทศ	12
สถาบันการเงินพิเศษของรัฐ	10
บริษัทบริหารสินทรัพย์	11
รวม	43

สำหรับสถาบันการเงินที่ได้รับการจัดระดับต่ำกว่าพอใช้ ธปท. ได้สั่งการให้ปรับปรุงแก้ไขฐานะ การดำเนินงาน และระบบการบริหารความเสี่ยงให้ได้ภายในเวลาที่กำหนด แล้วรายงานผลการปรับปรุงแก้ไขให้ ธปท. ทราบ เช่น การสั่งการให้สถาบันการเงินจัดชั้นลูกหนี้ที่เข้าข่ายเป็นหนี้ด้อยคุณภาพและกันเงินสำรองเพื่อรองรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น การสั่งการให้ปรับปรุงกระบวนการวิเคราะห์ อนุมัติสินเชื่อ นอกจากนี้ ธปท. ยังได้ให้ความสำคัญกับจรรยาบรรณของผู้บริหารสถาบันการเงิน โดยได้กำหนดคุณสมบัติกรรมการที่เป็นผู้บริหาร และผู้บริหารระดับสูงของธนาคารพาณิชย์ เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลในระบบธนาคารพาณิชย์

2.2 การตรวจสอบสถาบันการเงินตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

ธปท. ได้ตรวจสอบบริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ที่ยื่นคำขอจัดตั้งเป็นธนาคารพาณิชย์ หรือธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย รวมทั้งสาขาธนาคารต่างประเทศและกิจการวิเทศธุรกิจที่ยื่นคำขอปรับสถานะตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน จำนวน 16 แห่ง โดยการตรวจสอบมุ่งเน้นการประเมินคุณภาพการจัดการตามหลักธรรมาภิบาลในอดีตและแผนการดำเนินธุรกิจในอนาคต เพียงถึงปัจจุบันกระทรวงการคลังอยู่ระหว่างพิจารณาผลการประเมินและได้ทยอยประกาศรายชื่อบริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ที่ได้รับความเห็นชอบให้จัดตั้งเป็นธนาคารพาณิชย์หรือธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย โดยจะเสร็จสิ้นทั้งหมดในช่วงต้นปี 2548

2.3 การตรวจสอบพิเศษ

ธปท. ได้ตรวจสอบการให้สินเชื่อแก่ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และบัตรเครดิต เนื่องจากสินเชื่อทั้ง 2 ประเภทได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว และอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญต่อฐานะของธนาคารพาณิชย์ ตลอดจนเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจของประเทศผลการตรวจสอบพบว่าสถาบันการเงินมีการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ นอกจากนี้ ธปท. ได้ตรวจสอบการดำเนินธุรกิจบัตรเครดิตของธนาคารพาณิชย์และบริษัทประกอบธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงิน โดยมุ่งเน้นการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด เพื่อป้องกันมิให้ภาคครัวเรือนมีภาระหนี้สินสูงเกินไป

2.4 การตรวจสอบด้านอื่น ๆ

ธปท. ได้ดำเนินการตรวจสอบสถาบันการเงินในเรื่องอื่น ๆ อีก เช่น การตรวจสอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การตรวจสอบเครื่องมือบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตและเครื่องมือบริหารความเสี่ยงด้านตลาด

* ไม่ได้เข้าตรวจสอบธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศ 2 แห่ง เนื่องจากอยู่ระหว่างควบรวมกิจการ

3. การวิเคราะห์ การติดตามฐานะและผลการดำเนินงานของสถาบันการเงิน

รพท. ได้ทำการวิเคราะห์และติดตามฐานะและผลการดำเนินงาน ความเพียงพอของเงินกองทุนและการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงิน สำหรับสถาบันการเงินไทยจะวิเคราะห์เป็นรายไตรมาส ส่วนสาขาธนาคารต่างประเทศ กิจการวิเทศธนกิจและสถาบันการเงินพิเศษของรัฐจะวิเคราะห์ทุกงวดครึ่งปี นอกจากนี้ รพท. ยังได้เร่งดำเนินการให้สถาบันการเงินมีมาตรฐานและความพร้อมในการยกสถานะเข้าสู่แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินด้วย โดยเฉพาะในด้านการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและการบริหารความเสี่ยง

4. การกำกับสถาบันการเงิน

รพท. กำกับดูแลสถาบันการเงินโดยการพิจารณาอนุญาต ผ่อนผัน ให้ความเห็นชอบ และตอบข้อหารือแก่สถาบันการเงิน รวมทั้ง ติดตามการปฏิบัติตามเงื่อนไขในการอนุญาต เงื่อนไขที่กำหนดตามประกาศ และหนังสือเวียนต่าง ๆ

5. การเพิ่มประสิทธิภาพในการกำกับตรวจสอบและวิเคราะห์สถาบันการเงิน

ในปี 2547 ได้มีการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการกำกับตรวจสอบและวิเคราะห์สถาบันการเงิน ดังนี้

5.1 การพัฒนาผู้ตรวจสอบ

รพท. ได้จัดตั้งโรงเรียนผู้ตรวจสอบเมื่อปี 2542 และได้จัดฝึกอบรมผู้ตรวจสอบ ให้มีความรู้ด้านการกำกับตรวจสอบและวิเคราะห์ตั้งแต่ขั้นพื้นฐานจนถึงระดับที่พร้อมจะปฏิบัติงานกำกับตรวจสอบและวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับมาตรฐานสากล และได้มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรมาตรฐานให้มีความเหมาะสมกับการนำไปปฏิบัติยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ได้ส่งผู้ตรวจสอบและผู้บริหารเข้ารับการพัฒนาด้านในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเป็นการเสริมความรู้ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งยังได้จัดให้มีการสัมมนาการบรรยายให้ความรู้เชิงวิชาการ โดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิทั้งจากในประเทศและจากองค์กรที่ทำหน้าที่กำกับดูแลสถาบันการเงินในต่างประเทศ

5.2 การพัฒนาการกำกับ ตรวจสอบ และวิเคราะห์ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

รพท. ได้พัฒนาคู่มือการตรวจสอบให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติที่เป็นสากลและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสถาบันการเงิน เพื่อให้ผู้ตรวจสอบใช้เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงานตรวจสอบ และได้ปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความชัดเจน รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ได้เตรียมความพร้อมให้กับผู้ตรวจสอบในการปฏิบัติตามแนวทางการดำรงเงินกองทุนตาม The New Basel Capital Accord และความพร้อมในการเข้ารับการประเมินจากธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศภายใต้โครงการ Financial Sector Assessment Program (FSAP) โดยได้จัดทำแนวทางที่พึงปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้สถาบันการเงินใช้เป็นแนวทางในการบริหารความเสี่ยงต่อไป และ รพท. ได้เผยแพร่คู่มือการตรวจสอบความเสี่ยง เพื่อให้สถาบันการเงินใช้เป็นแนวทางในการประเมินความเสี่ยงของตนเอง (Self Assessment) นอกจากนี้ ยังได้กำหนดให้มีกระบวนการพิจารณาและกลั่นกรองการจัดระดับความเสี่ยงของสถาบันการเงินที่ออกตรวจสอบทุกแห่ง เพื่อให้ผลการจัดระดับความเสี่ยงมีคุณภาพและอยู่ในมาตรฐานเดียวกัน

5.3 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านสถาบันการเงินเพื่อใช้ในการกำกับตรวจสอบและวิเคราะห์

ได้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านสถาบันการเงิน เพื่อให้ข้อมูลที่ได้รับจากสถาบันการเงินเป็นมาตรฐานเดียวกัน และสามารถเรียกใช้ได้หลากหลายรูปแบบ ทำให้มีความสะดวกและคล่องตัวในการนำข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ในการกำกับตรวจสอบและวิเคราะห์ติดตามฐานะของสถาบันการเงินยิ่งขึ้น นอกจากนี้ รพท. ได้ดำเนินการพัฒนาระบบงานเพื่อใช้ในการบริหารงานตรวจสอบสถาบันการเงิน โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบ

การเป็นตัวแทนของประเทศไทยในองค์กรและเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ

ก. สมาคมประชาชาติอาเซียน (Association of Southeast Asian Nations: ASEAN)

สมาคมประชาชาติอาเซียนก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 โดยมีวัตถุประสงค์เป็นการสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจควบคู่กับการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรมเพื่อก่อให้เกิดสันติภาพและความมั่นคงระดับภูมิภาค

สำหรับการรวมตัวทางภาคการเงินนั้น สำนักงานเลขาธิการอาเซียนได้จัดเตรียม Roadmap for Financial and Monetary Integration ซึ่งเสนอขั้นตอนและกรอบเวลาสำหรับความร่วมมือ 4 ด้านได้แก่ (1) Roadmap on Capital Market Development (2) Roadmap on Liberalization of Financial Services (3) Roadmap on Capital Account Liberalization และ (4) Roadmap on ASEAN Currency Cooperation

ในปี 2547 ธปท. ได้เป็นเจ้าภาพจัดการสัมมนาเรื่อง Capital Account Liberalization และการประชุม Meeting of the Working Committee on Capital Account Liberalization ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 26-27 สิงหาคม 2547 เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกอาเซียนได้ศึกษาพิจารณาประกอบการจัดทำกรเปิดเสรีบัญชีทุนเคลื่อนย้ายของตนทั้งนี้ ASEAN Secretariat อยู่ในระหว่างดำเนินการจัดทำเว็บไซต์เพื่อเผยแพร่กฎระเบียบที่เกี่ยวกับบัญชีทุนของประเทศสมาชิกอาเซียนในลักษณะ one-stop service ให้กับนักลงทุนนอกกลุ่ม

นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียนเห็นชอบให้จัด ASEAN Roadshow เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์อาเซียนต่อนักลงทุนต่างประเทศในช่วงการประชุมประจำปีของกองทุนการเงินระหว่างประเทศในเดือนกันยายน 2547

ข. ธนาคารเพื่อการชำระหนี้ระหว่างประเทศ (Bank for International Settlements: BIS)

BIS ในฐานะธนาคารสำหรับธนาคารกลางและสถาบันการเงินระหว่างประเทศ เป็นเวทีส่งเสริมความร่วมมือแลกเปลี่ยนข้อคิด ตลอดจนเป็นศูนย์กลางในการทำวิจัยทางเศรษฐกิจและการเงิน

ธปท. ได้เข้าร่วมและลงคะแนนเสียงในการประชุมใหญ่ประจำปี (Annual General Meeting) และเข้าร่วมการประชุมผู้ว่าการทุก ๆ 2 เดือน (Bi-monthly Governors' Meeting) โดย ธปท. มีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและนโยบายกับธนาคารกลางอื่น ๆ เกี่ยวกับเศรษฐกิจโลกและการธนาคารกลาง

สมาชิกของ BIS จากภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ได้จัดตั้ง Asian Consultative Council ขึ้น เพื่อหารือในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภูมิภาค และได้จัดการประชุมพิเศษของผู้ว่าการธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียเมื่อวันที่ 8-9 กุมภาพันธ์ 2547 ณ ฮองกง โดยมีผู้ว่าการและผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายการเงินเป็นผู้แทน ธปท. เข้าร่วมการประชุม

นอกจากนี้ BIS ได้จัดเวทีหารือเฉพาะด้าน สำหรับปี 2547 ได้จัด Working Party on Monetary Policy ในเดือนมิถุนายน ณ นครซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย โดยมีผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายการเงิน เป็นผู้แทน ธปท. เข้าร่วมการประชุม

ค. ธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและแปซิฟิก (The Executives' Meeting of East Asia-Pacific Central Banks : EMEAP)

การประชุมระดับผู้บริหารของธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและแปซิฟิกมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเสริมความสามัคคีและความร่วมมือระหว่างสมาชิกมากขึ้น โดยการประชุมระดับผู้ว่าการธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและแปซิฟิกได้ถูกจัดขึ้นเป็นครั้งแรกในปี 2539 ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งต่อมาได้จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี

ในเดือนธันวาคม 2547 ธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิกจำนวน 11 แห่งได้ประกาศการจัดตั้งกองทุนพันธบัตรเอเชียระยะที่ 2 (Asian Bond Fund 2: ABF2) ในวงเงิน 2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งเป็นการดำเนินการต่อเนื่อง หลังจากประสบความสำเร็จในการจัดตั้งกองทุนพันธบัตรเอเชียระยะที่ 1 (ABF1) โดยกองทุน ABF2 จะเป็นการบริหารในลักษณะเชิงรับ (Passively managed bond fund) เพื่อลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลและกึ่งรัฐบาลเอเชียที่ออกในสกุลเงินท้องถิ่นในกลุ่ม EMEAP

ทั้งนี้ กองทุน ABF2 จะช่วยกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของตลาดพันธบัตรทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งผู้ออกตราสารและผู้ลงทุนในภูมิภาคนี้ ตลอดจนช่วยส่งเสริมให้เกิดดัชนีอ้างอิงสำหรับการลงทุนในตลาดพันธบัตรเอเชียที่มีความโปร่งใส เชื่อถือได้ และสามารถลงทุนตามได้ (replicable) ซึ่งจะเป็นองค์ประกอบสำคัญหนึ่งของโครงสร้างพื้นฐานของตลาดพันธบัตร

ง. กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF)

วัตถุประสงค์หลักของ IMF เพื่อดูแลเสถียรภาพของระบบการเงินระหว่างประเทศ อันจะเอื้อต่อการขยายตัวของการค้าโลก โดย ธปท. เป็นตัวแทนของประเทศไทยในกองทุนการเงินฯ ตามกฎหมาย และสามารถแสดงความเห็นในคณะกรรมการบริหารผ่านกลุ่มออกเสียงเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asian Voting Group: SEAVG) ซึ่งมีประเทศสมาชิกในภูมิภาค 12 ประเทศ ในระยะหลัง กองทุนการเงินฯ ได้เพิ่มบทบาทการสอดส่องดูแลประเทศสมาชิก และกำหนดมาตรฐานสากลที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจและการเงินประเทศไทยจึงใช้เวทีนี้เข้าร่วมกำหนดนโยบายดังกล่าว

ในปี 2547 ประเทศไทยเป็นตัวแทนของกลุ่มออกเสียง SEAVG ในการประชุมต่าง ๆ ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ^{2/} โดย ธปท. ได้จัดส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมในนามของกลุ่ม 4 ครั้ง

- การประชุม International Monetary and Financial Committee (IMFC) Deputies Meeting 2 ครั้ง โดยมีผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายการเงิน เป็นผู้แทนในการประชุมครั้งที่ 9 และรองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพการเงิน เป็นผู้แทนในการประชุมครั้งที่ 10

- การประชุม IMFC 2 ครั้งและการประชุมประจำปีของสภาผู้ว่าการกองทุนการเงินฯ (Annual Meeting of the Board of Governors) โดยมีผู้ว่าการเป็นผู้แทน

ในการประชุมต่าง ๆ ประเทศไทยได้แสดงความเห็นสนับสนุนการสอดส่องดูแลประเทศสมาชิกอย่างเท่าเทียมกันทั้งประเทศเล็กและใหญ่ และการปฏิรูประบอบธรรมาภิบาลในกองทุนการเงินฯ ในนามของประเทศในกลุ่มออกเสียง SEAVG ดังนี้

(1) เรื่องความไม่สมดุลของเศรษฐกิจโลกเห็นว่าควรให้ทุกภูมิภาคมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและควรใช้เวลาเอเชียในการปรับตัวมากขึ้นโดยเฉพาะในเรื่องระบบนโยบายอัตราแลกเปลี่ยน

(2) เรื่องการสอดส่องดูแล เห็นว่ากองทุนการเงินฯ ควรเน้นการประเมินผลกระทบของเศรษฐกิจสำคัญๆ ต่อเศรษฐกิจที่เล็กกว่า และ

(3) เรื่องการปฏิรูประบอบธรรมาภิบาลของกองทุนการเงินฯ เห็นว่าควรปฏิรูปองค์กร อย่างรวดเร็ว โดยการเพิ่มคะแนนเสียงให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา เพื่อรักษาผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นรายย่อย และการแก้ไขกระบวนการสรรหากรรมการจัดการให้มีความเป็นธรรมมากขึ้น

^{2/} ตำแหน่งนี้เวียนในประเทศที่มีคะแนนเสียงมากที่สุด 3 ประเทศใน SEAVG คือ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย และตั้งแต่ปี 2548 เป็นต้นไปจะรวมถึงสิงคโปร์ด้วย

ด้านความสัมพันธ์กับประเทศไทย เจ้าหน้าที่กองทุนการเงิน ยังคงเดินทางมาทบทวนภาวะเศรษฐกิจไทย ประจำปีตามประเพณีปฏิบัติตามพันธะข้อ 4 ของข้อตกลงว่าด้วยกองทุนการเงิน (Article IV Consultation) โดยในปี 2547 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 31 พฤษภาคม - 15 มิถุนายน นอกจากนี้ ประเทศไทยได้กลับเข้าร่วมโครงการ Financial Transaction Plan (FTP) ตั้งแต่เดือนกันยายน 2546 ซึ่งทำให้ไทยมีสถานะเป็นประเทศผู้ให้กู้แก่ประเทศสมาชิกอื่น ๆ

จ. ธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (South-East Asian Central Banks: SEACEN)

SEACEN จัดตั้งขึ้นในปี 2509 โดยศูนย์วิจัยและอบรม SEACEN เปิดดำเนินการตั้งแต่ปี 2516 ปัจจุบัน มีสมาชิกทั้งสิ้น 13 ประเทศ และได้ดำเนินภายใต้กรอบวัตถุประสงค์หลัก คือ

1. ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจทางด้านการเงิน การธนาคาร และเศรษฐศาสตร์ และประเด็นที่อยู่ในความสนใจของธนาคารสมาชิก และ

2. กระตุ้นและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกลุ่มธนาคารกลางสมาชิกในเรื่องโครงการวิจัยและฝึกอบรม

ในปี 2547 ธนาคารกลางศรีลังกาได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมผู้ว่าการธนาคารกลางแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ครั้งที่ 39 (the 39th SEACEN Governors' Conference) และการประชุมสภาผู้ว่าการของศูนย์วิจัยและฝึกอบรม SEACEN ครั้งที่ 23 (the 23rd Meeting of SEACEN Board of Governors) เมื่อวันที่ 12-13 กุมภาพันธ์ 2547 ณ กรุงโคลัมโบ ประเทศศรีลังกา โดยหัวข้อของการประชุมคือ "How Central Banks in Emerging Economies Can Respond to External Shocks" ซึ่งที่ประชุมเห็นพ้องว่า โครงสร้างองค์กรกำกับดูแลสถาบันการเงินที่เหมาะสมมีได้มีเพียงรูปแบบเดียว ประเทศสมาชิกควรคำนึงถึงโครงสร้างเศรษฐกิจและสถาบันในการจัดโครงสร้างการกำกับดูแลที่เหมาะสมของประเทศ

สำหรับการประชุมสภาผู้ว่าการของศูนย์วิจัยและฝึกอบรม SEACEN ครั้งที่ 23 นั้น ที่ประชุมได้มีมติเป็นเอกฉันท์ในการรับพิจารณาเข้าร่วมเป็นสมาชิกลำดับที่ 13 ของ SEACEN ในด้านของโครงการวิจัยและฝึกอบรมของศูนย์ SEACEN ที่ประชุมได้อนุมัติโครงการต่าง ๆ สำหรับปีทำการ 2547 (1 เมษายน 2547 - 31 มีนาคม 2548) ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมหลัก คือ โครงการฝึกอบรม 18 หลักสูตร โครงการวิจัย 5 โครงการ และจัดการประชุม 4 ครั้ง

ชปท. เป็นเจ้าภาพจัดการประชุม SEACEN Directors of Research and Training ครั้งที่ 26 เมื่อวันที่ 13 - 14 ตุลาคม 2547 ณ กรุงเทพฯ โดยในวันที่ 13 ตุลาคม 2547 เป็นการประชุมแลกเปลี่ยนความเห็นของผู้อำนวยการวิจัยในหัวข้อเรื่องภาวะหนี้ครัวเรือน (Household Debt) และในวันที่ 14 ตุลาคม 2547 เป็นการประชุมเพื่อคัดเลือกหลักสูตรและสถานที่จัดอบรมรวมทั้งงานบริหารด้านอื่น ๆ

ความคืบหน้าในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ในปี 2547 การเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ระหว่างสถาบันการเงินกับลูกหนี้เป้าหมายของ คปน. ทุกประเภท มีความสำเร็จในการเจรจาอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ ณ สิ้นเดือน ธันวาคม 2547 ได้สำเร็จรวมกันแล้ว 11,469 ราย มูลค่าหนี้ 1,497,952 ล้านบาท ทั้งนี้ ลูกหนี้ที่ได้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จเฉพาะในปี 2547 จำนวน 549 ราย มูลค่าหนี้ 54,330 ล้านบาท คิดเป็นความสำเร็จถึงร้อยละ 81 ของจำนวนรายลูกหนี้ที่มีข้อยุติในการเจรจา

ความสำเร็จของการส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ดังกล่าวได้ส่งผลให้ NPL ลดลงอย่างต่อเนื่อง เมื่อเทียบกับการขยายตัวของสินเชื่อแล้ว ทำให้ NPL ต่อสินเชื่อรวมได้ลดลงจากร้อยละ 12.74 เมื่อสิ้นเดือนธันวาคม 2546 เป็นร้อยละ 11.45 ของสินเชื่อรวมในเดือนกันยายน 2547 และข้อมูล NPL ณ เดือนธันวาคม 2547 (เบื้องต้น) ลดลงเหลือ ร้อยละ 10.86 ของสินเชื่อรวม

1. สาระสำคัญของการส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในปี 2547 มีดังต่อไปนี้

1.1 หลักการและนโยบายที่ใช้ดำเนินการ

คณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (คปน.) เป็นผู้ประสานงานหรือคนกลางในการเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ระหว่าง เจ้าหนี้และลูกหนี้เฉพาะที่มีรายชื่อ NPL ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2546 เท่านั้น ส่วนลูกหนี้บัตรเครดิต ลูกหนี้ด้อยคุณภาพย้อนกลับ (Re-Entry NPL) และลูกหนี้ด้อยคุณภาพรายใหม่ (New NPL) ให้สถาบันการเงินเจรจาเองกับลูกหนี้โดยตรง

อย่างไรก็ตาม ในวันที่ 28 ตุลาคม 2547 คปน. ได้มีมติจากการประชุมครั้งที่ 4/2547 ให้ลูกหนี้ที่มีเจ้าหนี้หลายราย ที่คาดว่าจะประสบปัญหาการชำระหนี้ในอนาคต แต่ยังไม่ได้เป็น NPL เข้าเจรจากับเจ้าหนี้ตามกระบวนการ คปน. ได้ โดยมีเงื่อนไขว่า ทั้งลูกหนี้และเจ้าหนี้ทุกรายเข้าเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยความสมัครใจ

1.2 . กลยุทธ์ในการส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ปี 2547

สาระสำคัญของกลยุทธ์ในการแก้ไข NPL ในปี 2547 นั้น ยังคงให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหา NPL ตามกลุ่มลูกหนี้ โดยได้กำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาเฉพาะของแต่ละกลุ่มลูกหนี้ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ลูกหนี้ที่เจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จแล้ว และอยู่ระหว่างการผ่อนชำระ ให้สถาบันการเงินดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน 2547 โดยให้สถาบันการเงินรายงานความสำเร็จให้ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ทราบเป็นรายเดือน

กลุ่มที่ 2 ลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ให้สถาบันการเงินดำเนินการกับลูกหนี้ให้แล้วเสร็จภายในเดือนกุมภาพันธ์ 2548 โดยให้สถาบันการเงินต้องรายงานความสำเร็จให้ ธปท. ทราบเป็นรายเดือน

กลุ่มที่ 3 ลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างดำเนินคดี ให้สถาบันการเงินส่งรายชื่อลูกหนี้เข้าสู่โครงการเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่อยู่ระหว่างดำเนินคดีที่มี ธปท. เป็นคนกลางในการเจรจาเพิ่มเติมเป็นรายเดือน

กลุ่มที่ 4 ลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างบังคับคดีให้สถาบันการเงินส่งรายชื่อลูกหนี้เข้าสู่โครงการเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่อยู่ระหว่างบังคับคดีที่มี ธปท. เป็นคนกลางในการเจรจาเพิ่มเติมเป็นรายเดือน

ทั้งนี้ ให้ ธปท. รายงานความคืบหน้าของการแก้ไขปัญหาลูกหนี้กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ให้ผู้บริหารระดับสูงของสถาบันการเงินทราบทุกไตรมาสเพื่อแต่ละสถาบันจะได้เร่งรัดส่วนที่ยังค้างอยู่ให้เป็นไปตามเป้าหมาย

1.3. มาตรการส่งเสริมและเร่งรัดการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ปี 2547

ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ปี 2547 ได้มีมาตรการส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ต่อเนื่องจากปีก่อน ๆ สรุปได้ดังนี้

(1) การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีของกรมสรรพากร โดยเงินได้ที่เกิดจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของ ธปท. จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ และให้ครอบคลุมถึงเงินได้ที่ได้รับการโอนทรัพย์สิน การขายสินค้าหรือการให้บริการ และการกระทำตราสารอันเนื่องมาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

การลดหย่อนค่าธรรมเนียมการโอนและจดทะเบียนจำนองอสังหาริมทรัพย์ หรือห้องชุด สำหรับกรณีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์ของ ธปท. ให้เหลือร้อยละ 0.01 และยกเว้นค่าอากรแสตมป์ด้วย

(2) ด้านการกำกับสถาบันการเงิน ธปท. อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้เข้าซื้อและให้เช่าแบบลีสซิ่ง อนุญาตให้สถาบันการเงินถือครองอสังหาริมทรัพย์หรือการขาย และอนุญาตให้สถาบันการเงินซื้อหรือมีหุ้นในบริษัทจำกัดเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด

นอกจากนี้ ธปท. ยังได้ออกมาตรการกันเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2547 เพื่อเร่งรัดการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และแก้ไข NPL ซึ่งได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การที่สถาบันการเงินยังไม่ได้ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ หรือฟ้องร้องดำเนินคดีทางกฎหมาย โดยให้สถาบันการเงินกันสำรองเพิ่มสำหรับยอดคงค้างหลังหักเงินสำรองที่สถาบันการเงินได้กันไว้แล้ว ซึ่งอัตราส่วนการกันเงินสำรองขึ้นอยู่กับระยะเวลาการค้างชำระหนี้ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 26 สิงหาคม 2547

(3) มาตรการขายทอดตลาดของกรมบังคับคดี ได้เปลี่ยนแปลงนโยบายการขายทอดตลาดทรัพย์สิน โดยกำหนดราคาเริ่มต้นในการขายครั้งแรกที่ร้อยละ 80 ของราคาประเมินขณะยึด หรือราคาประเมินของฝ่ายประเมินราคาสำนักงานวางทรัพย์กลาง (ถ้ามี) แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า และครั้งที่สองเป็นต้นไปที่ร้อยละ 50

1.4. ความคืบหน้าในการส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ในปี 2547 คปน. มีลูกหนี้เป้าหมายที่ได้ประสานงานการเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว จำนวนทั้งสิ้น 1,628 ราย มูลหนี้ 50,884 ล้านบาทแบ่งเป็น ลูกหนี้ที่คงค้างระหว่างประสานงานการเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ณ สิ้นปี 2546 จำนวน 517 ราย มูลหนี้ 41,765 ล้านบาท และลูกหนี้เป้าหมายรายใหม่ที่เข้าสู่กระบวนการ คปน. ในปี 2547 จำนวน 1,111 ราย มูลหนี้ 9,119 ล้านบาท ในจำนวนดังกล่าว ลูกหนี้ได้เจรจามีข้อยุติในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว จำนวน 1,323 ราย มูลหนี้ 49,395 ล้านบาท และคงเหลือลูกหนี้ที่ คปน. ต้องประสานงานเจรจาในปี 2548 อีกจำนวน 305 ราย มูลหนี้ 1,489 ล้านบาท

1.5. ความคืบหน้าการแก้ไข NPL จนถึงปี 2547 : ลดลงอย่างต่อเนื่อง

1.5.1 NPL โดยรวม จนถึงเดือนกันยายน 2547 ลดลงเหลือ 627,741 ล้านบาท (ร้อยละ 11.45 ของสินเชื่อรวม) และได้ลดลงเป็น 591,873 ล้านบาท (ร้อยละ 10.76 ของสินเชื่อรวม) เมื่อเดือนธันวาคม 2547

1.5.2 NPL แยกตามสถานะ (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2547)

(1) NPL ของกลุ่มลูกหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จ และอยู่ระหว่างการผ่อนชำระในเดือนธันวาคม 2547 มีจำนวน 92,819 ล้านบาท ลดลงจากเดือนธันวาคม 2546 จำนวน 10,386 ล้านบาท

(2) NPL ของกลุ่มลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างเจรจา ในเดือนธันวาคม 2547 มีจำนวน 251,894 ล้านบาท ลดลงจากเดือนธันวาคม 2546 จำนวน 29,736 ล้านบาท

(3) NPL ของกลุ่มลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างกระบวนการทางกฎหมาย ได้แก่ หนี้ที่อยู่ระหว่างดำเนินคดี และที่อยู่ระหว่างบังคับคดีในเดือนธันวาคม 2547 จำนวน 247,160 ล้านบาท ลดลงจากเดือนธันวาคม 2546 จำนวน 9,885 ล้านบาท

2. กลยุทธ์และแนวทางการส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ปี 2548

ข้อเสนอด้านกลยุทธ์ในการส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในปี 2548 เพื่อให้ NPL ลดลงตามเป้าหมายที่เคยกำหนดไว้ (มติการประชุมครั้งที่ 1/2547 วันที่ 16 มกราคม 2547 กำหนดให้ NPL ในปี 2548 ต่ำกว่าร้อยละ 10) มีดังต่อไปนี้

(1) เร่งรัดการเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ (ยอดคงค้าง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2546) ที่คงค้างมาจากปี 2547 ให้แล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน 2548

(2) เร่งรัดติดตามประเมินผลการแก้ไขปัญหา NPL ของลูกหนี้กลุ่มที่ 1 (ลูกหนี้ที่เจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จแล้ว และอยู่ระหว่างการผ่อนชำระหนี้) กลุ่มที่ 2 (ลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้) ที่สถาบันการเงินเจ้าหนี้เจรจาเองโดยตรงกับลูกหนี้ โดยใช้ข้อมูลลูกหนี้ NPL ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2547

(3) เร่งรัดส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในเชิงรุกของลูกหนี้กลุ่มที่ 3 (ลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างดำเนินคดี) ลูกหนี้กลุ่มที่ 4 (ลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างบังคับคดี) ลูกหนี้ที่มีเจ้าหนี้หลายราย ที่คาดว่าจะประสบปัญหาการชำระหนี้ในอนาคต รวมทั้งลูกหนี้ร้องเรียนผ่านหน่วยงานต่าง ๆ และลูกหนี้ที่ติดต่อขอความช่วยเหลือจาก คปน. โดยตรง (Walk-in) ในปี 2548

(4) ประสานงานกับหน่วยงานอื่น เช่น ศาล กรมบังคับคดี ศูนย์ไกล่เกลี่ยของศาล คณะอนุกรรมการประสานงานเพื่อการแก้ไขปัญหาหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (อปร.) และสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร เป็นต้น

3. สรุป

จากแนวทางการดำเนินกลยุทธ์ในการส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของ คปน. ปี 2548 และมาตรการส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้อื่น ๆ ได้แก่ การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีของกรมสรรพากร การลดหย่อนค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมของกรมที่ดิน มาตรการด้านการกักเงินสำรองของ ธปท. เป็นต้น เมื่อคำนึงถึงการขยายตัวของเศรษฐกิจและการขยายตัวของสินเชื่อในระบบสถาบันการเงิน คาดว่าการปรับปรุงโครงสร้างหนี้จะมีแนวโน้มสำเร็จสูงขึ้นและมีส่วนสำคัญทำให้ NPL ลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยมี NPL ต่ำกว่าร้อยละ 10 ของสินเชื่อรวมตามเป้าหมายที่เคยกำหนดไว้ในปีก่อน อย่างไรก็ตามอาจมีปัจจัยเสี่ยงอยู่บ้าง เช่น ราคาน้ำมันที่อยู่ในระดับสูง อัตราดอกเบี้ยที่มีแนวโน้มสูงขึ้น ไซ้หวัดนก และภัยธรรมชาติ อื่น ๆ

การดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ในปี 2547 ธปท. มีโครงการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศรวมทั้งสิ้น 44 โครงการ ภายใต้ 8 กลุ่มโครงการ แต่ละกลุ่มโครงการนั้นคณะกรรมการคอมพิวเตอร์ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการคอมพิวเตอร์ช่วยกำกับดูแลการดำเนินการให้สอดคล้องตามกลยุทธ์ของ ธปท. และมีประสิทธิภาพ โดยมีวงเงินงบประมาณของทุกโครงการรวมทั้งสิ้นประมาณ 615 ล้านบาท ซึ่งโครงการส่วนใหญ่มีกำหนดเวลาการดำเนินการมากกว่า 1 ปี ณ สิ้นปี 2547 มีโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จจำนวน 15 โครงการ โดยสามารถสรุปผลการดำเนินการ จำแนกตามกลุ่มโครงการได้ดังนี้

กลุ่มโครงการที่ 1: Enterprise Knowledge Portal

มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดเครื่องมือ กระบวนการและแหล่งข้อมูลร่วมของ ธปท. เพื่อให้พนักงานของ ธปท. สามารถจัดเก็บ เรียกดู เรียกใช้ ข้อมูล สารสนเทศ และองค์ความรู้ ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมการดำเนินนโยบายการเงิน นโยบายสถาบันการเงิน การชำระหนี้ หรือการดำเนินการอื่น ๆ ภายใน ธปท.

โครงการที่สำคัญในกลุ่มโครงการนี้ได้แก่ โครงการพัฒนาระบบบริหารข้อมูล (Data Management System) มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับการดำเนินนโยบายการเงินและนโยบายสถาบันการเงิน โดยใช้เทคนิคระบบคลังข้อมูล (Data Warehousing) ซึ่งจะเพิ่มประสิทธิภาพในการรับข้อมูลจากสถาบันการเงินและหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ จัดเก็บ ประมวลผลข้อมูล และการจัดทำรายงาน แบบอัตโนมัติครบกระบวนการ โครงการนี้แบ่งออกเป็น 3 ระยะ และได้เปิดใช้งานระยะที่ 1 ด้านข้อมูลสถาบันการเงินไปแล้วเมื่อต้นเดือนตุลาคม 2546 สำหรับระยะที่ 2 ด้านข้อมูลธุรกิจเงินตราต่างประเทศ เริ่มใช้งานไปตั้งแต่ต้นเดือนเมษายน 2547 และข้อมูลด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระหว่างการพัฒนาโดยคาดว่าจะสามารถเริ่มใช้งานได้ในช่วงประมาณกลางปี 2548

โครงการ Lessons Learned เป็นโครงการนำร่องในการจัดเก็บรวบรวมเรื่องเล่าจากประสบการณ์และข้อคิดในหลายแขนงความรู้จากผู้บริหารระดับสูงตั้งแต่ผู้ช่วยผู้ว่าการขึ้นไป และนำมาถ่ายทอดหรือเป็นแหล่งศึกษาอ้างอิง ระบบนี้ได้เริ่มใช้งานจริงไปแล้วในเดือนกันยายน ปี 2547

กลุ่มโครงการที่ 2: Financial Market Excellence

มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบห้องค้าเงิน (Dealing Room System) เพื่อรองรับงานบริหารเงินสำรองทางการเงินระหว่างประเทศและงานดำเนินธุรกรรมด้านตลาดการเงินในประเทศ ครบวงจรตั้งแต่การเกิดธุรกรรม (Front Office) การชำระราคาและส่งมอบ (Back Office) และการควบคุมการดำเนินธุรกรรม (Middle Office) ในลักษณะที่เชื่อมต่อกันแบบ Straight-Through Processing (STP) และนำเสนอข้อมูลสำหรับผู้บริหารเพื่อการตัดสินใจและการกำหนดนโยบายด้านการเงิน ระบบห้องค้าเงินได้พัฒนาแล้วเสร็จและใช้งานไปตั้งแต่ปี 2546 สำหรับในปี 2547 ได้มีการจัดทำความต้องการและขอบเขตของงาน Phase 2 และกำลังจะมีการลงนามทำสัญญากับบริษัทในต้นปี 2548

กลุ่มโครงการที่ 3: Payment Excellence

มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดการสร้างทิศทางเชิงกลยุทธ์ด้านระบบการชำระเงินและการจัดการธนบัตร และพัฒนาให้เกิดโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบการชำระเงินและการจัดการธนบัตรที่เหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนการทำงานของ ธปท. ในฐานะผู้ให้บริการ ผู้กำกับดูแล และผู้ประสานงานด้านระบบการชำระเงิน

โครงการ National Payment Information System เป็นโครงการที่จัดทำขึ้นเพื่อนำข้อมูลการชำระเงินที่เป็นมาตรฐานสากลเข้าสู่ข้อมูลการชำระเงินเพื่อประสิทธิภาพในการใช้งานและเพื่อจัดทำรายงานสถิติการชำระเงินและเผยแพร่ต่อหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งได้เริ่มใช้งานในส่วนของข้อมูลระบบการชำระเงินที่ ธปท. เป็นผู้ให้บริการตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2547

สำหรับโครงการบาทเน็ต Phase 2 ในปีที่ผ่านมาได้มีการปรับปรุงการเชื่อมโยงและส่งข้อมูลจากระบบ GFMS เข้าระบบบาทเน็ต นอกจากนี้ อยู่ระหว่างการหารือในการเชื่อมโยงระบบบาทเน็ตกับระบบของ TSD เพื่อให้เกิดการส่งมอบพร้อมชำระราคาตราสารหนี้ภาคเอกชนและตราสารทุนในลักษณะ RTGS-DVP

โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการโอนเงินรายย่อยทางอิเล็กทรอนิกส์ (SMART) มีการนำธุรกรรมการโอนเงินของส่วนราชการเข้าระบบ และเชื่อมโยงและส่งข้อมูลจากระบบ GFMS เข้าระบบ SMART

โครงการ Cross-border linkage เป็นการเตรียมการรองรับการพัฒนาระบบการชำระเงิน (Retail Payment และ PVP) และการส่งมอบพร้อมชำระราคาตราสาร (DVP) ให้เชื่อมโยงกับต่างประเทศได้ รวมทั้ง เป็นโครงสร้างพื้นฐานรองรับการโอนเงินและการส่งมอบพร้อมชำระราคาตราสารระหว่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และส่งเสริมการค้า การลงทุน และความร่วมมือในภูมิภาคอาเซียน

โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพระบบการหักบัญชีเช็ค เป็นการปรับปรุงให้ระบบการหักบัญชีเช็คระหว่างธนาคารมุ่งไปสู่การตัดการเดินทางของตัวเช็ค และเป็นระบบงานที่เป็นอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้นสอดคล้องกับระบบการชำระเงินอื่นในภาพรวม โดยในปีที่ผ่านมาได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ปรับปรุงโปรแกรมที่ใช้รองรับแผนผูกเงินในระบบการเรียกเก็บเงินตามเช็คข้ามเขตสำนักหักบัญชี (ระบบ B/C-3D) ที่ศูนย์หักบัญชีฯ
2. อยู่ระหว่างการทำหนดแนวทางและความต้องการเบื้องต้นของโครงการพัฒนาระบบการเรียกเก็บเงินตามเช็คข้ามเขตสำนักหักบัญชีในส่วนภูมิภาค (ระบบ B/C ภูมิภาค)

โครงการระบบชำระดุลกลาง (Central Settlement System) เป็นการพัฒนาและปรับปรุงเพื่อเพิ่มความสะดวกกับการบริหารเงินของธนาคารสมาชิก รวมทั้งให้สามารถรองรับการชำระดุลของระบบการชำระเงินที่ ธปท. ให้บริการในปัจจุบัน และระบบการชำระอื่นที่ ธปท. มิได้เป็นผู้ให้บริการ ระบบดังกล่าวได้มีการใช้งานไปแล้วตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2547

โครงการบริหารธนบัตร (Banknote Management System - BMS) เป็นโครงการที่รองรับงานบริหารจัดการธนบัตรของ ธปท. ครบวงจร ตั้งแต่การรับธนบัตรใหม่จาก รพท. การกระจายธนบัตรระหว่างศูนย์จัดการธนบัตร การรับ-จ่ายธนบัตรระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอก การตรวจนับธนบัตร การทำลายธนบัตร ข้อมูลธนบัตรปลอม/ชำรุด ฯลฯ โดยใช้งานด้านปฏิบัติการได้ทั่วประเทศ และสามารถนำข้อมูลมาวางแผนและวิเคราะห์ได้ถูกต้องรวดเร็ว ระบบนี้เริ่มใช้งานแล้ว ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมปี 2547

กลุ่มโครงการที่ 4 และ 5: Financial Excellence และ Human Resource Excellence

มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดการปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการทำงานด้านธุรการและธุรกรรมการเงิน การบัญชี งบประมาณ งานบริหารทรัพยากรบุคคลของ ธปท. และงานบริหารการผลิตของโรงพิมพ์ธนบัตร โดยการนำซอฟต์แวร์ระบบ ERP มาใช้งาน โครงการนี้ได้เปิดใช้งานอย่างสมบูรณ์ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2546

ในปี 2547 มีการปรับปรุงระบบให้รองรับบัญชีทุนสำรองเงินตราและการปรับโครงสร้างของสายจัดการธนบัตร และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในลักษณะ Employee Self Service จึงได้มีการพัฒนา Workflow / Web Application รวมทั้งระบบรายงานเพื่อการบริหารทางด้านงบประมาณ บัญชี และการบริหารบุคคล บางส่วนใช้งานได้แล้วตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2547 ส่วนที่เหลืออยู่ระหว่างดำเนินการพัฒนาและนำใช้งานในลำดับต่อไป

กลุ่มโครงการที่ 6 และ 7: Information Technology Transformation และ Performance Support Excellence

มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การบริหารงานภายในสายเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สนับสนุนและส่งเสริมการใช้งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศภายในองค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและเพิ่มผลผลิตของพนักงาน ธปท. รวมทั้งสนับสนุนการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของ ธปท. เพื่อให้พนักงาน ธปท. สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ

นอกจากการเสริมสร้างปรับปรุงเครือข่ายและระบบคอมพิวเตอร์ตามปกติเช่น การปรับปรุง BOTMAIL ให้รองรับการใช้งานที่เพิ่มขึ้นแล้ว ปีนี้ สทส. ได้ติดตั้งเครือข่ายสื่อสารพร้อมโทรศัพท์ไอพี สำหรับศูนย์จัดการธนบัตร 5 แห่งทั่วประเทศ รวมทั้งโครงการเผยแพร่ภาพและเสียงจากการแถลงข่าวของ ธปท. แบบวิดีโอที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สามารถเผยแพร่ข้อมูลภาพและเสียงการแถลงข่าวของ ธปท. ผ่าน BOT WebSite ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว หลังจบการแถลงข่าว ระบบนี้ได้เริ่มใช้งานจริงในปลายเดือนธันวาคม 2547

สายเทคโนโลยีสารสนเทศยังได้ดำเนินโครงการ Quality Management เพื่อพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้มีขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐาน มีมาตรการการควบคุมคุณภาพและการจัดการด้านความเสี่ยง และมีระเบียบ คำสั่งที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัจจุบัน ได้มีการประยุกต์ใช้ในวงกว้างทั้ง ธปท. และภายในของ สทส. นอกจากนี้ สทส. ยังได้จัดหาและติดตั้งระบบ Enterprise Systems Management เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยการจัดการและการให้บริการของ สทส.

กลุ่มโครงการที่ 8: Supervision Excellence

มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารจัดการในด้านระบบงานสารสนเทศของสายกำกับสถาบันการเงิน รวมทั้งนำเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์มาช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานให้มีความเหมาะสมสอดคล้องตามแผนกลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของ ธปท.

โครงการสำคัญๆ ในกลุ่มโครงการนี้ ได้แก่ ระบบงานการตรวจสอบสถาบันการเงิน ที่จะรองรับกระบวนการตรวจสอบตั้งแต่การเตรียมการก่อนออกตรวจ ระหว่างการตรวจ และการวิเคราะห์และนำเสนอผลการตรวจสอบ และสอดคล้องการปรับเครื่องมือในการใช้งานเป็นเครื่อง Notebook ของผู้ตรวจสอบ ซึ่งในปี 2547 เป็นการพัฒนาในระยะที่ 1 และจะเริ่มต้นใช้งานบางส่วนประมาณต้นปี 2548 ที่เกี่ยวกับข้อมูลความเสี่ยงด้านเครดิต

ระบบการพิจารณาคำขอ ซึ่งจะครอบคลุมงานด้านการกำกับสถาบันการเงินในส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ จากสถาบันการเงิน โดยในปี 2547 เป็นการพัฒนาในระยะที่ 1 ในส่วนของข้อมูลผู้บริหารและการกระทำความผิดและผู้ตรวจสอบบัญชี คาดว่าจะเริ่มใช้งานได้ประมาณกลางปี 2548

นอกจากนี้ จะมีการประยุกต์ใช้ Portal ที่จะเป็นแหล่งกลางในการจัดการและเข้าถึงข้อมูลเอกสารต่าง ๆ ที่ใช้ในการทำงานร่วมกัน และที่จะเผยแพร่บางส่วนแก่สายงานอื่น รวมทั้งระบบงานดังกล่าวข้างต้นด้วย

ผลการดำเนินงานของสำนักงานภาค

ก. สำนักงานภาคเหนือ

ธนาคารแห่งประเทศไทย มีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการธนบัตร โดยการจัดตั้งศูนย์จัดการธนบัตร อยู่ภายใต้ความดูแลรับผิดชอบของฝ่ายจัดการธนบัตร เพื่อรับโอนภารกิจในการให้บริการรับฝากถอนเงินสดแก่ธนาคารต่าง ๆ จากผู้แทน ธปท. ที่คลังจังหวัด โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2547 นั้น โดยในส่วนของภาคเหนือ จะมีศูนย์จัดการธนบัตร 3 แห่ง ประกอบด้วย ศูนย์จัดการธนบัตร เชียงใหม่ ศูนย์จัดการธนบัตร ลำปาง และศูนย์จัดการธนบัตร พิษณุโลก ทำให้ปัจจุบัน โครงสร้างของสำนักงานภาคเหนือ ประกอบด้วย ส่วนธุรกิจการธนาคาร ส่วนวิเคราะห์และติดตามธุรกิจการเงิน ส่วนวิชาการ ทีมบัญชีและบริการ และทีมธุรการ รายละเอียดผลการปฏิบัติงาน ปี 2547 ดังนี้

1. งานด้านเงินตรา (ข้อมูลเดือนมกราคม-ตุลาคม 2547)

ปริมาณเงินสดรับและจ่าย (รวมข้อมูลศูนย์จัดการธนบัตร เชียงใหม่) รวมทั้งสิ้น 93,138.3 ล้านบาท และ 82,919.1 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 4.6 เท่ากันทั้ง 2 ด้าน การตรวจนับคัตธนบัตร จำนวน 211.4 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 9.3 อัตราการตรวจนับคัตธนบัตรตัวดีทุกชนิดราคาเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 43.6 การตรวจพบธนบัตรปลอม พบมากจากธนบัตรชนิดราคา 100 บาท

2. งานด้านธุรกิจการธนาคาร

2.1 การรับและจ่ายถอนเงินฝาก (ข้อมูลเดือนมกราคม-ตุลาคม 2547)

การรับและจ่ายเงินฝากกระแสรายวันที่สำนักงานภาคเหนือลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 16.9 และร้อยละ 16.7 ตามลำดับ การรับและจ่ายถอนเงินของธนาคารต่าง ๆ ที่ผู้แทน ธปท. ในภาคเหนือลดลงจากปีก่อนร้อยละ 14.1 เท่ากันทั้ง 2 ด้าน การรับและจ่ายถอนเงินฝากของ ธปท. ที่คลังจังหวัดลดลงจากปีก่อนร้อยละ 10.9 และร้อยละ 9.8 ตามลำดับ

2.2 การโอนเงิน (ข้อมูลเดือนมกราคม-ตุลาคม 2547)

การโอนเงินเข้าออกระหว่างภาคเหนือและผู้แทน ธปท. กับสำนักงานใหญ่มียอดโอนเข้าสุทธิ 141,825.3 ล้านบาท เทียบกับปีก่อนมีเงินโอนออกสุทธิ 133,049 ล้านบาท สำหรับการโอนเงินภายในภาคเหนือระหว่างสำนักงานภาคเหนือกับผู้แทน ธปท. ในภาคเหนือ มียอดโอนเข้าสุทธิลดลงร้อยละ 14.0 ส่วนการโอนเงินระหว่างสำนักงานภาคเหนือกับสาขาจังหวัดลำปาง มียอดเงินโอนเข้าสุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.2

2.3 การใช้เช็คและเช็คคืน

ปี 2547 มีปริมาณเช็คเรียกเก็บผ่านสำนักหักบัญชีในเขตปฏิบัติการสำนักงานภาคเหนือลดลงร้อยละ 19.2 แต่มูลค่าเช็คเรียกเก็บรวม เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3 ทางด้านจำนวนและมูลค่าเช็คคืนลดลงร้อยละ 20.5 และร้อยละ 13.4 ตามลำดับ สัดส่วนจำนวนฉบับและมูลค่าเช็คคืนต่อเช็คเรียกเก็บลดลงอยู่ที่ร้อยละ 1.7 และร้อยละ 1.0

2.4 การให้ความอนุเคราะห์ทางการเงิน

ปี 2547 สำนักงานภาคเหนือได้ให้ความอนุเคราะห์ทางการเงินแก่ผู้ประกอบการ SMEs และผู้เลี้ยงสัตว์ปีกที่ได้รับความเสียหายจากการระบาดของไข้หวัดนกผ่านธนาคารพาณิชย์ในเขตปฏิบัติการรวมทั้งสิ้น 221 ราย วงเงิน 10,162.8 ล้านบาท มีการชำระคืน 8,522.5 ล้านบาท เป็นยอดเงินคงค้างทั้งสิ้น 2,273.1 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 66.4

2.5 การปริวรรตเงินตรา

ปี 2547 มีบุคคลรับอนุญาตในภาคเหนือ จำนวน 31 ราย มูลค่าการซื้อและขายเงินตราต่างประเทศรวมเป็นเงิน 21.6 ล้านดอลลาร์ สรอ. แยกเป็นมูลค่าการซื้อและมูลค่าการขายเพิ่มขึ้นร้อยละ 26.0 และร้อยละ 24.5 ตามลำดับ

2.6 งานด้านพันธุบัตร

ปี 2547 ยอดผู้ถือกรรมสิทธิ์จำนวน 16,630 ราย จำนวนเงิน 26,242.0 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 77.8 และร้อยละ 38.2 ตามลำดับ การจ่ายดอกเบี้ยพันธุบัตรรวมในภาคเหนือรวม 19,548 ราย เป็นเงินทั้งสิ้น 1,657.5 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 3.4 และร้อยละ 0.2 การไถ่ถอนรวม 645 ราย เป็นเงิน 1,140.6 ล้านบาท

3. งานวิเคราะห์และติดตามธุรกิจการเงิน

นับตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2547 ส่วนกำกับสถาบันการเงินมีการปรับเปลี่ยนบทบาทและหน้าที่โดยเปลี่ยนชื่อเป็น ส่วนวิเคราะห์และติดตามธุรกิจการเงิน โดยมีหน้าที่ความรับผิดชอบใน (1) งานศึกษา ติดตามและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจการเงินในภูมิภาค (Financial Business) ที่ยังไม่มีหน่วยงานดูแล โดยเฉพาะการใช้บริการธุรกิจการเงินนอกระบบและวิเคราะห์ผลกระทบของการประกอบธุรกิจการเงินที่มีต่อประชาชน เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อเสนอแนะนโยบายต่อธนาคาร (2) งานติดตามข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวด้านสถานะการเงิน (Financial Health) งานประสานงานเพื่อให้มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ รวมทั้งงานที่ ธปท. มอบหมายและงานในหน้าที่ร่วมกับสายงานอื่น ๆ ของธนาคาร

งานปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2547 มีจำนวนลูกหนี้เป้าหมาย 1,148 ราย วงเงิน 4,364 ล้านบาท โดยเป็นลูกหนี้และเจ้าหนี้ที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ รวม 585 ราย วงเงิน 2,733 ล้านบาท ลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการรวม 362 ราย วงเงิน 1,425 ล้านบาท ส่วนลูกหนี้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ไม่สำเร็จและอื่น ๆ รวม 223 ราย วงเงิน 1,308 ล้านบาท

4. งานด้านวิชาการ

ปี 2547 ส่วนวิชาการ สำนักงานภาคเหนือ ได้ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำรายงานภาวะเศรษฐกิจการเงินภาคเหนือ รายงานแนวโน้มธุรกิจภาคเหนือ รายงานเศรษฐกิจของประเทศสหภาพพม่าและจีนตอนใต้ และโครงการ GMS การเผยแพร่ข้อมูลโดยการจัดส่งเอกสารและให้บริการข้อมูลผ่าน website ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ การสำรวจพฤติกรรมของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ในภาคเหนือ และการสำรวจภาวะธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ในภาคเหนือรายไตรมาส

โครงการสำรวจและศึกษาที่ดำเนินการในช่วงปี 2547 มี 7 เรื่อง ได้แก่ (1) โครงการสำรวจและศึกษาศักยภาพการลงทุนในสหภาพพม่า : ช่องทางและโอกาสของนักลงทุนไทย (2) โครงการสำรวจและศึกษาศักยภาพการลงทุนในจีนตอนใต้ : ช่องทางและโอกาสของนักลงทุนไทย (3) การค้าชายแดนไทย-สหภาพพม่า : รูปแบบการค้าและการชำระเงิน (4) การค้าชายแดนไทย-จีนตอนใต้ : รูปแบบการค้าและการชำระเงิน (5) การสำรวจทัศนคติ

ของครัวเรือนต่อการก่อกำเนิดและการออม : กรณีศึกษาภาคเหนือ (6) โครงการจัดทำดัชนีอุตสาหกรรมภาคเหนือ (7) การศึกษาเศรษฐกิจการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่

ปี 2547 การจัดสัมมนาเผยแพร่ความรู้แก่สาธารณชน หัวข้อ แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินไทยและผลกระทบต่อประชาชนและสถาบันการเงินในภูมิภาค รวมทั้งการนำเสนอผลงานทางวิชาการของสำนักงานภาคเหนือแก่นักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้องรวม 2 เรื่อง ในหัวข้อ ปรัวรรตเงินตราและการค้าชายแดน และภาวะหนี้ครัวเรือนไทย : ผลสำรวจทัศนคติและนโยบาย นอกจากนี้ยังมีการจัดเสวนาภาวะเศรษฐกิจการเงินในภาคเหนือ 3 ครั้ง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ประกอบการสำคัญในภูมิภาค

ข. สำนักงานภาคใต้

จากการที่คลังจังหวัดได้มีการปรับเปลี่ยนไปทำหน้าที่นักบริหารเศรษฐกิจการคลัง ทำหน้าที่ทางวิชาการและเป็นทีปรึกษาด้านการเงินการคลังให้กับจังหวัด ทำให้งานของธนาคารได้แก่ การรับจ่ายเงินสดกับธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดต่าง ๆ ที่ธนาคารฝากให้คลังจังหวัดดำเนินการในฐานะเป็นผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทยไม่สามารถดำเนินการได้ ธนาคารจึงได้มีการจัดตั้งศูนย์จัดการธนบัตรขึ้นเพื่อทำธุรกรรมด้านการรับฝากและจ่ายธนบัตรให้กับธนาคารพาณิชย์ รวมทั้งการกระจายธนบัตรให้มีปริมาณเพียงพอกับความต้องการของตลาด ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2547 ส่งผลให้ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องมีข้อมูลเพียง มกราคม - ตุลาคม 2547

1. งานด้านเงินตรา

ในช่วงมกราคม-ตุลาคม นี้ สำนักงานภาคใต้มีเงินสดรับจำนวนทั้งสิ้น 83,299.1 ล้านบาท และเงินสดจ่ายทั้งสิ้น 100,541.5 ล้านบาท เทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.1 และร้อยละ 6.7 ตามลำดับ

ส่วนการตรวจนับคัตธนบัตรมีจำนวนทั้งสิ้น 241.8 ล้านฉบับ ลดลงจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 1.7 ทางด้านการตรวจพบธนบัตรปลอมมีจำนวน 1,790 ฉบับ เพิ่มขึ้นทั้งจำนวนและมูลค่า ส่วนใหญ่เป็นธนบัตรปลอมชนิดราคา 1000 บาท 100 บาท และ 500 บาท ตามลำดับ

2. งานด้านกิจการธนาคาร

2.1 การรับและจ่ายถอนเงินฝาก

ในช่วง 10 เดือนแรกนี้เงินฝากกระแสรายวันที่สำนักงานภาคใต้มีการรับฝากทั้งสิ้น 660,674.4 ล้านบาท และจ่ายถอน 661,172.9 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 12.3 และร้อยละ 12.4 ตามลำดับ ส่วนการรับและจ่ายถอนเงินของธนาคารต่าง ๆ ที่ผู้แทน ธปท. ของจังหวัดต่าง ๆ ในภาคใต้มีจำนวนทั้งสิ้น 434,353.4 ล้านบาท และ 435,016.4 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 13.1 และร้อยละ 13.2 ตามลำดับ ขณะเดียวกันเงินฝากของ ธปท. ที่คลังจังหวัดมีการรับจ่ายถอนจำนวนทั้งสิ้น 228,413.6 ล้านบาท และ 226,481.3 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 10.7 และร้อยละ 10.5 ตามลำดับ

2.2 การโอนเงิน

การโอนเงินเข้าออกระหว่างภาคใต้กับส่วนกลางมี 2 ระบบ คือ ระบบเงินโอนภูมิภาคและระบบบาทเน็ต ซึ่งปริมาณเงินโอนระหว่างสำนักงานภาคใต้และผู้แทนฯ กับสำนักงานใหญ่ ในช่วง 10 เดือนนี้ มียอดโอนออกสุทธิเป็นจำนวน 44,106.7 ล้านบาท ลดลงจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 15.0 ส่วนการโอนเงินภายในภาคใต้ระหว่างสำนักงานภาคใต้กับผู้แทนฯ ของจังหวัดต่าง ๆ ในภาคใต้ มียอดโอนเข้าสำนักงานภาคใต้สุทธิ 44,480.5 ล้านบาท ลดลงจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 5.4

2.3 การใช้เช็คและเช็คคืน

ปริมาณเช็คเรียกเก็บผ่านสำนักหักบัญชีในเขตปฏิบัติการของสำนักงานภาคใต้ 22 แห่ง ในปี 2547 มีจำนวนทั้งสิ้น 4,477.9 พันฉบับ ลดลงร้อยละ 16.6 และมีมูลค่าทั้งสิ้น 536,339.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.3 ส่วนจำนวนเช็คคืนมีจำนวนทั้งสิ้น 73,092 ฉบับ มูลค่าทั้งสิ้น 4,702.9 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 28.2 และร้อยละ 10.1 ตามลำดับ โดยมีสัดส่วนจำนวนฉบับและมูลค่าเช็คคืนต่อเช็คเรียกเก็บ คิดเป็นร้อยละ 1.7 และร้อยละ 0.9 ลดลงเมื่อเทียบกับร้อยละ 1.9 และร้อยละ 1.0 ปีก่อน

2.4 การให้ความอนุเคราะห์ทางการเงิน

สำนักงานภาคใต้ออกยืมเงินผ่านสถาบันการเงินโดยมีตัวสัญญาใช้เงินของผู้ประกอบการ SMEs เป็นประกันจำนวนเงินทั้งสิ้น 7,403.3 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 61.3 สำหรับยอดเงินคงค้างมีจำนวน 1,596.6 ล้านบาท

2.5 งานด้านปริวรรตเงินตรา

ณ สิ้นธันวาคม 2547 บุคคลรับอนุญาตในเขตปฏิบัติการภาคใต้ มีจำนวนทั้งสิ้น 98 ราย ในปี 2547 รับซื้อเงินตราต่างประเทศ 29.6 ล้านดอลลาร์ สรอ. และขายเงินตราต่างประเทศ 29.5 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 28.0 และร้อยละ 25.7 ตามลำดับ

2.6 งานด้านพันธบัตร

ปี 2547 มีการจ่ายดอกเบี้ยพันธบัตรจำนวนทั้งสิ้น 15,056 ราย เป็นเงิน 637.6 ล้านบาท

3. งานด้านวิเคราะห์และติดตามธุรกิจการเงิน

ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2547 มีลูกหนี้สมัครใจเข้าร่วมโครงการประสานการเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ จำนวน 540 ราย ยอดหนี้รวม 1,847.7 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี 288 ราย ยอดหนี้รวม 1,103.3 ล้านบาท และลูกหนี้ที่ยังอยู่ระหว่างบังคับคดีจำนวน 252 ราย ยอดหนี้รวม 744.4 ล้านบาท โดยลูกหนี้ที่กล่าวได้ประชุมเจรจาแล้ว 536 ราย 1,835.3 ล้านบาท มีข้อยุติตกลงกันได้หรือลูกหนี้ลงนามในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้/ศาลพิพากษาตามยอมแล้ว/ชำระหนี้ปิดบัญชีแล้ว 309 ราย 1,062.9 ล้านบาท เท่ากับร้อยละ 57.6 และร้อยละ 57.9 ตามลำดับ

4. งานด้านวิชาการ

ส่วนวิชาการ สำนักงานภาคใต้อำนาจในการ ศึกษา ติดตาม วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจการเงินภาคใต้ เพื่อประชุมภาพเศรษฐกิจมหภาคที่สายนโยบายการเงินและเผยแพร่แก่สาธารณชน นอกจากนี้ ยังมีการศึกษา ติดตาม และวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจรายจังหวัดของภาคใต้ และจัดทำรายงาน แนวโน้มธุรกิจตามโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจ/ธุรกิจระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยกับนักธุรกิจ รวมทั้งจัดโครงการวิชาการสัมมนาและการประชุมประเมินภาวะเศรษฐกิจเพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับผู้ประกอบการในภาคใต้ ทางด้านการศึกษาเฉพาะเรื่อง มี 2 เรื่อง คือระบบตลาดและกลไกราคาขาย และสู่ทางการส่งออกอาหารไปประเทศมาเลเซีย

ค. สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ธนาคารแห่งประเทศไทย มีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการธนบัตรจากเดิมที่สำนักงานคลังจังหวัดดำเนินการในฐานะผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทยมาเป็นศูนย์จัดการธนบัตรอยู่ภายใต้ความดูแลรับผิดชอบของฝ่ายจัดการธนบัตร ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2547 โดยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีศูนย์จัดการธนบัตร 3 แห่ง

ได้แก่ ศูนย์จัดการธนบัตรขอนแก่น ศูนย์จัดการธนบัตรนครราชสีมา และศูนย์จัดการธนบัตรอุบลราชธานี ทำให้โครงสร้างของสำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือในปัจจุบันประกอบด้วย ส่วนธุรกิจการธนาคาร ส่วนวิเคราะห์และติดตามธุรกิจการเงิน ส่วนวิชาการ ที่มัญชีและบริการ และทีมธุรการ ผลการปฏิบัติงานประจำปี 2547 สรุปได้ดังนี้

1. งานด้านเงินตรา (มกราคม - ตุลาคม 2547)

ปริมาณเงินสดรับและจ่าย (รวมข้อมูลศูนย์จัดการธนบัตรขอนแก่น) รวมทั้งสิ้น 124,174.5 ล้านบาท และ 83,291.9 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 6.7 และร้อยละ 1.7 ตามลำดับ การตรวจนับคัตธนบัตรมีจำนวน 417.6 ล้านฉบับ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 5.9 และมีธนบัตรชำรุด 61,789 ฉบับ มูลค่า 5.9 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 19 และร้อยละ 5.9 ตามลำดับ ส่วนการตรวจพบธนบัตรปลอมมีจำนวน 1,882 ฉบับ โดยธนบัตรปลอมที่พบมากที่สุดคือ ชนิดราคา 100 บาท รองลงมาคือชนิดราคา 1,000 บาท

2. งานด้านธุรกิจการธนาคาร

2.1 การรับและจ่ายถอนเงินฝาก (ข้อมูลเดือนมกราคม-ตุลาคม 2547)

การรับและจ่ายเงินฝากกระแสรายวันที่สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 15.3 ทั้งการรับและจ่าย การรับและจ่ายถอนเงินของธนาคารต่าง ๆ ที่ผู้แทน ธปท. ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 14.6 และร้อยละ 14.5 ตามลำดับ การรับและจ่ายถอนเงินฝากของ ธปท. ที่คลังจังหวัด ลดลงร้อยละ 13.8 และร้อยละ 12.9 ตามลำดับ

2.2 การโอนเงิน (ข้อมูลเดือนมกราคม-ตุลาคม 2547)

การโอนเงินเข้าออกระหว่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือและผู้แทน ธปท. กับสำนักงานใหญ่มียอดโอนเข้า 315,514 ล้านบาท เงินโอนออก 179,753.4 ล้านบาท สำหรับการโอนเงินภายใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างสำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับผู้แทน ธปท. มียอดเงินโอนเข้าและโอนออก เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 2.9 และ 2.7 ตามลำดับ

2.3 การใช้เช็คและเช็คคืน

ปี 2547 มีปริมาณเช็คเรียกเก็บผ่านสำนักหักบัญชีในเขตปฏิบัติการสำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลดลงร้อยละ 25.9 แต่มูลค่าเช็คเรียกเก็บรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.6 ทางด้านจำนวนและมูลค่าเช็คคืน ลดลงร้อยละ 37.5 และร้อยละ 10 ตามลำดับ อัตราส่วนจำนวนฉบับและมูลค่าเช็คคืนต่อเช็คเรียกเก็บลดลงอยู่ที่ร้อยละ 2.2 เท่ากันทั้งจำนวนฉบับและมูลค่า

2.4 การให้ความอนุเคราะห์ทางการเงิน

ปี 2547 สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ให้ความอนุเคราะห์ทางการเงินแก่ผู้ประกอบการ SMEs และผู้เลี้ยงสัตว์ปีกที่ได้รับความเสียหายจากการระบาดของไข้หวัดนกผ่านธนาคารพาณิชย์ในเขตปฏิบัติการรวมเป็นเงิน 17,280.1 ล้านบาท มีการชำระคืน 16,836.1 ล้านบาท เป็นยอดเงินคงค้างทั้งสิ้น 3,007 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 35.8 ร้อยละ 54.5 และร้อยละ 17.3 ตามลำดับ

2.5 การปริวรรตเงินตรา

ปี 2547 มีบุคคลรับอนุญาตในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 5 ราย มูลค่าขายเงินตราต่างประเทศรวมเป็นเงิน 279,319 ดอลลาร์ สรอ. ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 5.3

2.6 งานด้านพันธบัตร

ปี 2547 ยอดผู้ถือกรรมสิทธิ์ จำนวน 11,664 ราย จำนวนเงิน 18,827.9 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 52.9 และร้อยละ 36.9 ตามลำดับ การจ่ายดอกเบี้ยพันธบัตรรวมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวม 15,382 ราย เป็นเงินทั้งสิ้น 874.5 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 3.9 และร้อยละ 3 ตามลำดับ ด้านการไถ่ถอนมี 556 ราย เป็นเงิน 858.6 ล้านบาท

3. งานด้านวิเคราะห์และติดตามธุรกิจการเงิน

3.1 การศึกษา ติดตาม รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจการเงินในภาคฯ ประกอบด้วย การรวบรวมข้อมูลผู้ประกอบการเข้าซื้อ/ลิสซิ่ง ธุรกิจรับจำนอง/ขายฝาก สินเชื่อส่วนบุคคล กลุ่มออมทรัพย์ และนายทุนเงินกู้ รวมทั้งศึกษาธุรกิจการเงินนอกระบบที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจในภาคฯ

3.2 การวิเคราะห์และติดตามสถานะทางการเงิน ประกอบด้วย การรวบรวมข้อมูลกลุ่มธุรกิจลูกหนี้ รายใหญ่ 20 อันดับแรกของภาค และจัดทำรายงานการวิเคราะห์และติดตามผลกระทบจากอุตสาหกรรมที่สำคัญในภาคฯ

3.3 การส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2547 มีจำนวนลูกหนี้เป้าหมาย 448 ราย ยอดหนี้รวม 3,044 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างการเจรจา 46 ราย ยอดหนี้รวม 83 ล้านบาท ลูกหนี้ที่เจรจาสำเร็จมี 256 ราย ยอดหนี้รวม 1,189 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนซึ่งมีจำนวน 70 ราย ยอดหนี้รวม 426 ล้านบาท และลูกหนี้ที่เจรจาไม่สำเร็จมี 128 ราย ยอดหนี้รวม 595 ล้านบาท

นอกจากนี้ ยังมีงานให้ความร่วมมือกับสายกำกับสถาบันการเงินและสายจัดการกองทุนและหนี้ โดยการส่งผู้วิเคราะห์ไปร่วมตรวจสอบ Yield Maintenance ที่สำนักงานใหญ่ทุกไตรมาส รวมทั้งการออกสำรวจหลักประกันของสถาบันการเงิน 56 แห่งที่ถูกสั่งปิดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4. งานด้านวิชาการ

ปี 2547 ส่วนวิชาการได้ดำเนินการสำรวจ รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ เพื่อประเมินภาวะเศรษฐกิจและการเงินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รายเดือน รายไตรมาส และรายปี 2547 เตรียมข้อมูลและเข้าร่วมประชุมเศรษฐกิจมหภาค ณ สำนักงานใหญ่ บางขุนพรหม

ด้านงานศึกษาวิจัย : ปีนี้มีส่วนศึกษาวิจัย 4 เรื่องประกอบด้วย (1) การตลาดข้าวหอมมะลิในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2) เงินบาทของผู้มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศตามแนวชายแดนไทย-สปป.ลาว (3) การค้าและพฤติกรรมกรรมการชำระเงินตามแนวชายแดนไทย-สปป.ลาว (4) การค้าและพฤติกรรมกรรมการชำระเงินตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ส่วนงานการศึกษาอื่น ๆ ได้แก่ การศึกษาปัญหาและอุปสรรคและเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการค้าเงินสกุลท้องถิ่นของผู้ค้ารายย่อย ที่ด่านช่องเม็ก-วังเตา จังหวัดอุบลราชธานี และการสำรวจทัศนคติของครัวเรือนต่อการก่อหนี้และการออมในภาคฯ ร่วมกับสายนโยบายการเงิน

สำหรับงาน Country Desk ของประเทศ สปป.ลาว กัมพูชา และเวียดนาม ทำการสำรวจภาวะการค้าไทย-ลาว และไทย-กัมพูชา ศึกษาสู่ทางการลงทุนใน สปป. ลาว กัมพูชาและเวียดนาม จัดทำรายงานภาวะเศรษฐกิจ สปป.ลาว กัมพูชา และเวียดนาม

นอกจากนี้ ยังมีงานเผยแพร่นโยบายการเงิน การจัดงานสัมมนาทางวิชาการเนื่องในโอกาสครบรอบปีที่ 36 ของ สกอ. จัดแถลงข่าวและขอบคุณสื่อมวลชน ประจำปี 2547 การจัดโครงการวิชาการสัญจร งานประชุม สัมมนา และเป็นวิทยากรบรรยายที่สถาบันภายนอก

งานด้านวางแผน

การวางแผนเชิงกลยุทธ์

ชปท. ได้พัฒนากระบวนการวางแผนกลยุทธ์ การจัดทำงบประมาณและการวัดและการบริหารผลงาน มาอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2547 ชปท. ได้มุ่งเน้นการพัฒนากระบวนการดังกล่าว เพื่อให้เป็นส่วนสนับสนุนที่สำคัญในการสร้างเสริมธรรมาภิบาลขององค์กร

1. ในกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ คณะผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการกำหนดนโยบายและทิศทางขององค์กร โดยมีกำหนดเวลาที่ชัดเจนในการทบทวนกลยุทธ์เป็นประจำทุกปี

2. การจัดทำแผนงานของ ชปท. ในปี 2547 ได้มีการจัดทำเป็นแผนบูรณาการแบบรวมส่วน (Integrated Plan)

3. ชปท. ได้ปรับปรุงระบบงบประมาณให้สอดคล้องกับกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ และได้ปรับปรุงระเบียบและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการงบประมาณซึ่งรวมถึงการพัฒนาระบบบริหารต้นทุนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การจัดสรรและการใช้ทรัพยากรมีการคำนึงถึงต้นทุนการดำเนินงานและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด และ ชปท. ได้พัฒนาโปรแกรม SAP (Systems, Applications, & Products in data processing) ที่ ชปท. นำมาใช้เมื่อ 1- 2 ปี ที่ผ่านมาจากหน่วยงานอื่น เพื่อให้สามารถเป็นเครื่องมือของผู้บริหารในการบริหารและควบคุมงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. ชปท. ได้นำระบบบริหารผลงานมาใช้โดยในปี 2547 ได้พัฒนาตัวชี้วัดผลงาน มีการวัดผลการดำเนินงานและรายงานต่อคณะกรรมการธนาคาร และเพื่อให้การวัดผลการดำเนินงานของ ชปท. เป็นที่เชื่อถือ และมีความโปร่งใส ชปท. ได้ใช้วิธีการสำรวจความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องต่องานของ ชปท. (โดยใช้บุคคลภายนอกดำเนินการ)

การบริหารความเสี่ยง

1. การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน

1.1. การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของการบริหารเงินสำรองทางการ ที่ได้ดำเนินการในปี 2547 ประกอบด้วย

1.1.1 การทบทวนดัชนีอ้างอิง

(ก) การทบทวนดัชนีอ้างอิงสำหรับกองทุนเพื่อการลงทุนระยะยาว

ชปท. ได้พิจารณาทบทวนดัชนีอ้างอิงสำหรับกองทุนเพื่อการลงทุนระยะยาวเพื่อให้สอดคล้องกับข้อมูลตลาดปัจจุบัน โดยปรับจาก Strategic Benchmark เป็น Neutral Benchmark และยังคงนำแบบจำลอง Black-Litterman Asset Allocation Model มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการสร้างดัชนีอ้างอิง

(ข) การทบทวนดัชนีอ้างอิงของผู้จัดการทุนภายนอก

ชปท. ได้ทบทวนดัชนีอ้างอิงของผู้จัดการทุนภายนอก โดยเปลี่ยนดัชนีอ้างอิงจาก JP Morgan Hedged Index เป็น JP Morgan Unhedged Index เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (Objective Function) ของการบริหารกองทุนเพื่อการลงทุนระยะยาว ที่ให้ผลตอบแทนปรับความเสี่ยงสูงสุดภายใต้ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในสกุลเงิน SDR

(ค) การทบทวนดัชนีอ้างอิงของกองทุนเงินรับชายฝาก กองทุนสภาพคล่อง และกองทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยน

รพท. ได้ทบทวนดัชนีอ้างอิงของกองทุนเงินรับขายฝาก ดัชนีอ้างอิงของกองทุนสภาพคล่อง และดัชนีอ้างอิงของกองทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยน เพื่อให้สอดคล้องกับข้อมูลตลาดปัจจุบัน

1.1.2 กรอบการบริหารความเสี่ยงและแนวทางการลงทุน

รพท. ขยายขอบเขตการลงทุนเพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสในการลงทุน โดยที่ควบคุมความเสี่ยงทางการเงินให้คงอยู่ในระดับเดิม และมีการทำ Stress test เพื่อให้มั่นใจว่าการควบคุมความเสี่ยงทางการเงินที่ใช้ในปัจจุบันสามารถควบคุมการกระจายตัวของผลตอบแทน (Return Distribution) ในทุก Dimension (Skewness, Kurtosis) ไม่แตกต่างไปจากเดิม โดยเพิ่มประเทศที่สามารถลงทุนในพันธบัตรและสกุลเงินและเครื่องมือทางการเงินที่สามารถลงทุนได้

1.1.3 การกำหนดขนาดกองทุนและขอบเขตการลงทุนที่เหมาะสมของผู้จัดการทุนภายนอก (Optimal Allocation and Expanded Scope of Investment to External Fund Managers)

ในการกำหนดสัดส่วนเงินลงทุนที่เหมาะสมที่จะให้ผู้จัดการทุนภายนอกบริหาร พิจารณาจากประโยชน์ที่จะได้รับด้านผลตอบแทนของการบริหาร เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารเพื่อเรียนรู้แนวทางและวิธีการต่าง ๆ ในการบริหารกองทุน รวมทั้งการใช้เครื่องมือทางการเงินใหม่ ๆ และประโยชน์จากการกระจายความเสี่ยง (Diversification)

1.2 การประเมินความเสี่ยงจากการดำเนินนโยบายผ่านตลาดการเงิน

รพท. ประเมินความเสี่ยงทางการเงินจากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ ผ่านตลาดเงินและตลาดอัตราแลกเปลี่ยนอย่างต่อเนื่อง และประเมินผลกระทบและนัยยะของการดำเนินนโยบายอัตราดอกเบี้ยและนโยบายอัตราแลกเปลี่ยนต่อตลาดและการคาดการณ์ของตลาด รวมทั้งประเมินประสิทธิภาพและความเหมาะสมของมาตรการที่ใช้ดูแลเสถียรภาพของค่าเงิน เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับในกระบวนการตัดสินใจของการดำเนินนโยบายผ่านตลาดการเงินภายใต้การกำกับดูแลของ รพท.

1.3 การศึกษาและงานวิจัย

เพื่อพัฒนางานด้านบริหารความเสี่ยงทางการเงิน รพท. ได้ศึกษาและวิจัยในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ในปี 2547 ได้ดำเนินการรวม เรื่อง ดังนี้

(1) การสร้าง Yield Curve สำหรับการกำหนดราคาตราสารการเงินและวิเคราะห์การดำเนินนโยบายการเงิน (Yield Curve Construction)

(2) การศึกษาแนวคิดในการบริหารความเสี่ยงและสร้าง Credit Risk Model เพื่อวางกรอบการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตที่เหมาะสมกับงานของ รพท.

(3) การวิเคราะห์กลไกส่งผ่านอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยน และความผันผวนในตลาดการเงิน (Monetary Transmission Mechanism) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยน และความผันผวนในตลาดการเงิน

(4) การวิเคราะห์และสร้างแนวทางการบริหารความเสี่ยงของ Option (Application of Options in Central Bank Intervention) เพื่อเป็นการศึกษาแนวทางที่ รพท. สามารถใช้ Options ในการสนับสนุนหรือดำเนินนโยบายต่าง ๆ

2. การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

2.1 การดำเนินการตามโครงการการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self - Assessment : CSA)

ในรอบปี 2547 สปท. ได้ประเมินการควบคุมด้วยตนเองตามกรอบการประเมินของ Committee of Sponsoring Organization of the Tradeway Commission : COSO ต่อเนื่องจากปีก่อน โดยทำใน 5 สายงาน ได้แก่ สายเทคโนโลยีสารสนเทศ สายระบบการชำระเงิน สายรักษาความปลอดภัย สายเงินฝากและพันธบัตร และโรงพิมพ์ธนบัตร ซึ่งการประเมินการควบคุม มี 2 ระดับ คือ ประเมินการควบคุมทั่วไป (ตาม 5 องค์ประกอบของ COSO) และประเมินการควบคุมระดับกิจกรรมของกระบวนการทำงานหลัก

ทั้งนี้ ผลลัพธ์ที่ได้จากการทำ CSA ได้แก่ ผลการประเมินความเสี่ยงและการควบคุม รวมทั้งแผนปฏิบัติการสำหรับการควบคุมที่ต้องการปรับปรุง/เพิ่มเติม ซึ่งสายตรวจสอบกิจการภายในจะสุ่มตรวจสอบความเหมาะสมของผลการประเมิน รวมทั้งการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการที่สายงานกำหนดไว้ภายหลังการดำเนินการตามกระบวนการ CSA ได้เสร็จสิ้นลงแล้ว

2.2 การสร้างความตระหนักในเรื่องความเสี่ยง

ในช่วง 6 เดือนหลังของปี 2547 สปท. ได้ริเริ่มโครงการคิด 2 ชั้นเพื่อเพิ่มความมั่นใจ (Plan for Success with Risk Awareness) เพื่อเสริมสร้างความตระหนักในเรื่องความเสี่ยงให้กับพนักงาน โดยนำเสนอบทความที่เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงผ่านสื่อต่าง ๆ และเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ในเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยงของภาคธุรกิจ

2.3 การบริหารความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์

สปท. ได้ประเมินความเสี่ยงในภาพรวมขององค์กร โดยผู้บริหารระดับสูงของ สปท. ได้ร่วมกันพิจารณาถึงปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ รวมทั้ง ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่จะทำให้ไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ของ สปท. พร้อมทั้งพิจารณากำหนดแนวทางในการลด หรือควบคุมความเสี่ยงที่เหมาะสม นอกจากนี้หัวหน้าสายงานต่าง ๆ ได้พิจารณาความเสี่ยงที่จะไม่สามารถดำเนินการตามกลยุทธ์ที่สายงานรับผิดชอบ และจัดทำแผนรองรับซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนงานประจำปีของสายงาน

2.4 การจัดทำและทดสอบแผนฉุกเฉินกรณีเกิดวินาศภัย

ในปี 2547 สปท. ได้เตรียมความพร้อมรองรับกรณีเกิดวินาศภัย โดยได้จัดตั้งคณะกรรมการแผนฉุกเฉินกรณีเกิดวินาศภัยของ สปท. (กผว.) ขึ้นมากำกับดูแลการจัดทำแผนฉุกเฉิน ฯ ในภาพรวมของ สปท. โดย สปท. ได้จัดทำแผนฉุกเฉินฯ ของระบบงานสำคัญจนแล้วเสร็จ และได้จัดให้มีการทดสอบแผนฉุกเฉิน ฯ ของระบบงานสำคัญทุกระบบงานใน สปท. พร้อมกันการทดสอบช่วยให้เกิดความมั่นใจในระดับหนึ่งว่า สปท. มีความพร้อมที่จะรองรับสถานการณ์ หากเกิดเหตุวินาศภัยขึ้น ระบบงานสำคัญต่าง ๆ จะได้รับการฟื้นฟูเพื่อให้สามารถดำเนินการต่อไปได้

รายงานของประธาน
คณะกรรมการตรวจสอบ

รายงานของประธานคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย ได้แต่งตั้ง ศาสตราจารย์เกษรี ณรงค์เดช เป็นประธานคณะกรรมการตรวจสอบ นายจรุง หนูขวัญ เป็นกรรมการตรวจสอบ เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2546 และศาสตราจารย์เทียนฉาย กีระนันทน์ เป็นกรรมการตรวจสอบ เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2546 โดยมีนายภฤช พอลเลิศ ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายตรวจสอบกิจการภายใน เป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ และต่อมาเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2547 ศาสตราจารย์เทียนฉาย กีระนันทน์ ได้ขอลาออกจากการเป็นกรรมการตรวจสอบเนื่องจากพ้นวาระการเป็นกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย

คณะกรรมการตรวจสอบได้ยึดถือ “แนวปฏิบัติคณะกรรมการตรวจสอบ” ที่คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย ได้อนุมัติไว้เป็นกรอบในการปฏิบัติงาน โดยในรอบปีที่ผ่านมาได้ทำการประชุมรวม 6 ครั้ง และได้พิจารณาสอบทานระบบการควบคุมภายในของ ธปท. ตามรายงานการตรวจสอบของฝ่ายตรวจสอบกิจการภายใน และดำเนินการประเมินการควบคุมภายใน จากการมาให้คำชี้แจงของสายงานหลัก อาทิ สายกำกับสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน สายตลาดการเงิน นอกจากนี้ที่กล่าว ได้สอบทานรายงานทางการเงินเพื่อความถูกต้อง เชื่อถือได้ รวมถึงความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี และผู้ตรวจสอบภายใน

ทั้งนี้คณะกรรมการตรวจสอบได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ฝ่ายบริหารของ ธปท. เพื่อให้ตระหนักถึงธรรมาภิบาล และการบริหารความเสี่ยง ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานของ ธปท. บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และมีความเห็น ว่า การประเมินการควบคุมภายในด้วยตนเองที่ ธปท. กำลังดำเนินการอยู่นั้น เป็นพื้นฐานที่ช่วยให้ระบบการควบคุมภายในแข็งแกร่งยิ่งขึ้น สำหรับความเป็นอิสระของผู้ตรวจสอบทั้งสองกลุ่มคือ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และฝ่ายตรวจสอบกิจการภายใน นั้น มีความเป็นอิสระเต็มที่ในการปฏิบัติตามมาตรฐานและจริยธรรมแห่งวิชาชีพ

Amel Anadol

(ศาสตราจารย์เกษรี ณรงค์เดช)

ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ

26 มกราคม 2548

รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน
ธนาคารแห่งประเทศไทย
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2547 และ 2546

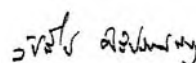
รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2547 และ 2546 บัญชีกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นและงบกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งผู้บริหารของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินเหล่านี้ ส่วนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องวางแผนและปฏิบัติตามเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่า งบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการทดสอบหลักฐาน ประกอบรายการทั้งที่เป็นจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน การประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยใช้และประมาณการเกี่ยวกับรายการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งผู้บริหารของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้จัดทำขึ้น ตลอดจนการประเมินถึงความเหมาะสมของการแสดงรายการที่นำเสนอในงบการเงินโดยรวม สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าการตรวจสอบดังกล่าวให้ข้อสรุปที่เป็นเกณฑ์อย่างเหมาะสมในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2547 และ 2546 ผลการดำเนินงาน การแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

(นางวัชรีย์ ศิริประเสริฐ)

ผู้อำนวยการสำนักงานการตรวจสอบ

(นางพวงจันทร์ เหล่าสุทธีรวงษ์)

เจ้าหน้าที่ตรวจเงินแผ่นดิน 8

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

Office of the Auditor General

วันที่ 4 มีนาคม 2548

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบดุล
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2547 และ 2546

สินทรัพย์	หมายเหตุ	2547 บาท	2546 บาท
เงินสดและเงินฝาก			
เงินสด		44,835,767,085.06	14,937,788,039.94
เงินฝากคลังและตัวแทน	3	2,216,720.32	13,642,465,146.24
เงินฝากต่างประเทศ		140,889,192,613.82	80,947,283,144.84
		<u>185,727,176,419.20</u>	<u>109,527,536,331.02</u>
สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน	4	6,504,842,057.05	4,430,957,735.11
เงินลงทุน	5		
หลักทรัพย์ในประเทศ		114,097,917,856.53	111,968,487,888.14
หลักทรัพย์ต่างประเทศ		333,434,188,224.57	172,020,714,672.18
		<u>447,532,106,081.10</u>	<u>283,989,202,560.32</u>
หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน	6	309,282,654,865.66	362,929,408,643.07
เงินให้กู้ยืม	7	54,267,541,561.90	33,673,040,312.92
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สุทธิ	8	4,212,789,016.32	4,089,141,670.54
สินทรัพย์อื่น	9	70,137,826,420.51	66,930,557,729.63
รวมสินทรัพย์		<u>1,077,664,936,421.74</u>	<u>865,569,844,982.61</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบดุล
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2547 และ 2546

หนี้สินและทุน	หมายเหตุ	2547 บาท	2546 บาท
เงินรับฝาก			
เงินรับฝากจากรัฐบาล		52,236,344,632.81	45,528,262,201.18
เงินรับฝากจากสถาบันการเงิน		55,210,672,269.84	52,167,569,099.87
เงินรับฝากอื่น	10	196,522,772,309.98	84,413,658,626.69
		<u>303,969,789,212.63</u>	<u>182,109,489,927.74</u>
สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรร	11	5,135,827,414.85	4,984,064,551.94
หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน	6	382,747,740,308.73	401,881,497,578.34
พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย		270,020,653,144.54	178,854,711,565.49
หนี้สินอื่น	12	62,835,008,298.07	62,862,994,953.42
รวมหนี้สิน		<u>1,024,709,018,378.82</u>	<u>830,692,758,576.93</u>
ทุน			
ทุนประเดิม		20,000,000.00	20,000,000.00
เงินสำรองธรรมดา13		4,222,697,954.10	2,973,449,575.10
เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ		624,075,747.53	624,075,747.53
ส่วนต่ำกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน		(47,909,609.20)	(1,045,363,560.60)
กำไรสะสม		27,307,931,127.67	27,307,931,127.67
กำไรสุทธิสำหรับงวด		20,829,122,822.82	4,996,993,515.98
รวมทุน		<u>52,955,918,042.92</u>	<u>34,877,086,405.68</u>
รวมหนี้สินและทุน		<u>1,077,664,936,421.74</u>	<u>865,569,844,982.61</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(ม.ร.ว. ปรีดิยาธร เทวกุล)

ผู้ว่าการ

(นายเชษฐาธิ์ เจริญพิทักษ์)

รองผู้ว่าการ ด้านบริหาร

(นางสาวจริญญา แก้วมณี)

ผู้อำนวยการ ฝ่ายการบัญชี

ธนาคารแห่งประเทศไทย
บัญชีกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2547 และ 2546

หมายเหตุ	2547 บาท	2546 บาท
รายได้		
ดอกเบี๋ยรับ	20,729,107,478.52	18,873,859,580.02
ค่าธรรมเนียม	477,847,724.41	409,585,558.05
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สุทธิ	12,037,771,517.63	0.00
รายได้อื่น	425,480,811.46	1,506,637,804.57
รวมรายได้	<u>33,670,207,532.02</u>	<u>20,790,082,942.64</u>
ค่าใช้จ่าย		
ดอกเบี๋ยจ่าย	8,733,367,191.94	8,117,726,587.47
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สุทธิ	0.00	3,968,371,023.72
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	2,870,434,691.12	2,851,734,821.79
ค่าใช้จ่ายอื่น	1,237,282,826.14	855,256,993.68
รวมค่าใช้จ่าย	<u>12,841,084,709.20</u>	<u>15,793,089,426.66</u>
กำไรสุทธิ	<u>20,829,122,822.82</u>	<u>4,996,993,515.98</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2547 และ 2546

	ทุนประเดิม	เงินสำรอง ธรรมดา	เงินสำรอง เพื่อรักษาระดับ กำไรนำส่งรัฐ	ส่วนเกิน(ต่ำกว่าทุน) จากการเปลี่ยนแปลง มูลค่าเงินลงทุน	กำไรสะสม	กำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับงวด	บาท
							รวม
ยอดคงเหลือ ณ 1 มกราคม 2546	20,000,000.00	-	624,075,747.53	-	27,307,931,127.67	11,893,798,300.39	39,845,805,175.59
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างงวด							
จัดสรรกำไรสุทธิเป็นเงินสำรองธรรมดา	-	2,973,449,575.10	-	-	-	(2,973,449,575.10)	-
จัดสรรกำไรสุทธินำส่งรัฐ	-	-	-	-	-	(8,920,348,725.29)	(8,920,348,725.29)
ส่วนต่ำกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน	-	-	-	(1,045,363,560.60)	-	-	(1,045,363,560.60)
กำไรสุทธิสำหรับงวด	-	-	-	-	-	4,996,993,515.98	4,996,993,515.98
ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2546	20,000,000.00	2,973,449,575.10	624,075,747.53	(1,045,363,560.60)	27,307,931,127.67	4,996,993,515.98	34,877,086,405.68
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างงวด							
จัดสรรกำไรสุทธิเป็นเงินสำรองธรรมดา	-	1,249,248,379.00	-	-	-	(1,249,248,379.00)	-
จัดสรรกำไรสุทธินำส่งรัฐ	-	-	-	-	-	(3,747,745,136.98)	(3,747,745,136.98)
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน	-	-	-	997,453,951.40	-	-	997,453,951.40
กำไรสุทธิสำหรับงวด	-	-	-	-	-	20,829,122,822.82	20,829,122,822.82
ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2547	20,000,000.00	4,222,697,954.10	624,075,747.53	(47,909,609.20)	27,307,931,127.67	20,829,122,822.82	52,955,918,042.92

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2547 และ 2546

	2547	2546
	บาท	บาท
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
กำไรสุทธิ	20,829,122,822.82	4,996,993,515.98
รายการปรับกระทบยอดกำไรสุทธิเป็นเงินสดรับ (จ่าย)		
จากกิจกรรมดำเนินงาน :		
รายได้ค้างรับ (เพิ่มขึ้น) ลดลงสุทธิ	(2,937,194,737.05)	1,301,662,640.48
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	50,302,210.40	(835,725,851.66)
การตัดบัญชี (ส่วนลด) ส่วนเกินมูลค่าหลักทรัพย์	1,080,682,485.80	(3,494,593,431.51)
ค่าเสื่อมราคาและรายการตัดบัญชี	268,836,781.72	215,831,701.28
กำไรจากการจำหน่ายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	(2,517,522.22)	(331,024.00)
(กำไร) ขาดทุนจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ	9,810,833,934.09	(9,194,192,685.45)
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนเปลี่ยนแปลง		
ในสินทรัพย์/หนี้สินดำเนินงาน	29,100,065,975.56	(7,010,355,134.88)
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง		
เงินฝากต่างประเทศ	(72,923,704,302.53)	9,534,783,964.36
สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษก่อนเงิน	(23,806,319.39)	120,884,959.10
หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน	53,377,461,348.03	(198,747,963,043.30)
เงินให้กู้ยืม	(20,594,501,248.98)	(14,842,898,067.51)
สินทรัพย์อื่น	(356,942,822.13)	93,553,841.62
หนี้สินดำเนินงาน เพิ่มขึ้น (ลดลง)		
เงินรับฝาก	121,564,859,597.20	(58,568,584,611.42)
หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน	(18,439,546,550.16)	192,473,188,528.49
พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย	90,467,516,546.12	180,000,000,000.00
หนี้สินอื่น	(3,279,420,814.74)	(372,246,950.18)
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	178,891,981,408.98	102,680,363,486.28

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2547 และ 2546

	2547 บาท	2546 บาท
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ในประเทศ (เพิ่มขึ้น) ลดลงสุทธิ	(2,659,221,324.91)	7,097,615,567.57
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ (เพิ่มขึ้น) ลดลงสุทธิ	(166,295,695,262.33)	114,991,682,670.41
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เพิ่มขึ้นสุทธิ	(357,920,718.78)	(482,332,110.07)
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) ในกิจกรรมลงทุน	(169,312,837,306.02)	121,606,966,127.91
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน		
หนี้สินตามโครงการช่วยเหลือของกองทุนการเงิน		
ระหว่างประเทศลดลงสุทธิ	0.00	(210,488,352,699.72)
จัดสรรกำไรสุทธินำส่งรัฐ	(3,747,745,136.98)	(8,920,348,725.29)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(3,747,745,136.98)	(219,408,701,425.01)
ผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในเงินสด	(88,467,299.41)	1,232,962,901.12
เงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ	5,742,931,666.57	6,111,591,090.30
เงินสด ณ วันที่ 1 มกราคม	44,553,921,871.67	38,442,330,781.37
เงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม	50,296,853,538.24	44,553,921,871.67
ข้อมูลกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม		
เงินสดจ่ายในระหว่างปี		
ดอกเบี้ยจ่าย	7,996,555,622.00	7,650,206,762.29
งบย่อยเงินสด		
เงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย		
เงินสด	44,835,767,085.06	14,937,788,039.94
เงินฝากคลังและตัวแทน	2,216,720.32	13,642,465,146.24
เงินฝากต่างประเทศ (ประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม)	5,458,869,732.86	15,973,668,685.49
รวม	50,296,853,538.24	44,553,921,871.67

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2547 และ 2546

1. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนของธนาคารแห่งประเทศไทย (ชปท.) ได้จัดทำขึ้นตามที่กำหนดไว้ในหมวด 5 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดกิจการธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 ซึ่งเป็นงบการเงินของฝ่ายการธนาคาร โดยไม่รวมกิจการของฝ่ายออกบัตรธนาคาร ทุนสำรองเงินตรา ทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงิน

2. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2.1 การรับรู้รายได้

รายได้ดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง ส่วนรายได้ที่มีใช้รายได้ดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

2.2 การรับรู้ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

2.3 เงินลงทุน

หลักทรัพย์ในประเทศ ซึ่ง ชปท. ถือไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินนโยบายการเงิน แสดงด้วยราคาทุนหลังปรับส่วนลดหรือส่วนเกินมูลค่าหลักทรัพย์ส่วนที่ตัดบัญชีแล้ว

หลักทรัพย์ต่างประเทศ ซึ่ง ชปท. ถือไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดจากการปรับมูลค่าของหลักทรัพย์แสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของทุน และจะรับรู้ในบัญชีกำไรขาดทุนเมื่อได้จำหน่ายหลักทรัพย์นั้น

2.4 เงินให้กู้ยืม

เงินให้กู้ยืมแสดงตามยอดต้นเงินกู้คงค้าง

2.5 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ที่ดิน แสดงด้วยราคาทุน ส่วนอาคารและอุปกรณ์แสดงด้วยราคาทุนหลังจากหักค่าเสื่อมราคาสะสม อาคารและอุปกรณ์จะบันทึกเป็นสินทรัพย์ เมื่อมีอายุการใช้งานเกินกว่า 1 ปี และค่าเสื่อมราคาคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์ ดังนี้

อาคาร	20 ปี
สิ่งปลูกสร้างชั่วคราวและการเสริมสร้างปรับปรุง	5 ปี
อุปกรณ์	3-15 ปี

สำหรับสินทรัพย์ถาวรที่ใช้ร่วมกันระหว่างฝ่ายการธนาคาร ฝ่ายออกบัตรธนาคาร ทุนสำรองเงินตรา ทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินนั้น ส่วนงานผู้จัดหาสินทรัพย์จะจัดสรรต้นทุนสินทรัพย์ให้แก่ส่วนงาน ตามสัดส่วนการใช้งานของสินทรัพย์

2.6 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงด้วยราคาทุนหลังจากหักค่าตัดจำหน่ายสะสม และค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการใช้ประโยชน์ 5 ปี

2.7 รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศบันทึกเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นเดือนก่อน ผลต่างระหว่างอัตราบันทึกบัญชีกับอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นจริงบันทึกเข้าบัญชีกำไรขาดทุน

สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นปี แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปีที่รายงาน กำไรหรือขาดทุนที่เกิดจากการแปลงค่าบันทึกเข้าบัญชีกำไรขาดทุน

2.8 การกันเงินไว้ชดเชยผลขาดทุนจากการรับขายฝากเงินตราต่างประเทศ

รพท. รับขายฝากเงินตราต่างประเทศจากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจโดยมีภาระต้องขายคืนในอนาคต ตามอัตราที่ตกลงกันไว้ ทุกสิ้นปี รพท. จะกันเงินไว้เผื่อผลขาดทุนที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งคำนวณโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปี และพิจารณาเฉพาะสัญญาที่คำนวณแล้วเป็นผลขาดทุน

2.9 เงินทุนเลี้ยงชีพ และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

2.9.1 เงินทุนเลี้ยงชีพ

ตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยเงินทุนเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2539 รวมทั้งส่วนที่แก้ไขเพิ่มเติมในปี 2543 และ 2545 ให้พนักงานที่เข้าทำงานก่อนวันที่ 1 ธันวาคม 2539 และมีได้เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ รพท. ได้กันเงินในแต่ละปีไว้เพื่อจ่ายให้พนักงานตามข้อบังคับดังกล่าวแล้ว

2.9.2 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2539 ให้พนักงานที่เป็นสมาชิกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน และให้ รพท. จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด กองทุนนี้ ได้จดทะเบียนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 แล้ว

3. เงินฝากคลังและตัวแทน

ในปี 2547 รพท. ได้มีการพัฒนาระบบบริหารงานธนบัตร โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2547 รพท. ได้เปิดดำเนินการศูนย์จัดการธนบัตร จำนวน 11 แห่ง เพื่อให้บริการรับฝากถอนเงินสดแทนสำนักงานผู้แทน รพท. และได้รับโอนคืนภารกิจของผู้แทน รพท. จากสำนักงานคลังจังหวัดพร้อมกันทั่วประเทศ โดยธนาคารต่าง ๆ ในภูมิภาคได้โอนปิดบัญชีเงินฝากที่สำนักงานผู้แทน รพท. และไปใช้บริการฝากถอนเงินสดที่ศูนย์จัดการธนบัตรแทน รพท. จึงโอนลดยอดเงินฝากที่สำนักงานคลังจังหวัดโดยคงไว้เท่าที่จำเป็น เพื่อสำรองไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการรับโอนคืนภารกิจจากผู้แทน รพท. ทำให้ ณ วันสิ้นปี 2547 เงินฝากคลังและตัวแทนมียอดคงเหลือลดลง จำนวน 13,640.2 ล้านบาท

4. สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	<u>2547</u>	<u>2546</u>
สินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศ	65,638.8	63,699.1
<u>หัก</u> เงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1	(33,246.8)	(34,632.6)
<u>ตัวสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ</u>	(25,926.9)	(24,649.6)
สิทธิซื้อส่วนสำรอง	6,465.1	4,416.9
สิทธิพิเศษถอนเงิน	<u>39.7</u>	<u>14.0</u>
รวม	<u>6,504.8</u>	<u>4,430.9</u>

สิทธิซื้อส่วนสำรองถือเป็นเงินสำรองระหว่างประเทศ คำนวณมาจากสินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศทั้งส่วนที่ส่งเป็นเงินตราต่างประเทศและเงินบาทเพื่อเป็นค่าสมาชิก หักด้วยเงินบาทที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศมีอยู่กับ ธปท. ทั้งในรูปเงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1 และตัวสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นตัวที่ไม่จ่ายดอกเบี้ยและโอนเปลี่ยนมือไม่ได้

ทั้งนี้ สินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศส่วนที่เป็นเงินบาท แสดงอยู่ในสินทรัพย์อื่น (หมายเหตุข้อ 9) สำหรับเงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1 และตัวสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศดังกล่าว รวมทั้งเงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศบัญชีที่ 2 ซึ่งฝากไว้ที่ ธปท. เพื่อจ่ายค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ได้แสดงไว้ภายใต้หนี้สินอื่น (หมายเหตุข้อ 12)

สิทธิพิเศษถอนเงินเป็นสินทรัพย์ที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศกำหนดขึ้น และถือเป็นเงินสำรองระหว่างประเทศได้

5. เงินลงทุน ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	<u>2547</u>	<u>2546</u>
หลักทรัพย์ในประเทศ		
มูลค่าหลักทรัพย์หลังปรับส่วนลดหรือส่วนเกิน	114,097.9	111,968.5
หลักทรัพย์ต่างประเทศ		
มูลค่าหลักทรัพย์หลังปรับส่วนลดหรือส่วนเกิน	333,482.1	173,066.1
<u>หัก</u> ส่วนต่ำกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน	(47.9)	(1,045.4)
	<u>333,434.2</u>	<u>172,020.7</u>
รวม	<u>447,532.1</u>	<u>283,989.2</u>

6. หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน และหลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	<u>2547</u>	<u>2546</u>
หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน		
- ในประเทศ	274,394.0	337,185.0
- ต่างประเทศ	<u>34,888.7</u>	<u>25,744.4</u>
รวม	<u>309,282.7</u>	<u>362,929.4</u>
หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน		
- ในประเทศ	347,860.0	376,187.0
- ต่างประเทศ	<u>34,887.7</u>	<u>25,694.5</u>
รวม	<u>382,747.7</u>	<u>401,881.5</u>

7. เงินให้กู้ยืม ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2547	2546
โครงการที่มีกระทรวงการคลังค้ำประกัน	19,824.9	15,091.2
โครงการที่มีตัวสัญญาใช้เงินของผู้ประกอบการ ที่สถาบันการเงินสลักหลังโอนให้ ธปท. เป็นประกัน	34,442.6	18,581.8
รวม	54,267.5	33,673.0

เงินให้กู้ยืมดังกล่าวเป็นการให้กู้ยืมแก่ภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ผ่านสถาบันการเงิน ทั้งนี้ ณ 31 ธันวาคม 2547 ธปท. มีการให้กู้ยืมจำนวน 8 โครงการ โดยเป็นโครงการที่มีกระทรวงการคลังค้ำประกัน 6 โครงการ และโครงการที่มีตัวสัญญาใช้เงินของผู้ประกอบการที่สถาบันการเงินสลักหลังโอนให้ ธปท. เป็นประกัน 2 โครงการ

8. ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สุทธิ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท			
	ยอดคงเหลือ	การเปลี่ยนแปลงราคาตามบัญชี		ยอดคงเหลือ
	1 ม.ค. 2547	เพิ่มขึ้น	ลดลง	31 ธ.ค. 2547
ที่ดิน	2,630.6	-	(166.6)	2,464.0
อาคาร	1,836.8	-	(0.0)	1,836.8
สิ่งปลูกสร้างชั่วคราวและ				
การเสริมสร้างปรับปรุง	55.4	61.1	(0.2)	116.3
อุปกรณ์	491.9	136.3	(0.7)	627.5
สินทรัพย์ระหว่างทำ	376.8	553.4	(223.0)	707.2
รวม	5,391.5	750.8	(390.5)	5,751.8
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(1,302.4)	(236.8)	0.2	(1,539.0)
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สุทธิ	4,089.1	514.0	(390.3)	4,212.8

ธปท. มีค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ประจำปี 2547 จำนวน 236.8 ล้านบาท

9. สินทรัพย์อื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2547	2546
สินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศ-เงินบาท	59,173.7	59,282.2
เงินลงทุนในองค์กรอื่น	1,820.0	1,766.3
เงินให้กู้แก่พนักงาน	2,041.9	1,899.0
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	169.0	94.8
อื่น ๆ	6,933.2	3,888.3
รวม	70,137.8	66,930.6

10. เงินรับฝากอื่น

ณ 31 ธันวาคม 2547 เงินรับฝากอื่น มีจำนวน 196,522.8 ล้านบาท โดย ณ 31 ธันวาคม 2546 เงินรับฝากอื่นได้รวมยอดคงค้างของ “บัญชีสะสมเพื่อการชำระคืนเงินกู้ชุดใช้ความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน” ซึ่งจัดตั้งไว้ที่ ธปท. ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ระยะที่สอง พ.ศ. 2545 ไว้ด้วย จำนวน 0.5 ล้านบาท ทั้งนี้ ในปี 2547 ธปท. ได้รับโอนสินทรัพย์เข้าบัญชีดังกล่าว จำนวน 22,314.9 ล้านบาท และได้จ่ายเงินออกจากบัญชีเดียวกันเพื่อชำระคืนเงินกู้ตามที่ระบุไว้ในพระราชกำหนด จำนวน 22,315.4 ล้านบาท ทำให้ ณ 31 ธันวาคม 2547 ไม่มียอดคงค้างในบัญชีดังกล่าว

11. สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรร

สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรรเป็นสิทธิพิเศษถอนเงินที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศจัดสรรให้ตามสัดส่วนโควตาที่ประเทศไทยมีอยู่ในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่ง ณ 31 ธันวาคม 2547 ธปท. ได้รับจัดสรรสิทธิพิเศษถอนเงินรวม 84.7 ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน เทียบเท่า 5,135.8 ล้านบาท

12. หนี้สินอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>2547</u>	<u>2546</u>
เงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1 และ 2	33,247.3	34,632.7
ตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	25,926.9	24,649.6
อื่น ๆ	<u>3,660.8</u>	<u>3,580.7</u>
รวม	<u>62,835.0</u>	<u>62,863.0</u>

13. เงินสำรองธรรมดา

เงินสำรองธรรมดาสะสมขึ้นจากการจัดสรรกำไรสุทธิในแต่ละปี ตามที่กำหนดไว้ในหมวด 2 แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485 รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงเงินสำรองธรรมดาปรากฏในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของทุน

14. ภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

ณ 31 ธันวาคม 2547 ธปท. มีภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ดังนี้

14.1 สัญญาซื้อขายเงินเหรียญสหรัฐ ล่วงหน้า

เป็นสัญญาที่จะครบกำหนดในปี 2548 โดยมีภาวะผูกพันสุทธิต้องซื้อเงินเหรียญสหรัฐ จำนวน 4,600 ล้านเหรียญสหรัฐ หากคำนวณสัญญาล่วงหน้าดังกล่าวโดยเปรียบเทียบกับอัตราแลกเปลี่ยน ณ 31 ธันวาคม 2547 จะมีผลขาดทุนที่อาจเกิดขึ้น 3,543.2 ล้านบาท ซึ่ง ธปท. จะบันทึกรับรู้ผลขาดทุนในบัญชีกำไรขาดทุนประจำปีเมื่อสัญญาครบกำหนด

14.2 สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

เป็นสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่จะครบกำหนดในปี 2548 โดยมีภาวะผูกพันสุทธิต้องซื้อเงินเยนญี่ปุ่น จำนวน 19,231.6 ล้านเยน ซื้อเงินยูโร จำนวน 105.7 ล้านยูโร ซื้อเงินปอนด์สเตอร์ลิง จำนวน 10.5 ล้านปอนด์ และขายเงินเหรียญสหรัฐ จำนวน 344.8 ล้านเหรียญสหรัฐ หากคำนวณสัญญาล่วงหน้าดังกล่าวด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ณ 31 ธันวาคม 2547 จะมีผลกำไรที่อาจเกิดขึ้น 266.3 ล้านบาท ซึ่ง ธปท. จะบันทึกรับรู้ผลกำไรในบัญชีกำไรขาดทุนประจำปีเมื่อสัญญาครบกำหนด

14.3 คดีฟ้องร้อง

ณ 31 ธันวาคม 2547 ในการดำเนินธุรกิจตามปกติของ ธปท. ธปท. ถูกฟ้องร้องเป็นทุนทรัพย์รวมจำนวน 22,577.5 ล้านบาท ซึ่ง ธปท. ไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าจะมีค่าเสียหายที่แท้จริงเท่าใดเนื่องจากคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล

15. การบริหารความเสี่ยงของ ธปท.

15.1 การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน

ความเสี่ยงทางการเงินที่สำคัญของ ธปท. เกิดจากการนำเงินสำรองระหว่างประเทศไปลงทุนในสินทรัพย์ต่างประเทศ นอกจากนี้ ยังเกิดจากหนี้สินต่างประเทศซึ่งปัจจุบันมีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับขนาดสินทรัพย์ต่างประเทศโดยรวม

สินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าวส่งผลให้เกิดความเสี่ยงทางการเงิน ทั้งความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) ซึ่งประกอบด้วยความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk) และความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Rate Risk) ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) และความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) ทั้งนี้ ความเสี่ยง 2 ประเภทหลังมีระดับความเสี่ยงต่ำกว่าความเสี่ยงด้านตลาดมาก เนื่องจาก ธปท. มีนโยบายลงทุนเฉพาะสินทรัพย์ที่มีอันดับเครดิตสูงและจำกัดการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องต่ำ

วัตถุประสงค์หลักของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินของการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศมีดังนี้

1. รักษามูลค่าของเงินสำรองระหว่างประเทศเมื่อเทียบเป็นเงินสกุล SDR (เนื่องจาก SDR เป็นสกุลเงินที่มีความมั่นคงสูงและมีการกระจายความเสี่ยงที่ดีเมื่อเทียบกับเงินสกุลหลักอื่น ๆ)

2. ความเสี่ยงทางการเงินโดยรวมของเงินสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และมีการกระจายความเสี่ยงที่ดี

แนวทางบริหารความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ ของ ธปท. มีดังนี้

ก. ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าตลาดของสินทรัพย์และสกุลเงินซึ่งจะส่งผลกระทบต่อรายได้และมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ (Net Worth) ของ ธปท.

เครื่องมือในการควบคุมความเสี่ยงด้านตลาดที่สำคัญที่สุดของ ธปท. คือดัชนีอ้างอิง ซึ่งหมายถึงสัดส่วนการลงทุนในสินทรัพย์และสกุลเงินที่เหมาะสมและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวถึงข้างต้น ธปท. ใช้หลักการของ Black - Litterman Asset Allocation Model ในการสร้างดัชนีอ้างอิง และมีการทบทวนดัชนีอ้างอิงที่เหมาะสมทุกปี นอกจากนี้ ได้ดำเนินการทำ Stress Test เพิ่มเติมเพื่อให้สามารถคาดการณ์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สภาวะตลาดต่าง ๆ

ข. ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) คือ ความเสี่ยงที่ ธปท. อาจไม่ได้รับเงิน หรือมีผลขาดทุนจากการที่คู่ค้าหรือผู้ออกตราสารไม่สามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันที่มีกับ ธปท.

เครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของ ธปท. มีดังนี้

1. การกำหนดอันดับเครดิตขั้นต่ำ (Minimum Credit Rating) ของคู่ค้าและผู้ออกตราสารเพื่อจำกัดให้ระดับ Credit Value-at-Risk อยู่ในระดับต่ำมาก

2. กำหนด Aggregate Credit Exposure Limits ของคู่ค้าในรูปของ Deposit equivalent exposure โดยพิจารณาจากอันดับเครดิตและจำนวนคู่ค้าที่เหมาะสม

3. กำหนด Sovereign Credit Limits โดยพิจารณาจากอันดับเครดิตของแต่ละประเทศเป็นสำคัญ และเป็นข้อมูลที่น่าไปใช้ในการสร้างดัชนีอ้างอิง

ค. ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) อาจเกิดได้จากการที่ ธปท. ไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ภายในเวลาที่ต้องการโดยมีต้นทุนที่เหมาะสม

การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องเน้นการกำหนดระดับสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องต่ำ (Illiquid Assets) เช่น เงินฝากธนาคาร ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากความต้องการในด้านสภาพคล่อง และการเปรียบเทียบระหว่างประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุนในสินทรัพย์สภาพคล่องต่ำ (Liquidity Premium) และผลเสียทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นจากการที่ต้องขายสินทรัพย์นั้น

15.2 การบริหารความเสี่ยงโดยรวมขององค์กร (Enterprise - Wide Risk Management)

การบริหารความเสี่ยงโดยรวมของ ธปท. มีการดำเนินการเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ความเสี่ยงระดับองค์กร เป็นการระบุเหตุการณ์ความเสี่ยงตามลำดับความสำคัญ โดยคณะผู้บริหารระดับสูง และพิจารณากำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมเพื่อรองรับความเสี่ยงดังกล่าว ฝ่ายตรวจสอบกิจการภายในจะตรวจสอบความเพียงพอและประสิทธิผลของระบบการควบคุมของสายงานที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงระดับองค์กร เพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าว หรือลดผลกระทบหากเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้น

2. ความเสี่ยงระดับกลยุทธ์ เป็นการประเมินความเสี่ยงที่สายงานอาจไม่บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ของ ธปท. ทั้งนี้ จะมีการประเมินผลเป็นรายปีโดยหัวหน้าสายงาน รวมทั้งมีแผนปฏิบัติการเพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าว

3. ความเสี่ยงระดับกระบวนการทำงาน เป็นการประเมินความเสี่ยงที่อาจไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของแต่ละกระบวนการทำงาน ซึ่งต้องคำนึงถึงผลกระทบทางการเงินของ ธปท. ผลกระทบต่อระบบการเงินและระบบเศรษฐกิจ และผลกระทบด้านชื่อเสียง รวมทั้งมีการประเมินความเหมาะสมของการควบคุมภายใต้กรอบ COSO การประเมินดังกล่าวนี้ดำเนินการโดยผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานของแต่ละสายงาน และมีการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

ในการประเมินความเสี่ยงทั้งหมดนี้ ธปท. มีนโยบายให้มีการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ โดยคำนึงถึงปัจจัยภายในด้านระบบงาน บุคลากร และเทคโนโลยี และปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวกับวินาศภัย การก่อการร้าย กฎหมายและนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น นอกจากนี้ ธปท. ได้จัดให้มีแผนฉุกเฉินสำหรับระบบงานที่สำคัญ รวมทั้งมีการทดสอบแผนเป็นระยะ ๆ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าพนักงาน ธปท. มีความพร้อมในการปฏิบัติงานเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน และแผนฉุกเฉินสามารถรองรับเหตุฉุกเฉินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ กระบวนการบริหารความเสี่ยงดังกล่าวนี้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะผู้บริหารระดับสูง คณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการธนาคาร ตามลำดับ

16. การจัดประเภทรายการใหม่

งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2546 ได้จัดประเภทรายการใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการนำเสนองบการเงินประจำปี 2547 ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อกำไรสุทธิตามที่ได้รายงานไว้แล้ว

การบริหารและการพนักงาน

การบริหารและการพนักงาน

ระบบงาน กระบวนการทำงาน และ โครงสร้างองค์กร

ในปี 2547 ธนาคารแห่งประเทศไทยยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการปรับปรุงบทบาทหน้าที่ ระบบงาน กระบวนการทำงาน ระบบการบริหารจัดการ โครงสร้างองค์กร การแบ่งงานและอัตรากำลังของส่วนงานต่าง ๆ การปรับปรุงแก้ไขข้อบังคับ กฎ ระเบียบ คำสั่ง ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มความคล่องตัว ความชัดเจนในการกำกับดูแล การมอบอำนาจและการตัดสินใจ เพิ่มประสิทธิภาพและสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ตอบสนองต่อทิศทางและวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ที่มุ่งหวังให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นองค์กรที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับในการดำเนินนโยบายการเงิน การกำกับสถาบันการเงิน การพัฒนาระบบการชำระเงินที่สมบูรณ์แบบ การเสริมสร้างภาพลักษณ์และความเชื่อถือศรัทธาจากทั้งภายในและต่างประเทศ สรุปการดำเนินงานในปี 2547 ที่สำคัญ ดังนี้

1. การปรับปรุงระบบงาน/กระบวนการทำงาน

(1) การปรับปรุงระบบการมอบอำนาจ การกระจายอำนาจการตัดสินใจภายใน โดยกำหนดกรอบหลักเกณฑ์ กลางการมอบอำนาจในการปฏิบัติงานแทน การรักษาการแทน และการลงนามเพื่อธนาคารแห่งประเทศไทยในการติดต่อกับบุคคลภายนอก และปรับปรุงระเบียบ คำสั่ง พิธีปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับอำนาจดำเนินงานด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสม

(2) การพัฒนาระบบงาน/กระบวนการทำงาน เช่น ระบบจัดการธนบัตรในรูปแบบบูรณาการ ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการฝ่ายออกบัตรธนาคาร แยกความรับผิดชอบระหว่างการผลิตธนบัตรโดยโรงพิมพ์ธนบัตร การจัดการธนบัตรโดยฝ่ายจัดการธนบัตร และจัดตั้งศูนย์จัดการธนบัตรในกรุงเทพฯ และอีก 10 แห่งในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ ทายอดเปิดดำเนินการ ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2547 เพื่อทำหน้าที่กระจายธนบัตรใหม่ไปยังศูนย์เงินสดกลางของธนาคารพาณิชย์ในลักษณะ Wholesale โดยกำหนดเกณฑ์การฝาก-ถอน นำระบบจัดการและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ เช่น เทคนิคการบริหารธนบัตรคงคลังแบบ Supply Chain Management การพัฒนาระบบคำสั่งฝาก-ถอนธนบัตรล่วงหน้า (BOS : Banknote Ordering System) และระบบบริหารงานธนบัตร (BMS : Banknote Management System) เพื่อเป็นฐานข้อมูลธนบัตรในการวางแผนดำเนินงาน ติดตามอย่างครบวงจร และนำเทคโนโลยีมาใช้ในระบบงานรักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่ และการขนส่งธนบัตร

การพัฒนาระบบบริหารข้อมูลเศรษฐกิจและข้อมูลสถาบันการเงิน (DMS : Data Management System) โดยเปิดใช้งานระบบการรับ-ส่งข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์และกระบวนการคลังข้อมูลของกลุ่มข้อมูลธุรกิจเงินตราต่างประเทศและตลาดเงินในเดือนเมษายน 2547 และอยู่ระหว่างพัฒนาระบบบริหารกลุ่มข้อมูลเศรษฐกิจที่จะเปิดใช้งานในกลางปี 2548 เป็นต้น

2. การปรับองค์กรของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยการจัดกลุ่มงานเป็น 2 ระดับ คือ

(1) ระดับนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย (High Level) คือ กลุ่มงานของ “รองผู้ว่าการ” เรียกชื่อเป็น “ด้าน” มี 3 ด้าน คือ ด้านนโยบายการเงิน ด้านนโยบายสถาบันการเงิน และ ด้านบริหารและ กลุ่มงานของ “ผู้ช่วยผู้ว่าการ” เรียกชื่อเป็น “สาย” มี 9 สาย

(2) ระดับปฏิบัติตามนโยบาย แบ่งเป็น กลุ่มงานภายใต้ “ด้าน” และ “สาย” หรือ รายงานโดยตรงต่อผู้ว่าการ เรียกชื่อว่า “ฝ่าย” หรือชื่ออื่น มี 40 ฝ่าย

3. โครงการองค์กรกระทัดรัด ภายในปี 2550 เป็นกลยุทธ์หนึ่งที่มุ่งสู่องค์กรคุณภาพ คือ ทุกส่วนงานทั้งระดับสาย และ ฝ่าย มีโครงสร้างองค์กรที่กระชับ ยืดหยุ่น มีความคล่องตัวมีขนาดและอัตรากำลังที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเพิ่มการจัดโครงสร้างองค์กรของส่วนงาน/งานที่มีลักษณะเหมาะสมให้เป็น

แบบรวมศูนย์ (Pool) ไม่มีการเพิ่ม/ขยายส่วนงานไม่เพิ่มอัตรากำลังโดยรวม (เว้นแต่มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย) ตัดภารกิจที่ไม่จำเป็น มีกระบวนการทำงานสั้น รัดกุม มีระบบงานและเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและคุ้มค่า

ในปี 2547 มีการปรับปรุงกระบวนการทำงาน โครงสร้างองค์กรและอัตรากำลังตามแนวทางองค์กรกึ่งอัตโนมัติของสายนโยบายสถาบันการเงิน สายตลาดการเงิน ฝ่ายเงินฝากและตราสารหนี้ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายจัดการธนบัตร เป็นต้น มีการติดตาม/ประเมินผลการปรับปรุงระบบงาน และโครงสร้างองค์กรที่ผ่านมาของบางส่วนงานเพื่อสร้างมูลค่าการดำเนินงาน (Value added) ให้ส่วนงานและธนาคารแห่งประเทศไทยมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การบริหารทรัพยากรบุคคล

สถานะด้านกำลังคน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2547 ธปท. มีพนักงานจำนวน 4,434 คน ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนจำนวน 140 คน หรือประมาณร้อยละ 3.2 โดยแยกเป็นเกษียณอายุ 38 คน ลาออกจำนวน 20 คน ออกจากงานก่อนเกษียณอายุจำนวน 3 คน ออกจากงานโดยความเห็นชอบร่วมกัน (MSP) 75 คน ถึงแก่กรรม 3 คน และให้ออกจากงาน 1 คน จำนวนพนักงานของ ธปท. โดยรวมแยกเป็นเพศชาย 2,082 คน เพศหญิง 2,352 คน คิดเป็นอัตราส่วน 47:53 โดยพนักงาน 3,495 คน (ร้อยละ 79) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปในจำนวนนี้เป็นปริญญาตรี 2,287 คน (ร้อยละ 52) ปริญญาโท 1,160 คน (ร้อยละ 26) และปริญญาเอก 48 คน (ร้อยละ 1)

การบริหารทรัพยากรบุคคล

ธปท. มีวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่มุ่งเป็นองค์กรที่มีคุณภาพ โดยการเป็นองค์กรที่มีธรรมาภิบาล มีพนักงานที่มีความรู้ ความสามารถ เป็นองค์กรที่มีระบบงาน กระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และนำเทคโนโลยีมาใช้ปรับปรุงงานอย่างได้ผล เพื่อมุ่งเข้าสู่การเป็นองค์กรกึ่งอัตโนมัติภายในปี 2550

ในส่วนของการเป็นองค์กรที่มีธรรมาภิบาล ทุกฝ่ายใน ธปท. ได้จัดทำแผนการสร้าง ธรรมาภิบาล เพื่อให้เป็นองค์กรที่มีการบริหารจัดการที่ดี และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เช่น แผนการปรับปรุงกระบวนการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดขั้นตอนการทำงาน แผนการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ภายในหน่วยงาน แผนการประหยัดพลังงาน และลดค่าใช้จ่ายสิ้นเปลืองประเภทต่าง ๆ และมีการติดตามประเมิน ผลการดำเนินงานตามแผนธรรมาภิบาลอย่างสม่ำเสมอ

ด้านการส่งเสริมให้พนักงานเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ธปท. ได้ดำเนินการพัฒนาพนักงานอย่างเป็นระบบตามหลักการ Competency Based Approach โดยมีการประเมินความรู้ ความสามารถของพนักงานเปรียบเทียบกับ Competency ของตำแหน่งงาน และนำผลที่ได้จากการประเมินไปจัดทำแผนพัฒนาพนักงานรายบุคคล (Individual Development Plan) โดยมีการพัฒนา Competency Development Guide ขึ้นมาเพื่อเป็นเครื่องมือช่วยผู้บริหารในการจัดทำแผนการพัฒนาพนักงานด้วย นอกจากนี้ ยังเน้นให้มีการพัฒนาความสามารถในเชิงการบริหารให้แก่ผู้บริหารทุกระดับ เช่น จัดหลักสูตร Human Resources Management หลักสูตร Coaching และหลักสูตร Counseling ให้แก่ผู้บริหาร นอกจากนี้ ธปท. ยังสนับสนุนให้หัวหน้างานต่าง ๆ ทำหน้าที่เป็น HR Manager โดยมี Shared Services ประจำสายงานเป็นผู้ให้คำปรึกษาในด้านการบริหารงานบุคคลด้วย

ธปท. ได้ปรับปรุงกระบวนการทำงานและนำเทคโนโลยีมาใช้ปรับปรุงงานอย่างได้ผลและคุ้มค่า โดยนำระบบ Enterprise Resource Planning : ERP เข้ามาช่วยในการจัดการในระบบการบริหารงานบุคคล เช่น ระบบทะเบียนประวัติพนักงาน ระบบบันทึกเวลาการทำงาน การลางาน ระบบการประเมินผลงาน และระบบการจ่ายค่าจ้าง ซึ่งทำให้ระบบการจัดเก็บข้อมูลและการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งนำเทคโนโลยี

เข้ามาช่วยในการพัฒนาพนักงาน เช่น ระบบ E-Learning เพื่อช่วยในการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของพนักงาน และมีระบบ E-Counseling เพื่อรับฟังปัญหาและให้การปรึกษาแก่พนักงานอีกด้วย

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากปัจจัยภายนอก โดยเฉพาะระบบเศรษฐกิจ การเงิน และสถาบันการเงิน ส่งผลให้ ทรพท. ต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน และโครงสร้างองค์กรให้มีความกระชับ คล่องตัวยิ่งขึ้น โดยลดงานและขั้นตอนการทำงานที่ไม่มีความจำเป็นให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน และรองรับกับอนาคตด้วย ทั้งนี้ ในระยะต่อไป ทรพท. ต้องเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพ และมีโครงสร้างองค์กรที่กระชับ จึงจัดให้มีโครงการออกจากงานโดยความเห็นชอบร่วมกัน (Mutual Separation Plan : MSP) เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับพนักงานที่ได้รับผลกระทบจากการปรับโครงสร้างองค์กร และพนักงานที่ไม่พร้อมจะปฏิบัติงานต่อไป ส่วนพนักงานส่วนเกินที่สมัครใจจะปฏิบัติงานต่อ ได้จัดให้เข้ารับการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถเพิ่มเติมในด้านต่าง ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมในการบรรจุทดแทนพนักงานที่จะเกษียณอายุในอนาคต และ ทรพท. ได้มีการวางแผนกำลังคน โดยศึกษาปัจจัยแวดล้อมที่จะมีผลกระทบต่อการบริหารงาน และเตรียมแนวทางการบริหารกำลังคนทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพให้สอดคล้องกับการบริหารงานในอนาคต

ทรพท. สนับสนุนให้พนักงานมีส่วนร่วมในการบริหารโดยคัดเลือกตัวแทนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการปรึกษาหารือร่วม (กปร.) นอกจากนั้น ยังได้จัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่พนักงานเพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตทั้งในด้านการงานและชีวิตส่วนตัว เช่น จัดนิทรรศการ EQ การให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพ การจัดให้มีกิจกรรมชมรมสนทนาการ และชมรมวิชาการต่าง ๆ เพื่อให้พนักงานได้พบปะพูดคุยและทำกิจกรรมร่วมกัน

คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2547

ม.ร.ว. ปรีดียาธร	เทวกุล	ประธานกรรมการ
นางธาริษา	วัฒนเกษตร	รองประธานกรรมการ
นายบัณฑิต	นิจถาวร	รองประธานกรรมการ
นายเชษฐทวี	เจริญพิทักษ์	รองประธานกรรมการ
นายบรรศักดิ์	อุวรรณโณ	กรรมการ
นายประสิทธิ์	โฆวิไลกุล	กรรมการ
นายการุณ	กิตติสถาพร	กรรมการ
นายนริศ	ชัยสูตร	กรรมการ
นายอำพน	กิตติอำพน	กรรมการ
นายสมชาย	กรุสวนสมบัติ	กรรมการ
นายนนทพล	นิมสมบุญ	กรรมการ

ผู้บริหาร ธนาคารแห่งประเทศไทย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2547

ผู้ว่าการ

รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน

รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพการเงิน

รองผู้ว่าการ ด้านบริหาร

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายกำกับสถาบันการเงิน

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายวางแผน

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายสถาบันการเงิน

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายจัดการกองทุนและหนี้

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายช่วยงานบริหาร

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายการเงิน

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายระบบข้อมูลสารสนเทศ

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตลาดการเงิน

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายปฏิบัติการ

ม.ร.ว. ปรีดียาธร เทวกุล

นางธาริษา วัฒนเกส

นายบัณฑิต นิจถาวร

นายเชษฐทวี เจริญพิทักษ์

นางสาวอุดมทรัพย์ เตชะกำพุช

นางนพมาศ มโนลีหกุล

นายเกริก วณิกกุล

นางสว่างจิตต์ จัยวัฒน์

นางธัญญา สุรัสวดี

นางอัญญา ไวความดี

นางสาวอรุณศรี ติวะกุล

นางสาวนิตยา พิบูลย์รัตนกิจ

ร.ต. ยอดชาย ชูศรี

รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพการเงิน

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายการเงิน

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายเศรษฐกิจในประเทศ

ผู้อำนวยการ ฝ่ายนโยบายการเงิน

ผู้อำนวยการ ฝ่ายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ผู้อำนวยการ ฝ่ายวิจัย

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตลาดการเงิน

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายตลาดการเงินและบริหารเงินสำรอง

ผู้อำนวยการ สำนักตลาดการเงิน

ผู้อำนวยการ ฝ่ายปฏิบัติการบริหารเงิน

ผู้อำนวยการ ฝ่ายกลยุทธ์และกำกับการแลกเปลี่ยนเงิน

สำนักงานตัวแทนในต่างประเทศ

หัวหน้าสำนักงานตัวแทนธนาคารแห่งประเทศไทย

นครนิวยอร์ก

หัวหน้าสำนักงานตัวแทนอาวุโส

สำนักงานตัวแทนธนาคารแห่งประเทศไทย

นครลอนดอน

นายบัณฑิต นิจถาวร

นางอัญญา ไวความดี

(ว่าง).....

นางอมรา ศรีพยัคฆ์

นางจันทวรรณ สุจริตกุล

(ว่าง).....

นางสาวนิตยา พิบูลย์รัตนกิจ

นางสุชาดา กิระกุล

นางสาวนพวรรณ มหามุสิก

นายวิชัย หิรัญวงศ์

นายสุชาติ สักการโกศล

นางสุภาวดี ปุณศรี

นางสาวนพร มหารักขกะ

รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายสถาบันการเงิน

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายกลยุทธ์สถาบันการเงิน

ผู้อำนวยการ สำนักนโยบายต่างประเทศ

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายความเสี่ยงและวิเคราะห์

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายกำกับสถาบันการเงิน

ผู้อำนวยการ ฝ่ายวางแผนและพัฒนา

ผู้อำนวยการ ฝ่ายกำกับสถาบันการเงิน

และตรวจสอบสถาบันเฉพาะกิจ

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายตรวจสอบความเสี่ยง

และเทคโนโลยีสารสนเทศ

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายวิเคราะห์และติดตามฐานะ

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายตรวจสอบ 1

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายตรวจสอบ 2

นางธาริษา วัฒนเกษ

นายเกริก วณิกกุล

นางทองอุไร ลิ้มปิติ

นายไพบุลย์ กิตติศรีกังวาน

นายสามารถ บูรณวัฒนาโชค

นางสาวอุดมทรัพย์ เดชะกำพูช

นางเอี่ยมจิตร ชาญไพโรพยัคฆ์

นายพงศ์อดุล กฤษณะราช

นายปรีชา ปรมาพจน์

นายสรสิทธิ์ สุนทรเทศ

นางสาลินี ว่างตาล

นางสาวพิมพ์ภา ถาวรายุศม์

รองผู้ว่าการ ด้านบริหาร

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายวางแผน

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายทรัพยากรบุคคล

ผู้อำนวยการ สำนักพัฒนาบุคลากร

ผู้อำนวยการ สำนักบริหารงานบุคคล

ผู้อำนวยการ สำนักสนับสนุนงานบุคคล

ผู้อำนวยการ ฝ่ายวางแผน

ผู้อำนวยการ ฝ่ายพัฒนาองค์กร

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายปฏิบัติการ

ผู้อำนวยการ ฝ่ายเงินฝากและตราสารหนี้

ผู้อำนวยการ สำนักเงินฝากต่างจังหวัดและตราสารหนี้

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายธุรการ

ผู้อำนวยการสำนักก่อสร้างและบำรุงรักษา

ผู้อำนวยการ ฝ่ายการบัญชี

ผู้อำนวยการ ฝ่ายรักษาความปลอดภัย

ผู้อำนวยการอาวุโส สำนักงานภาคเหนือ

ผู้อำนวยการ สำนักปฏิบัติการ

ผู้อำนวยการอาวุโส สำนักงานภาคใต้

นายเชษฐทวี เจริญพิทักษ์

นางนพมาศ มโนลีหกุล

นางสาวดวงมณี วงศ์ประทีป

ม.ร.ว. นพเกตมณี เต็งนิยม

นายสมชาย เสตกรณกุล

นางเพียงดา ทัดตานนท์

นางสุนทรา ปุษะนาวิณ

นายนิรุช รักษาเสรี

ร.ต. ยอดชาย ชูศรี

(ว่าง).....

นายสุมาต นกุลประดิษฐ์

นางสุวรรณี เจนพานิชการ

นายชลิต อัครินทัต

นางสาวจริญญา แก้วมณี

นายเสนีย์ศิริ ศิริวัฒนกุล

นายจิระพงศ์ ทิพยมณฑล

นายประภาส โสธรนพบุตร

นายไพโรจน์ เสงสกุล

ผู้อำนวยการ สำนักปฏิบัติการ	นายสมคิด ละมาตร
ผู้อำนวยการอาวุโส สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	นายธานีรินทร์ มุกดาประกร
ผู้อำนวยการ สำนักปฏิบัติการ	นายเลิศศิลป์ อังกาทาภิมนตรี
ผู้อำนวยการ หอสมุดและจดหมายเหตุ	นางสร้อยสุคนธ์ นียมวานิช
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายจัดการธนบัตร	นายอิทธิชัย จันทรินทร์
ผู้อำนวยการ สำนักจัดการธนบัตรกรุงเทพ	นางจันทนา จันท์ภาวัต
ผู้อำนวยการ สำนักจัดการธนบัตรภูมิภาค	นายไพศาล ปิยะบัณฑิตกุล
ผู้อำนวยการ สำนักวางแผนและควบคุมธนบัตร	นางสาวดวงดาว สมบัติศิริ
กรรมการผู้จัดการ โรงพิมพ์ธนบัตร	นายนพพร ประโมจน์
ผู้อำนวยการ โครงการโรงพิมพ์ธนบัตรแห่งที่สอง	นายสมชาย ศฤงคารินกุล
ผู้อำนวยการ สำนักการผลิต	นายบุญส่ง ใจสะอาด
ผู้อำนวยการ สำนักบริหาร	นางสาววิภาภรณ์ วีรยวรางกูร
ผู้อำนวยการ สำนักพัฒนาผลิตภัณฑ์และสนับสนุน	นายอนุชาติ โชติมงคล
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายจัดการกองทุนและหนี้	นางสว่างจิตต์ จัยวัฒน์
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายบริหารกองทุน	นายวิชาญ อมรโรจนางค์
ผู้อำนวยการ สำนักบริหารธุรกิจและการเงิน	นางพวงทิพย์ ปรมาพจน์
ผู้อำนวยการ สำนักกฎหมายและติดตามทรัพย์สิน	นายสาทร โตโพธิ์ไทย
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายบริหารโครงการและทรัพย์สิน	นางสุนทร รัตวานิช
ผู้อำนวยการ สำนักบริหารโครงการ	นางฤชกร แสงสุพรรณ
ผู้อำนวยการ ฝ่ายปรับปรุงโครงสร้างหนี้	นายทำนอง ดาศรี
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายช่วยงานบริหาร	นางธัญญา สุรัสวดี
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายสนับสนุนการบริหาร	นายโอบเอื้อ ครุฑานุช
ผู้อำนวยการ สำนักผู้ว่าการ	นางนวลอนงค์ อังศุรัตน์
ผู้อำนวยการ สำนักสื่อสารสัมพันธ์	นายยุทธพล สิงห์อำไพ
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายกฎหมาย	นายเสริมสิงห์ สิงห์เสนี
ผู้อำนวยการ ฝ่ายกฎหมาย	นายชาญชัย บุญฤทธิ์ไชยศรี
หัวหน้านิติกรพิเศษ	(ว่าง).....
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายคดี	นายอรรคบุษย์ ไกรฤกษ์
ผู้อำนวยการ สำนักดำเนินคดี	นายวีระชาติ ศรีบุญมา
ผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหารความเสี่ยง	นางผ่องเพ็ญ เรืองวีรยุทธ
ผู้อำนวยการ พิพิธภัณฑสถานแห่งประเทศไทย	นายสุมาตร นุกุลประดิษฐ์
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายระบบข้อมูลสารสนเทศ	นางสาวอรุณศรี ทิวะกุล
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายระบบการชำระเงิน	นายสายัณห์ ปรีวัตร
ผู้อำนวยการ สำนักพัฒนาระบบการชำระเงิน	นางสาวสิบลพ ถาวรจันทร์

ผู้อำนวยการ สำนักปฏิบัติการชำระเงิน	นางวันทนา เสงสกุล
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายบริหารข้อมูล	นางสาวปรางทิพย์ บุศยศิริ
ผู้อำนวยการ สำนักจัดการข้อมูล	นางมุสดี การเจริญดี
ผู้อำนวยการ สำนักวางแผน	
และสนับสนุนระบบการบริหารข้อมูล	นางสาวชลาลัย จิวาศักดิ์อภิมาศ
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ	นายฉิม ตันติยาสวัสดิกุล
(ร.) ผู้อำนวยการ สำนักวางแผนเทคโนโลยีสารสนเทศ	นางมุสดี หมู่พยัคฆ์
ผู้อำนวยการ สำนักพัฒนาระบบงานธุรกิจ 1	นางจินตนา ถิ่นบูรณะกุล
ผู้อำนวยการ สำนักพัฒนาระบบงานธุรกิจ 2	นายเพิ่มสุข สุทธิหุ่น
ผู้อำนวยการ สำนักจัดการ	
และปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศ	นางทิพาวัลย์ หนูขวัญ
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายตรวจสอบกิจการภายใน	นายกฤษ ฟอร์ดเลิศ
ผู้อำนวยการ สำนักตรวจสอบและพัฒนา	นางสาวพนิดา อุนยะวงษ์
ผู้อำนวยการ สำนักตรวจสอบเทคโนโลยีสารสนเทศ	นายสุชุม ตันตราจิณ

ผังแสดงโครงสร้างองค์กร

ด้านเสถียรภาพการเงิน
รองผู้ว่าการ บัณฑิต
bandidn@bot.or.th

ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน
รองผู้ว่าการ ธาริษา
tarisaw@bot.or.th

สายนโยบายการเงิน
ผู้ช่วยผู้ว่าการ อัจฉนา
atchanaw@bot.or.th

สายตลาดการเงิน
ผู้ช่วยผู้ว่าการ นิตยา
nitayap@bot.or.th

สายนโยบายสถาบันการเงิน
ผู้ช่วยผู้ว่าการ เกริก
krirkv@bot.or.th

สายกำกับสถาบันการเงิน
ผู้ช่วยผู้ว่าการ อุดมทรัพย์
udomsupt@bot.or.th

สายจัดการกองทุนและหนี้
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สว่างจิต
swan@bot.or.th

ฝ่ายเศรษฐกิจในประเทศ
ผู้อำนวยการอาวุโส
(ว่าง)

ฝ่ายตลาดการเงิน
และบริหารเงินสำรอง
ผู้อำนวยการอาวุโส สุชาดา
suchadak@bot.or.th

ฝ่ายกลยุทธ์สถาบันการเงิน
ผู้อำนวยการอาวุโส ทองอุไร
tongural@bot.or.th

ฝ่ายวางแผนและพัฒนา
ผู้อำนวยการ เอี่ยมจิตร
eamchitc@bot.or.th

ฝ่ายบริหารกองทุน
ผู้อำนวยการอาวุโส วิชัญญ์
vichana@bot.or.th

ฝายนโยบายการเงิน
ผู้อำนวยการ อมรา
amaras@bot.or.th

ฝ่ายปฏิบัติการ
บริหารเงิน
ผู้อำนวยการ วิชัย
wichaih@bot.or.th

ฝายนโยบายความเสี่ยง
และวิเคราะห์
ผู้อำนวยการอาวุโส สามารถ
samartb@bot.or.th

สายกำกับสถาบันการเงิน และ
ตรวจสอบสถาบันเฉพาะกิจ
ผู้อำนวยการ พงศ์อดุล
phongadk@bot.or.th

ฝ่ายบริหารโครงการ
และทรัพย์สิน
ผู้อำนวยการอาวุโส สุนทร
sunetr@bot.or.th

ฝ่ายเศรษฐกิจ
ระหว่างประเทศ
ผู้อำนวยการ จันทวรรณ
chantavs@bot.or.th

ฝ่ายกลยุทธ์และ
กำกับการแลกเปลี่ยนเงิน
ผู้อำนวยการ สุชาติ
sucharts@bot.or.th

ฝ่ายตรวจสอบความเสี่ยงและ
เทคโนโลยีสารสนเทศ
ผู้อำนวยการอาวุโส ปรีชา
preechap@bot.or.th

ฝ่ายปรับปรุงโครงสร้างหนี้
ผู้อำนวยการ ทำนอง
tumngond@bot.or.th

ฝ่ายวิจัย
ผู้อำนวยการ
(ว่าง)

ฝ่ายตรวจสอบความเสี่ยงและ
เทคโนโลยีสารสนเทศ
ผู้อำนวยการอาวุโส สรสิทธิ์
sorasits@bot.or.th

ฝ่ายตรวจสอบ 1
ผู้อำนวยการอาวุโส สาลินี
salineew@bot.or.th

ฝ่ายตรวจสอบ 2
ผู้อำนวยการอาวุโส พิมพ์พา
pimpat@bot.or.th

ผังโครงสร้างองค์กร ธนาคารแห่งประเทศไทย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2547

คณะกรรมการธนาคาร

ผู้ว่าการ

ม.ร.ว. ปรีดิยาธร เทวกุล
pridiyad@bot.or.th

ฝ่ายตรวจสอบกิจการภายใน
ผู้อำนวยการอาวุโส กฤษ
krishf@bot.or.th

ด้านบริหาร
รองผู้ว่าการ **เชษฐทวี**
chetthav@bot.or.th

สายช่วยงานบริหาร
ผู้ช่วยผู้ว่าการ รัชญา
thanyas@bot.or.th

สายระบบข้อสนเทศ
ผู้ช่วยผู้ว่าการ อรุณศรี
aroonst@bot.or.th

สายวางแผน
ผู้ช่วยผู้ว่าการ นพมาศ
nopamarm@bot.or.th

สายปฏิบัติการ
ผู้ช่วยผู้ว่าการ ยอดชาย
yodchai@bot.or.th

ฝ่ายสนับสนุนการบริหาร
ผู้อำนวยการอาวุโส โอบเอื้อ
oubaurk@bot.or.th

ฝ่ายระบบการชำระเงิน
ผู้อำนวยการอาวุโส สายันท์
sayanp@bot.or.th

ฝ่ายทรัพยากรบุคคล
ผู้อำนวยการอาวุโส ดวงมณี
duangmav@bot.or.th

ฝ่ายเงินฝากและตราสารหนี้
ผู้อำนวยการ (ว่าง)

ฝ่ายจัดการธนบัตร
ผู้อำนวยการอาวุโส อิทธิชัย
ithichac@bot.or.th

ฝ่ายกฎหมาย
ผู้อำนวยการอาวุโส เสริมสิงห์
sermsins@bot.or.th

ฝ่ายบริหารข้อมูล
ผู้อำนวยการอาวุโส ปรางทิพย์
prangtib@bot.or.th

ฝ่ายวางแผน
ผู้อำนวยการ สุนทรา
soontarp@bot.or.th

ฝ่ายธุรการ
ผู้อำนวยการอาวุโส สุวรรณี
suwannej@bot.or.th

โรงพิมพ์ธนบัตร
กรรมการผู้จัดการ นพพร
noppomp@bot.or.th

ฝ่ายคดี
ผู้อำนวยการอาวุโส อรรถกฤษณ์
arkabus@bot.or.th

ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ
ผู้อำนวยการอาวุโส ฉิม
chimt@bot.or.th

ฝ่ายพัฒนาองค์กร
ผู้อำนวยการ นิรุช
niruthr@bot.or.th

ฝ่ายการบัญชี
ผู้อำนวยการ จริญญา
charinyk@bot.or.th

ฝ่ายบริหารความเสี่ยง
ผู้อำนวยการ ผ่องเพ็ญ
pongpenr@bot.or.th

ฝ่ายรักษาความปลอดภัย
ผู้อำนวยการ เสนีย์ศิริ
senesirs@bot.or.th

พิพิธภัณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย
ผู้อำนวยการ สุมาต
sumartn@bot.or.th

หอสมุดและจดหมายเหตุ
ผู้อำนวยการ สร้อยสุนทร
soisukon@bot.or.th

สำนักงานภาคเหนือ
ผู้อำนวยการอาวุโส จิระพงศ์
jirapond@bot.or.th

สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ผู้อำนวยการอาวุโส ธานีรินทร์
taninm@bot.or.th

สำนักงานภาคใต้
ผู้อำนวยการอาวุโส ไพโรจน์
phairojh@bot.or.th